

Danion Vasile

Tinerii și sexualitatea ÎNTRE IUBIRE ȘI PĂCAT

De același autor (ultima ediție): *Jurnalul convertirii* (Editura Areopag, 2020), *Duhovnicul. Rugăciunea. Postul* (Editura Areopag, 2020), *Prietenul nostru, Sfântul Vasile de la Ostrog – Izbăvitorul de frică* (Editura Areopag, 2020), *Acuzatul 1988* (Editura Areopag, 2020), *Doctorul de povești* (Editura Areopag, 2020), *Despre înfruntarea bolii* (Editura Areopag, 2020), *Despre divorț* (Editura Areopag, 2020), *Patericul pe înțelesul copiilor* (Editura Areopag, 2020), *Patericul mirenilor. Pilde pentru secolul XXI* (Editura Areopag, 2020), *Cartea nunții* (Editura Areopag, 2019), *Cel mai scump cadou de Crăciun* (Editura Offline Times, 2019), *Despre înfruntarea necazurilor* (Editura Areopag, 2018), *Despre avort. Motive, traume, consecințe* (Editura Areopag, 2018), *Vlahiia – Puterea iubirii* (Editura Areopag, 2017), *Cum să ne creștem copiii* (Editura Areopag, 2017), *Mâncăți sănătos – Sfaturile elefantului Sunny și ale prietenilor săi* (Editura Offline Times, 2015), *Povești religioase – Povestea icoanei mele* (Editura Areopag, 2014), *Palatul poveștilor* (Editura Areopag, 2012), *Drumul cuvintelor* (Editura Egumenița, 2009), *Zorii apocalipsei* (Editura Egumenița, 2008), *Fețele apostaziei – Dărâmarea idolilor* (Editura Agnos, 2008), *Underground – Rebelii generației NU* (Editura Agnos, 2007), *Tinerii și sexualitatea – Repere pentru mileniul III* (Editura Egumenița, 2007), *Despre reîncarnare și invazia extraterestră* (Editura Egumenița, 2006), *Despre horoscop, cutremure și ghicirea viitorului* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Întrebări și răspunsuri* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Păcate noi, păcate vechi* (Editura Egumenița, 2005), *Despre înaintemergătorii Antihristului* (Editura Cartea Ortodoxă, 2004), *Mângâiere pentru bolnavi* (Editura Egumenița, 2004).

Contact: danionvasile@yahoo.com

© Pentru ediția de față, Editura Areopag

ISBN 978-606-9678-12-1

Foto copertă: Image by [InspiredImages](#) from [Pixabay](#)

Danion Vasile

Tinerii și sexualitatea
ÎNTRE IUBIRE
ȘI PĂCAT

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înalt Prea Sfințitului Serafim,
Mitropolitul Germaniei și al Europei Centrale

Editura Areopag
București, 2020

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României**

VASILE, DANION

Tinerii și sexualitatea : între iubire și păcat /

Danion Vasile. - București : Areopag, 2020

ISBN 978-606-9678-12-1

613

2

Prefață:

În fața „culturii păcatului”

*ÎPS Serafim Joantă,
Mitropolitul Germaniei, Europei Centrale și de Nord*

Cartea lui Danion Vasile *Tinerii și sexualitatea* este, prin tema pe care o tratează, o carte rară în literatura bisericească. Autorul mărturisește că a reflectat îndelung și s-a sfătuit cu duhovnici renumiți despre oportunitatea abordării acestui subiect care ține, prin natura lui, de viața intimă a omului, având un caracter cvasi-sacru. Totuși, decăderea morală fără precedent a lumii de astăzi, care și-a făcut aproape un scop din căutarea plăcerii (Părintele Stăniloae vorbește despre un „pansexualism dizolvant”, iar Părintele Sofronie de la Essex de o adevărată „cultură a păcatului”), ca și necunoașterea voii lui Dumnezeu în legătură cu viața conjugală (neștiința fiind, după Sfinții Părinți, primul din cei trei uriași – alături de trândăvie și uitare – care ucide sufletul omului) fac necesară o astfel de carte. De fapt, tinerii înșiși au cerut-o și tot ei au exprimat aprecieri superlative încă pe când ea era doar pe internet. Fratele Danion Vasile a scris această carte din iubire față de semenii săi tineri ca și el, dar și din datoria de „străjer”, alături de ceilalți slujitori ai Bisericii puși de Dumnezeu să trâmbițeze celorlalți pericolul care îi paște sau în care se află. Iată ce spune prorocul Iezechiel: *Când Eu voi zice păcătosului: „Păcătosule, vei muri”, și tu nu-i vei grăi nimic, ca să prevestești pe păcătos să se abată de la calea lui, atunci păcătosul acela va muri pentru păcatele sale, iar sângele lui îl voi cere din mâna ta* (Iez. 33, 8). Și tu, fiul omului, spune casei lui Israel: *„Voi ziceți așa: «Nelegiuirile noastre și*

păcatele noastre sunt asupra noastră și ne stingem în ele; cum vom putea dar să trăim?» Spune-le: «Precum e adevărat că Eu sunt viu, tot așa este de adevărat că Eu nu voiesc moartea păcătosului, ci ca păcătosul să se întoarcă de la calea sa și să fie viu. Întoarceți-vă, întoarceți-vă de la căile voastre cele rele! Pentru ce să muriți voi, casa lui Israel?»» (Iez. 33, 10-11). Așadar, Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină (I Tim. 2, 4). Pentru aceasta însă, fiecare trebuie să facă efortul de a ajunge la cunoașterea adevărului, care îl face liber (cf. Ioan 8, 32).

În privința vieții conjugale, Sfânta Scriptură ne spune că Dumnezeu l-a făcut pe om bărbat și femeie și că i-a dat poruncă să se înmulțească, să umple pământul și să-l stăpânească (cf. Fac. 1, 27-28). Unirea conjugală dintre bărbat și femeie, numită în Biblie „cunoaștere”, pentru că este o descoperire a unuia în celălalt, are deci ca scop perpetuarea vieții și înmulțirea neamului omenesc.

Noi nu cunoaștem cum ar fi fost unirea între bărbat și femeie dacă n-ar fi intervenit păcatul originar. Unii Sfinți Părinți spun chiar că înmulțirea neamului omenesc s-ar fi făcut pe altă cale decât prin unirea conjugală, așa cum se cunoaște ea după păcat. Cert este că păcatul originar a afectat și unirea conjugală a primilor oameni și a urmașilor lor, prin falsificarea iubirii și apariția plăcerii pătimase. Sfânta Scriptură ne spune că după păcat, dispărând armonia primordială, femeia va fi atrasă de bărbatul său, care o va stăpâni (cf. Fac. 3, 16). Astfel, tot omul se zămislește în fărădelegi și se naște în păcate (cf. Ps. 50, 6). Cu toate acestea, nașterea de copii este o condiție nu numai pentru înmulțirea neamului omenesc, ci și pentru mântuirea femeii și a bărbatului. Sfântul

Apostol Pavel spune că *femeia se va mântui prin naștere de fii, dacă stăruie cu deplină înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie* (I Tim. 2, 15).

Că unirea conjugală nu poate reprezenta un scop în sine și că ea trebuie depășită de la o vârstă oarecare, o arată Mântuitorul când spune că *la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer* (Matei 22,30). Sfântul Apostol Pavel spune și el că în Hristos *nu mai este nici rob, nici liber, nu mai este parte bărbătească și parte femeiască* (Gal. 3, 28). Împiedicarea nașterii de copii și căutarea doar a plăcerii în unirea bărbatului cu femeia este un păcat împotriva firii, cu consecințe grave atât pentru sufletul și pentru trupul lor, cât și pentru urmași, dacă aceștia vor veni. Sfânta Scriptură ne relatează cazul lui Onan, care *vârsa sămânța jos, ca să nu ridice urmași fratelui său* (Fac. 38, 9). Prin aceasta, el făcea un rău înaintea lui Dumnezeu, care l-a omorât (cf. Fac. 38, 10).

În Biblie găsim și alte încălcări ale poruncii primordiale *creșteți și vă înmulțiți*, cum sunt: adulterul, homosexualitatea, bestialitatea (împreunarea cu animale)..., toate reprezentând, în fond, pervertiri ale iubirii. Dacă adăugăm și crima avortului, necunoscută în vremea alcătuirii Sfintei Scripturi, avem aici un tablou sumbru al degradării ființei umane, care se abate de la legea lui Dumnezeu. Astăzi, păcatele legate de trup s-au înmulțit și s-au generalizat. Și, odată cu ele, s-a înmulțit și suferința oamenilor, ca o consecință directă a păcatului. Pentru că orice abatere de la rânduiala înscrisă de Dumnezeu în natura omului și revelată în Scriptură pentru cei care nu mai știu să trăiască după *legea firii* înseamnă *pângărirea trupului* (Rom. 1, 24), și aceștia își iau răsplata cuvenită rățcirii în însuși trupul lor (cf. Rom. 1, 27). Până și natu-

ra suferă și se răzbună asupra noastră. Căci patimile și furtunile lăuntrice se răsfrâng asupra mediului înconjurător, poluându-l și distrugându-i echilibrul. Înmulțirea catastrofelor naturale din ultima vreme nu poate fi pusă decât în legătură cu înmulțirea păcatului. Din cartea aceasta înțelegem înainte de toate că fericirea pe care o caută omul nu se poate găsi în păcat, adică în plăcerile legate de simțuri, care nu sunt decât pervertiri ale iubirii curate, lăsate de Dumnezeu. Fericirea este numai în virtute, la care se ajunge prin lupta împotriva păcatului, și prin virtute dobândim libertatea interioară. Aceasta ne deschide ochii ca să vedem totul curat, dincolo de mizeriile acestei lumi marcate de păcat. Să vedem deci omul și creația așa cum au fost făcute de Dumnezeu și să ne minunăm mereu de frumusețea lor.

Dar, pentru a ne angaja în această luptă, ne trebuie multă credință, iar pe parcursul ei, multă osteneală și ajutorul duhovnicului, căci încununarea vine doar la sfârșit. Totuși, Dumnezeu nu ne lasă nicio clipă singuri, ci ne mângâie cu cercetările Sale în toate momentele grele prin care trecem. În fond, Hristos luptă și suferă în noi, și tot El biruie în noi, dacă conștientizăm mereu, prin rugăciune și post, ca și prin împărtășirea deasă cu Sfintele Taine, prezența Sa tainică în noi. În lupta duhovnicească, important este să nu cedăm ispitei, iar dacă am căzut, s-o luăm imediat de la capăt. Războiul trupului este unul dintre cele mai grele, însă și darul lui Dumnezeu este pe măsura efortului pe care-l facem. *Dă sângele și vei primi Duhul* este legea duhovnicească a Ortodoxiei.

Binecuvântarea Domnului să fie peste toți tinerii care se angajează în războiul duhovnicesc pentru curăția sufletească și trupească, singura dătătoare de fericire și de mântuire.

ÎNTRE IUBIRE ȘI PĂCAT

„Va veni ceasul, și acum este...”

Bună!

Eu sunt una dintre acelea cu care nimănui nu-i face plăcere să vorbească: o desfrânată. Sunt studentă în ultimul an, din marea bunătate a lui Dumnezeu, care se varsă și peste cei buni și peste cei răi.

În urmă cu 2 luni am cunoscut un băiat bun... El și-a păstrat fecioria, dar eu, nu. Eu am căzut în păcatul desfrânării de la 16 ani, cu unul din foștii mei prieteni cu care am stat 6 ani (acum am 24 de ani). Între timp am dat peste un duhovnic bun, care a aruncat sămânța și pe pământul uscat al sufletului meu, sperând că aceasta va rodi spre slava lui Dumnezeu și până la urmă am renunțat la acel prieten (dar nu și la desfrânare, se pare, cel puțin nu la cea din mintea mea). Neavând prieten, îmi era mai ușor să mă feresc de desfrânare (cu fapta), dar, de îndată ce îmi făceam un prieten bun, lupta mea se prăbușea. Dumnezeu m-a întors prin necazuri, dar eu nu am fost hotărâtă să rămân lângă El și m-am întors la vărsătura mea (nu vă condamn dacă vă scârbiți de mine, căci și mie îmi este silă de mine). Astfel am concluzionat că băieții sunt ocazia și nu cauza desfrânării mele, și, din moment ce cauza este în mine (patima desfrânării), poate ar fi mai bine să îmi păstrez prietenul și să încep să lupt cu patima. Această decizie a mea a rămas doar la stadiul de proiect, căci de fiecare dată când mă aflu în prezența lui mă port ca o curvă (iertăți-mă, dar cu-

vântul desfrânată e prea blând), și în perioadele de pauză tocmai eu îi fac apologia vieții curate în Hristos. În ultima perioadă am încercat să înțeleg ortodoxia, dar din păcate m-am limitat doar la schimbarea exterioară (port fuste lungi etc.), iar în mine e o mocirlă de nedescris. Mă gândesc că i-am smintit pe unii băieți mai evlavioși, care cunosc trecutul meu murdar și văd această schimbare nesinceră.

Am fost [folosesc trecutul pentru că nădăjduiesc că fiecare clipă poate fi pentru mine acel „acum” („va veni ceasul, și acum este”) al schimbării] o curvă din pasiune și mi-am cultivat cu multă atenție această latură a sexualității căreia m-am dăruit. Ca unul care v-ați ridicat, vă rog să mă ajutați.

Când l-am întâlnit pe prietenul meu am zis: „Gata, mi-am găsit soț”. E curat, nu a mai avut alte prietene sau aventuri, deci e potrivit pentru viața în Hristos pe care vreau să o duc. Dar, din câte am observat, el e curat pentru că nu a avut ocazia să cadă, iar eu sunt ocazia pe care și-o dorește, în timp ce el este „ocazia” pe care eu nu mi-o doresc.

Din câte am înțeles, ortodoxia arată calea omului spre fericirea veșnică. Știu că scopul vieții e mântuirea, dar nu pot să mă ridic. Mi se pare imposibil ca eu să nu mai fiu o curvă, deși la Dumnezeu și imposibilul este posibil. E dureros că am înțeles câte ceva, dar nu am voința să lupt.

Nu merit să îmi găsesc un soț îndrăgostit de Hristos mai mult decât de mine, dar simt că numai unui asemenea soț m-aș putea supune. Totuși după curvie urmează văduvie (- adică orice păcat își are pedeapsa lui -), cum să sper că voi fi o soție creștină a unui soț credincios? Da, și eu sunt printre cele care cred că nu merită o viață fericită.

Tragedia este că sunt în ultimul an și am mult de învățat. Dotarea mea intelectuală e modestă și trebuie să compensez cu multă muncă, dar sunt foarte tulburată și blocată pe toate planurile. Prietenul meu ar vrea să-i fiu soție (așa spune el), dar nu sunt sigură că mai vreau eu. Mă simt debusolată, căci am impresia că altul mai bun nu merit, deși știu că nu este el ceea ce mi-aș fi dorit. Nu cred că se va schimba pentru mine (să devină un bărbat credincios), la fel cum și în schimbarea mea îmi este greu să cred, numai dacă Dumnezeu va picura har în sufletele noastre se poate produce o minune.

Eu nu pot purta răspunderea propriului meu suflet, cu ce drept să îl învăț pe el să postească, să se spovedească, să fie mai bun, când eu nu sunt un bun exemplu (căci una spun: că vreau să fiu lângă Hristos, și alta fac: curvesc). Singura rază care m-a călăuzit spre spovedanie a fost întâmplarea cu acel călugăr care cădea în desfrânare și apoi se întorcea și plângea cu amar la icoana Maicii Domnului, iar apoi cădea și iar se întorcea. Diferența dintre mine și călugărul acela este că eu nu plâng cu amar.

Simt că dacă voi cădea în curvia aceea crâcnă (cu tot felul de perversiuni și nelegiuiri cărora le-am slujit cu pasiune), nu mă voi mai putea ridica, și credeți-mă că acest moment este aproape, având în vedere cât de ușor cedează prietenul meu la „atacurile” mele (susținute, dar nu premeditate, căci de fiecare dată îmi pare rău și vreau să nu mai fac).

Nu toți au puterea de a se ridica de atât de jos, iar eu mă simt printre acești neputincioși. SUNT ÎN CĂDERE LIBERĂ.....

Iertați-mă și ajutați-mă.

Doamne ajută!

În ultima vreme primesc din ce în ce mai des scrisori de la tineri care, după ce au căzut în anumite păcate, mă roagă să îi ajut. Dar nicio scrisoare nu m-a impresionat atât de tare precum scrisoarea pe care tocmai ați citit-o și voi... *Am fost [folosesc trecutul pentru că nădăjduiesc că fiecare clipă poate fi pentru mine acel „acum” („va veni ceasul și acum este”) al schimbării] o curvă din pasiune și mi-am cultivat cu multă atenție această latură a sexualității căreia m-am dăruit.*

Sper că nu greșesc dacă spun că aceeași nădejde de izbăvire de păcat a avut-o și Sfânta Maria Egipteanca, atunci când și-a înțeles adâncimea căderii... Ceea ce este cu totul altfel astăzi este că, spre deosebire de secolul al V-lea, în care a trăit sfânta, când comunitatea creștină strălucea prin virtuți, lumea creștină de astăzi este greu lovită de armele patimilor, de armele îngerilor căzuți... Cei care vor să se schimbe, fie ei tineri sau adulți, trec printr-o perioadă – mai lungă sau mai scurtă – de debusolare. Dar, cu toată debusolarea care răzbate din rândurile fetei, dorința de îndreptare a vieții este mult mai mare.

Mie scrisoarea fetei mi se pare o biruință a lui Hristos. Nu prin faptul că fata a trecut de la păcat la sfințenie, ci pentru că fata dă mărturie că glasul conștiinței este viu. Da, iubiților, în acest mileniu III în care valuri de nebuni își trâmbițează perversiunile și căderile lor, strigând asemenea lui Nietzsche că „Dumnezeu a murit”, și odată cu moartea lui Dumnezeu proclamă moartea conștiinței, totuși un glas spune în șoaptă că Dumnezeu e viu și că, oricât am fi de păcătoși, El ne așteaptă să ne pocăim...

Îmi doresc din tot sufletul ca această fată să ajungă să se bucure ea însăși de lumina cunoașterii lui Dumnezeu și să poată mărturisi și prin faptele ei că cel ce își dorește mântuirea poate birui patimile, oricât de tare ar fi apăsător de ele.

Acestei fete îi dedic cartea de față... Nădăjduiesc că va găsi în ea răspuns la unele întrebări. (De fapt tot duhovnicul este cel care îi poate da ajutorul de care are nevoie, pentru că numai el a primit de la Dumnezeu puterea de a ierta păcatele; față de acest ajutor rândurile mele sunt o picătură de apă într-un ocean, dar pe cel care merge însetat prin deșert îl bucură și câteva picături de apă – picături care îl ajută să-și continue drumul până la prima oază...).

„Cum, îi dedici cartea unei fete care se prezintă ca fiind desfrânată?” – m-ar putea întreba cineva. Da, răspund eu, pentru că tocmai unor astfel de cititori m-am și adresat în rândurile mele. Am scris pentru tinerii care, căzuți mai mult sau mai puțin în păcatul desfrâului, au înțeles că viața nu își poate găsi împlinirea doar în patimi și poftă trecătoare...

Oricât am încerca, ne este destul de greu să ne izolăm sub un clopot de sticlă și să fim surzi la larma lumii moderne. Trăind în lume, ne confruntăm cu ispitele și cu problemele ei. E realitatea, e lumea care ne înconjoară. Cei ce trăiesc în lume, fie ei și sporiți duhovnicește, trebuie să fie conștienți de ispitele existente, să poată lupta cu ele. În asta stă puterea lor, nu în a le ignora și în a se face că nu le văd, a se preface că ele nu există. Și între cele mai presante ispite se află, incontestabil, cele legate de sexualitate.

Cred că aș fi fost ridicol dacă aș fi tratat un astfel de subiect într-un limbaj angelic, pietist. La sfârșitul unei conferințe pe care am ținut-o studenților sibieni, duhovnicul lor mi-a mulțumit că nu am vorbit

ca și cum m-aș fi aflat în fața unor tineri *asexuați*... Pentru că folosisem cuvinte *tabu*, atinsesem subiecte *tabu*. (De altfel, la conferințele pe care le-am ținut în centrele universitare, întrebările privitoare la sexualitate nu au lipsit. Dimpotrivă.)

Cei care merg la biserică și se spovedesc des găsesc la preoți răspunsurile cele mai potrivite pentru frământările lor. De aceea, am considerat că este bine să răspund mai ales celor care, deși merg uneori la biserică, se rușinează să se spovedească, pentru că nu au nădejde că se pot izbăvi din căderile lor. Am mai scris și pentru cei care cred în Dumnezeu, dar, dintr-un motiv sau altul, stau departe de Biserică. Adică unor tineri care nu sunt dispuși să citească o carte de genul *Convorbirilor despre sexualitate* ale lui V.V. Zenkovski. Am încercat să mă adresez chiar și tinerilor al căror puls poate fi regăsit în paginile pe teme de educație sexuală ale revistei *Bravo*, și care sunt considerați *oi pierdute*, deși niciun păstor nu iese în căutarea lor. Ei bine, eu tocmai acestor tineri nebăgați în seamă am încercat să le scriu...¹

Fac o paranteză: „Tinerii români pun mai mult accent pe credința în Dumnezeu, mai mult de jumătate declarându-se a fi persoane destul de religioase, după cum arată sondajul de opinie «Situția tineretului

¹ Nu mi-a fost ușor să abordez astfel de teme. A trebuit să citesc multe materiale, articole, cărți smintitoare. Dacă nu m-ar fi ocrotit harul binecuvântării primite de la duhovnicul meu, aș fi terminat această carte îngenuncheat de puterile întunericului. Nădăjduiesc că Dumnezeu mă va păzi până la sfârșitul vieții mele ca să nu cad în păcatele despre care am scris, și pe care scriind le-am *rumegat* în mintea mea. Nu sunt la măsura nepătimirii, nu pot citi lucruri smintitoare fără să fiu vătămat, mai mult sau mai puțin. (Toate notele din carte aparțin autorului; cele inserate abia în ediția din anul 2020 sunt semnalate ca atare.)

și așteptările sale», realizat de CURS la cererea *Autorității Naționale pentru Tineret*. Aplecarea spre religie a persoanelor din segmentul de vârstă 14-19 ani este în concordanță cu dorința lor de a fi pace în lume, însă vine în contrast cu valori precum democrația și libertatea individuală, situate pe ultimele locuri în topul valorilor în care cred tinerii”². Conform sondajului respectiv, pentru tineri cele mai importante sunt următoarele valori: credința în Dumnezeu – pentru 45%, pacea – pentru 44%, respectul pentru ceilalți oameni – pentru 32%, realizarea, împlinirea de sine – pentru 30%. În timp ce, de exemplu, doar 14% au inclus democrația între valorile pe care le acceptă...

Dacă pentru 45% dintre tinerii români este importantă credința (atât de importantă încât a primit cele mai multe *voturi*), de ce oare mare parte dintre acești tineri nu vin la biserică? Doar românii, cel puțin pe hârtie, sunt aproape 90% ortodocși.

Răspunsul este că mulți tineri nu știu ce este de fapt Biserica, și nu înțeleg că Dumnezeu – în care ei cred – a lăsat-o pentru a fi așezământ al mântuirii. Sunt mulți care cred în Dumnezeu, dar stau departe de Biserică, nevrând să ducă o viață de lipsuri și renunțări. Pentru că, nefăcând primii pași în viața creștină, nu își dau seama că viața în Biserică este o viață a împlinirii, și nu a eșecului.

Iar alții, deși înțeleg rostul Bisericii, se consideră prea iubitori de păcat pentru a reuși să își schimbe viața și – fiind prea sinceri ca să ducă o viață de compromis, o viață fățarnică în care una să creadă și alta să facă – preferă să trăiască departe de Hristos, iar la

² Răzvan Mihai Vintilescu, „Pentru tinerii români, credința și pacea bat democrația și libertatea”, *Cotidianul*, 10 Noiembrie 2005.

biserică să vină doar la marile sărbători, la botezuri, nunți și înmormântări.

Cred că și acestor tineri, care cred în Dumnezeu, dar nu găsesc motive pentru a duce o viață creștină, Biserica ar trebui să le iasă în întâmpinare. Și nu doar prin preoți sau prin profesorii de religie, ci prin fiecare creștin. Trebuie să înțelegem universul noii generații și să sădim în el sămânța cea bună...

În ce privește subiectul sexualitate, cu afirmația „Sexualitatea mea nu-i privește pe părinți” au fost de acord 78% dintre băieți și 67% dintre fete, iar împotriva doar 19% dintre băieți și 29% dintre fete (Sondaj *L' Express - Science & Vie Junior*, 2000³).

Am scris articolele din cartea de față ca să le întind tinerilor o mână de ajutor. Dacă greșesc și cât greșesc ieșind în întâmpinarea lor într-un mod neconvențional, Dumnezeu știe. Orice *pionierat* presupune însă niște riscuri. Dar cine fuge de frica riscurilor fuge de țintă. Și pierde...

³ Sondaj preluat din cartea *Dragostea și sexualitatea adolescenților - pentru băieți*, autori Dr. Sylvain Mimoum și Rica Etienne, apărută la Editura Lucman, București, p. 77. Într-un sondaj paralel, la întrebarea „Cu cine ți se întâmplă să vorbești despre sexualitate?”, tinerii au răspuns: cu „colegii de aceeași vârstă: 84%, cel mai bun prieten, cea mai bună prietenă: 73%, colegii de celălalt sex: 54%, iubita, iubitul: 43%, mama: 30%, fratele/sora mai mare: 24%, tata: 16%, medicul: 10%, profesorul de științe naturale: 7%” (ibidem, p. 73). Oricum, nu cred că e doar vina tinerilor că nu discută mai deschis cu părinții lor anumite chestiuni legate de sexualitate. Nu de puține ori, părinții refuză să își asume problemele și frământările copiilor lor. Și asta nu doar din lipsă de timp...

Între iubire și păcat

„Bună seara, iubite, te-aștept ca și când numai dragostea noastră ar fi pe pământ, mai presus de măriri, de căderi, de cuvânt...” „Bună seara, iubito...”

Am ascultat prima oară cuvintele acestui șlagăr în copilărie... Vocea Loredanei Groza și cea a lui Ion Caramitru m-au impresionat puternic... Mi-am dorit să am și eu parte în viața mea de o asemenea poveste de dragoste. Și, după dezamăgiri și eșecuri, după greșeli mai mari și mai mici, m-am îndrăgostit cu adevărat...

Au trecut mai mult de opt ani⁴ de atunci. Și de multe ori simt că numai dragostea *noastră* ar fi pământ, dragostea dintre mine și iubita mea, frumoasa mea, bucuria mea, soția mea... Vreau să vă vorbesc puțin despre frumusețea dragostei...

Poate că ați auzit deseori cum oamenii în vârstă caută să vă convingă că dragostea tinerilor nu e decât un foc de paie, un mijloc de stârnire a poftelor truștești. (Nu cred că e numai așa – deși, de multe ori, așa e...)

Cred că, din dorința de a-și feri fiii de patima desfrâului, discursul Bisericii conține o mie de referiri la distrugerea prieteniei prin curvie, dar prea puține referiri la păstrarea unei prietenii frumoase, curate, de durată... (E adevărat că una o implică pe cealaltă, dar, dacă un prieten îi spune unui șomer să nu moară de foame, nu înseamnă că îl și ajută să își câștige existența...)

⁴ Aceste rânduri au fost scrise în anul 2005. De atunci, lucrurile au rămas la fel... (notă la ediția de față - 2020).

Îmi plac foarte mult și versurile următoare: „Bună seara, iubito... Poți să-ți spun în cuvinte că puține mai sunt pe pământ lucruri sfinte, că intră iubiri premature în morminte. Sunt destui care vor să ne pună la ușa iubirii zăvor, să pună cătușe cuvântului *dor*...”

Mulți tineri simt că dragostea lor e frumoasă și se luptă cu toate puterile ca ea să nu se împruțineze, să nu fie aruncată „prematur în morminte” de către oameni care nu au iubit și nici nu iubesc, de oameni care se răzbună pe alții, pentru că nu se simt în stare să iubească...

Există câțiva autori ai unor texte duhovnicești în care, fiind combătută patima desfrâului, este combătută indirect și iubirea – ca și cum nu ar exista iubire curată... Am citit chiar de curând într-o carte împotriva patimii desfrâului unele pasaje în care sunt analizate câteva dintre poeziile de dragoste prezentate în manualele școlare. Unele critici sunt justificate, dar altele... Iată un exemplu: „Adăugând la nerușinare negrăita hulă prostească: «întreaga ta ființă nu pot să n-o iubesc, prin ea respir, prin ea trăiesc», *viața* netotului și bicisnicului e o oarecare târfă! Vedeți cât de scârbavnic sunt ispitiți copiii spre gândul închinării curvești la *idolul* de carne și sânge, adică spre lepădarea de Hristos. (...)

«A venit toamna, acoperă-mi inima cu ceva,
Cu umbra unui copac sau mai bine cu umbra ta.
Mă tem că n-am să te mai văd, uneori
Că au să-mi crească aripi ascuțite până la nori
Că ai să te ascunzi într-un ochi străin
Și el o să se-nchidă cu-o frunză de pelin.
Și-atunci mă apropii de pietre și tac
Iau cuvintele și le-nec în mare,
Șuier luna și o răsar și o prefac

Într-o dragoste mare» (Limba română, *Manual pentru clasa a VIII-a*, Humanitas, 2000).

Iar manualul tâlcuiește: «A venit toamna, este vorba despre începutul unei stări de tristețe, melancolie etc.». Asta zic și eu: curvia, beția și imaginația sunt înjugate cu tristețea, care duce la deznădejde și la sinucidere. Toată viața *poetilor* e o sinucidere înceată, de unde tragem încheierea: tot *artistul* e o Iudă”⁵.

Spuneți-mi sincer, vă conving astfel de critici? Pe mine nu cred că m-ar fi convins... (Aș fi fost de acord cu faptul că elevii de școală generală sunt cam necopti pentru a înțelege astfel de versuri. Dar cred că sunt cu atât mai necopti a înțelege cum se poate lipi patima de sufletul lor în timp ce citesc poezii din manualele școlare. Și criticile prea dure li se pot părea ridicole...⁶)

De multe ori îi spun soției mele versurile lui Nichita Stănescu: „întreaga ta ființă nu pot să n-o iubesc, prin ea respir, prin ea trăiesc...” Evident, nu folosesc exact aceleași cuvinte... Și, poate, nici nu folo-

⁵ Înainte de a vedea lumina tiparului, articolele din acest volum au fost citite de mai multe persoane. Unele dintre ele au făcut comentarii. Nu am indicat numele lor, ci doar am precizat dacă este vorba de un cititor sau o cititoare. Dar nu mi s-a părut necesar să precizez care anume cititor sau cititoare a făcut unele comentarii și care altele. Iată primul comentariu – de la o cititoare: *Cine a scris aceste comentarii? Mi se pare că nu au nimic de-a face cu ortodoxia. Chiar crezi că se poate asocia cu credința noastră așa ceva? Faptul că cineva care scrie un astfel de comentariu se numește pe sine ortodox nu înseamnă că și este...* Ba autorul chiar este ortodox, chiar dacă are unele poziții mai exagerate, cum sunt cele citate de mine. Exagerările scad însă valoarea unui mesaj.

⁶ Oricum, cartea respectivă este plină de exemple convingătoare. Eu le-am ales pe cele ale căror comentarii le-am considerat nepotrivite...

sesc cuvinte... (Cred că cele mai multe declarații de dragoste i le-am făcut în gând...)

„Dar cum să trăiești prin altcineva în afară de Dumnezeu? Înseamnă că nu ascuți porunca de a-L iubi pe Dumnezeu din toată inima ta...”

Întrebare: cât de des ne gândim la Maica Domnului atunci când facem un acatist către un sfânt? Sau, cât de des ne gândim la Maica Domnului atunci când citim Psalmii (excepție făcând, evident, versetele proorocești despre ea)?

Întrebarea mea cred că lămurește cum stau lucrurile... Atunci când iubim pe cineva din toată inima noastră nu înseamnă că ne lepădăm de Dumnezeu... E foarte important însă să vedem dacă dragostea noastră este binecuvântată de Dumnezeu sau nu...

Cuvintele sunt prea sărace pentru a exprima ce simt... Ați văzut filmul *Love Story*? Dacă da, cred că mă înțelegeți, dincolo de cuvinte. Vreau să spun doar că dragostea e frumoasă. Scriu și plâng ca un prost, după ce tocmai am recitat textul care deschide romanul *Love Story*. Textul începe așa:

„Ce ar fi de spus în legătură cu o fată de 25 de ani care a murit? Că era frumoasă și inteligentă. Că-i plăcea Mozart și Bach. Și Beatles-ii. Și eu...”

Și plâng pentru că unii dintre prietenii mei creștini au spus că filmul e de doi bani, pentru că nu prezintă o dragoste creștină standard... Plâng pentru că mă simt de o mie de ori mai aproape de eroii filmului și de dragostea lor nebună decât de cei pentru care iubirea e o vorbă goală, pentru cei care s-au căsătorit

dar nu trăiesc și nici nu au trăit o poveste⁷... Îmi place *Love Story*... Îmi dau seama că cei care nu au văzut filmul nu au cum să înțeleagă cuvintele de început... În schimb, pe cele de la sfârșit le pot înțelege: „Dragostea înseamnă să nu fii nevoit să spui nicio dată «îmi pare rău»...”

Poate fi aceasta o definiție creștină a dragostei? Da, din punctul meu de vedere da. Chiar dacă nu e o definiție completă, este însă o definiție frumoasă...

Despre dragostea aceasta, care nu aduce nicio dată păreri de rău, vreau să vă vorbesc... Acum sunteți tineri și trăiți intens tinerețea...

Vreau să vă vorbesc despre iubirea binecuvântată de Dumnezeu, despre iubirea care se încununează în căsătorie, despre iubirea care durează veșnic.

Cred că toți îndrăgostiții simt că ar vrea să rămână lângă persoana iubită „pentru totdeauna”. Asta e esența dragostei, să simți că celălalt îți umple viața, că te umple de viață, de bucurie, de frumos... Câți oare dintre îndrăgostiți stau pentru totdeauna împreună? Unii nu stau nici măcar un an întreg...

Cred că dragostea adevărată e cea pe care o ții în inima ta toată viața și o iei cu tine pe lumea cealaltă...

Vreau să vă spun, prieteni ai mei, că Dumnezeu nu este dușmanul poveștilor de iubire... Dimpotrivă, este prietenul lor... Dacă ar fi să mor astăzi și ar trebui să îmi scriu testamentul, cred că aș scrie și asta: „Dumnezeu este prietenul poveștilor de iubire adevărată...” Acesta este unul dintre cele mai profunde lucruri pe care le-am înțeles în viața mea...

⁷ O cititoare: *Să știi că ai dreptate, nu mai suntem de mult așa de simpli și pur și simplu îndrăgostiți de celălalt, suntem din ce în ce mai sofisticăți și mai distanți.*

Atunci când inimile voastre se simt pătrunse de fiorul iubirii, atunci când vi se pare că nimeni nu vă poate înțelege, să știți că Dumnezeu este lângă voi...⁸

Mă simt obligat să precizez: Dumnezeu nu este prietenul poveștilor de iubire trecătoare, al aventurilor de-o vară sau de-o noapte... Spun încă o dată: El este prieten al poveștilor de dragoste adevărată.

De ce îmi place *Love Story*? Pentru că transmite fiorul iubirii care depășește egoismul...

Da, la prima vedere observăm doi tineri necredincioși lăsându-se purtați de valurile unei iubiri „lumefști”... Eu cred că putem vedea în film mai mult decât atât. Da, știu, și eu sunt împotriva filmelor care îi modelează într-un mod greșit pe tineri. Totuși, poate că fără vrerea celor care au făcut filmul și fără vrerea lui Erich Segal – care a scris romanul după care s-a făcut ecranizarea – vedem clar că dragostea tinerilor care stau departe de Dumnezeu nu poate birui moartea. Cel mort trăiește în inima celui viu, dar doar ca o amintire. Cel mort nu se va mai întâlni cu cel viu...

„Dragostea înseamnă să nu fii nevoit să spui niciodată «îmi pare rău»...” Da, ce replică superbă... Dragostea adevărată este cea acoperită de Dumnezeu. Dragostea adevărată este atunci când, după ce te apropii mai mult de Dumnezeu (pe care înainte Îl cunoșteai mai puțin), nu ai de ce să îi spui celui alt: „Îmi pare rău...” Modul în care dragostea ta s-a manifestat nu va fi mai târziu pricină de regrete, nici pentru tine, nici pentru celălalt...

„Cum este dragostea adevărată?”, aş putea fi întrebat...

⁸ Un cititor: *Eu mă gândesc că în primul rând e Dumnezeu lângă noi și abia apoi oricine altcineva.*

De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător. Şi de aş avea darul prorociei şi tainele toate le-aş cunoaşte şi orice ştiinţă, şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Şi de aş împărţi toată avuţia mea şi de aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte. Dragostea nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândeşte răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată... (I Cor. 13, 8). Ştie cineva vreun imn al dragostei mai frumos decât cel scris de Sfântul Apostol Pavel?

Aceasta este dragostea desăvârşită... Este dragostea adevărată, pe care trebuie să o căutăm. Aşa trebuie să Îl iubim pe Dumnezeu, aşa trebuie să ne iubim aproapele. Aşa trebuie să îl iubim pe omul alături de care mergem pe calea familiei...

Fată de această iubire, cea pe care o au eroii din *Love Story* sau din alte romane şi filme de dragoste păleşte. Da, dacă am avea averi, sănătate, frumuseţe, inteligenţă, dar nu avem iubire adevărată, de fapt suntem săraci, suntem pustii.

Dacă aş avea cea mai frumoasă soţie, dar nu aş iubi-o, aş fi aramă sunătoare şi chimval răsunător. Şi de aş avea cele mai mari moşteniri şi averi, dar inima mea nu ar cunoaşte dragostea, nimic nu sunt. Şi dacă soţia mea ar avea toate virtuţile, iar eu dacă aş fi un om gata de orice sacrificiu pentru ea, dar nu aş avea dragoste, pustie ar fi viaţa mea... Dragostea e răbdătoare, dragostea e binevoitoare, dragostea nu gândeş-

te răul. Dragostea toate le rabdă... Dragostea nu cade niciodată...

Mi-am permis să parafralez cuvintele Sfântului Apostol Pavel, considerând că fiecare creștin ar trebui să le simtă ca fiind propriile sale cuvinte. Cred că fiecare monah ar trebui să se regăsească în ele, și fiecare mirean, fiecare după măsura lui.

Da, Biserica ne învață să ne lăsăm modelați de Dumnezeu. El ne învață să iubim, să trăim, să facem totul cum trebuie...

Să ținem minte că dragostea adevărată „nu caută ale sale”... Să ne dăm seama dacă povestea noastră de iubire poate suporta sau nu acest test. Dragostea adevărată se lasă modelată de Dumnezeu, cea artificială se lasă modelată de patimi, de egoism, de plictiseală și chiar de minciună...⁹

Dacă Dumnezeu, vorbindu-ne prin Biserică, ne spune că viața sexuală în afara căsătoriei este un păcat, o face nu pentru a ne ucide povestea de iubire, nu pentru a ne-o arunca „prematur în morminte”. Dimpotrivă, ne-o spune pentru că vrea să ne ferească de regrete, de lacrimi, vrea să ne ferească de lanțurile diavolului, care se arată ca mare apărător al *iubirii*...¹⁰

Tinerii se simt foarte singuri, se simt în situația de a descoperi ei înșiși ce le face bine și ce le face rău... Unii se dăruiesc trupește cu tot ce au mai fru-

⁹ O cititoare: *Versetele Apostolului Pavel despre iubire mi se par deosebit de frumoase și poate mult mai potrivite pentru o viață ortodoxă asupra iubirii decât comentariile tale la film...*

¹⁰ O cititoare: *Foarte adevărat! Cred că regretele cele mai mari sunt din cauza vieții intime care a avut loc într-o poveste care s-a terminat... Pentru că ai lăsat acolo o parte din inima ta și ai senzația că nu mai ai resurse ca să poți oferi dragoste într-o altă poveste de iubire... Dar asta înțelegem după ce suferim. Și uite cum suferința își are rostul ei!*

mos în ei, crezând că astfel pecetluiesc povestea de iubire. Numai că o astfel de *pecete* nu ține...

Nu vreau să fiu moralist – o spun de o mie de ori. Vreau doar să îi îndemn pe tineri să caute iubirea curată, iubirea frumoasă¹¹. Și, dacă până acum au cunoscut doar versiunea „piratată” a dragostei, versiunea vândută *pe sub mână* de diavol, îi rog să nu se mulțumească doar cu atât...

Avem o singură viață pe lumea aceasta, vrem sau nu. Cel mai important lucru este să căutăm mântuirea, adică fericirea și împlinirea veșnică. Dacă vom ști ca din poveștile noastre de dragoste să nu Îl gonim pe Dumnezeu, dacă dimpotrivă Îl vom ține ca pe cel mai bun prieten și ocrotitor al nostru, nu o să ne pară rău...

Dragostea curată vă poate da aripi, dragostea curată vă poate umple sufletele de bucurie... Dragostea adevărată vă poate da putere să rezistați în fața greutăților vieții... Pentru că e o dragoste susținută de Dumnezeu...

Îmi doresc tare mult să mă înțelegeți... Pentru că vreau, atunci când veți cunoaște iubirea cea adevărată, să o îngrijiți cum trebuie, ca pe o floare... Astfel încât niciodată să nu greșiți, ca să nu trebuiască să spuneți „îmi pare rău”... Sau, dacă asta ar fi o utopie,

¹¹ Un cititor: *Încerc să-mi amintesc iubirea de dinainte de a-L căuta pe Dumnezeu - era o iubire frumoasă, nu neapărat pătimasă, dar care s-a terminat tocmai pentru că a ajuns la monotonie ca la un capăt de drum... Iar acum îmi imaginez iubirea de după găsirea lui Dumnezeu ca o iubire luminoasă, care te face să urci sus, tot mai sus, și niciodată să nu vezi capătul urcșului...*

măcar să greșiți cât mai rar și să faceți greșeli cât mai mici¹².

Căutați drumul iubirii curate. Chemați-L pe Dumnezeu alături de voi. Astfel, toate vor căpăta sens. Va răsări soarele...

¹² O cititoare: *Ideal este să nu fie nevoie să spunem că ne pare rău pentru ce am făcut persoanei iubite, dar mai realist cred că ar fi – aplicat la lumea de azi – să avem iubirea să spunem „îmi pare rău” atunci când greșim față de persoana iubită; e o dovadă de iubire să recunoaștem atunci când am greșit sau chiar să cedăm atunci când nu am greșit, din iubire, ca armonia să nu se piardă și ca iubirea să se întărească. Sunt întru totul de acord...*

Floarea Prințului Nu pe aici...

Undeva, într-un ținut îndepărtat, trăia un prinț foarte mândru, Prințul Roșu. Se purta urât cu soția sa, cu fiii săi, cu slujitorii săi. I se părea că viețile celorlalți trebuie să se învârtă în jurul vieții sale...

Într-un an, își sărbătorea ziua de naștere pe una din îndepărtatele insule pe care le moștenise de la tatăl său, avându-i ca musafiri pe cei doi frați ai săi, Prințul Negru și Prințul Alb. În timp ce stăteau la masă, un sfetnic le-a spus că Marele Cactus, floarea emblemă a familiei lor, floarea care nu creștea decât pe acea insulă, înflorise. Lucrul acesta se întâmpla o dată sau de două ori într-o sută de ani. Din bătrâni se spunea despre Marele Cactus că face cea mai frumoasă floare din lume... Că era sau nu chiar așa, prinții nu știau încă...

Erau nerăbdători să ajungă mai repede la floare. Și, când au văzut-o, au rămas înmărmuriți. Era mai frumoasă decât și-o imaginaseră... Frumusețea florii era greu de descris în cuvinte... Iar parfumul ei era îmbătător...

Prințul Roșu se bucura că, de ziua lui, primise de la Marele Cactus un dar neprețuit... Dar bucuria a fost de scurtă durată, pentru că în inima lui au apărut griji de tot felul. Îngândurat, Prințul Roșu i-a întrebat pe frații săi:

– Ce ne vom face? Dacă se va afla că Marele Cactus a înflorit, vor veni nobili și prinți din toată lumea să îl vadă... Și ne va fi greu să îl păzim. Ați auzit poate că și data trecută când a înflorit unii au încercat să îl fure...

– Totuși, insula e greu de aflat, îndrăzni să îi spună Prințul Alb, fratele mai mic.

Dar Prințul Roșu nu se lasă:

– Poate că cineva, gelos, va încerca să îmi fure floarea. Gândul acesta nu mă va lăsa să dorm. Cum să îndrăznească cineva să îmi răpească odorul? Eu am să rămân aici un an întreg, până floarea se va ofili, dar inima mea va fi plină de griji.

– Fii pe pace, că nu va fi așa, știi doar că soiul ăsta de cactuși nu poate crește în altă parte, încercă să îl liniștească iarăși mezinul familiei.

Fratele cel mare, care era ros de invidie pentru că nu ceruse el de la tatăl lor insula cu cactusul – și asta pentru că alesese insula cea mai întinsă, fără să se fi gândit că ar putea prinde ziua în care Marele Cactus ar fi înflorit –, intră în vorbă:

– Și dacă totuși cineva va încerca să fure floarea? Nu ne putem permite să riscăm atât de mult. Trebuie să găsim o soluție ca să îi îndepărtăm pe musafirii nepoftiți.

– Dar, cum putem face asta? – întrebă Prințul Roșu.

– Marele Cactus e atât de minunat, încât nu trebuie să fie văzut de oricine. Cei care vor să îl vadă trebuie să fie gata să își dea viața pentru aceasta. Trebuie să fie gata să facă eforturi uriașe, spuse Prințul Negru.

– Exagerezi, spuse mezinul. E doar o floare, chiar dacă e cea mai frumoasă floare din lume...

– Ba nu exagerează deloc, se răsti la el Prințul Roșu. Spune-mi, la ce te gândești? – îl întrebă pe fratele mai mare.

– Nu mă gândesc la nimic acum, mă voi gândi la noapte, vă veți gândi și voi, și până mâine vom afla o cale de a rezolva această dilemă...

Noaptea a trecut foarte greu, pentru fiecare dintre frați. Cel mai greu a trecut pentru fratele cel mic, care își dădea seama că nu are nicio șansă să îi convingă pe ceilalți că vor să ia o hotărâre greșită. Înainte să răsară soarele, Prințul Negru aflase soluția pe care o căuta. Nu așteptă să se facă dimineață, ci se duse să îi trezească și pe ceilalți. Dar și aceștia erau treji, în camerele lor, și se frământau. Prințul Roșu era tare îmbufnat:

– Cel mai simplu ar fi fost să nu se afle că a înflorit. I-am fi chemat să o vadă numai pe prietenii noștri... Dar, acum, e prea târziu.

– Și nici nu putem spune vreo minciună, că porunca Marelui Împărat e clară: toți mincinoșii din împărăție să fie pedepsiți cu moartea, spuse Prințul Alb, sperând că frații săi se vor răzgândi.

– Știu ce vom face... Nici noi și nici slugile noastre nu trebuie să mințim. Dar putem trece adevărul sub tăcere, spuse satisfăcut Prințul Negru.

– Cum? – îl întrebară într-un glas frații săi.

– Simplu. Nu ne poate obliga nimeni să spunem cum să ajungă aici... E comoara noastră și nu trebuie să o arătăm altora. Când vom fi la casele noastre și vor veni prinți străini pe corăbiile lor, oamenii noștri nu le vor arăta direcția în care trebuie să meargă. Și, fără îndrumări, nimeni nu va putea ajunge la insula cu cactusul. Știți doar cu toții cât de greu este să o găsești... Numai Marele Împărat ne-ar putea porunci să îl ducem pe insulă... Nu-i așa?

Soluția aceasta nu îi plăcu însă Prințului Roșu. Voia totuși să găsească o cale prin care măcar câțiva străini iubitori de flori să îi vadă cactusul. Unii care să facă eforturi mari pentru aceasta și care apoi să ducă faima Marelui Cactus în toată lumea. În inima

lui era o luptă: pe de o parte, voia să fie lăudat și invidiat de alții, pe de alta, voia să își protejeze floarea.

– Iată cum facem. Știți doar că insula e atât de mică, încât nu apare pe nicio hartă. Când se apropie o corabie străină de vreuna din insulele din zona aceasta și întreabă în ce direcție trebuie să meargă spre cactus, nimeni să nu îi arate. Arătând o direcție greșită, cel întrebat are voie să spună doar: „Nu în direcția asta...” Și atât. Cel care va spune mai mult va plăti cu capul. Oricum, furtunile de aici îi vor descuraja pe căutătorii fricoși...

– Astfel, cel întrebat nu va minți, dar nici nu va da sfatul potrivit, continuă satisfăcut Prințul Negru.

– Asta nu îi va ajuta cu nimic pe cei din corabie, spuse mezinul.

– Ba îi va ajuta. Încolo nu e bine, încolo nu e bine, unii se vor rătăci, dar până la urmă câțiva tot vor afla drumul, spuse Prințul Roșu.

Dar mezinul insistă:

– Fraților, gândiți-vă că sunteți într-un deșert și vreți să ajungeți la o oază. Și că beduinii pe care îi întrebați încotro e oaza vă spun doar: „Încolo nu e, încolo nu e.” Nu mai ajungeți la oază, muriți în deșert.

Invidiosului Prinț Negru, care nu ar fi suportat ca faima cactusului care aparținea fratelui său să se răspândească în lumea întreagă, îi plăcu însă comparația făcută de fratele său:

– Cei mai slabi ar muri în deșert, cei mai puternici ar ști însă să se folosească și de aceste răspunsuri neclare.

– Așa va fi, întări Prințul Roșu. Anunțați-i pe toți slujitorii noștri din insulele apropiate că vor plăti cu capul îndrăzneala de a arăta încotro e insula Marelui Cactus. Au voie doar să le arate musafirilor ne-

poftiți că o anumită direcție este greșită. Și puțini vor ajunge aici...

Prințul Roșu avea dreptate. Deși vestea despre frumusețea florii s-a răspândit destul de repede, insula a fost ferită de musafiri nepoștiți. Într-o scurtă perioadă de timp, șase corăbii au plecat, din ținuturi îndepărtate, spre insula Marelui Cactus. După alte câteva săptămâni, trei corăbii s-au întors înapoi. Două se scufundaseră, fiind prinse în mijlocul unei furtuni, iar despre ultima nu se știa nimic.

A mai trecut o vreme, dar tot nu ajunsese niciun oaspete nedorit. Într-o zi, Prințul Alb s-a întors pe insulă, împreună cu soția sa și cu copiii săi, care veniseră să vadă floarea. Când fratele său i-a întâmpinat, i-a spus că se dusesse vestea cum că Marele Cactus nici nu înflorise și că totul era doar o minciună a mândrului Prinț Roșu... Până și împăratul se supărase, auzind că doi prinți muriseră căutând insula...

– Așa, deci? Oricum, și eu mi-am dat seama că nu a fost bună hotărârea mea..., spuse Prințul Roșu. Îmi era teamă că or să fie prea mulți vizitatori. Voi organiza eu însumi o călătorie, în care îi voi invita pe toți prinții care vor să îmi vadă floarea. Trebuie să îmi repar greșeala. De acum înainte, toți cei care vor să vadă Marele Cactus pot să o facă. Voi porunci să se facă hărți pe care să le dau corăbiilor care vor vrea să vină aici.

– La ce ți-a ajutat să te joci așa cu timpul și chiar cu viețile celorlalți? Ți-ai făcut o faimă rea, frate, îi spuse Prințul Alb.

– Așa e, asta îmi apasă sufletul...

– Ai fost poreclit Prințul *Nu-pe-aici*. Știi asta?

În timp ce frații discutau, Paznicul Marelui Cactus s-a apropiat în grabă de Prințul Roșu, care l-a întrebat:

– Ce e? S-a întâmplat ceva?

– Da, floarea... floarea Marelui Cactus... s-a ofilit brusc...

– Nu se poate, strigă prințul, nu se poate... Va muri înainte să fie văzută și admirată de alții...

– Nu se poate, ar fi trebuit să țină un an întreg..., spuse Prințul Alb.

Prințul Roșu devenise negru de supărare. Dez-nădăjduit, i-a dat paznicului o pungă cu galbeni, spunându-i să dea banii celui care va găsi un leac pentru floarea lui. Paznicul s-a dus mai întâi în satul războinicilor cu piele neagră, care erau renumiți pentru doctoriile pe care le făceau din plante.

Când a ajuns acolo, șeful de trib i-a spus niște cuvinte greu de înțeles, niște cuvinte care păreau fără sens:

– Floarea Marelui Cactus are nevoie de iubire, doar de iubire...

Până seara, paznicul a mai vorbit și cu alți locuitori ai insulei, dar nimeni nu știa cum să îl ajute. Așa că a renunțat să mai găsească leacul pe care îl căuta. Când i-a spus Prințului Roșu cuvintele șefului de trib, acesta a oftat, zicând:

– Of, abia acum înțeleg ce mi-a spus tatăl nostru... Că, dacă înflorește cactusul, floarea lui trebuie stropită și cu iubire, nu doar cu apă...

– Și mie mi-a spus acest lucru, îngăimă Prințul Alb...

– Eu am crezut că aceste vorbe sunt fără sens, dar îmi dau seama că floarea noastră avea nevoie nu numai de apă, ci mai ales de bucurie... De bucuria și emoția celor care, privind-o, s-ar fi minunat ce lucruri frumoase a făcut Dumnezeu... Acum, pot să chem aici câți musafiri vreau, pot să pun să se facă o mie de hărți, degeaba. Mă simt ca și cum aș fi un uci-

gaș. Cu egoismul meu, mi-am omorât floarea... Am ratat șansa vieții mele.

Prințul Roșu era atât de supărat, încât nu lăsa pe nimeni să vadă floarea ofilită. Se simțea ca un războinic care pierduse cea mai importantă luptă din viața sa. De supărare, noaptea nu a putut închide ochii. Dimineața, copiii Prințului Alb l-au rugat să îi ducă să vadă măcar cactusul, chiar dacă floarea i se ofilise. Dar Prințul Roșu nu voia să-i asculte.

– Te rog, fă-le această mică bucurie, că doar au călătorit atâta până aici, l-a rugat Prințul Alb. Știi doar cât și-au dorit să vadă floarea...

– Bine, să îi ducă cineva, mergi tu cu ei, eu nu vreau să merg. Sau, mai bine mergeți cu copiii mei. Dar să nu stați mult, că vreau să plecăm cât mai repede de pe insulă.

– Nu vii și tu la cactus?

– Nu, nu vreau să îi văd floarea ofilită. Știu că va sta așa mai multe zile, înainte să cadă la pământ, dar eu vreau să o am în minte frumoasă, cum era înainte. Vă aștept pe corabie.

– Atunci, mă voi duce eu cu copiii, dar mai întâi vreau să îți spun un lucru, pe care aș vrea să îl ții minte până când copiii tăi vor ajunge să aibă familiile lor... Să știi că din această întâmplare trebuie să înțelegem amândoi ceva foarte important legat de creșterea copiilor noștri.

– Ce să înțelegem? Ce are o floare de cactus cu copiii noștri?

– Are. Așa cum niciun alt prinț nu a putut ajunge aici ca să vadă floarea, pentru că sfaturile primite arătau doar care direcții sunt greșite, tot așa copiii noștri, dacă vor primi doar sfaturi: „Nu face asta, nu face asta”, așa cum de multe ori aud de la noi, nu vor crește așa cum trebuie. Degeaba le spui

copiilor tăi: „Nu fiți egoiști”, dacă ei văd că tu ești egoist. Ce au înțeles ei când au văzut cum te-ai purtat cu floarea? Copiii nu au nevoie să li se spună doar ce să nu facă. Vor ajunge să se scufunde în marea vieții acesteia, cum s-au scufundat cei doi prinți care au încercat să vină aici și nu au reușit. Copiii au nevoie să știe încotro să o ia, au nevoie de modele, așa cum cei care căutau insula asta aveau nevoie de o hartă. Noi trebuie să le arătăm drumul cel bun copiilor noștri prin propria noastră viață. Mă crezi sau nu, dar așa este, spuse Prințul Alb, și ieși afară.

Copiii au mers la cactus. Se vedea că floarea, chiar dacă se ofilise, fusese o floare nemaipomenit de frumoasă. Prințul Alb a încercat să le descrie copiilor parfumul ei, culorile ei, dar și-a dat seama că vorbele sale erau neputincioase. În timp ce stăteau lângă floare, un băiat a venit în fugă. Era copilul paznicului, care abia aflate ce se întâmplase. Tatăl său, care știa cât iubea floarea, nu știuse cum să îi spună vestea cea rea. Dar o aflate de la alți copii...

– Nu, nu, nu... Nu pleca, te rog, nu pleca..., îi spunea băiatul florii, plângând în hohote.

Prințul Alb îi luă pe ceilalți copii de-o parte.

– De ce plânge? – îl întrebă unul dintre ei.

– Plânge pentru că... pentru că iubește floarea. Pentru că floarea i-a înfrumusețat viața... El plânge ca și cum ar fi pierdut un prieten bun, plânge pentru că iubește floarea... Să îl lăsăm singur, să plecăm de aici...

Dar copiii nu voiau să plece. Voiau să stea lângă floare, așteptând să stea de vorbă cu băiatul. Voiau să îi alunge tristețea, stând de vorbă cu el.

Dar, așteptând, și clipele treceau încet de tot, au simțit la început un parfum de nedescris. Și, privind spre cactus, au văzut cum floarea își revenea, încetul

cu încetul. Iubirea copilului o udase, îi dăduse hrana de care avea nevoie. Prințul Roșu, care venise și el, fără să știe de ce, plângea acum și el și, plângând, a început să mângâie floarea. Privind-o, s-a hotărât să își schimbe viața...¹³

Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați. (...) Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjuțați marea și uscatul ca să faceți un ucenic, și dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei și îndoit decât voi. (...) Călăuze oarbe, care strecurați țânțarul și înghițiți cămila! Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățiți partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire și de lăcomie. Fariseule orb! Curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că semănați cu mormintele cele văruite, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sunt pline de oase de morți și de toată necurația. Așa și voi, pe din afară vă arătați drepti oamenilor, înăuntru însă sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege (Matei 23, 13-28).

Cine sunt cărturarii și fariseii pe care i-a mustrat Hristos, Fiul lui Dumnezeu? Să fie oare numai învățătorii Legii celei Vechi, învățătorii care L-au pri-

¹³ Povestea aceasta a apărut în mai multe cărți, ultima dată fiind tipărită în volumul meu *Doctorul de povești*, Ediția a doua, Editura Areopag, București, 2020, pp. 75-83. Întrucât poveștile din acest volum nu se adresează doar copiilor, vă recomand să citiți și alte povești pe www.palatulpovestilor.ro.

gonit pe Însuși Mântuitorul profețit de prorocii Vechiului Testament? Ar fi bine să fie așa... Numai că prin cuvintele acestea dure, parcă prea dure pentru Cel care a venit să ne învețe Legea iubirii, sunt muștrați și creștinii care nici nu intră în Împărăție, nici pe alții nu îi lasă să intre... Nu sunt preoți, nu sunt învățători, dar se pun stavile între Hristos și cei care au nevoie să se apropie de Biserica Sa...

Nu vreau să îi arăt cu degetul numai pe alții, mă arăt – și fără falsă smerenie – și pe mine. Nu numai o dată, ci de mai multe ori în viața mea m-am purtat ca un fariseu și poate că, dacă L-aș fi văzut lângă mine pe Hristos, m-ar fi muștrat la fel de aspru... Mi s-a întâmplat să stau de vorbă cu oameni care nu cunosc credința creștină aproape deloc; în loc să îi ajut să înțeleagă că Hristos a venit și pentru mântuirea lor, să înțeleagă cât de mult i-ar putea împlini viața creștină, am reușit să îi sperii, vorbindu-le doar despre posturi, despre nevoință, despre marii pustnici din Sinaxare, despre nebunii pentru Hristos, despre osânda ereticilor și a păcătoșilor care mor nepocăiți. Numai că, prin cuvintele mele, în loc să îi mișc, i-am convins că Ortodoxia nu e pentru ei... Și, pe cât eram de plin de argumente „nimicitoare” în timpul discuțiilor, pe atât de gol mă simțeam după aceea.¹⁴ Poate nu imediat, poate primul gând era să îi judec pentru cerbicia lor, dar măcar seara, la rugăciune, conștiința tot mă arăta cu degetul. Da, îmi spuseseam poezia ca un pa-

¹⁴ Un elev scrie: *Să știi că ai foarte mare dreptate. Eu de exemplu încerc să-i convîng pe colegii mei de clasă cât de frumoasă este credința ortodoxă, dar, cu cât mă străduiesc mai mult, cu atât ei nu înțeleg. Cred că nu ajung cuvintele mele, trebuie fapte pline de smerenie, și poate atunci Domnul, văzând smerenia noastră, va pune în aproapele nostru înțelegere.*

pagal, dar ce folos? Nu era poezia de care aveau nevoie ceilalți...

Iar mulțimile, ascultându-L, erau uimite de învățătura Lui. Și, auzind fariseii că a închis gura saducheilor, s-au adunat laolaltă. Unul dintre ei, învățător de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat: „Învățătorule, care poruncă este mai mare în Lege?” El i-a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este marea și întâia poruncă. Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.” În aceste două porunci se cuprind toată Legea și prorocii (Matei 22, 33-40).

Noi strecurăm țânțarul și înghițim cămila... Vorbim cu aproapele despre orice, numai despre iubirea cea adevărată nu îi vorbim, sau dacă îi vorbim, nu i-o arătăm. Este ușor să postim miercuri și vineri, dar este greu să iubim... Este ușor să vorbim despre marii pustnici, dar este greu să îi iubim pe cei cu care vorbim... Ba chiar avem îndrăzneala de a vorbi despre iubirea lui Dumnezeu, ținându-ne nasul pe sus, subliniindu-i aproapelui nostru că îl considerăm inferior nouă... Reușim să fabricăm o credință creștină uscată, în care bărbații își idolatrizează bărbile, iar femeile baticul sau fusta lungă până la pământ, idolatrizăm canonul primit de la duhovnic și reușim să ucidem iubirea față de aproapele. De vină nu sunt nici canonul, nici barba și nici baticul (care își au fiecare rolul lor), de vină suntem noi, pentru că am lăsat iubirea pe ultimul plan. Ne-am blazat tot repetând refrene contra iubirii pătimase a acestui veac și am uitat de iubirea cea curată, de iubirea pe care ne-o cere Evanghelia: *Cel care iubește pe aproapele a împli-*

nit legea. Pentru că (poruncile): „Să nu săvârșești adulter; să nu ucizi; să nu furi; să nu mărturisești strâmb; să nu poftești...” și orice altă poruncă ar mai fi se cuprind în acest cuvânt: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți”. Iubirea nu face rău aproapelui; iubirea este deci împlinirea legii (Rom. 13, 8-10).

Unde este oare această iubire? Ne mirăm că tinerii stau departe de Biserică... Dar cine i-a iubit cu adevărat? Cine și-a pus sufletul pe tavă înaintea tinerilor?... Ne place chiar să vorbim despre iubirea adevărată, dar nu știm să iubim...*Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni. Voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârful de munte să se ascundă. Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri (Matei 5, 13-16).*

Dar, în loc să lumineze faptele noastre, noi vrem să lumineze cuvintele noastre cât mai iscusite, dar lipsite de dragoste... Dar dacă sarea s-a stricat, cu ce se va săra?...

Am scris povestea „Floarea Prințului Nu pe aici” ca să îi ajut pe tineri să depășească frica de a se apropia de Hristos, frică pricinuită de mulțimea de Nu-uri pe care le-au întâlnit, presărate ca niște mine pe drumul către Biserică... Mai exact, ca să înțeleagă că une-

le din aceste mine nu sunt puse de Dumnezeu¹⁵, ci de oameni care nu L-au cunoscut cum trebuie... Unii creștini (și chiar unii slujitori ai altarului) se poartă ca și cum ar avea dorința egoistă de a ține „florile” Împărăției Cerurilor numai pentru ei... Ca și cum ar fi fost florile lor, sau ca și cum ar fi fost îndreptățiți să le împartă cui vor ei... De fapt, dorința lor nu era de a-i împiedica pe alții să vină la Hristos, ci doar de a se înălța pe ei în ochii celorlalți, ca și cum ar fi singurii creștini de nota 10, iubitori de rugăciune și de nevoi. Ca și cum într-un labirint de „Nu-uri” doar ei s-ar pricepe să găsească ieșirea... Numai că, prin lauda lor și prin „religia lui NU!” (pe care o propovăduiesc fără să își dea seama) se pun stavilă între ceilalți și Hristos. Și rămân cu inimile pustii, asemănându-se prințului care și-a protejat floarea de privirile altora și, în cele din urmă, a rămas fără ea...¹⁶

Tradus literal, cuvântul *Evanghelie* înseamnă tocmai *Vestea cea bună*. Da, Hristos, Sfânta Scriptură, Biserica le aduc păcătoșilor vestea cea bună că sunt chemați la mântuire... Nu le trâmbițează că tre-

¹⁵ Cât privește celelalte „NU-uri”, celelalte „mine”, ele nu sunt de fapt „mine”, ci sunt jaloane lăsate de Dumnezeu pentru a-l ajuta pe om să meargă pe calea mântuirii. Chiar dacă celor obișnuiți să trăiască în păcat multe jaloane li se par inutile și de neînțeles, pe măsură ce înțeleg mai bine viața creștină își dau seama cât de înțelept a rânduit Dumnezeu fiecare pas al mântuirii omului. Că niciun pas nu este absurd, ci fiecare pas este folositor, necesar, mântuitor...

¹⁶ Chiar dacă „florile” Împărăției Cerului nu se ofilesc dacă oamenii nu ajung la ele, e greșit să ne gândim că Hristos Se bucură în rai cu sfinții Săi și nu Îl interesează dacă noi alegem calea vieții sau calea morții. Pentru Hristos, fiecare suflet este important... El vrea mântuirea fiecăruia dintre noi, vrea ca noi să alegem binele; prin păcatele noastre, Îl răstignim încă și încă o dată...

buie să se întristeze că drumul mântuirii este atât de îngust încât ei nu mai au loc pe el...

Ar trebui să ne dăm seama de faptul că cei care stau departe de Biserică au nevoie să audă mai întâi cuvântul „DA”. Să audă că „Da”, Dumnezeu îi iubește, „Da”, Dumnezeu îi așteaptă și pe ei, oricât de tare ar fi mânjiți de noroiul păcatului. Să audă că Dumnezeu vrea să le tămăduiască rănila sufletului...

Răspunzând chemării Evangheliei și ținând porunca iubirii de Dumnezeu și de aproapele, aceste suflete vor cunoaște cu adevărat împlinirea, iar pe lumea cealaltă se vor bucura veșnic... Și, cu gândul la Împărăția Cerurilor, vor avea puterea să țină nu numai porunca iubirii, ci și toate celelalte porunci pe care, fără puterea pe care o dă iubirea, nu ar fi putut să le țină. Toate celelalte porunci care, fără iubire, îl transformă pe om într-un soldat, într-un robot, ba chiar într-un fel de zombi. Pentru că, fără iubire, sufletul moare...

Sâni mari pentru creiere mici

Daniela: „Mie îmi place să am sânii foarte mari sau foarte dezvoltăți. Prietenii mei m-au părăsit și nu mai vorbesc cu mine fiindcă eu nu am sânii dezvoltăți ca celelalte prietene ale mele”¹⁷.

Nicoleta: „Nu mă dezvolt deloc, toți mă resping, chiar și băieții. Încă la vârsta mea nu am avut un prieten, îmi vine să mă omor. Vă rog frumos să-mi spuneți ce să fac ca să îmi crească și mie sânii și să fiu și eu mai grasă...”¹⁸

Diana: „Am un mare complex: nu am sânii mari. Îmi este rușine să mă îmbrac cu bluze mulate, toți băieții își bat joc de mine, toți strigă după mine, aceste *faze* mă duc la exasperare. Din punct de vedere fizic mi se fac multe complimente: că am un corp frumos cu o excepție, că arăt *cool*. Am vorbit cu puțini băieți, ultimul meu prieten mi-a spus în față că nu mai putem fi prieteni pentru că nu am sânii și m-a părăsit. Sunt disperată! Țin foarte mult la el, m-a părăsit pentru o vagaboandă. Mă gândesc la o posibilă sinucidere, nu mai suport acest chin...”¹⁹

Către toate Danielele, Nicoletele și Dianele care împărtășesc aceeași perspectivă tristă asupra prezentului: „Fetelor, băgați-vă mințile în cap! Nu are rost să vă dați cu capul de pereți numai pentru faptul că sânii voștri nu sunt mai darnici cu privirile tinerilor

¹⁷ Andrei Popescu și cititorii revistei Bravo, *Și cu noi cum rămâne?*, Editura Trei, 1998, p. 14.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Ibidem, p. 13.

ai căror hormoni tropăie precum un detașament militar”.

Există o psihoză a sânilor mari, o psihoză din ce în ce mai accentuată. Eu nu sunt de părere că trebuie să se lupte împotriva discriminării fetelor nedotate, dar nici ca acestea să fie consolete cu povești de ador-mit copiii. Cred că pur și simplu ar trebui ca fetele cu sâni mici să capete o altă perspectivă asupra „handi-capului” lor.

Îmi este greu să mă adresez mai multor fete deodată, așa că mă voi adresa unei singure „victime a sorții”.

Ar trebui să fii fericită că din cauza sânilor tăi mulți băieți stau departe de tine. E o șansă de care nu au parte fetele bine dotate. De ce? Pentru că băieții se vor apropia de ele în primul rând pentru sânii lor și nu pentru sufletul lor. Un băiat rostește foarte ușor o declarație de dragoste numai pentru a avea ocazia să pună mâna pe un trup care îl înnebunește. Foarte greu îi va fi unei fete cu sânii mari să își dea seama dacă prietenul ei o iubește cu adevărat sau pur și simplu a fost hipnotizat de niște *balcoane spațioase*.

„Nu pot să mă amănesc cu un astfel de refren...”, mi-ai putea spune. Nu vreau să te amăgești, pur și simplu așa stau lucrurile: de multe ori fetele cu sâni mari sunt curtate de băieți nu pentru că ar avea cine știe ce calități ieșite din comun, ci doar pentru că sânii lor sunt *generoși*.

„Și nu este asta o mare calitate?”

Nu pot să fiu atât de orb ca să nu constat și eu că printre tineri această însușire capătă încetul cu încetul rangul de virtute de căpătâi. Dar ce vorbesc de tineri? Femeia cu sânii mari face parte din setul de vise erotice al bărbaților care nu sunt împliniți de relația cu soțiile sau amantele lor. Un prieten îmi spu-

nea că cea mai mare ispită a lui este să facă sex cu o femeie cu sâni XXL, cum au cele din revistele porno.

Să ne întrebăm de ce au atâta trecere fetele cu sâni mari. Există vreo legătură între aceste organe și mintea unei fete? Sunt sâni mari semnul unei minți mai strălucite sau al unui coeficient de inteligență redus?

Nici una, nici alta. O femeie poate avea sâni revărsabili și poate fi genială sau proastă de-a binelea. O femeie poate avea sâni milimetrici și asta nu o face nici deșteaptă, nici proastă.

Dar femeia cu sâni mari este o femeie care îi înnebunește pe bărbați. De ce? Din mai multe motive, toate centrate în jurul actului sexual. O fată cu sâni mari este mai ușor de stârnit. (Se știe că sâni reprezintă una dintre zonele cele mai sensibile ale trupului femeii.) Și masculul se excită foarte tare atingând acei sâni mari. Ce s-ar fi făcut oare dacă fata pe care o agăța avea sâni mici? I-ar fi fost mai greu să o stârneasă și, mai apoi, nu ar fi avut aceeași stare de *extaz* în fața trupului ei.

Regula că o fată cu sâni mici este aproape frigida nu stă în picioare: în literatura de specialitate se menționează faptul că există fete cu pieptul *neted* care abia dacă sunt atinse reacționează ca niște experte în sex. Poate că tocmai complexul de care suferă le dă astfel de senzații extreme la cel mai mic impuls. Dar faptul că un mascul se simte mai bine lângă o fată cu sâni mari e valabil. Poate chiar și numai pentru faptul că presiunea cu care prietenii sau filmele i-au băgat această idee în cap lasă urme care nu pot fi șterse decât foarte greu.

Nu vreau să spun că dacă unui tânăr îi plac formele mai bogate ale sânilor asta înseamnă neapărat că e un tip lipsit de valoare, dar sunt convins că dacă

un tânăr renunță la o fată sau nu vrea să fie prieten cu o fată numai pentru că ea are sâni mici înseamnă că handicapul de care suferă el e mai serios decât „problema” fetei.

„Sunt mulți tineri care pun problema așa...”

Și ce dacă? Afirmatia mea privitoare la valoarea lor nu se modifică. Faptul că mai au și spirit de turmă nu îi dezvinovățește. Dimpotrivă. Repet faptul că o fată cu sâni mici ar trebui să își fructifice la maxim avantajul pe care îl are. În jurul ei vor roi mai greu tipii obsedați de sex și îi va fi mai ușor să își găsească un prieten de valoare. Evident, vânătorii de sex nu vor evita cu totul nici prăzile mai modeste, ai căror sâni sau fese nu intră în standard. Ba chiar le vor considera niște prăzi ușoare: „Dacă nu are cine știe ce sâni, e complexată, e mai ușor de băgat în pat”. Perspectiva lor nu e chiar utopică: unele fete se culcă cu prietenii lor tocmai pentru a-i recompensa pentru faptul că le-au trecut cu vederea *puținătatea* sânilor.

E trist nu numai faptul că alții își dau seama că cineva are motive să fie complexat, este trist când persoana respectivă se lasă doborâtă de complexe ei. „Mă gândesc la o posibilă sinucidere, nu mai suport acest chin...”, spunea Diana. E oare acesta un motiv întemeiat pentru o sinucidere? Sinuciderea nu e justificată niciodată, nici măcar atunci când cineva se află într-o situație de zece ori mai grea. Pe fetele aflate în situația Dianei le atenționez că, deși își imaginează că prin sinucidere stresul lor va lua sfârșit, nu va fi deloc așa. Să își imagineze că dacă se vor sinucide vor ajunge pe o insulă pe care tipi bine, ținând în brațe fete cu sâni mari, vor arăta cu degetul spre ele strigând disprețuitor: „schiloadele...” și le vor scuipa cu scârbă.

„Dar nu va fi așa pe lumea cealaltă...”, mi-ai putea spune. Da, nu va fi așa, pentru fetele care se sinucid acolo va fi de o mie de ori mai rău.

Să analizăm puțin ce se poate face cu sânii tăi. Ca să îi mărești, metoda „clasică” e cu ajutorul silicoanelor.²⁰ Presupunând că silicoanele nu ar avea efecte secundare nocive pentru organism, să vedem ce ai rezolva dacă sânii ar fi mai apetisanți. În primul rând ai scăpa de apăsarea că ești *altfel*... O apăsare serioasă. (Ciudat, pe cât de serioasă este campania dusă de cei grași pentru ca moda XXL să nu mai fie considerată ridicolă, pe atât de penibil pare efortul de a-i convinge pe băieți că o fată cu sânii mici nu e *handicapată*.)

Numai că problemele nu s-ar împuțina, ci doar s-ar schimba. Cine e de vină că sânii tăi nu au fost mai dotați? Oare de ce Dumnezeu nu te-a făcut mai arătoasă? Poate pentru simplul fapt că nu aveai nevoie de așa ceva. Dumnezeu te-a făcut trup și suflet. Trupul și sufletul tău se află în armonia ideală pentru ca, la sfârșitul vieții tale, să ajungi la bucuria veșnică. Ai venit pe lume pentru a străbate un drum sinuos, la capătul căruia se află împlinirea, dragostea adevărată, frumusețea netrecătoare. Rostul tău, fie că ești conștientă sau nu, este același cu rostul fiecărui om: acela de a-L cunoaște pe Dumnezeu și de a te desfăta de frumusețile veșnice. Orice handicap fizic ar avea un om, acesta nu îl poate împiedica să dobândească

²⁰ O cititoare: *La capitolul silicoane aș putea adăuga multe. Poate că, dacă se aduce în discuție din ce în ce mai mult subiectul, se poate evita degradarea care e acum în Germania, unde locuiesc. Imaginați-vă că aici e foarte normal sau cel puțin la modă ca părinții să facă fetelor cadou operații de implant de silicoane cu ocazia zilelor de naștere! Și asta până la vârsta de 18 ani, căci după, obișnuiesc să și le finanțeze singure.*

raiu. Oare să fie „handicapul” de care suferi tu un asemenea impediment? Nu, evident că nu.

„Dar pe mine nu mă interesează ce va fi atunci, mă apasă faptul că acum nu îmi e bine. Vreau să schimb lucrurile.”

Dacă ți-ar fi fost mai de folos să ai sâni mari, atunci Dumnezeu ți i-ar fi dat. Tu arăți exact cum trebuie pentru a ajunge la mântuire. Dacă modifici în mod artificial trupul tău, întreaga ta viață va fi schimbată într-un mod pe care tu nu ai cum să îl prevezi. Nu îți va fi de folos.

„Crezi că vei reuși să mă convingi să renunț să îmi măresc sâni cu silicoane, vorbindu-mi despre ce mă așteaptă pe lumea cealaltă? Eu vreau să mă bucur pe lumea asta.”

Depinde și în ce mod vrei să te bucuri pe lumea asta. Dacă îți vei mări sâni cu silicoane, vei avea parte într-o anumită măsură de desfătările erotice de care acum consideri că ești lipsită. Dar vei merge pe un drum al eșecului, pe un drum al neîmplinirii.

În ecuația în care îți încadrezi viața, sâni mari sunt prilej de sminteală pentru alții, iar pentru tine sursă de plăceri trupești. Pe o fată care se naște cu sâni *ideali* din punctul de vedere al standardului, Dumnezeu o poate ajuta să își păzească atât fecioria trupului, cât și pe cea a sufletului. Faptul că tu râvnești să porți sutienele ei nu îți poate fi de folos – pentru că structura ta sufletească rămâne tot pe vechiul calapod. Înțelegi ce vreau să spun? Trupul și sufletul, fiind interdependente, ajung să se certe atunci când unul din ele suferă o intervenție exterioară bruscă ce le modifică armonia. Nu același lucru se întâmplă cu fetele ai căror sâni au rămas mici în urma unui accident suferit în copilărie sau din alte motive; în unele situații medicii pot da un ajutor real, fără să

fie nevoie să se apeleze la silicoane sau la alte metode artificiale.

Știu că în acest punct al discuției fetele care și-au pus silicoane pot să aducă argumente artificiale prin care să te convingă ce avantaje îți oferă un piept mai *generos*. Privind însă din perspectivă creștină, mărirea sânilor e un eșec. Chiar dacă poate aduce avantajele erotice mult-așteptate²¹, e clar că aceste avantaje sunt lemne aruncate pe jarul care îi așteaptă pe desfrânați în iad.

„Dar atâția prieteni m-au părăsit din cauza sânilor...”, ar putea să îmi spună Daniela. Nu, nu din cauza sânilor tăi mici te-au părăsit, ci din cauză că nu au vrut să vadă și altceva, de asta te-au părăsit. Nu-mai un tip obtuz renunță la o fată din cauză că nu îi plac sâni ei. Sau un taur comunal, un tip obsedat de sex. Deci nu este o pierdere când te părăsește un asemenea tip. Un tânăr care merită să îți fie prieten ar trebui să nu se uite doar la trupul tău²². Eu nu spun că frumusețea trupului nu își are valoarea ei într-o poveste de iubire, ci spun că sunt fete deosebite pe

²¹ Mărirea sânilor nu este un mijloc de îmbunătățire a unei relații. După ce își bagă silicoane, o femeie va fi la început o jucărie mai interesantă pentru masculul ei. Dar acesta se va sătura repede de noile accesorii. Și femeia poate să își mai facă o operație, dar nici aceasta nu va avea un efect magic. Masculul se va plictisi și de noua ipostază. Dacă nu cumva, prins de melancolie, nu va suspina după formele inițiale, pe care nu a știut să le aprecieze cum trebuie. Forme pe care le va căuta la alte și alte „victime”...

²² O cititoare îmi scrie: *Și poate că trebuie insistat pe faptul că în momentul în care sâni sunt mai mari apare din ce în ce mai mult acest risc: că cel din fața ta vede doar un trup. Foarte des stau în față cu bărbați care nu se uită în ochii mei când vorbesc cu mine (dacă înțelegi ce vreau să spun) și este o senzație extrem de neplăcută și uneori smintitoare față de omul din fața mea.*

care băieții le părăsesc numai pentru că nu au fost în stare să le aprecieze cum trebuie.

Ar trebui să îți fie clar că dacă sânii mici sunt un motiv pentru ca prietenul să te părăsească, nu pierzi nimic rămânând fără un astfel de prieten. Dar trebuie să ții seama și de faptul că în orice despărțire cel care pleacă recunoaște greu care a fost motivul real al plecării sale. De multe ori, sub masca unei sincerități depline, sunt invocate motive false. Și, oare, dacă cel care te părăsește vrea să te rănească, nu o face cel mai eficace motivând că a plecat din cauză că sânii tăi sunt prea mici? Gândește-te la asta. Chiar dacă mai mulți băieți invocă acest motiv, s-ar putea ca fiecare să mintă cu același sânge rece. De altfel, sunt destule fete cu pieptul generos pe care iubiții le părăsesc în același ritm în care te părăsesc pe tine.

Dacă prietenii pot invoca acest motiv pentru a evita să recunoască motivul real al plecării lor (înțoarcerea primei iubite, o poveste de dragoste la prima vedere, plictiseala...), atunci când se va pune problema angajării tale, lucrurile pot sta invers: potențialul și *potentul* șef va invoca alte motive pentru a nu fi nevoit să recunoască faptul că nu este mulțumit de decorul pe care îl oferă sânii tăi. Aici nu am ce să spun decât că, dacă sânii sunt un criteriu de angajare, mai târziu un criteriu de menținere a postului va fi *gimnastica erotică*: dacă nu vrei să îi faci poftele șefului, el nu se va sfii să angajeze o fată care din punct de vedere intelectual nu se ridică la măsura ta, dar care se pricepe la ridicatul poalelor în cap. Iată că nici aici pierderea ta nu e reală.

Putem vorbi despre un singur domeniu în care ai simți cu adevărat lipsa unor sâni mai voluminoși: în cazul în care ai vrea să devii cântăreață sau actriță. Cum ar fi Pamela Anderson fără pieptul acela care îi

desfată pe fani? Să fim realiști: o actriță *nedotată* poate face să scadă încasările unui film. Vrei să devii actriță sau cântăreață? Puțin probabil. Așa că nu are rost să insistăm asupra acestui subiect. (Și nici dacă totuși ai vrea să fii actriță duhovnicul nu ți-ar putea *dezlegare la silicoane*.)

Oricum, ar trebui să îți dai seama că nici dorința unor fete care se află în situația ta și care spun: „Vreau să am sânii cât mai mari, oricât de mari ar fi...” nu are acoperire. Iată ce scrie cu tristețe o fată aflată în extrema cealaltă: „Am un prieten, de nouă luni, și am fost de acord să facem dragoste când relația noastră va împlini un an, dar simt că nu o voi putea face, pentru că îmi este rușine de sânii mei. Astfel, am hotărât să nu fac dragoste cu nimeni până când sânii mei nu vor fi mai mici. Sunt foarte disperată, pentru că el mă iubește, dar nu știu cum va reacționa când îi voi spune că nu pot face dragoste cu el, pentru că motivul nu-l va afla niciodată”²³.

Ciudat, unele fete se declară rebele atunci când este vorba să asculte glasul Bisericii care le cheamă la o viață curată, dar când e vorba de anumite idei fixe sau de satisfacerea unor capricii, iubirea de sine le dă puterea de a birui chiar și atracția sexuală. Poate că fata care a scris rândurile de mai sus a început până acum viața sexuală cu prietenul ei; deși cu asta nu a rezolvat nimic – a căzut din lac în puț.

Închei răvașul de față adresându-mă tuturor fetelor care sunt nemulțumite de *puținătatea* sau de volumul exagerat al sânilor lor: căutați adevărata dragoste, căutați un tânăr care să vă iubească cu adevărat. Veți vedea că dacă dragostea voastră va primi binecuvântarea nunții, atunci soțul vostru vă va iubi

²³ Ibidem, p. 15.

ca și cum ați avea cei mai *super* sâni din lume. Unui soț care își iubește soția îi e drag fiecare centimetru din trupul ei. Dacă dragostea pornește din trup nu poate să ajungă până la suflet și să-i acopere defectele; dar, dacă pornește din suflet, atunci trece cu vederea micile „imperfecțiuni” ale trupului.

Atunci când doi oameni care se iubesc primesc binecuvântarea căsătoriei, Dumnezeu le curățește mințile și trupurile prin harul Său. Cei care vă vor lua de soții nu vor regreta că nu aveți bustul mai bogat, picioarele mai drepte sau dinții mai strălucitori. Vă vor iubi așa cum sunteți. Și nu va fi nevoie să îi trageți de mânecă fiindcă *își uită* privirile pe sâni *capabili* ai femeilor care trec pe lângă ei...

„Fă-o cu cine vrei, numai cu mine nu...”

Cum adică să te iert, Ierusalime, pentru aceasta? Fiii tăi M-au părăsit și se jură pe dumnezei care n-au ființă. Eu i-am săturat, iar ei au făcut desfrânare, umblând în grup prin casele desfrânatelor (Ier. 5, 7).

Cele mai cunoscute fraze pe care le aud prietenii fetelor care vor să își păstreze fecioria sunt: „Fă-o cu cine vrei, nu mă interesează. Dar nu îmi cere să fac dragoste cu tine”. E bună sau nu această soluție de păstrare a virginității? Poate fi folosită această soluție de către fetele care vor să rămână fecioare pentru a ajunge la un compromis acceptabil cu tinerii care le iubesc?

Când unele mame își *prelucrează* fetele în privința păstrării feciorei, nu ezită să le explice cât de convenabilă este această soluție și pentru ele și pentru iubiții lor: „Tu rămâi virgină și el scapă de hormoni într-un mod care nu te afectează cu nimic”.

Această metodă de rezolvare a problemei nu își pierde *discipolii* pe măsura trecerii timpului. Chiar dacă din ce în ce mai multe fete sunt dispuse să se *dăruiască* prietenilor lor, totuși refrenul „du-te la cine vrei” este preluat de surorile sau de verișoarele lor cu câțiva ani mai mici. Nu e un secret faptul că vârsta la care tinerii își încep viața sexuală este în descreștere.

De ce acceptă o fată ca iubitul ei să meargă la bordel²⁴ sau să se culce cu o altă fată – la care nu ține

²⁴ O cititoare (din Germania): *Odată am ajuns pe strada unde sunt bordelurile. E baricadată oarecum, în sensul că de la mij-*

– dar care îi poate satisface poftele trupești? Pentru că ea „știe” că el nu rezistă fără sex. Ideea asta este atât de răspândită, încât, dacă ar contesta-o, fata ar fi ironizată imediat de către prietenul ei.

Să vedem care sunt urmările soluției pe care fata i-o propune prietenului ei: el merge și se culcă cu o altă fată sau cu alte fete (eventual merge chiar la bordel) și scapă de hormoni. Prietenia lor continuă o vreme. Dar tânărul se plictisește repede de această situație. Consideră că poate găsi o fată cu care să aibă parte nu doar de o platonică poveste de dragoste, ci una cu care poate să aibă o relație „completă”. Adică una cu care să facă dragoste. Și atunci renunță la prietena pe care o are. Asta dacă nu cumva ea acceptă în cele din urmă să facă dragoste cu el.

De obicei fata nu cedează la insistențele primului prieten care, după ce i-a acordat o perioadă „de grație” în care s-a culcat cu alte fete pentru a-i respecta dorința de a rămâne fecioară, în cele din urmă îi cere să se culce cu el. O prietenie se destramă, urmează alta. Deznodământul e același: după ce o perioadă tânărul acceptă să se culce cu alte fete (asta în situația „fericită” în care nu a părăsit-o imediat ce a aflat că ea – din motive de neînțeles pentru el – se încapățânează să își păstreze fecioria), în cele din urmă se satură de *fițele* ei și își caută o prietenă mai „normală”.

locul străzii banale, de altfel ca orice stradă cu locuințe, e un gard viu. După gardul respectiv sunt bordelurile. Pe o distanță de până la 50 de metri, de o parte și de alta sunt vitrine enorme, unde stau prostituatele. Cred că a fost sub un minut cât am parcurs distanța până să ies de pe stradă, dar am văzut atâta tristețe și dezolare, că mi-a ajuns. Iar prostituatele transmit această tristețe și dezolare mai departe clienților care se feresc doar de BTS-uri (de bolile cu transmitere sexuală).

Fata înțelege că nu rezolvă nimic trimițându-l pe tânărul pe care îl iubește la altele. În cele din urmă acceptă să se culce cu el. Sunt multe situații în care iubitul trimis să se culce cu altele îi vorbește cu atâta interes despre experiențele sale amoroase, încât fata nu mai rezistă și își dorește să fie ea cea care să îi ofere partenerului ei stări atât de plăcute. Nu mai acceptă să îl împartă cu alte femei. Și singura soluție pe care o vede este să i se dăruiască.

De obicei fetele care acceptă ca iubiții lor să meargă la alte femei, iar cu ele să aibă o relație din care actul sexual să lipsească, sfârșesc prin a regreta că au acceptat compromisul și, încercând să își îndrepte greșeala, în cele din urmă acceptă să își piardă fecioria. Deznodământul: deși ele se oferă, ca o dovadă a dragostei pe care o poartă iubitului lor, relația lor nu va dura foarte mult. De ce?

„Pentru că băieții sunt niște porci, nu vor decât sex...” – spunea odată o fată. Problema nu trebuie pusă așa: dacă fata a acceptat ca prietenul ei să se culce cu altele, a acceptat fără să vrea distrugerea prietenului ei. Viața de desfrâu distruge sufletul, încetul cu încetul. Deși la începutul prieteniei lor prietenul se purta cu ea foarte atent, foarte grijuliu, relația trupească cu alte fete îl schimbă cu siguranță. Atunci când nu stă sub binecuvântarea nunții, dragostea trupească murdărește sufletele. Cu atât mai mult murdărește sufletul actul sexual care nu are ca motivație decât o descărcare hormonală.

Fata care își trimite prietenul la bordel (sau la prostituate) este în mare măsură responsabilă de distrugerea sufletului celui pe care pretinde că îl iubește. Da, îl trimite la bordel și, odată cu asta, trimite la bor-

del și tot ce a fost mai frumos între ei, tot ce a fost mai frumos în sufletul lui²⁵.

Rareori se întâmplă ca, după ce vreme de câteva luni de zile tânărul acceptă să meargă la bordel sau la femei, până la urmă să se căsătorească cu fata care până la nuntă „l-a pus la regim”. Spre surprinderea ei, tânăra soție va constata că viața de familie e un eșec, o viață plină de compromisuri și tensiuni. Și vina nu e numai a bărbatului care înainte de nuntă a mers la bordel și s-a obișnuit cu o viață sexuală din care lipsește orice urmă de implicare sufletească, femeia fiind pentru el un obiect de procurat plăcere. Vina este și a fetei care nu a știut să își ajute iubitul să renunțe la desfrâu și să se pregătească pentru viața de familie. După ce l-a lăsat să meargă în groapa cu noroi, nu are de ce să se mai mire că el este murdar din cap până în picioare.

„Și atunci nu este mai bine să fac dragoste cu el? – m-ai putea întreba. Oare nu este mai mic păcatul lui dacă o face cu mine, care îi sunt iubită, decât dacă o face cu cine știe cine? Iubitul meu nu are ce căuta

²⁵ Un cititor: *Nu știu cum stau lucrurile în aceste cazuri (poate ai auzit concret despre astfel de întâmplări), dar parcă nu îmi vine să cred că ea ar avea o vină mai mare. E ca și cum ea ar fi putut, dacă știa și voia, să-l convingă să se înfrâneze. Și pornești de la premiza greșită că el este curat, naiv și pe deasupra influențabil. Observația este interesantă, dar lipsită de obiectivitate. Eu nu am afirmat că vina mai mare e a ei. Ea este de vină nu numai când îi propune tânărului să se culce cu alte fete, ci și când acceptă șantajul lui: „ori mă culc cu tine, ori cu alta”. Dacă fata s-ar ține tare și i-ar spune că, dacă el nu acceptă să se înfrâneze, relația lor se termină, ar adopta poziția cea mai bună. Dar nu să îl șantajeze cu duritate, ci să îi ofere sprijinul moral pentru un astfel de efort, herculean uneori... („Și dacă el pleacă, iar eu rămân cu buzele umflate?”, se poate întreba. „Tu nu rămâi cu buza umflată, rămâi cu liniștea că nu te-ai făcut părtașă la distrugerea lui...”)*

în bordel. Asta l-ar distruge...” (Sunt situații în care fetele acceptă să își piardă fecioria numai ca nu cumva iubii lor să meargă la prostituate.)

Desfrâul e desfrâu. Pe tânăr îl vatămă atât experiența cu prostituatele, cât și unirea trupească cu iubita sa. Nu se poate spune că pe tânăr l-ar vătăma la fel de mult să meargă nopțile la o prostituată sau să facă dragoste cu iubita lui. Dar amândouă opțiunile surpă prietenia dintre cei doi și murdăresc sufletele. Pentru sufletul tânărului, cele două moduri de a păcătui se aseamănă cu doi șerpi veninoși a căror mușcătură este mortală. Contează oare că mușcătura unuia omoară cu câteva secunde mai repede decât a celuilalt? Nu, moartea este moarte, indiferent care dintre șerpi te-a mușcat.

Ar fi bine deci ca fetele care țin la fecioria lor să fie mai atente la soluțiile pe care le aleg. Ar trebui să se gândească nu numai la binele lor, ci și la binele celor pe care îi iubesc. Să își dea seama că dragostea curată are o putere foarte mare. Ele îi pot ajuta pe prietenii lor să renunțe la desfrâu. Drumul este de durată, cu multe poticniri. Numai că, în timp ce soluția „fă-o cu cine vrei...” duce automat la sfârșitul unei prietenii, prietenia în care cei doi duc o viață curată se poate împlini prin căsătorie.

P.S. M-ai putea întreba: „Dar oare fetele care s-au spovedit după ce și-au pierdut fecioria nu sunt în egală măsură adeptele soluției *fă-o cu cine vrei, dar pe mine lasă-mă în pace...*?” Nu (chiar dacă există și excepții). Pentru că ele, după ce au cunoscut într-o anumită măsură „dragostea trupească”, înțeleg din proprie experiență cât de puternic se implică sufletul în faptele lor. Că este imposibil ca cineva să păcătuiască numai cu trupul, iar sufletul să rămână nepătat. Și atunci au grijă ca prietenii lor să nu cadă în desfrâu...

*Topless*²⁶

Ești frumoasă. Ești bine făcută. Ai tot ce îți trebuie. După îndelungi insistențe, părinții te-au lăsat să pleci cu gașca la mare. Deci visurile tale de săptămâni întregi sau chiar de luni de zile s-au împlinit. Ai avut emoții până în ultima secundă (cine știe ce toane de moment i-ar fi putut determina pe ai tăi să se răzgândească; of, ciudați mai sunt părinții...). Dar iată că ai plecat, te-ai suit în tren. În sfârșit, după ani de zile, din nou spre mare. Și ți se pare că viața o ia de la început. Te uiți la el. E iubitul tău și te scalzi în ochii lui...

„Cu tine vreau mereu să fiu,

Să trăiesc așa cum știu,

Fără griji și fără bani,

Ca la douăzeci de ani...”

Bine zic cei de la *Voltaj*, nu-i așa? Emoția e din ce în ce mai mare. Drumul se termină repede. Ecuația e simplă: ajungeți în gară, apoi căutați o gazdă – tu vei sta în cameră cu prietena ta, așa cum ați stabilit dinainte de plecare –, vă lăsați bagajele și fugiți pe plajă.

Soarele e fierbinte, nisipul e fierbinte, dragostea ta e fierbinte... Și, ajunși pe plajă, vă convingeți de adevărul melodiei „La mare, la soare, fetițele sunt goale...”. Ei, fetițele nu sunt chiar în costumul de botez,

²⁶ Rândurile de mai jos au fost adresate unei anumite fete, care m-a întrebat dacă e rău să plece la mare cu iubitul ei. Și dacă e rău să facă topless. Totuși, te poți folosi și de acest text, chiar dacă nu ești destinatară acestor rânduri... Am mai făcut unele modificări, ca textul să nu fie prea personal ...

au slipi – chiar dacă unii sunt microscopici, totuși sunt. Sutiene, însă, din ce în ce mai rar.

Piua! Voi face o paranteză. Marea e o nebunie, știu și eu asta. Cu atât mai mult când iubești. Poveștile de dragoste ale tinerilor sunt ținute în chingi de unii părinți, mai ales de părinții fetelor, care se tem pentru ce li se poate întâmpla acestora... Ore la care trebuie să te întorci din parc, ore la care trebuie să mergi la culcare, deși ai mai sta la telefon, cu toate că firul e roșu... Și o sumedenie de cursuri, de examene, de chestii pe care trebuie să le faci cu mai mult sau mai puțin chef. Dar acum e vacanță... În sfârșit. Și vrei să te bucuri de ea la maxim. Vrei să scapi de stres. Ai o mică strângere de inimă totuși: îți e teamă să nu îți dai în petic... Pentru că îți e vie în minte decepția pe care ai suferit-o de la fostul tău prieten. Cu el nu ai ajuns la mare, dar ai ajuns în pat. Și cât de mult îl iubeai... Erai sigură că nu te va părăsi. Dar te-a părăsit și ai fost la limita sinuciderii. Dacă nu ai fi ajuns la duhovnicul tău, cine știe ce ar fi fost cu tine acum.

Da, ai început o viață nouă, te-ai hotărât să îți păstrezi până la nuntă curăția redobândită prin spovedanie. Și prietenul tău ți-a acceptat această ciudățenie, chiar dacă deocamdată nu vă gândiți la nuntă. Au fost câteva situații în care el nu a mai rezistat și ți-a făcut avansuri. Dar te-ai ținut tare, cu ajutorul lui Dumnezeu. Ai avut și tu momentul în care te-ai dat la el, după ce ai picat examenul ăla și îți era teamă că o să ai restanțe în toamnă. Dar el a fost de treabă, și nu a profitat de tine. Chiar dacă tu ai fost destul de insistentă și chiar dacă el era un pic amețit...

Deci, ajungeți la mare. Plaja e magnetică... Vei simți nevoia să stai cât mai aproape de prietenul tău.

Tu ce vei face: vei purta sutien sau nu? Constați cu surprindere că prietena ta, care mai e fecioară, și l-a dat jos cu dezinvoltură de cum a ajuns pe plajă. „Ca să mă bronzez cât mai estetic...”, îți spune ea. Și tu înghiți în sec. Dintre toate fetele din gașcă numai tu porți sutien. (Deh, trebuia să te gândești încă de la început la asta... Acum nu mai ai timp să filosofezi, da, era mai bine să fie mai cuminți prietenele tale, dar comentariile de acest gen sunt prea târzii. „La anul o să am grijă să îmi fac prietene mai așezate”, îți spui, nefiind nici tu prea convinsă de vorbele tale. Dar simți nevoia să îți cauți un refugiu, să te autosugestionezi că „la anul” va fi altfel.)

Ele se joacă în mare cu prietenii lor și tu încă șovăi.

„Ce e cu tine?”, te întreabă prietenul tău, simțindu-te încordată.

„Nu știu ce să fac cu sutienul...”

„S-a ofilit?”

„Nu știu, nu îmi dau seama, cum e mai bine?”

„Ți-e rușine de mine?”

De el îți e cel mai puțin rușine, îți e rușine însă de ceilalți, îți e teamă să nu greșești în fața lui Dumnezeu.

„Și de tine, dar mai ales de ceilalți.”

„Atunci, lasă-l pe tine și vino în apă...”

Tu îl ascuți, te bucuri că el te înțelege.

Numai că vezi că în apă lui îi mai zboară ochii pe alte piepturi. Simți bărbatul din el cum își cere drepturile...

Acum, să fim sinceri. Te simți oricum complexată că el știe că nu mai ești virgină, că fostul tău prieten a avut parte de tine și actualul nu, așa că ești dispusă să faci acest mic compromis. Să schimbi semaforul dinspre piept de pe culoarea roșu pe verde...

Să ajungă măcar privirile lui acolo unde nu îl lași să pună mâinile.

„Alaaarmăăă!” Dacă ai ajuns aici, se poate alege praful de curăția ta. După ce te-ai lăsat mângâiată de privirile lui și nu ai simțit nimic murdar, oare când va încerca să te mângâie cu palmele, îl vei refuza? Poți să faci în fiecare zi zeci de mătănni, poți să citești ce acatist vrei, dacă i-ai dat voie să-ți mângâie pieptul, te-ai ars. Oricât de timide ar fi primele mângâieri, ele vor deveni repede pasionale. Deci, încearcă să te gândești dinainte ce vrei să fie la mare. Încearcă să îți așterni cât mai bine, ca să dormi cât mai bine, cum zice proverbul.

Din fericire, trenul spre mare încă nu a plecat. Încă nu ai ajuns pe plajă. Din fericire, încă nici nu ai luat bilete pentru mare. Așa că ai timp să judeci lucrurile la rece...

Să o luăm pe etape: e bine să te duci cu prietenul tău la mare? Mi-ai spus că te vei duce, indiferent de părerea mea, pe care totuși mi-ai cerut-o. Eu îți voi spune totuși cum văd lucrurile. În privința dusului la mare, părerile sunt împărțite, întrucât e o atmosferă foarte erotică, datorată atât fetelor și femeilor care fac topless – ca să nu mai vorbim de cei care fac chiar nudism – cât și perechilor de tineri care se tot sărută și se tot mângâie, încât zici că mai e puțin și *o fac* pe plajă...

Tinerii creștini trebuie să își pună deci foarte serios întrebarea „are sau nu rost să mergem la mare?”... Se poate ca ispitele să fie mult mai mari decât se așteaptă și o mică vacanță să distrugă un suflet...

Eu cred că cel mai bine ar fi ca tinerii creștini necăsătoriți²⁷ să nu meargă la mare – e o *atmosferă* prea fierbinte... Dacă totuși insistă, să nu meargă decât dacă găsesc plaje decente, decât dacă merg cu familia sau cu o gașcă pe care o cunosc bine și din care fac parte tineri al căror comportament nu îi poate influența în rău...

„Dar nu îți dai seama cât de sănătoasă e marea pentru organism? Nu se compară cu nimic... Aer curat, soare, apă...”

Ba da, îmi dau seama. Să știi că regret sincer că plajele „se poluează” la nivel spiritual din ce în ce mai tare. Mi-aș fi dorit să îi las fără grijă pe copiii mei singuri la mare. Ce va fi până când vor crește ei, nu știu. Poate că peste ani de zile până și nudismul va expira și o să fie la modă *acuplarea* pe plaja plină. Că cea pe plaja aproape pustie e aproape demodată.

Deci, dacă totuși mergi la mare, ai mare grijă cu ce prieteni și cu ce prietene mergi. Dacă fiecare cuplu va dori să doarmă într-o cameră separată, sau chiar într-un pat, eu îți spun că mai bine stai acasă. Da, e cam ridicol ca toți să doarmă câte doi, numai tu să stai singură. În timp ce prietenul tău se relaxează cu o achiziție locală...

Sunt o mie de chestii de care ar trebui să ții seama. Unele îți scapă, dar la altele, cum e topless-ul, te poți gândi de pe acum.

Nicio fată nu poate să îi pretindă prietenului ei să nu vrea să îi mângâie sânii pe care ea și-i dezgolește cu dezinvoltură. Dacă ea și-a abandonat sutienul, să știe că virtutea curăției i-a rămas în el...

²⁷ Nu spun că cei căsătoriți sunt imuni la ispitele pe care le oferă plaja (poate că unele cupluri au ajuns chiar la divorț în urma unor scandaluri izbucnite pe litoral din cauza *privești* ademenitoare), dar, oricum, le este mai ușor să reziste...

Nicio fată nu poate să îi pretindă prietenului căruia îi permite să îi mângâie sânii să nu ceară și mai mult. Da, poate el va avea răbdare câteva zile. Dar, dacă până la urmă nu va dori mai mult, înseamnă ori că s-a încurcat cu alta, ori că are probleme fiziologice... Niciun tânăr creștin nu va accepta ca prietena lui să facă topless. Sau dacă - prins de val - o va face, își va da seama repede că a greșit.

Eu nu spun că e normal ca tânărul creștin să fie de piatră, să nu fie atras de sânii prietenei lui. Ba da, această atracție e firească. Numai că trebuie înfrântă. Altfel, se ajunge în pat... sau în boscheți...

„Și ce, vrei să mă bronzez urât?”

Nu mă întrerupe acum. Dar hai să îți răspund: dacă prietenul tău e creștin, faptul că pieptul tău va rămâne alb va fi un motiv de bucurie. Va ști că poate avea încredere în tine, va ști că ești fata cuminte pe care și-a dorit-o. Dacă nu e creștin și ajungi cu el la mare, înseamnă că te joci cu focul.

Dacă totuși te apasă faptul că fostului prieten i-ai dat mai mult, iar acestuia vrei să îi dai măcar sânii, judeci greșit. Chiar dacă vrei să îi dai doar atât, ține minte că foarte multe fete și-au pierdut fecioria numai pentru că i-au lăsat pe prietenii lor să le „exploreze” pieptul.

Strângând material pentru un articol, am citit mai multe declarații ale fetelor care au devenit femei. M-a surprins lejeritatea relatărilor în care fata spune că nu se gândea că își va pierde virginitatea, dar că, luată de val, fiind mângâiată pe piept a simțit nevoia de mai mult, s-a lăsat mângâiată și în alte zone erogene și până la urmă...

Ține minte: căderea nu vine numai când te aștepti. Bine, tu ar trebui să știi asta mai bine. Poate că

te gândești că în perioada în care te-ai apropiat de Biserică sufletul și trupul ți s-au curățit. Așa e, numai că foarte repede le poți întina la loc. Oricum, știi cât de greu ți-a fost să îți schimbi viața. Toată pocăința ta se va pierde dacă îi lași patimii cea mai mică portiță.

Așa că încearcă să îți dai seama cât de important este soutienul. Dacă vrei să rămâi a lui Hristos, bucurându-te de o prietenie frumoasă, „coase-ți” deci soutienul de piept când pleci la plajă. Nu cu ac și ață, bineînțeles. Ci cu puterea pe care o are o hotărâre bună. O hotărâre pe care nu ai cum să o regreți mai târziu.

„Bla, bla, ...”

Niciun bla, bla. Chiar așa e...

O fată mi-a trimis un e-mail legat de subiectul acestui articol:

Și eu sunt de părere că marea nu prea e pentru tinerii creștini singuri. Am fost și eu recent și poate că să fi mers acolo înainte de apropierea de Dumnezeu aș fi considerat că mă aflu într-un loc în care toate dorințele ți se pot împlini, inclusiv „mult-râvnita” dragoste pe malul mării. Dar s-a întâmplat să merg acum și mare mi-a fost dezamăgirea. Oamenii mi se păreau ostili, nu calzi ca ai noștri, și farmecul mării era afectat de comercializarea intensivă. Dacă ar putea, oamenii de acolo ar vinde chiar și locul unde stai pe plajă, chiar și momentele pe care le petreci în apă.

La un moment dat, am dat de o tarabă unde se vindeau icoane. Erau foarte frumoase. Uitându-mă la ele, parcă simțeam o liniște ireală pentru locul ăla suprasaturat de muzică de tot felul, de reclame la diferite concerte și de alte zgomote. În momentele acelea mă gândeam că în perioada de vară acolo e locul perfect de înăbușire a oricărei reclame de spi-

ritualitate. Numai că Dumnezeu nu intră în vacanță dacă noi intrăm.

Și, colac peste pupăză, am primit o ofertă de „iubire” de-o seară din partea unui tip care-mi promitea că-mi satisface toate poftele (mi-a transmis un mesaj cu aceste minunate promisiuni). Același tip, înainte să aflu ce fel de om e, pentru că aparențele sunt înșelătoare, îmi povestea cum a avut el o iubită cu câțiva ani mai mare, care i-a deschis mintea; iar eu mă gândeam în sinea mea: „Ba tare mă tem că ți-a întunecat-o de tot”. Citind „minunata” lui propunere, m-am simțit atât de prost și chiar m-am simțit murdară, deși nu fusese nimic între noi; dar numai simplul gând că el s-a gândit la așa ceva m-a murdărit. Mă întrebam dacă pentru el o fată înseamnă doar atât: un obiect al plăcerilor lui. Ori-cum, să-l ajute Domnul să ajungă la lumină.

O reclamă de avertizare pentru cei care vor să meargă la mare ar suna cam așa: „Marea – locul unde ai parte din plin de aerul deosebit de nesănătos al păcatului, zgomot cât încape, unde orice pornire sufletească nobilă e ușor de sufocat, unde Îl poți întrista cu ușurință pe Dumnezeu!”²⁸

E-mail-ul mi se pare scurt și la obiect.

„No comment...”

²⁸ Îmi dau seama că unii cititori se vor regăsi în e-mail-ul fetei. Da, să știți că am observat și eu din scrisorile tinerilor că mai sunt destui care gândesc creștinește, chiar dacă nu se prea cunosc unii pe alții. Dar și în asta se poate vedea harul lui Dumnezeu: deși vi se pare că sunteți singuri, în timp ce ceilalți vă consideră ciudați, totuși există alții cu care împărtășiți aceleași gânduri, aceleași trăiri, chiar dacă nu vă cunoașteți. Și, chiar dacă voi sunteți mai legați în Hristos – chiar fără să vă cunoașteți – decât sunt legați ceilalți în păcat, ar fi foarte bine să vă și cunoașteți față către față. Prietenii frumoase pot oferi mult sprijin în lupta pentru mântuire.

Fetelor, să nu cedați în nicio seară...

ÎPS Andrei Andreicuț: „Ai întâlnit o persoană care te fascinează. Vălul ți-a căzut de pe ochi. Până acum te gândeai numai la tine. Acum ai descoperit o altă ființă... Când ești lângă ea te simți bine, când ești departe îi simți lipsa. O lume încântătoare ți se deschide în fața ochilor: lumea încântătoare a iubirii. Întrebarea serioasă care se pune este: până unde trebuie să mergi cu partenerul tău? Până la relația sexuală? Filmele erotice, pe care le vezi pe toate canalele, revistele porno, ce stau pe toate tarabele, te vor îndemna să faci acest lucru. Ba, din nefericire, și o educație sexuală rău înțeleasă tot într-acolo te va îndrepta. Ți se aduc și argumente «medicale» și «științifice». Te poate încerca un sentiment de inferioritate. Colegii tăi, prietenii tăi au făcut-o. De ce să n-o faci și tu? Eu îți spun să n-o faci. Va veni și vremea sexului...”²⁹

El: - *Mie-mi place prima seară și vreau să mă distrez. Plus că nu te pot iubi dacă nu te probez. Hai c-am glumit, crede-mă că te iubesc și, mai mult decât atât, crede-mă că te doresc.*

Ea: - *Nici nu mă saluți și deja vrei... să m-arunc în brațele tale. Spui că mă iubești, spui că sunt frumoasă, că-i târziu și ești singur acasă. Spune-mi cine te-a învățat că iubirea-i ușoară? Văd că vrei să mă ai, dar nu diseară...*

El: - *Ce, vrei să spui că-s golan? Ai grijă, ca s-ajungi la mine acasă știi că-ți trebuie viză? Dra-*

²⁹ PS Andrei Andreicuț, *Dragoste, libertate și sex responsabil*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2001, pp. 7-8.

gă... domnișoară... nu te vreau din prima seară. Jur... intențiile mele sunt de-o sinceritate rară. Hmmm, și nu glumesc, ești bună. Nu te vreau o seară, te vreau o întreagă-săptămână. (...)

Ea: - *Lasă vraja pentru altele și dansează lângă mine. Știi că, baby, nu-s o femeie ușoară. Am 53 de kilograme calitate superioară. Gustă, și-ai să vezi, îmbuteliată în '84.*

El: - *Vrei să spui că dacă te gust mă îmbăt ca dracu'?*

Ea: - *Garantat, fii sigur c-o să cazi pe spate. Îmi doresc să fiu cu tine, însă nu din prima noapte...*

Dialogul acesta stupid nu a avut loc în niciun parc și în nicio discotecă, în niciun boschet. E un fragment dintr-un dialog imaginar preluat din melodia *Nu din prima seară* – cântată de Cream & C.R.B.L. Șlagărul acesta s-a auzit de nenumărate ori în marea majoritate a teraselor, la mai toate posturile de radio și în toate discotecile. S-a auzit de atâtea ori, încât a ajuns să fie fredonat până și de cei care de obicei nu gustă o astfel de muzică. Dar, după ce au auzit-o în repetate rânduri fără să vrea, în cele din urmă s-au obișnuit cu ea și au ajuns chiar să le placă...³⁰

Cineva spunea că această melodie este un îndemn la morală, aducând ca argument refrenul melodiei:

Oh, oh, oh... deja iubirea-i demodată,

Vor, vor, vor... băieții vor așa, deodată.

Oh, oh, oh... părem o pradă prea ușoară...

Fetelor, să nu cedați din prima seară.

Eu îmi permit să văd lucrurile dintr-o altă perspectivă. Mie melodia mi se pare un îndemn la des-

³⁰ Oare dacă recunosc că m-am surprins și pe mine fredonând-o mă fac de râs? În cazul acesta nu recunosc...

frâu, chiar dacă la o formă mai *nobilă* decât a celei pe care o contestă³¹.

Fata care cântă îi spune acestui *Don Juan* – pe care de-abia l-a cunoscut – și care, de stilat ce e, nici nu o salută, dar deja vrea... multe:

Ea: *Baby, nu-s o femeie ușoară. Am 53 de kilograme calitate superioară*³². *Gustă, și-ai să vezi, îmbuteliată în '84...* (Cartea ei de vizită pare tare stilată...)

El: *Vrei să spui că dacă te gust mă îmbăt ca dracu'?*

Ea: *Garantat, fii sigur c-o să cazi pe spate. Îmi doresc să fiu cu tine, însă nu din prima noapte...*

Eram și eu tentat să cred că fata cu pricina era dornică să îl cunoască mai bine, să fie sigură de sentimentele lui, să fie mai sigură pe sentimentele ei. Când colo, cuvintele ei ne lămuresc că avem de-a face doar cu genul de tipă căreia îi place să își scoată din minți admiratorii, înainte de a le ceda. Îi place să joa-

³¹ Contestând mesajul melodiei, nu afirm însă că e la fel de rău dacă cedezi din prima seară sau după o săptămână (sau după câteva luni). Cei care au cedat după o săptămână au așteptat să se convingă cât de cât că între ei nu e o simplă atracție sexuală, au vrut să se convingă că țin unul la altul. Cei care au făcut-o instantaneu, din prima seară, au arătat că sunt interesați de o relație în care partea *epidermică* este mai importantă decât latura afectivă. Au cedat ispitei fără nicio reținere. Păcatul e păcat în ambele cazuri, numai că motivația lui este foarte diferită. Un duhovnic iscusit nu va da același canon unei fete care cade instantaneu în patul unui tânăr și unei fete care se culcă cu prietenul ei pentru că îl iubește foarte mult. Patima e aceeași, numai că ramificațiile diferă mult. (Și poate că fata care *o făcea* fiind obsedată de sex, înțelegându-și căderea, se va pocăi mai ușor decât cea care, mândrindu-se că nu e târfă, nu vrea să renunțe să se culce cu iubitul ei.)

³² Oare ne poate spune fata de la *Cream* dacă există vreun interval de greutate în funcție de care să ne dăm seama dacă o tipă este sau nu femeie ușoară?

ce o leapșa care de fapt este un mod de selecție a tipilor mai tari, care au răbdare. Am văzut un film în care doi se căsătoresc, după ce au schimbat câteva scrisori fără să se vadă față către față. În prima lor noapte are loc următorul dialog:

- „Vrei să vezi casa?

- Nu, o s-o văd mâine! Vrei să mă lași puțin?

Sunt cam timidă în momentele astea!

- Îți dau câte momente, zile, nopți ai nevoie! Și, când vei vrea să vin la tine, voi veni.

- Faci asta pentru mine?”

- Dacă asta vrei, da!

- E timpul să ne luăm la revedere.

- Noapte bună!”

„Ăsta da cavalier, ăsta da bărbat, și nu cârpă care nu știe să se înfrâneze...” (în film, timiditatea era o mască pe care eroina și-o punea pentru a-și ascunde interesele meschine, care nu aveau nicio legătură cu dragostea, dar nu vreau să vorbesc despre acel film acum).

În melodie, fata îi spune pe șleau: „Îmi doresc să fiu cu tine, însă nu din prima noapte...”

Nici urmă de îndemn la morală. După ce el îi gustă *kilogramele calitate superioară și se îmbată ca dracu*, numai de morală nu le mai arde...

Păcat nu e numai când faci sex, păcat este și când te lași gustată de *Feți Frumoși* care nici măcar nu salută. Păcat nu e numai prima seară. E păcat și în a doua, și în a treia, și după o săptămână. E la fel de păcat dacă o faci la prânz, sau chiar dimineața...

Acum nu mă aștept să apară o solistă creștină care să cânte melodia „Fetelor, să nu cedați nici în a doua seară...” Dar mă aștept să fiți mai atenți la îndemnurile la moralitate pe care le propune lumea show-bizz-ului. Nu de alta, dar lupii își schimbă des părul. Năravul, ba...

Masturbarea

„....chiar și preoții ortodocși au început să vorbească despre această anomalie sexuală ca despre un «instinct sexual natural». (Astfel, acum câțiva ani, un preot modernist din America a fost auzit spunând la o oră de seminar că «nu ar trebui să facem prea mult caz de ideile mărginite ale unora din Sfinții Părinții referitoare la aspectele inocente ale comportamentului sexual uman»). În numele corectării unor teorii, se pare curioase, despre onanism din medicina secolului al XVIII-lea, psihologii, psihiatrii și preoții au lăsat de prea multe ori la o parte orice sobrietate față de acest obicei greșit, cedând uneori în fața filosofiei «fă ceea ce crezi tu că este bine», și care vine în contradicție atât cu învățăturile creștine (Scriptura și canoanele Bisericii considerând onanismul un păcat grav), cât și cu teoriile mai circumspecte despre comportamentul sexual «normal», foarte răspândite în perioada în care psihologia nu era încă o știință și când «normal» era un cuvânt înțeles de toți.”

*Arhiepiscopul Hrisostom de Etna*³³

Pe un forum de discuții pe teme sexuale, o fată întreabă: „Amândoi, atât eu cât și prietenul meu, ne masturbăm reciproc. Cauzează la ceva ? Sau ... (există) efecte negative? Țin să menționez că nu am făcut dragoste până acum cu el”.

³³ *Elemente de psihologie pastorală ortodoxă*, Editura Buna-vestire, 2003, p. 160.

Iată răspunsul specialistului care se ocupă de forum-ul respectiv: „În primul rând ținem să-ți spunem că e de admirat că există și tineri care nu trec direct la sex normal și încearcă să experimenteze și alte forme de sex... Noi nu vedem niciun efect negativ aici, fiind un lucru normal făcut de o ucigătoare majoritate”.

Alți participanți la discuție își dau și ei cu părerea:

„Eu am citit și cred că nu e dăunătoare masturbarea decât făcută în exces, dar nu înțeleg de ce nu o faceți dacă vă iubiți. Eu nu cred că e mai bine s-o faceți singuri și doar atât”.

Altcineva scrie: „Să îmi zică și mie (cineva) care e partea rea în toate astea că, sincer, eu nu găsesc nici una”.

O fată dă un răspuns mai detaliat:

„1. E normal să faceți orice vă face plăcere la amândoi, atât timp cât vă simțiți bine. Când veți fi amândoi pregătiți să mergeți mai departe, veți simți.

2. Atinsul reciproc e una dintre etapele firești spre începerea vieții sexuale; e mai grav dacă sari peste una (mai ales mai multe) și treci direct la contactul sexual fără să ai habar de altceva.

3. Ajută la întărirea legăturii dintre cei doi parteneri, la cunoașterea atât a celuilalt, dar și a ta”.

Dacă o bătrânică ar citi aceste rânduri, ar spune oripilată: „Vai, dar pe vremea mea foarte puțini oameni făceau acest păcat. E o împreunare cu dracul...” Când tinerii de azi aud astfel de declarații, îi apucă râsul: pentru că majoritatea tinerilor se masturbează, pentru că foarte mulți oameni maturi se masturbează, pentru că medicii contemporani spun că masturbarea e o metodă normală de descărcare a energiei sexuale³⁴.

³⁴ Obiectivitatea lor fiind însă discutabilă. Arhiepiscopul Hrisostom de Etna, fost profesor la Catedra de Psihologie a Universi-

Totuși, să notăm că există și puncte de vedere care consideră că masturbarea este o practică ale cărei consecințe sunt negative. Cel mai des invocată este dependența pe care o aduce după sine. Un tânăr de 16 ani se plânge: „De vreun an jumătate, doi ani, am început să mă masturbez. La început o făceam o dată pe lună, mai târziu o dată pe săptămână, iar din vara anului trecut am început (să fac asta) în fiecare zi. Pentru mine e ca un drog...” (N., 16 ani)³⁵.

Un alt tânăr, de 22 de ani, scrie următoarele: „Fiind la vârsta de 15 ani, la care nu realizam prea bine ce se întâmplă cu mine, am început să mă masturbez. Revistele deochiate, filmele nocturne și alte publicații de specialitate m-au făcut să continui această practică până în anul 1995, când am încetat să mă mai masturbez. În acești ani de zile (am făcut-o) fără a mă gândi la consecințe. Sincer să fiu nu credeam că acest lucru îmi va face rău. De-abia acum realizez greșeala fatală pe care am făcut-o și-aș da orice să o pot lua de la început. Cu toate că am renunțat la

tății Princeton, constata că, „în ultimul deceniu, rigoarea științifică a psihologiei medicale și academice a fost dată la o parte în favoarea declarațiilor lipsite de conținut ale psihologiei «populare». Astfel de idei superficiale, cum ar fi terapiile bizare de «codependență», modelele și terapiile așa-zis mai elevate ale filosofiilor holistice și New Age au șters cu buretele mare parte din studiul tradițional al comportamentului uman. Chiar și observațiile unei personalități atât de ostentativ «emancipate», precum Sigmund Freud, cel puțin cele referitoare la sexualitatea umană și la efectele psihice negative ale masturbării, au fost înlăturate ca fiind simptomatice pentru atitudinile «superstițioase» și «medievale» ale unor nebuni cu idei învechite” (*Elemente de psihologie pastorală ortodoxă*, Editura Bunavestire, 2003, p. 159).

³⁵ Andrei Popescu și cititorii revistei Bravo, *Și cu noi cum rămâne?*, Editura Trei, 1998, p. 123.

practică, complicațiile³⁶ nu au încetat să apară...”³⁷ (C., 22 ani).

(Fac o paranteză: în vechime se considera că aceste complicații sunt vaste: doctorii perși „au sugerat că preferința unui bărbat pentru băieți, mai degrabă decât pentru femei, depinde de modul în care acesta a învățat să se masturbeze. Bărbaților care își țin strâns penisurile ajung să le placă băieții, iar cei care le țin mai puțin strâns vor prefera femeile”³⁸; trebuie precizat faptul că această teorie este contestată de medicii contemporani³⁹. Totuși există o legătură între masturbare și lipsa satisfacției în relațiile sexuale în cuplu⁴⁰...)

Totuși, numărul celor care vor să renunțe la această practică este mai mic decât cel al celor care sunt partizanii ei, fie că aceasta este singurul lor mijloc de descărcare a energiei sexuale, fie că în paralel au o viață sexuală de cuplu (din care nu lipsește nici masturbarea reciprocă), chiar și atunci când au ajuns să își întemeieze o familie⁴¹.

³⁶ De aceste complicații se scapă numai prin înfrânare și pocăință. Altfel, nu.

³⁷ Ibidem, p. 123.

³⁸ Dr. Ruth K. Westheimer, *Enciclopedia sexului*, Editura Lucman, pp. 167-168.

³⁹ E interesant cum aceștia preiau din medicina antică numai ce le convine...

⁴⁰ Un tânăr obișnuit să se masturbeze are mai mari șanse de ejaculare prematură – iar aceasta e unul dintre motivele lipsei de armonie în viața sexuală...

⁴¹ Un cititor: *Cunosc un tip care a fost atât de marcat de articolele despre sexualitate din reviste, încât, pentru a nu se face de râs în fața partenerelor, adică pentru a nu ejacula precoce, se ducea la baie înainte de actul sexual și se masturba. De multe ori treaba asta avea efectul invers; era suspectat de parteneră de impotență.*

În vechime, medicina avea o părere negativă despre această practică, considerând-o unul dintre cele mai dăunătoare vicii care afectează atât mintea cât și trupul. Printre efectele ei, medicii includeau încetinierea creșterii, diminuarea facultăților mintale, pierderile de memorie, migrenele. Epilepsia, paralizia și îmbătrânirea prematură erau considerate posibile urmări ale masturbării. Se considera că femeile care se masturbează ajung la isterie sau la boli psihice grave⁴².

Este ciudat cum s-au întors lucrurile, și cum medicina contemporană are o poziție atât de favorabilă față de masturbare. Oare sute de ani doctorii au tot greșit și abia după marea „revoluție sexuală” studiile medicale privitoare la masturbare au început să prezinte un punct de vedere obiectiv? Nu am de gând să intru în detalii, dar îndrăznesc să afirm că am rețineri față de perspectiva pe care medicina modernă o adoptă în această privință.

Voi încerca să mă opresc asupra punctului de vedere creștin în ce privește acest mod de autosatisfacere sexuală.

Pregătesc terenul prin câteva păreri pe care le voi comenta mai jos... Încep cu cea mai impertinentă poziție pe care am găsit-o, între sutele de idei cărora internetul le oferă cu generozitate spațiu. „Biserica e împotriva masturbării, deci e trecută la păcat. Ciudat, că în Biblie Barosanul nu spune nicăieri că ar fi rău...”

Ideea că *Barosanul*, adică Dumnezeu, nu ar spune nimic în Biblie contra masturbării se încadrează în curentul potrivit căruia păcat este numai ce este menționat în mod expres în cele 10 porunci.

⁴² Chiar dacă până și Sigmund Freud considera că masturbarea are urmări negative, totuși discipolii săi de astăzi preiau din învățăturile lui numai ce le convine. Lesne de înțeles, nu?

Da, dacă vom căuta în Biblie cuvântul masturbare, nu vom găsi multe informații. Găsim o referință la Onan, de la care vine și termenul *onanie*, însă ceea ce făcea Onan nu e același lucru cu masturbarea: *Știind însă Onan că nu vor fi urmașii ai lui, de aceea, când intra la femeia fratelui său, el vărsa sămânța jos, ca să nu ridice urmași fratelui său. Ceea ce făcea el era rău înaintea lui Dumnezeu și l-a omorât și pe acesta* (Facere 38, 9-10).

Dar dacă cineva ar fi interesat de ceea ce spune Dumnezeu prin cuvântul Scripturii, ar fi de ajuns să aflăm că *nici desfrânații, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiții, nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici batjocoritorii, nici răpitorii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu* (I Cor. 6, 10). Malahienii, adică cei care practică orice formă de autosatisfacere sexuală, nu vor ajunge în rai. Greu cuvânt!

Un tânăr scria: „La început m-am simțit bine, nici nu știam despre ce e vorba, după ce am aflat simțeam că fac un păcat (dar acum știu că majoritatea oamenilor se masturbează și nu e nicio problemă)”. Numai că un păcat nu se judecă în funcție de câți oameni îl fac sau nu. Hoția e hoție și dacă există în lume un singur hoț și dacă lumea e plină de hoți. Este adevărat că la spovedanie duhovnicul va fi mai îngăduitor cu un hoț care a crescut într-un sat plin de hoți – și căruia i-ar fi fost foarte greu să privească viața prin niște *dioptrii* curate – decât cu un hoț care a crescut într-un sat de oameni cinstiți și care a respins de bună voie influența mediului în care a crescut. Masturbarea e păcat și va rămâne păcat oricâte eforturi ar face medicina și pedagogia modernă de a-i convinge pe tineri că această practică este *nevinovată*.

Un alt tânăr își dă și el cu părerea ironic: „Mă și interesează dacă Biserica zice sau nu că e păcat; pe vremea când era nevoie de orice om se putea naște, era păcat să «irosești sămânța»; dacă voiai s-o faci, găseai pe cineva, eventual se năștea un copil, asta era ideea... Dar astăzi, când deja sunt de peste două ori mai mulți oameni decât poate ține planeta asta în condiții bune, e o tâmpenie...”⁴³

Numai că masturbarea nu este păcat numai pentru că *discipolii* ei refuză să devină părinți (de altfel, e practică nu numai de tineri care nici măcar nu se gândesc să își întemeieze o familie, ci și de soți care nu sunt satisfăcuți de viața lor sexuală, deși își doresc copii). Masturbarea este păcat și când este însoțită de actul sexual. Masturbarea este o mutilare a ființei. Organele sexuale, așa cum există ele după căderea lui Adam, nu folosesc numai producerii plăcerii. Ele folosesc unirii trupesti dintre bărbat și femeie, unire care ar trebui să fie manifestare a dragostei și nu doar a instinctului sexual, a poftei care îl asaltează pe om.

Cel mai firesc rod al dragostei sunt copiii. Totuși, Biserica nu interzice femeilor care sunt sterpe să facă dragoste cu soții lor. Deci dragostea dintre soți se poate manifesta chiar și atunci când lipsește rodul ei viu - copiii.

Oare nu este această dragoste tot o formă de masturbare, din moment ce lipsesc copiii? De ce nu le interzice Biserica femeilor care sunt sterpe să aibă relații sexuale cu soții lor?

⁴³ Pe undeva și statul ar trebui să înțeleagă că o politică de promovare a masturbării ar avea consecințe negative în plan social. Un exemplu demn de luat în seamă îl oferă statul american Texas, unde comercializarea obiectelor folosite pentru masturbare a fost interzisă. Polițiștii au avut mult de furcă cu cei care au încercat să se ocupe cu acest negoț.

Răspunsul e simplu: în timp ce dragostea trupească este un limbaj prin care soții se dăruiesc unul altuia, masturbarea este o formă de manifestare a iubirii de sine, de sufocare prin singurătate, de exacerbare a poftelor trupești. Dacă în dragostea trupească dintre soți sufletul domină (sau mai precis ar trebui să domine...⁴⁴) pornirile trupului, în masturbare sufletul este dominat de pornirile trupești.

Dar când soții se masturbează în timp ce fac dragoste, pentru a-și mări apetitul sexual? Înseamnă că soții nu fac dragoste, fac o partidă de sex. Nefiind mulțumiți cu ceea ce le oferă unirea trupească firească, ei recurg la artificii care transformă dăruirea lor într-o unire animalică. Curăția unirii lor este călcată în picioare. Nu contează comunicarea cu celălalt, ci intensitatea trăirii proprii poftă. Celălalt are valoare numai în măsura în care amplifică senzațiile tari. Celălalt i se dă atenție numai ca într-un schimb mutual: îl satisfac mai bine pentru ca și el să facă același lucru cu mine.

Am putea să ne oprim puțin asupra dependenței de masturbare. Tânărul care scria că pentru el acest obicei a devenit un drog nu exprimă o poziție singulară. Atunci când cineva păcătuiește fără să își dea seama că ceea ce face este rău, fără să aibă muștrări de conștiință, nu simte păcatul ca un lanț. Dar în momentul în care conștientizează păcatul și vrea să se rupă de el, își dă seama că de fapt libertatea lui este îngustată de obiceiurile care i-au înălțuit atât trupul cât și sufletul.

⁴⁴ Pentru soții necredincioși, nunta nu a însemnat nimic din punct de vedere spiritual, este o prelungire a concubinajului. Și, în pat, se poartă la fel ca înainte...

„Da, dar mă masturbez ca să nu mă culc cu prietena mea. O respect, și singurul mod de a o lăsa în pace este să fac asta. Am dureri foarte mari și dacă nu m-aș masturba aș înnebuni.”

Am auzit acest punct de vedere. Pare a fi altruist. Numai că nu este. Diavolul încearcă să ne orbească astfel încât să avem de ales una din două sau mai multe variante păcătoase. Da, este bine că un astfel de tânăr nu se culcă cu iubita lui. Numai că modul în care rezistă este greșit. Masturbându-se, sufletul său se va murdări încetul cu încetul. Trupul său, care se va învăța cu plăcerile animalice, va căuta metode de satisfacere din ce în ce mai intense. Și, până la urmă, tânărul va vrea să se culce cu prietena lui. Dacă nu cumva, din același altruism prost direcționat, va face sex cu alte prietene sau cu *profesioniste* de la bordel.

Tinerii care se masturbează ar trebui să își dea seama că masturbarea este o formă de autodistrugere – atât sufletească, cât și trupească. Cel care face acest păcat nu se rupe numai de Dumnezeu, se rupe și de ceilalți, devine mai închis în sine, mai egoist. Iar dacă am vorbi de autodistrugerea trupească, ar trebui să amintim problemele pe care le au în viața de familie cei care au fost dependenți de masturbare înainte de căsătorie. De multe ori sunt incapabili să înțeleagă faptul că dragostea trupească ar trebui să fie un limbaj al dragostei și nu doar un mijloc de a trăi plăceri culminante.

Efectul negativ al masturbării îndelungate nu trebuie însă privit ca un obstacol de netrecut pentru ajungerea la un echilibru în relația trupească dintre soți. Numai că, așa cum se întâmplă cu orice patimă, lupta pentru a scăpa de ea presupune un efort îndelungat. Cel pentru care masturbarea a devenit un obicei va trebui să se lupte pentru a scăpa de ea cu ace-

eași stăruință cu care un bețiv vrea să se despartă de sticla lui. Iar dacă nu renunță la masturbare, procesul de autodistrugere îl va transforma într-un rob al propriilor hormoni⁴⁵. Din această perspectivă, definiția pe care a dat-o acestei practici Woody Allen - „singurul mod de a face amor cu cineva pe care îl iubești cu adevărat” - își pierde magnetismul...

Sunt conștient de faptul că în revistele pentru tineri există multe articole care prezintă masturbarea ca pe un lucru firesc, care nu ar avea nicio implicație religioasă. „De ce să fie Dumnezeu împotriva plăcerii, câtă vreme nu suferă nimeni? Ce, a venit cineva de pe lumea cealaltă să spună că acolo cei care s-au masturbat au fost pedepsiți pentru păcatul lor?”

În loc să vin cu argumente teologice, prefer să spun că nu era nevoie să vină nimeni de pe lumea cealaltă ca să confirme o învățătură morală a Biserii-

⁴⁵ Un cititor: *Masturbarea scade drastic respectul de sine. Nu e ușor să faci și malahie și să te și închini apoi cu aceeași mână. Se ajunge și la o dedublare: cine ești tu cu adevărat, ăla care te masturbezi sau ăla care regreti imediat ceea ce ai făcut și începi să te pocăiești pentru fapta făcută. Ar trebui discutat mai detaliat despre argumentul invocat foarte des de psihologi: prin masturbare te descarci, deci e bine. Poate că ar trebui să se scrie ceva despre treptele acestui păcat. Adică, mai întâi vine un gând. E, nu-i așa mare păcat dacă privesc imagini cu femei goale. După care, privind, simți o tensiune care crește în tine și, dacă continui să privești la imaginile alea, vei ajunge să ai o poluție în stare de veghe. După care te întrebi: când m-oi spovedi, să spovedesc și asta, să spun că am făcut malahie? Totuși nu am făcut malahie. Ba da, vine un gând, ai făcut malahie. După care îți spui, păi dacă tot am făcut, atunci pot să mai fac o dată. După care, a doua zi, datorită epuizării fizice și psihice, se instalează o depresie care te poate ține și o săptămână. Capeți o nervozitate care nu te mai lasă să îți faci cano-nul. Munca intelectuală e la zero pentru că ești obosit, nu te mai concentrezi etc.*

cii. Dacă Biserica a învățat că masturbarea este păcat, așa este. Și totuși, pentru cei mai slabi în credință, spun că au fost mai multe cazuri ale celor care au avut vedenii ale lumii de dincolo și care au spus că masturbarea este un păcat foarte grav, care aduce după sine pierderea mântuirii.

Nu toți tinerii care vor citi astfel de mărturii le vor lua în serios. Dar tinerii care cred în Dumnezeu - și care s-au masturbat fără să își dea seama de implicațiile acestui act - vor privi lucrurile dintr-o altă perspectivă. Minunile pe care le voi reda în continuare nu au nevoie de comentarii. Poate că cititorilor slabi în credință le vor stârni zâmbete de neîncredere. Dar altora le vor ridica semne de întrebare...

Arhiepiscopul Hrisostom de Etna scria: „Un tânăr mi-a povestit odată următoarele: în adolescență era pasionat de sport, în special de lupte. Pe la cincisprezece ani, un coleg de echipă l-a inițiat în «păcatul» onaniei. De rușine, nu a mărturisit asta la spovedanie. Într-o zi, o lună mai târziu, era acasă și se lupta pe podeaua camerei de zi cu fratele său. Pe neașteptate, fratele său, care era foarte voinic, a căzut pe burtă peste el cu atâta forță, încât nu a mai putut respira și a murit. În această stare, și-a observat propriul trup, șocul fratelui și al mamei sale care năvălise în cameră să îl ajute și și-a mai văzut sufletul, însoțit de îngerul păzitor, cum s-a ridicat deasupra casei, deasupra orașului în care locuia, ajungând în cele din urmă în ceruri. Acolo s-a regăsit într-un tunel lung și întunecat, la capătul căruia se afla o lumină și Raiul. Când a intrat în această lumină, a văzut-o pe Maica Domnului, care l-a întrebat pe îngerul său păzitor de ce se află acolo. Îngerul i-a povestit amănuntele morții băiatului. Atunci, Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu s-a întors spre el și i-a spus: «Mama ta s-a ru-

gat fierbinte să i te dau înapoi, iar Fiul meu a acceptat să îi îndeplinească dorința». Băiatul, copleșit de frumusețea Raiului, a implorat-o să rămână. Dar Maica lui Dumnezeu i-a răspuns: «Nu. De dragul mamei tale trebuie să te întorci. Dar ia aminte la cele ce îți spun: trebuie să îți mărturisești păcatul pe care l-ai comis acum o lună. Acesta este un păcat înfricoșător, iar dacă nu îl vei mărturisi unui preot, iată ce te așteaptă». La aceste cuvinte, Maica Domnului l-a rugat pe Arhanghelul Mihail să îl ducă până la prăpastia care dădea spre chinurile Iadului. Priveliștea era atât de înfricoșătoare, încât băiatul aproape a leșinat. După aceea, băiatul a făcut drumul înapoi prin tunelul întunecat, prin ceruri, deasupra orașului în care locuia, deasupra casei, apoi în camera sa, unde familia se adunase în jurul trupului său neînsuflețit. Apoi, simțind o forță imensă asupra trupului său, sufletul său și-a reluat locul, iar băiatul a deschis ochii. El a povestit apoi familiei sale cele întâmplate. Auzind toate acestea, mama sa i-a mulțumit Maicii Domnului pentru că a mijlocit acestea la Fiul ei și, plângând fără încetare, și-a îmbrățișat fiul, sărutându-l cu căldură⁴⁶.

„Un alt adolescent a căzut în același păcat al onaniei și, din nou, de rușine, nu s-a spovedit părintelui său duhovnicesc. Întâmplarea a făcut ca băiatul să contacteze o boală mortală. Fiind pe moarte, părinții săi au trimis după duhovnicul băiatului, dar acesta nu a putut fi găsit înainte ca băiatul să moară. În acel moment, sufletul său a fost luat de doi demoni înfricoșători, care au început să îl tragă către un loc unde îl așteptau chinuri groaznice. Între timp, duhovnicul băiatului a ajuns acasă la acesta, unde i-a găsit fami-

⁴⁶ Arhiepiscopul Hrisostom de Etna, *Elemente de psihologie pastorală ortodoxă*, Editura Bunavestire, 2003, pp. 162-163.

lia îndurerată. «Dacă ați fi venit mai devreme, spuneau ei plângând, poate că nu ar fi murit. Vă rugăm, aduceți-l înapoi». Preotul a început să se roage și, ce să vezi, o minune s-a produs. Băiatul a revenit într-adevăr la viață. Imediat ce a deschis ochii i-a spus duhovnicului: «M-ați salvat». Apoi, a început să îi relateze despre groaznica întâlnire cu forțele demonice care, chiar cu puțin timp înainte de sosirea preotului, erau pe punctul de a-l arunca în Iad. Necunoscând păcatul băiatului, preotul l-a întrebat: «Cum de ți s-a putut întâmpla asta ție? De ce au vrut acești demoni să îți ia sufletul?». Băiatul și-a mărturisit atunci păcatul. «Te căiești sincer, fiul meu?», l-a întrebat părintele. «Da», a răspuns tânărul. «Ești sigur?», l-a întrebat preotul încă o dată. Tânărul a răspuns: «O, da, părinte!». Atunci preotul a continuat: «Și vrei să mergi în Rai?». «Adică, pot să fiu cu Hristos, Dumnezeu meu, chiar acum?», a exclamat băiatul. Părintele său duhovnic l-a asigurat că acest lucru este posibil. «Atunci doresc să mor», a spus băiatul, încrucișându-și mâinile pe piept. Preotul a făcut semnul crucii deasupra băiatului, iar tânărul a închis ochii, găsindu-și odihna binemeritată...”⁴⁷

„În epoca SIDA, în cele mai multe orașe mari din SUA și din Europa s-au înființat cluburi care oferă un mediu în care bărbații homosexuali se pot masturba împreună”⁴⁸. Ce mai urmează? Să revenim la desfrâul lumii antice? Se pare că da.

⁴⁷ Idem, ibidem, pp. 163-164.

⁴⁸ Dr. Ruth K. Westheimer, *Enciclopedia sexului*, Editura Lucman, p. 170.

Prezervativul sau aspirina?

Î: „Cât de importantă crezi că a fost pentru omenire inventarea prezervativului?”

R: „El a eliberat forțele oarbe ale binesimțitului⁴⁹ sau ale simțurilor bune, transformând calitatea în cantitate. Prezervativul modern a venit la timp, deoarece prea mulți deveneau «miliardari», adică se îmbolnăveau. (...) Există șanse reale de succes pentru noi relații ocazionale, ocazionate în mod fericit de micuțul prezervativ”⁵⁰ (Artan, solistul formației Timpuri Noi).

Mulți tineri consideră că nu e niciun păcat să facă dragoste cu prietenele lor. Rău este să le lase însărcinate... Și prezervativul îi ajută să rezolve această problemă.

La orele de dirigentie ținute prin licee se discută liber despre avantajele folosirii prezervativului. Pentru fete, e bun că le scapă de sarcini nedorite. Pentru băieți, e bun că îi scapă de riscul de a contacta boli venerice. Chiar și mulți *babaci* și-au upgradat amenințările: dacă în vechime unii părinții le spuneau fetelor că, dacă își pierd fecioria, nu mai au ce căuta acasă – rușinea care cădea asupra întregii familii fiind greu de suportat –, astăzi fetelor li se spune că

⁴⁹ Nu știu ce o înțelege Artan prin *forțele binesimțitului*, care transformă *calitatea în cantitate*. De obicei am însă rețineri față de cei care preferă cantitatea calității, fie că este vorba de o pizza, de bere, de cititul unui roman sau de orice altceva... Chiar și când e vorba despre *acel* altceva...

⁵⁰ *Evenimentul zilei - Magazin*, nr. 21, 5 Iulie 2005, p. 12.

dacă ajung cu burta mare să plece la golani cu care au făcut sex etc.

Diferența este enormă. Înainte, părinților le era rușine să crească un nepot „din flori”. Asta pentru că întreaga uliță știa că vina nu este doar a fetei care a păcătuit, ci și a părinților care nu au știut să îi dea o educație bună. Astăzi, părinților le este rușine să crească nepoți „din flori”; asta e o dovadă a faptului că au fost părinți încuiați la minte, care nu au vorbit la timp cu fiicele lor despre avantajele folosirii mijloacelor anticoncepționale și nici nu au știut să le convingă mai apoi să avorteze pruncii nedorți. (Acest reproș se aude și în unele cancelarii, când unele directoare iritate le muștră pe dirigintele care nu și-au împlinit cum trebuie rolul de „călăuze” ale elevilor și le consideră răspunzătoare într-o anumită măsură pentru că nu le-au vorbit mai insistent elevilor despre evitarea sarcinilor nedorite⁵¹.) Discursul s-a schimbat însă nu numai din cauza tinerilor, ci și din cauza părinților care, crescând departe de Biserica, au respins ei înșiși educația tradițională – și deci nu aveau cum să o ofere mai departe urmașilor lor.

Petre Țuțea spunea că un român bun nu strică nicio fecioară... Dacă ar fi trăit acum o sută de ani poate că ar fi definit „bunul român” ca pe cel care nu cade în păcatul desfrâului. Păcat nu e numai când te culci cu fecioare; deci, când sex-expertii de astăzi îi învață pe tineri că rău este doar când o fac „neprotejat”, nu trebuie luați în serios. (Cine știe, poate că liderii de opinie ne vor spune peste câțeva vreme că

⁵¹ Majoritatea dintre ele fiind la rândul lor mame, nu e de mirare că directoarele și-au adaptat stilul în care fac observații. Cu vreme în urmă, diriginta ar fi fost certată că nu și-a educat elevele să își păstreze fecioria și că nu i-a educat pe tineri să respecte fecioria fetelor...

rău nu este să faci sex cu animale și că rău ar fi doar să o faci fără acordul lor...⁵²)

Era o glumă: „Știi care e cea mai bună metodă anticoncepțională?” „Nu.” „Aspirina.” „Aspirina? Nu știam. Din asta obișnuită, de la farmacie?” „Da.” „Și cum se ia, înainte sau după...?” „Nu se ia, se ține între genunchi.”

Și cam așa e, dacă fata nu își pune *poalele în cap*, nu prea are cum să rămână însărcinată...

De altfel, înfrânarea e singura metodă anticoncepțională cu eficacitate 100%. Este cea pe care Biserica le-o propune tinerilor: „Stați cuminți...” Așa se evită foarte simplu și bolile și alte complicații...

Ei, dar cine mai vrea să își păstreze fecioria? Mulți tineri m-au întrebat: „Ce zice Biserica despre prezervative, să le folosim sau nu?”

Îndemnul Bisericii către tineri este clar: „trăiți în curăție...” Că, dacă tinerii se înfrânează, nu mai au nevoie de prezervative.

„Dar eu mă culc oricum cu prietenul meu, e mai bine să își pună sau nu?... ”

La această întrebare, unii preoți spun că păcatul este la fel de mare, cu sau fără. Am auzit însă și preoți care judecă lucrurile altfel: „E la fel de mare păcatul unui bețiv care, când vine acasă, se duce la culcare în liniște cu al celui care la beție își bate nevasta, deși

⁵² Am citit opinii ale unor psihologi contemporani occidentali care consideră că sexul cu animale nu e ceva greșit, câtă vreme animalul nu este rănit. Și am citit chiar păreri potrivit cărora pedofilia - sexul cu copii - ar trebui judecată după alte criterii. Că numai dacă minorilor li s-ar forța libertatea, numai dacă ar fi vătămați, numai atunci pedofilii ar trebui să intre sub incidența legii. Astfel de psihologi vor să transforme lumea într-o uriașă Sodomă... Chiar dacă deocamdată vocile lor nu prea au ecouri, trebuie să ne dăm seama că la fel de slabe erau cu zeci de ani în urmă și vocile celor care promovau căsătoriile homosexuale...

amândoi au băut la fel de mult? Răspunsul este că cel care își bate nevasta face două păcate, pe când primul face numai unul. Și cine poate spune că e la fel de rău să faci două păcate în loc de unul?”⁵³

Când doi oameni curvesc și în urma actului sexual femeia rămâne însărcinată și avortează, pe lângă păcatul desfrâului cei doi se fac părtași și păcatului prunc-uciderii, care este o crimă⁵⁴. „Și deci nu era mai mic păcatul lor dacă se protejau?”

Păcatul curviei era la fel de mare, numai că nu ar fi fost și criminali.

„Da, spunea un preot, dar poate că dacă nu s-ar fi protejat, și femeia rămânea însărcinată, poate că ajungea să se pocăiască și își schimba viața.”

Un alt preot, cu care discutam despre această problemă, mi-a răspuns: „Față de sutele de mii de avorturi care se fac în România în fiecare an, cazurile în care o femeie se pocăiește numai pentru că a rămas însărcinată sunt aproape insesizabile. Și, de altfel, cine le oprește pe femei să se pocăiască pentru desfrâul lor și dacă nu rămân însărcinate? Ce, scrie la Sfinții Părinți că pocăința e legată neapărat de sarcinile nedorite? Dacă aș ști că fiica mea trăiește cu prietenul ei, aș încerca să o conving să renunțe. Dar, dacă nu reușesc, cel puțin i-aș spune să aibă grijă să nu rămână însărcinată”.

⁵³ De altfel, la spovedanie duhovnicul dă un canon mai greu atunci când s-a ajuns la avorturi... Ca și polițistul care îl sancționează mai drastic pe șoferul care a trecut pe roșu fiind beat decât pe cel care a făcut același lucru din neatenție. (O altă perspectivă: oamenii rezistă diferit la băutura, unul poate bea un litru de țuică și rămâne treaz, altul se îmbată numai după două pahare. Dar nu ținem cont de astfel de diferențe acum.)

⁵⁴ Am scris o carte întreagă pe această temă: *Despre avort. Motive, traume, consecințe* – ultima ediție a apărut la Editura Areopag, București, 2018 (notă la ediția prezentă - 2020).

Când tinerii sau profesorii de religie mi-au cerut părerea, am răspuns tot așa, că mi se pare la fel de mare păcatul desfrâului în ambele situații, dar că atunci când se ajunge la prunc-ucidere păcatul este mai mare...

„Deci, să folosim prezervativul sau alte mijloace anticoncepționale?”

În loc de răspuns, o altă paranteză: tinerii trebuie să țină seama și de faptul că *eficacitatea* prezervativului este după unele statistici de aproximativ 90%. Deci cam în 10% din cazuri se poate ajunge la sarcină...⁵⁵ Pe cutiile unor prezervative scrie că niciun prezervativ nu oferă protecție totală, că toate mijloacele anticoncepționale pot da rateuri. Tinerii însă sunt prea grăbiți ca să mai ia aminte la astfel de avertismente... Sau, de dragul riscului, preferă să își păcălească partenerele – care oricum nu ar accepta să riște dacă ar ști cum stau lucrurile... Oricum, atenție, fetelor, până nu e prea târziu.

Mai fac o paranteză: vânzările de prezervative au scăzut serios în anii '60 datorită apariției pilulei contraceptive, a steriletului și a diafragmei ⁵⁶. Voi scrie, deci, despre pilulele contraceptive - doar câteva rânduri. În mod obișnuit, femeia știe doar că pilula împiedică ovulația: „Fără ovul nu poate apărea embrionul, deci știu sigur că nu voi rămâne gravidă...” Numai că organismul uman nu funcționează ca un robot, și apar uneori accidente. Adică ovulația poate avea loc, chiar dacă mult mai rar...

⁵⁵ Alte statistici arată însă că rata „eșecurilor” este și mai mare, între 10-30%. Unul dintre motive este că nu sunt folosite conform instrucțiunilor... Și uite așa, unele fete, care erau convinse că o fac „protejat”, își dau seama că au rămas însărcinate...

⁵⁶ Informația este preluată din același supliment al *Evenimentului Zilei*.

Despre pilulele luate post contact se știe că ucid embrionul – mai precis acționează la nivelul mucoasei uterine și împiedică implantarea oului fecundat. Dar puțini oameni știu că uneori un efect asemănător îl pot avea și pilulele contraceptive. Nu puține fete au fost asigurate de doctori că dacă iau pilule nu vor rămâne însărcinate. Numai că au fost mințite. Efectul pilulelor a împiedicat embrionul proaspăt format să se fixeze pe uter și a fost eliminat fără ca mama să știe că a fost gravidă.

Întrucât de obicei o femeie care aude astfel de afirmații nu le acordă atenția cuvenită, voi cita din *Enciclopedia sexului* – o carte de referință în domeniu: „Mini-pilulele⁵⁷ pot împiedica și ele ovulația, dar au și efectul de îngroșare a mucusului cervical, împiedicând sperma să ajungă la un eventual ovul. Mini-pilulele mai împiedică eventualul ovul fertilizat să se implanteze pe peretele uterului”⁵⁸. Ce înseamnă asta? Înseamnă pur și simplu că, în situațiile în care nu reușesc să împiedice ovulația, ucid embrionul, ucid pruncul. Adică, sunt avortive... E adevărat, un astfel de avort *inocent* e mai ușor de suportat decât un avort chirurgical. Dar, în fața lui Dumnezeu, avortul tot crimă rămâne...

Am auzit că un preot a scris chiar un articol despre *avorturile din timpul liturghiei*: femeile care și-au luat cu regularitate pilula pleacă la biserică după ce și-au început ziua făcând dragoste – sau sex –,

⁵⁷ Pilulele anticoncepționale sunt de două feluri: combinatorii, care conțin estrogen și progesteron, și minipilule – doar cu progesteron. Deși despre efectele nocive asupra sănătății femeii care ia pilule anticoncepționale s-au scris foarte multe studii medicale, producerea acestora nu a încetat...

⁵⁸ Dr. Ruth K. Westheimer, *Enciclopedia sexului*, Editura Lucman, p. 97.

și embrionul este ucis după câteva ore, exact când mama „nevinovată” stă la slujbă... Cât despre efectele distrugătoare pe care le au pilulele anticoncepționale asupra organismului femeii, nu mai amintesc aici.

Deși nu voi scrie prea multe despre mijloacele anticoncepționale, voi spune doar că nu toți doctorii ginecologi prezintă lucrurile obiectiv. O dovadă banală: fetele sau femeile care și-au pus sterilet sunt convinse că nu pot rămâne însărcinate. Dar doctorii nu le spun că eficacitatea acestuia nu este totală: rareori, femeile care și-au pus sterilet rămân gravide. Atunci embrionul moare tocmai pentru că a fost împiedicat să se dezvolte. În timp ce mama crede că s-a împiedicat formarea embrionului, nu creșterea lui...

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a stabilit: „Biserica a considerat totdeauna drept un păcat foarte grav, egal cu avortul în gravitate, și luarea de medicamente cu scop avortiv, barierele mecanice (steriletul și anumite pilule, inclusiv RU 486), prin care se urmărește împiedicarea nidării ovulului fecundat pe pereții uterului (acestea sunt practici avortive) și medicamentele contraceptive, care, la rândul lor, au consecințe nebanuite pentru trupul femeii”⁵⁹.

Cât despre metoda calendarului, ea este nu numai cea mai veche, ci și cea mai nesigură metodă de contracepție. Un preot le spunea studenților că a făcut patru copii - și toți „cu calendarul”... Așa că nu are rost ca tinerii să se bazeze pe eficacitatea acestei metode naturale de evitare a sarcinilor...

Eu le repet tinerilor că cea mai bună cale pe care pot merge este cea a înfrânării... Era o întrebare

⁵⁹ Extras din textul adoptat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în sesiunea din 5-6 iulie 2005, la propunerea Comisiei Naționale de Bioetică (materialul a fost tipărit în revista *Porunca iubirii*, nr. 5-6/2005, pp. 68-71).

care suna cam așa: „Fac ce vreau, dar știu ce fac?”. I-aș întreba și eu pe tinerii care trăiesc în păcat: „Știți ce faceți? Vă dați seama cum vă murdăriți sufletele?”

Unor cititori le pare puerilă întrebarea mea. „Este normal, logic și sănătos să folosești prezervativul, mai ales că te ferește de boli”⁶⁰, spunea vedeta TV Cătălin Măruță. Această părere este de altfel larg răspândită. Când îți pui problema îmbolnăvirii cu boli venerice? Când ești interesat de relațiile *ocazionale*, *ocasionate în mod fericit de micuțul prezervativ*, cum spunea Artan. Și atunci grija e „să nu te murdărești trupește”, să nu iei boli venerice⁶¹. Cât despre grija bolilor sufletești, e lăsată altora... Iar sfaturile despre păstrarea curăției par ridicole.

Totuși cuvântul Bisericii nu se poate schimba: cine alege păcatul alege moartea. Există grupări pseudo-creștine care îi învață pe tinerii necăsătoriți că iubirea sexuală e un mod de valorificare a dragostei creștine și că păcatul nu e păcat...; asta însă pentru că disprețuiesc cuvintele Evangheliei, pe care o deformează după cum le place.

Biserica însă nu poate să învețe altceva decât adevărul. Preoții nu pot să se lepede de Hristos și să vă spună că dacă folosiți prezervative Dumnezeu vă va trece cu vederea păcatul desfrâului...

⁶⁰ *Evenimentul zilei - Magazin*, nr. 21, 5 Iulie 2005, p. 11.

⁶¹ În secolul al XVI-lea în Europa a avut loc o epidemie de sifilis. Atunci a apărut „prima menționare a prezervativului - în volumul *De Morbo Gallico*, scris de anatomistul italian Gabrielle Fallopius” (*Evenimentul zilei - Magazin*, nr. 21, 5 Iulie 2005, p. 11). „Antidotul” propus de el era un prezervativ făcut din pânză și mătase...

Oricum, ispita e mult mai mare când totul se rezolvă mai simplu decât înainte⁶². Chiar dacă în zilele noastre pare foarte simplu să te culci cu prietena ta și să eviți sarcina folosind un prezervativ – și încă, dacă ea nu este fecioară, e și mai simplu... – totuși nu trebuie să alegi ce este simplu.

Trebuie să alegi ce vă este cu adevărat de folos. Așa că *sfatul* cu aspirina ținută între genunchi, chiar dacă e vechi, e destul de bun...

⁶² Până în secolul al XVIII-lea, când a fost descoperită vulcanizarea cauciucului – care a dus și la fabricarea unor prezervative ieftine –, prețul prezervativelor era foarte ridicat, pentru că erau făcute din intestine de animale. În privința vechimii prezervativelor, părerile sunt împărțite. Unii afirmă că „el există de peste cinci mii de ani, deoarece știm că egiptenii foloseau vezici de animale ca să se protejeze împotriva bolilor venerice. Romanii au folosit mațul de porc sau de țap” - Dr. Sylvain Mimoum, Rica Etienne, *Dragostea și sexualitatea adolescenților - pentru băieți*, Editura Lucman, p. 172. Oricum, și înainte de apariția prezervativului se foloseau mijloace anticoncepționale. Între acestea se aflau leacurile băbești despre care se credea că *ajutau* femeia să nu rămână însărcinată.

Plictiseala, dragostea și perversiunile

Părintele Constantin Mihoc spunea că „perversiunea este păcat împotriva firii, de aceea și gravitatea ei este atât de mare. Niciun păcat nu este firesc, însă acesta le întrece pe toate celelalte. Sfântul Ioan (Gură de Aur) spune în acest sens: «Cele ce sunt contra naturii sunt și mai grele, în același timp, și mai dezgustătoare...»”⁶³.

Dacă aș posta aceste rânduri pe un forum de internet al tinerilor care nu merg la biserică, aș stârni râsete sau aș primi condoleanțe, întrucât creierul meu ar fi considerat *expirat*. De multe ori i-am auzit pe cei care fac un păcat laudându-l așa cum își laudă negustorii marfa. În privința perversiunilor sexuale, am auzit chiar enormitatea că lumea s-ar împărți între oameni care recunosc că fac așa ceva și oameni care nu au curajul să recunoască că fac asta. Ca și cum numai ciudații sau inhibații nu ar face perversiuni.

Cei care le practică nu consideră însă că ceea ce fac ar fi ceva murdar, nepotrivit sau pervers. Sunt oameni – și nu numai tineri – care spun cu nonșalanță că sexul oral ar trebui să facă parte din ingredientele fiecărei nopți de dragoste. Ei bine, cei care – din timiditate sau din alte motive – sunt *neinițiați* pot avea ispita de a se simți atrași ca de un magnet de aceste *practici*, care nu mai sunt privite cu aceeași re-

⁶³ Părintele Constantin Mihoc, *Taina Căsătoriei și Familia Creștină*, Pr. Dr. Constantin Mihoc, Editura Teofania, 2002, p. 183.

ținere cu care erau privite de bunicii, străbunicii și stră-străbunicii noștri.

Viața sexuală a oricărui cuplu – căsătorit sau nu – are urcușuri și coborâșuri. Coborâșurile sunt tensionate și unul dintre cei doi (sau chiar amândoi) este dispus să facă orice pentru a reveni la starea de dinainte... Atunci, ispita perversiunilor este mare. Sfaturile prietenilor și ale revistelor de specialitate sunt simple și directe: „Evitați monotonia cunoscându-vă mai bine unul pe altul. Puteți să ajungeți la un nivel mai adânc al plăcerii și al dragostei. Depășiți barierele și obstacolele mentale pentru ca dăruirea voastră să fie totală...”

Și ce se întâmplă? Unii se lasă biruiți de poftă, de curiozitate sau de alte motive și încep să practice aceste *sporturi* sexuale. Senzațiile sunt tari, așa cum scria în reclame. Ți se pare că îl cunoști mai bine pe celălalt, că îl iubești mai mult, că i te dăruiești mai profund. Relația e și mai fericită, dar...

Nu trece multă vreme și perversiunile își pierd din *originalitate*. Și atunci cauți perversiuni noi, care să ți-l aducă mai aproape pe celălalt. Sau brusc ai conștiința faptului că *celălalt* nu e potrivit pentru tine. Și îl părăsești, uitând de starea de extaz în care, datorită perversiunii, ți se părea că celălalt e totul pentru tine și că tu ești totul pentru el.

Și ce să faceți cu sfaturile repetate ale prietenilor care vă spun că monotonia unei relații poate fi alungată prin perversiuni? Ale celor care vă spun că perversiunile nu sunt cu nimic mai murdare decât sexul „obișnuit”, că sunt doar un mod diferit de a face dragoste? Oare ei mint?

Nu, nu mint... Pentru ei, sexul oral este de aceeași calitate cu *sexul normal*. Ei asta simt și – fiind lipsiți de ipocrizie sau de rușine – își fac publice părerile. Problema este că, deși ei nu mint, se înșală

și îi înșală și pe alții⁶⁴. La nivelul la care cunosc ei dragostea, nu există nicio diferență între normal și anormal, între rușine și nerușinare⁶⁵. Asta însă nu pentru că dragostea lor e mai înaltă sau mai sinceră, sau mai „totală”. Nu... Ci pur și simplu pentru că au ales să cunoască o dragoste *străină* față de cea pe care le-a rânduit-o Dumnezeu oamenilor⁶⁶.

Și vedem că această dragoste nu ține mult. E doar un alt foc de paie...

⁶⁴ Ce să mai vorbim despre cei care mint, dezinformând lumea în cunoștință de cauză? La un moment dat în mai multe ziare au apărut informații despre așa-zisa legătură dintre practicarea sexului oral și reducerea riscului apariției cancerului la sân. Oare câte femei nu vor să diminueze acest risc? Totul a pornit de la un studiu al lui Brandon Williamson - un student al North Caroline State University -, studiu care a apărut pe o pagină de net ce avea pe ea banner-ul CNN și grafica paginii medicale a televiziunii americane. După ce ecoul studiului său s-a răspândit în toată lumea, Brandon Williamson a recunoscut că fusese autorul unei farse. Asta pentru că CNN îl amenințase că va fi dat în judecată. Povestea s-a terminat repede. Ce este ciudat e că, pe cât de multe ziare preluaseră știrea inițială, pe atât de puține au publicat ulterior materialul care dovedea că totul a fost o farsă. Dacă primul articol făcea vandabil un ziar, dezmințirea părea penibilă și scădea încrederea cititorilor în publicația care s-a lăsat păcălită...

⁶⁵ Tot așa unora nu le este deloc rușine să meargă la bordel.

⁶⁶ Un cititor: *Nu vreau să mă laud cu păcatele făcute. Pentru că m-am raportat oarecum cu propria mea viață la cartea ta, îți mărturisesc că în urma raporturilor mele cu diferite femei, în care am făcut lucruri pe care le analizezi tu în capitolul ăsta, am constatat ceva dramatic. După consumarea actului, nu mai puteam să asociez chipul femeii pe care credeam că o iubesc, care îmi spunea cuvinte frumoase, cu care vorbeam despre cărți și lucruri spirituale, cu chipul aceleiași femei cu care făceam diverse perversiuni. O disprețuiam. Orice gând de a mă căsători cu ea dispărea. Soția mea nu putea fi o curvă care pe de o parte s-ar destrăbăla cu mine, iar pe de alta mi-ar săruta copiii.*

„Dar de ce poate să fie ceva murdar între soț și soție, dacă sunt acoperiți de binecuvântarea lui Dumnezeu ca ei să fie *un trup*?”

Tocmai pentru că Dumnezeu i-a lăsat să fie un trup, adică să facă dragoste potrivit firii... Restul reprezintă exhibiții prin care soții nu devin un trup, ci rămân două trupuri bolnave de patimi...

Dacă rândurile acestea ale mele vor fi citite și de către tineri care „fac dragoste” fără a fi căsătoriți și care se află într-un moment de impas în viața sexuală, să știe că perversiunile nu îi vor ajuta la nimic. Impasul lor este de alt ordin... Merg pe un drum lipsit de binecuvântarea lui Dumnezeu. Și plictiseala care apare este un semn că lucrurile trebuie așezate altfel...

„Dar ce, în viața trupească a soților nu sunt momente de impas?”

Ba da, sunt... Și rolul lor este tocmai de a le atrage atenția soților că unirea trupească nu va fi niciodată perfectă⁶⁷, așa cum ne-o doresc diferiți specialiști în sexologie... Unirea dintre doi oameni este mai mult decât poate aduce o noapte de pomină. Fie ea cât de lungă sau cât de palpitantă. Și este mai mult și decât pot înțelege cei care își petrec toate nopțile în aventuri erotice, imaginându-și că urcă pe culmile dragostei. Da, pe culmile erotismului urcă. Numai că dragostea le este la fel de străină ca și limba indienilor apași...

Așa că: ce mai încoace și încolo? Încercați să înțelegeți că, uneori, plictiseala vă poate fi prietenă. Și este un alt semnal de alarmă: „Dragostea voastră se sufocă. Trebuie să respire. Trebuie să o așezați sub binecuvântarea lui Dumnezeu...”

⁶⁷ Cum de altfel nimic nu poate fi perfect în această lume trecătoare. Asta nu înseamnă însă nici că unirea trupească a soților nu este - și e firesc să fie - un prilej de dăruire și bucurie covârșitoare...

Moda trupului fără suflet

De multă vreme mă pregătesc să scriu o carte despre problemele tinerilor. Unul din subiectele abordate va fi moda. Întrucât am citit ieri câteva rânduri interesante ale monahului Neofit pe această temă, m-am gândit că ar fi bine să le *împart* cu voi...

„De cum face primii pași în viață, omul trebuie să imite, începe cu păpușa Barbie, care, pe an ce trece, este tot mai dezbrăcată și tot mai senzuală. Deci primul etalon, primul model pentru fete; cât despre băieți, ei sunt ajutați să își dezvolte gustul pentru plăcere, pentru fetițele cu fitze! Și nefericită să fie fetița care are «blestemul» de a fi un pic mai plinuță, un pic mai bine făcută. Dar calvarul ei abia a început! Cataloge tot mai pretențioase o învață cum să se îmbrace pentru a fi, de fapt, tot mai dezbrăcată. O învață că haina nu trebuie să ne facă, în ultimă instanță, mai frumoși, ci trebuie să «strige» după privirile celorlalți. Ceea ce trebuie să se vadă este corpul, trupul omenesc, care are o enormă nevoie de plăcere. Iar haina este un adjuvant, un ajutor neprețuit. Vara este anotimpul în care moda scoate «carnea» pe piață; fiecare scoate la «tarabă» ceea ce are mai bun. Însă cine refuză acest joc riscă să fie scos din catalogul plăcerilor acestei lumi. Am devenit nu oameni frumoși, ci picioare frumoase, sexy, care îți taie respirația și demnitatea. Am devenit abdomene umblătoare, talii cu mișcări provocatoare, care pur și simplu îi cheamă pe cei doritori la plăcere. De mult timp fetele noastre au uitat că ceea ce are omul unic și de neînlocuit este chipul și nicidecum picioarele. Un chip care spune tot, un chip cu niște

ochi din care de multă vreme a dispărut lumina lui Dumnezeu. Din nefericire ne-a intrat în reflex să îl privim pe celălalt începând cu mijlocul lui, cu talia lui. Dacă o fată a picat acest examen, nu mai are nicio șansă în rândul prea modernei noastre lumi. Ne dezbrăcăm înainte de a fi «nevoie» să fim dezbrăcați. Ne aruncăm inconștienți în vârtoarea unor patimi rușinoase, fără a calcula consecințele acestei manipulări. Ne lăsăm pradă de privirile celorlalți fără a gândi că păcatul începe mai întâi în inimă. Nu înțelegem că majoritatea zdrobitoare a celorlalți nu vor putea să vadă eul nostru, ceea ce suntem de fapt, privind goliciunea noastră, ci ne vor transforma în simple obiecte de plăcere, în «actori» ai visurilor și imaginației lor bolnave, murdare și obscene. Dar, din păcate, majoritatea tinerelor asta și doresc de fapt. Își doresc să fie dorite. În acest caz nu mai putem vorbi nici măcar de acea superioritate pe care ar mai avea-o omul în fața unui animal. Atâta timp cât îți transformi trupul în poligon de tragere prin patimi de tot felul, nu va trebui să aștepți decât clipa morții. O clipă în care acest trup va sfârși în mod jalnic, deplorabil, într-o frumusețe apreciată doar de viermi și de un pământ care ne nivelează pe toți fără diferențiere...”⁶⁸

Cei care citesc cu atenție rândurile părintelui Neofit înțeleg care este perspectiva ortodoxă asupra modei... Atunci când moda este să fii cât mai dezgolit, cât mai sexy, când moda este să atragi cât mai multe priviri flămânde, atitudinea ortodoxă este de a rezista acestei ispite. Ce pierdem? Pierdem doar ocazia de a cădea mai ușor în păcat și ocazia de a-i trage pe alții spre păcat.

⁶⁸ Monahul Neofit, *Rugăciuni către tineri*, Editura Credința strămoșească, 2005, pp. 131-133.

Nici în privința îmbrăcămînții creștinilor nu cred însă că etalonul principal începe cu „nu...”: „Cum să se îmbrace tinerii creștini?” „Să NU se îmbrace smintitor...”

O astfel de atitudine arată puținătatea credinței. Tinerii creștini trebuie să se îmbrace astfel încât frumusețea lor lăuntrică să se manifeste și în modul în care își aleg hainele. E dificil de făcut o astfel de alegere. Dar numai așa ei nu se vor simți inferiori celorlalți. Da, tinerii creștini sunt „liberi” să se îmbrace frumos. Îmbrăcându-se frumos, frumusețea aceasta – deși nu va fi smintitoare, nici sexy – se va armoniza cu starea lor lăuntrică...

Pentru tinerii creștini moda devine o problemă numai atunci când suferă din pricina faptului că *ceilalți* îi iau peste picior... Într-o clasă în care aproape toate fetele își arată buricul e normal că o fată creștină va fi ironizată pentru că nu face la fel... Dar, orice am încerca să facem, niciodată lumii nu o să îi placă faptul că suntem creștini, adică suntem ai lui Dumnezeu și nu ai patimilor lumii acesteia.

Și totuși, cât de greu este să știm să ne îmbrăcăm cu gust, să ne îmbrăcăm frumos... Pe cât de mult mi-au plăcut rândurile părintelui Neofit, pe atât de mult îmi dau seama că ele nu oferă și soluții vestimentare... Tinerii convertiți – ca orice oameni care abia au intrat în biserică – au nevoie de repere clare. Cum să ne îmbrăcăm? „Așa, așa, așa...”

Eu cred că modul de a te îmbrăca trebuie să fie o artă și pentru tinerii creștini. Pentru că e o dovadă a modului în care înțeleg viața. Degeaba se îmbracă unii tineri numai în negru, încercând să pară cât mai înduhovniciți, cât mai *monahali*, dacă sufletele lor sunt pustii. Degeaba poartă unele fete fuste până în pământ, dacă în adâncul inimilor lor suspină că nu

au picioare frumoase ca ale colegelor lor... Degeaba poartă unii haine cât mai ponosite, mândrindu-se că nu sunt iubitori de patimi ca ceilalți... Da, să nu ne ascundem din pricina lipsei noastre de gust sau de bani. Și cu bani puțini se pot lua haine frumoase și decente...

Să căutăm frumusețea naturală, care se sprijină pe frumusețea sufletească. Să nu ne lăsăm seduși de frumusețea artificială a trupului, care, „dezgolit” cu ajutorul vestimentației, ne hipnotizează pentru a nu observa că sufletul s-a ofilit...⁶⁹

⁶⁹ O cititoare: *Din felul în care ne îmbrăcăm se deduce raportarea noastră la sexualitate... O raportare normală sau una bolnavă. Adică o raportare normală, care nu-L exclude pe Dumnezeu, deși nu L-am primit în mod conștient în viața noastră, sau cealaltă raportare, care Îl gonește pe Hristos. Oricum, chiar dacă Dumnezeu ne iubește și are răbdare cu noi, trebuie să evităm să abuzăm de asta. Iubirea Lui ne obligă măcar la decență...*

„Poarta” sărutului

Am primit câteva rânduri de la o cititoare:

Părintele X scria: „Sărutul este cel puțin o dezvirginare a minții. O fată sărutată nu mai poate fi numită fecioară, pentru că a depășit bariera psihologică a fecioriei, care este mai grea decât cea fizică, voința ei a fost înfrântă. Deși, aparent, o astfel de fată are toate «probele» fecioriei, eu aș asemăna-o cu un ou din care s-a supt, pe o gaură făcută cu acul, tot conținutul. Există, într-adevăr, o grămadă de astfel de «fecioare» cu trupul, dar care au în palmares nenumărate nopți de jocuri erotice și de perversiuni dintre cele mai încurcate. Această dispoziție i se inoculează fetei o dată cu primul sărut și nimeni niciodată nu-i mai poate reîntoarce fecioria, decât poate doar moartea”. Aș vrea să îmi spuneți dacă aceasta este poziția clasică a Bisericii în această problemă. Mulțumesc.

Am citit și eu rândurile astea și efectul pe care îl trezesc cititorilor îndrăgostiți nu cred că este de a-i ajuta să ducă o viață mai curată, ci pur și simplu pun pecetea păcatului nu doar pe sărut, ci pe întreaga lor relație care se poate exprima, într-o măsură mai mică sau mai mare, și prin sărut. Rândurile acestui părinte l-au îndemnat chiar pe Laurențiu Dumitru să abordeze această riscantă temă a sărutului de pe o poziție creștină: „M-a îndemnat să scriu și poziția categorică împotriva sărutului între adolescenți a unui părinte râvnitor al Bisericii noastre, poziție justificată în ma-

re parte, dar demoralizatoare din punctul meu de vedere”⁷⁰.

Eu însumi, înainte de a mă căsători, am întrebat mai mulți duhovnici dacă sărutul este un păcat sau nu. Cei mai mulți s-au ferit să îmi dea un răspuns vehement. Unul singur a avut o astfel de poziție radicală. Din câte am observat până acum, în urma discuțiilor cu tinerii care au citit cartea din care este extras pasajul cu pricina – o carte, de altfel, plină de lucruri interesante –, efectele au fost de trei feluri: unii au reușit să își *dreseze* iubirea, să și-o cumințească și prin asta sentimentele lor au devenit mai puternice. Aceștia sunt cititorii victorioși. Alții s-au speriat pur și simplu de cele citite și de asta au pus capăt relațiilor lor de prietenie (care s-ar fi putut împlini în căsătorii); iar alți cititori, care oricum nu erau tari în credință și doar cochetau cu Biserica, și-au întărit convingerea că nu are rost să fie creștini, că viața creștină e o viață plină de interdicții.

Totuși, cred că principalul defect al rândurilor de mai sus este că s-au născut prematur... S-au născut, dar nu la vremea lor... Adică? Adică, dacă Biserica ar fi făcut o misiune susținută în rândurile tinerilor, dacă tinerii ar fi fost învățați să ducă o viață curată, dacă ar fi fost învățați să se roage, să se spovedească, să lupte cu patimile, dacă tinerii ar fi fost iubitori de Dumnezeu, atunci acești tineri ar fi fost în măsură să înțeleagă dacă și cât de vătămător este sărutul. Încerc să fiu obiectiv și să nu spun ce am înțeles eu din *experiența* sărutului – pentru că poate

⁷⁰ Laurențiu Dumitru, în articolul *Petting-ul, sărutul și apa-
renta feciorie*, din volumul *Tinerii pe calea întrebărilor*, Editu-
ra Egumenița, 2004, p. 20. Recomand cititorilor acest articol;
mi se pare echilibrat, poate cel mai echilibrat text pe care l-am
citit pe această temă.

nu aş reuşi să fiu imparţial. Cred însă că dacă pune cineva poveri prea mari pe umerii tinerilor, fără a-i pregăti mai întâi, riscă să îi piardă. E exact atitudinea duhovnicului care dă canoane prea mari ucenicilor şi aceştia fug apoi de Biserică... O atitudine „demoralizatoare”...

Până la urmă, nici eu nu mă declar un susţinător al *nevinovăţiei* sărutului... Ştiu că fete foarte cuminţi au început prin săruturi la fel de cuminţi şi au ajuns apoi fete vulgare, mai vulgare decât săruturile lor – care se metamorfozaseră din acte de iubire curată în preludii...

Oricum, nu cred că vreodată catehizarea trebuie să înceapă spunându-i unei fete care s-a sărutat cu prietenul ei că nu mai este fecioară... Părintele respectiv şi-a exprimat poziţia dând o hrană tare pe care dinţii tăi – şi ai marii majorităţi a tinerilor – nu o pot mesteca deocamdată⁷¹.

Cred că dacă i-ai fi cerut direct părintelui respectiv lămuriri privitoare la *tema* sărutului, poate ţi-ar fi răspuns altfel. Nu ţi-ar fi făcut în niciun caz propagandă pro-sărut, dar ar fi încercat să te ia încetul cu încetul.

Da, învăţătura Bisericii este una pentru toţi. Dar într-un fel îi va vorbi preotul despre avort unei fete care îşi păstrează fecioria şi în alt fel celei care deja a

⁷¹ Un cititor: *Mesajul părintelui este cam radical, dar e nevoie şi de mesaje radicale – e un duş rece, dar mi se pare foarte potrivit pentru tinerii care sunt în prag de a-şi pierde fecioria pentru că nu le vorbeşte nimeni despre varianta cea mai bună; deşi pentru ceilalţi, care au făcut deja greşeala să nu preţuiască puritatea sărutului, probabil că mesajul lui este un pic deznădăjduitor. Mesajul tău tocmai pentru aceştia este foarte bun, pentru că le ridică moralul şi îi îndeamnă la lupta cea bună. Ce bine ar fi fost să fi auzit şi eu la vremea potrivită astfel de mesaje care să mă pună pe gânduri, să mă îndemne la discernere.*

avortat. (Am folosit comparația aceasta dură doar pentru că am citit de curând poziția câtorva mămici față de avort și m-am speriat. Nu vreau în niciun caz să compar sărutul cu avortul.)

Cred că, dacă nu ar fi existat Dumnezeu, sărutul ar fi fost un mijloc foarte potrivit prin care tinerii necăsătoriți și-ar fi manifestat dragostea – în cazul în care nu ar fi făcut dragoste de teamă să nu ajungă la sarcini nedorite, sau din cauza cine știe căror reguli morale impuse în societatea respectivă⁷².

Îmi dau seama că am evitat până acum să dau un răspuns clar. Așa că m-am gândit că dacă peste ani copiii mei ar citi un astfel de articol, ar rămâne cu un gust amar: „Încă un scriitor care se teme să își asume o poziție...”

Da, eu cred că sărutul ar putea fi foarte frumos și curat (așa cum este - sau cum ar trebui să fie - între soții care duc viață cu adevărat creștină). Dacă diavolii nu ar fi într-un război total cu tinerii pe care încearcă să îi atragă în lanțurile patimilor, atunci m-aș declara poate apologet al sărutului. Numai că, din păcate, ne aflăm în acest război. Și ideal este să ne lupțăm pentru fiecare *bucată de pământ*, să nu îi cedăm nimic diavolului...

Și atunci, le voi recomanda copiilor mei să fie cât mai atenți în relațiile pe care le au. Ca nu cumva să se ardă... Să stea departe de orice le poate vătăma sufletele.

Oricum, sărutul nu este o manifestare a dragostei care să nu aibă nevoie de mai mult. Dimpotrivă, sărutul tocmai asta este - este o poartă spre mai mult.

⁷² Un cititor: *Aici tu ai în minte săruturile nepătimase, să nu se înțeleagă greșit că orice sărut este și frumos. Așa e, mă referăm la săruturile curate, dacă le pot spune așa...*

Unii spun: „Dar nu facem nimic rău, ne vom opri la asta...”. Nu se opresc însă, ci sunt luați de valul *iubirii* și nu se pot opri⁷³. Cei care știu efectele sărutului înțeleg pericolul la care se expun. Iar cei care nu înțeleg, fiind convinși de *inocența* sărutului, se vor convinge mai târziu că lucrurile stau altfel. Dar s-ar putea să fie prea târziu.

(*Notă*: Nu vreau ca prin acest text să îi *zăpăcesc* pe cei care nu vor aprecia o astfel de hrană, pe care o consider hrana cea mai moale... Cei mai slabi în credință poate că se vor folosi de ea, iar cei *tari* nu o vor lua în serios. Textul nu prezintă însă o poziție definitivă a mea în privința acestei teme, poate că, peste ani de zile, maturizându-mă, voi ajunge și eu la o altă perspectivă. Sunt cât se poate de receptiv față de eventualele critici...)

⁷³ Un cititor: *Ar trebui precizat CE să facem totuși când ne îndrăgostim, când uităm de toate și alunecăm pe valuri; adică atunci ar trebui să ținem aproape de un duhovnic (altă soluție nu văd...). Să presupunem că cei doi tineri sunt credincioși. Dacă îi ia valul iubirii, atunci cred că numai cu ajutorul duhovnicului pot ține sărutul la „distanță” sau la cuminența la care să nu urmeze mai mult. Prinși fiind în vârtoarea sentimentelor, trebuie să aibă un sfătuitor care să le aducă aminte să nu cadă în păcat.*

Obsesia formelor „fără fond”...

Unul dintre semnele de întrebare ale tinerilor care și-au păstrat fecioria este privitor la posibilitatea de a face față vieții de cuplu și – în strânsă legătură cu asta – la mărimea unui *anumit* organ: „Oare suntem destul de bine dezvoltati?”. Un soldat de 20 de ani se plângea: „În viața mea este numai întuneric când îi văd pe frații mei mai mici gemeni care au doar 12 ani și sunt dotați cu niște organe de toată frumusețea...” (R., 20 de ani)⁷⁴.

Astăzi nu e nevoie să ai frați dezvoltati normal ca să îți dai seama că la capitolul *lungime* stai prost. Nu e nevoie nici să răsfoiești reviste porno sau sexy, sau să privești filme deochiate. Poți să mergi pur și simplu prin autobuz și să îți cadă ochii pe o revistă pe care o răsfoiește o domnișoară stilată, care caută să se inițieze în *tainele* sexului. Sunt multe moduri în care poți constata că alți bărbați sunt mai „dotați”. Între cele mai penibile este să fii refuzat de o „sirenă”. Iată „drama” unui tânăr:

„Am cunoscut o fată care mi-a propus să fac sex cu ea. Am acceptat, dar când m-am dezbrăcat, mi-a analizat organele sexuale și mi-a zis că nu merită să se excite degeaba, fiindcă nu aș putea să o satisfac, penisul meu fiind prea mic. După o lună am întâlnit o altă fată, iar când am ajuns pe punctul de a face dragoste, a râs, zicând că nu știe unde aș putea găsi un prezervativ atât de mic pentru mine. Am încercat să

⁷⁴ Andrei Popescu și cititorii revistei Bravo, *Și cu noi cum rămâne?*, Editura Trei, 1998, p. 19.

mă sinucid, dar m-a salvat o colegă, de care m-am îndrăgostit, iar ea mi-a spus că mă place și că vrea să facem dragoste, dar eu nu pot. Adică pot. Dar mi-e frică să nu râdă de mine...” (Ovidiu, 15 ani)⁷⁵.

Celor care se află în aceeași situație și și-au pierdut deja fecioria nu prea am ce să le scriu: unii dintre ei sunt părăsiți de prietenele lor, așa cum a fost părăsit și Ovidiu. Alții sunt păstrați de către prietenele lor numai pentru că acestea sunt prea șterse pentru a ieși cu vreun tip bine. Iar alții au înțeles că nu mărimea contează. Sau mai bine zis că nu numai mărimea contează. Dacă un cuțit e ascuțit, nu trebuie să aibă lama foarte lungă, nu?⁷⁶

Tocmai acest lucru vreau să îl aduc la cunoștința tinerilor care se gândesc să își piardă fecioria numai pentru a vedea dacă pot fi sau nu la înălțime. Din punct de vedere strict fiziologic, aproape toți bărbații sunt capabili să aibă o viață sexuală reușită. Când o femeie ajunge să aprecieze un bărbat după lungimea *organului* în cauză e de plâns. O astfel de *profesionistă* nu prea are șanse să devină o soție bună. Decât dacă își curăță trupul și mintea cu *guma de șters* a pocăinței. Ceea ce se întâmplă foarte rar. De cele mai multe ori o astfel de expertă regretă ani întregi că o aventură cu cine știe ce turist *dotat* temeinic a durat atât de puțin...

⁷⁵ Ibidem.

⁷⁶ Ca să nu se creadă că expun păreri fără acoperire, iată un citat dintr-o carte de specialitate: „Intensitatea plăcerii pentru bărbat și pentru femeie nu este proporțională cu mărimea instrumentului masculin. (...) Un penis de liliputan ar putea deci să fie de ajuns pentru obținerea satisfacției sexuale” – Dr. Sylvain Mimoum, Rica Etienne, *Dragostea și sexualitatea adolescenților - pentru băieți*, Editura Lucman, p. 34.

Iată un alt motiv pentru care e bine ca soții să fie feciori în noaptea nunții: ca nu cumva, atunci când între ei vor apărea motive de tensiune, unul din ei să se sature de trupul celuilalt și să suspine după nopțile de vis petrecute cu cine știe ce partener de ocazie...

„Ce să mă fac, că astăzi puține fete mai sunt fecioare și dintre fecioarele pe care le cunosc nu îmi place nici una. Deci viitoarea mea soție va mai păstra și amintirile altor parteneri... Așa că poate e mai bine ca experiența mea să fie mai vastă, să nu mă fac de râs din pricina organului meu.”

Răspunsul e delicat. Unui tânăr care pune problema așa îi spun:

„Totuși, chiar dacă foștii ei parteneri au fost mai dotați decât ești tu, niciunul dintre ei nu a putut să îi ofere împlinirea pe care i-o poți oferi tu ca soț. În familie chiar și dragostea trupească stă sub binecuvântarea lui Dumnezeu (dacă nu se ajunge la perversiuni sau la alte *ciudățenii*). Chiar dacă nu ai cum să îi dai seama de asta numai citind sau ascultând sfaturile altora, la vremea potrivită te vei convinge singur. Când doi tineri se căsătoresc pentru ca iubirea lor să poarte pecetea binecuvântării dumnezeiești (și nu pentru a-și oferi unul altuia senzații tari), dragostea lor ajunge la stadii pe care ceilalți nici nu și le imaginează. E o comuniune care face să pălească relațiile superficiale dintre partenerii pe care îi *unește* doar un organ. Nu îți pierde fecioria numai pentru că îți e teamă că nu te vei descurca în pat. Dacă în inima ta va exista dragoste pentru soția ta – și dacă nu te vei căsători din interes sau pentru că așa te-au obligat rudele –, îți vei da seama cât de ușor se capătă experiența. Nu pierzi nimic păstrându-te curat...”

Îmi dau seama totuși că e nevoie și de un răspuns pentru tinerii care deja au încercat să vadă cum se descurcă în viața sexuală și au eșuat, motivul invocat de fetele care au încercat să îi *inițieze* fiind că sunt prea puțin dotați. Acestora le spun: eșecul vostru e relativ; ați pus trupul înaintea sufletului și nu e de mirare că ați dat greș. Înțelegeți unde ați greșit și nu mai căutați să repetați greșeala. Nu vă tot schimbați prietenele până ce veți găsi una care să fie mulțumită de *prestația* voastră. Ci încercați să vă curățiți și trupurile și sufletele prin spovedanie și Dumnezeu vă va ajuta să uitați de eșecul vostru. Iar când vă veți căsători, veți vedea că soțiile voastre vor fi împlinite.

Poate că rândurile mele vor fi citite întâmplător și de vreo fată care consideră că bărbatul este doar o prelungire a unui organ producător de plăcere, nu un iubit, nici măcar un prieten... Mi-o imaginez punând mâna pe mobil și sunându-și cea mai bună prietenă: „Auzi, dragă, ce prostii scrie tipul ăsta, că în familie sexul nu contează. Că bărbatul poate fi la limita impotenței, dar, dacă își iubește femeia, aia va fi mulțumită”.

Unui asemenea personaj, scos parcă din reclamele la cafeaua X, îi recomand să citească mai cu atenție ce am scris: „Nu, dragă, nu am zis că nu contează. Ci că dragostea adevărată acoperă lipsa recordurilor erotice. Ceea ce e altceva”.

Comoara din discotecă

Un monah îți scrie: „Te invit să cântărești prima consecință a alegerii tale: începutul discotecii este sfârșitul bisericii (și invers!)... În discotecă te vei înconjura de oameni, de tineri care lipsesc din biserici de luni, poate ani de zile; nu pot accepta cum că ei încă mai există pentru Hristos. Sau, mai bine zis, El mai există pentru ei. Iar tu, stând alături de ei, distrându-te cu ei, nu doar că accepți tacit această blestemată situație, dar sufletul tău va fi și el, la rândul lui, rănit de această lipsă a lui Hristos... Te pierzi într-o mulțime amorfă, în care de fapt nici nu exiști; nimănui nu îi pasă cine ești, care sunt bucuriile și care sunt tristețile tale. De fapt, discoteca este o prăpastie a uitării, un răs forțat, o bucurie inexistentă. Dacă viața noastră ar fi plină de bucurii și de împliniri, nimeni nu cred că ar mai veni în discotecă; dar tristețea noastră și a lumii ne alungă în locuri în care știm că am putea găsi fericirea. Suntem prea singuri și fugim în discotecile care ne lasă impresia că suntem înconjurați de prieteni, de oameni în sensul larg al cuvântului. Omul are instinctul de a-i căuta pe ceilalți, de a le simți lipsa; însă prea des greșim locul și modul prin care să ne apropiem... Dacă în timpul Postului Mare, care ține patruzeci și nouă de zile, la care se adaugă și Săptămâna Mare – a Învierii –, dacă în toată această perioadă vei refuza, ca un bun creștin, să mergi în discotecă, atunci vei înțelege o dată pentru totdeauna că nici în restul anului nu se face să

mergi...”⁷⁷ Citind rândurile de mai sus, poate că te simți trist, gândindu-te că nu ai puterea să renunți la discotecă. De ce? Să vedem împreună câteva motive.

1. Pentru că acolo merg prietenii tăi și te-ai plictisi dacă nu te-ai duce cu ei. Plictiseala asta este o ispită prin care trec mulți – tineri, bătrâni, călugări, preoți, mireni, patriarhi, copii... Numai că unii știu să reziste, alții nu. Cred că există sfinți care au dobândit cununa sfințeniei luptându-se cu plictiseala. Și, chiar dacă cei din jurul lor nu le-au înțeles măsura duhovnicească, Dumnezeu i-a răsplătit pentru marea lor nevoie. Tu nu îți pui acum problema sfințeniei, te gândești că nu știi cum să îți ocupi timpul... Dar discoteca îți face mult rău... Chiar dacă muzica îți place, o poți asculta și acasă – mai ales că acolo se pune multă muzică de proastă calitate, pe care tot ascultând-o începe să îți placă. (Am mers și eu prin liceu în discotecă de multe ori și am observat că melodii care inițial nu îmi plăceau deloc începeau să îmi placă după ce dansam pe ele de câteva ori.)

2. Ți place să dansezi. Și eu mergeam la discotecă pentru că îmi plăcea să dansez, și dansam atât de bine încât căutam prin toată discoteca pe cineva de la care să mai învăț *scheme* noi. Dansam și până dimineața, fără să obosesc... După ce m-am apropiat de biserică, nu m-am mai dus la discotecă. Dar mai dansam

⁷⁷ Monahul Neofit, *Rugăciuni către tineri*, Editura Credința strămoșească, 2005, fragmente din capitolul „De ce se moare în discotecă?”, pp. 199-217. Pe cât de lipsit de impact mi s-a părut titlul volumului, pe atât de potrivit mi se pare titlul acestui articol. Într-adevăr, în discotecă, ca și în bordeluri, cârciumi sau baruri private, unde clienții au voie să se drogheze, se moare. Trupește, ritmul este mai lent. Dar sufletește se poate muri într-o singură zi, într-un singur ceas... Chiar dacă nici noi și nici muribunzii de lângă noi nu ne dăm seama...

și atunci, la zile de naștere sau la alte petreceri. Pentru că atunci când eram elev făcusem sport de performanță și organismul simțea nevoia de mișcare... Și mi se părea că dacă nu aș dansa aș greși, închizându-mă în mine... Nu vreau să dau verdicte privitoare la modul în care dansul îi influențează pe alții, dar pe mine unul nu m-a ajutat. E clar că blues-urile stârnesc pofta desfrâului. Iar celelalte dansuri – fie că sunt afro-americane, arăbești sau de alte origini – nu fac altceva decât să trezească în noi patima... Fie că este vorba de iubire de sine, de narcisism, fie că este vorba de desfrâu sau de alte patimi... Cât privește blues-ul, mulți tineri abia așteaptă să îl danseze pentru a fi mai aproape unul de altul. Ei nu vor nimic rău, au încredere în dragostea pe care și-o poartă și se lasă purtați pe aripile melodiei. Dar patima răsare, încet-încet.

Nu văd însă de ce nu ar dansa împreună, din când în când, soții... Dragostea lor trupească este binecuvântată de Dumnezeu și blues-urile nu îi vatămă. Cei necăsătoriți cred că în familie problema unirii trupesti este foarte simplu rezolvată. Nu este chiar așa. De multe ori, din diferite motive – lipsă de timp liber, probleme de serviciu, neazuri cu rudele etc. – chiar e nevoie de momente frumoase, o plimbare în parc, o prăjitură mâncată în barcă, o excursie în afara orașului, pentru ca praful care se așază între soți să fie îndepărtat. Or, uneori un blues poate avea tocmai acest rol... Nu afirm însă că toate blues-urile sunt acceptabile... Dimpotrivă. Nu mă apuc acum să scriu un tratat muzical despre multele blues-uri care stârnesc patima trupească. Spun doar că există și blues-uri frumoase... Numai că, pentru a nu te vătăma vrând să dansezi pe ele, îți recomand și de această dată răbdare...

3. Nu poți renunța la dans. Te-ai învățat cu mișcarea și, dacă nu mai dansezi, te vei îngrășa etc. Eu nu spun să renunți la mișcare. Numai că, în acest caz, trebuie să înlocuiești dansul cu puțină gimnastică sau cu puțin sport...

4. Simți nevoia de prieteni noi. Nevoia asta e firească. Gândește-te însă dacă ai vreo șansă să găsești oameni de calitate în discotecă... De fapt, oamenii de calitate care au intrat acolo au ieșit cu sufletul vătămat...

Nu știu dacă are rost să îți scriu mai mult. Du-te la duhovnic și el va ști să îți spună dacă și ce *comori* poți întâlni mergând în discotecă. Și dacă pierzi cu adevărat ceva renunțând la ea.

Legat de subiectul *discotecă* nu am vrut să scriu și despre scandalurile, bătăile sau chiar violurile aferente. O fată mi-a scris însă câteva rânduri pline de tristețe: *Îmi e greu să îți scriu despre viol. Am trecut prin așa ceva cu mult timp în urmă... De fapt nu eu... dar am fost de față. Urmam. Iar fata pe care au reușit să o violeze s-a spânzurat. Era cea mai bună colegă a mea. De fapt pe mine mă macină altceva. Eu mă consider vinovată. Am luat-o cu mine la țară la bunici la cules de struguri... Ea nu avea pe nimeni la țară și a vrut să meargă. Numai că eu am luat-o și la discotecă. Și acolo au pus ochii pe noi niște tâmpiți. Doi indivizi au scos-o din discotecă. Eu am văzut totul și am fugit după ea. Și am căzut și eu în plasă, ca să zic așa. Am văzut totul. E groaznic. Și acum nu prea îmi găsesc cuvintele să povestesc. Știi ce nu înțeleg? De ce s-a spânzurat. Și de ce m-a oprit să nu zic nimic la poliție... Poate de rușine. Noi nu am declarat nimic, doar ne-am întors în oraș... și atât. Iar ăia sunt bine... în libertate.*

Părerii despre sexul premarital

Unul dintre subiectele de discuție preferate ale tinerilor este legat de începerea vieții sexuale și de compatibilitatea sexuală cu persoana iubită. Poate că și tu ai avut parte de astfel de discuții⁷⁸. Pe un site⁷⁹ am găsit un material exact pe această temă. Voi reproduce o mare parte din el, și apoi îmi voi spune punctul de vedere. Îmi voi permite totuși ca între parantezele pătrate să îmi exprim anumite luări de poziție față de punctele de vedere ale tinerilor. Moderatorul discuției începe astfel:

„Cu ceva timp în urmă am primit un e-mail de la unul dintre voi. I-am răspuns, dar de atunci m-am gândit mereu la cele spuse de prietenul meu. Și la întrebările puse de el. Citiți și voi acest e-mail și celelalte păreri și, dacă aveți și voi o părere în legătură cu subiectul sau cu cele spuse până acum, spuneți-o! Iată e-mail-ul trimis de prietenul meu Iulian: «Sexul e prezent peste tot. Nu cred că ar trebui să fie așa. Se pune mult prea mult accent pe asta. La TV nu vezi decât emisiuni despre cât, unde, cum să faci sex. Principiile creștine au fost date uitării. Lumea a uitat

⁷⁸ Pe mine m-a șocat pur și simplu sfatul unei cunoștințe, o femeie credincioasă, care – nu cu mult timp înainte de a mă căsători – m-a sfătuit să îmi testez compatibilitatea cu viitoarea mea soție, ca nu cumva să avem parte de decepții după nuntă. Mi-a zis ceva de genul: „Chiar dacă ați stat cuminți atâta vreme, e momentul să încercați acum...” Nu regret că nu am ținut seama de sfatul ei...

⁷⁹ Pentru a nu stârni curiozitatea nimănui, am preferat să nu dau link-urile de pe net...

că sexul premarital este un păcat. Acum, spune-mi, te rog: crezi cu adevărat că e nevoie de o anumită experiență înainte de căsătorie? Crezi că trebuie să se pună un așa mare accent pe compatibilitatea sexuală? Oare sexul e cel mai important lucru în căsătorie? Nu dragostea?» *[Întrebările lui Iulian mi se par foarte firești. Unde greșește Iulian? Greșește neștiind cui să-i pună aceste întrebări. Adică, deși avea principii creștine⁸⁰, într-o problemă atât de importantă cum este sexualitatea el cerea sfatul unor oameni care au un alt tip de repere morale. Precum veți vedea din răspunsurile care urmează, niciunul nu corespunde perspectivei pe care o are – sau mai bine spus o avea⁸¹ – Iulian. E ca și cum ar fi întrebat niște fumători dacă tutunul nu dăunează sănătății, sau dacă nu are alte efecte negative. Fumătorii ar fi încercat să îl convingă să se apuce de fumat. Așa cum tinerii de mai jos... Dar mai bine să citim împreună pozițiile lor. Moderatorul continuă:]* Am transmis mai departe aceste întrebări, și iată care au fost părerile...

Părerea lui Ionuț: «Pentru majoritatea tinerilor problema sexului premarital este un *concept învechit*. Pentru mine acest lucru este normal din următoarele motive:

- educația primită în familie nu a fost foarte rigidă în probleme legate de sex *[iată că un tânăr este conștient de faptul că lipsa unei educații morale în ce privește sexualitatea și-a spus cuvântul]*.

⁸⁰ Altfel nu ar afirma cu tristețe că „lumea a uitat că sexul premarital este un păcat”...

⁸¹ Că poate între timp și-a schimbat-o, sub influența avalanșei de îndemnuri la păcat pe care a generat-o fără să vrea...

- la vârsta mea (21 de ani) este o necesitate fizică [*deci nu mai este manifestarea liberă a unui mod greșit de a iubi, ci este efectul unei dependențe*], dar este mult mai plăcut de făcut cu o persoană suficient de importantă pentru mine pentru a considera posibilitatea unei căsătorii în viitor [*altfel spus: eu o fac oricum, dar dacă țin la fata respectivă, cu atât mai bine*].

- nu dispun de siguranța materială (casă, venit stabil suficient...) pentru a întemeia o familie în viitorul apropiat (și poate n-am nici curajul...) așa că nu pot aștepta la nesfârșit... [*Foarte interesant: Ionuț recunoaște lipsa curajului de a-și întemeia o familie. Cel puțin e sincer, mulți fiind în situația lui, dar ascunzându-și în fel și chip lașitatea. Mă refer mai ales la cei care sunt în stare să bea nu știu câți litri de tărie sau să dea nu știu câți pumni pe minut, dar care nu sunt în stare să își întemeieze o familie...*]

- am adoptat părerea unora cum că sexul este un lucru important într-un cuplu, iar compatibilitatea sexuală poate fi testată înainte de a fi prea târziu...» [*Dezarmentă sinceritatea lui Ionuț: el a adoptat părerea cum că trebuie să testeze compatibilitatea sexuală înainte de a se căsători... Nu a ajuns singur la această concluzie, nu a fost un act de maturitate, ci pur și simplu un gest inspirat de opiniile celorlalți.*]

Părerea Letiției: (pentru Iulian) «... sexul premarital nu vine în contradicție cu învățătura luminată nouă de către Iisus, ci doar cu dogmele bisericești. [*Nu este prima oară când aud această idee de la tineri. Oare chiar cu atâta superficialitate să fie citită Scriptura, încât să nu fie evident faptul că Hristos ne-a poruncit să ne luptăm cu păcatul desfrânării,*

muștrându-ne chiar și pentru privirile pătimășe?] Cea mai importantă trăsătură a omului este LIBERUL ARBITRU! Ceva de genul *fac ce vreau, dar știu ce fac*, cu ultima parte subliniată la maxim! Așa că Iulian, ... go and have sex! Sunt sigură că te vei simți minunat și nici păcate nu vei face (atâta timp cât tu și partenera ta vreți asta)». [*Adică păcat este numai când unul nu vrea? Ce mai urmează? Ca peste o sută de ani să se considere păcat doar dacă niciunul din ei nu vrea și o fac din obligație?*]

Părerea lui «Eu»: «Părerea mea despre *sexul e peste tot...* Eu aș zice că uneori e prea mult. Adică nu aș fi total împotriva sexului înainte de căsătorie, dar câteodată e prea sadic să auzi de la o fată de 19 ani că deja a făcut-o cu 5. Varianta cu *fata virgina la nuntă* e idilic exagerată pentru vremurile noastre, unde vezi la televizor fete adolescente de 14-15 ani vorbind despre sex ca și cum ar vorbi despre rețete culinare. Și apropo de rețete culinare: ar fi bine dacă fetele ar ști atâta despre gătit cât știu despre sex... [*Fin umorul... Pe de altă parte, nici soții de azi nu mai sunt atât de exigenți la mâncare ca pe vremuri; în schimb, în pat au devenit din ce în ce mai exigenți...*]

Ce este mai ciudat, în America de exemplu (unde se zice că oamenii sunt foarte liberali din punct de vedere sexual), s-a început deja o campanie pe plan național pentru *amânarea începerii vieții sexuale prea timpurii*. Poți să vezi reclame cu adolescenți de genul *Not ME - Not Now ori Making Smart Choices About Sex*. Părerea mea personală e că ar trebui să vedem și noi realitatea. Realitatea nu e aceea că *suntem tineri, hai să profităm*. Eu aș zice *suntem tineri, trebuie să ne gândim*. Gândiți-vă la un singur aspect. Noi suntem părinții de mâine. Ți-ar plăcea ca fetița ta

de 14-15 ani să-și înceapă viața sexuală?» [*Cine spune că toți tinerii sunt superficiali? Cred că abia în clipa în care tinerii de azi își dau seama că vor fi părinții de mâine au făcut primul pas adevărat în maturitate...*]

Părerea lui Preda: «SEXUL, după mine nu este un păcat dacă este făcut înainte de căsătorie, sau extraconjugal. Marele păcat (după părerea mea) este atunci când este făcut fără respectarea unei igiene, a normelor de morală, bun simț etc... Este mare păcat atunci când sexul nu este făcut cum trebuie...» [*Cred că Preda este atât de străin de o perspectivă spirituală sau cel puțin morală a vieții, încât pentru a-l contrazice ar trebui să scriu un volum întreg...*]

Părerea lui Bogdan: «Nu cred că trebuie să ai neapărat o experiență sexuală înainte de a te însura... Nu asta e problema... Problema e că sexul, cel puțin pentru mine, e o necesitate (dacă nu o fac cel puțin o dată la două zile să zicem ... am o stare de nervozitate foarte ridicată)». [*Spun sincer că nu mă așteptam la atâta sinceritate... Se pare că discuțiile pe internet, când oamenii nu se cunosc față către față, pot genera nu numai vulgaritate, ironie și erotism, ci și momente de sinceritate... Bogdan zice pe șleau – și după ce are o experiență sexuală bogată - că nu crede că e nevoie de experiențe sexuale premaritale... Dar pentru el sexul a devenit o necesitate. Din punct de vedere duhovnicesc, o patimă, de ale cărei lanțuri este legat... Oare de ce filmele pentru tineri prezintă lucrurile așa cum sunt, ci le învelesc în epiderma unor idilice povești de dragoste? Tinerii ar trebui să știe că, așa cum fumatul distruge sănătatea, tot așa viața sexuală poate da dependență... O*

dependență de care suferă tocmai cei care se laudă că ar fi marii admiratori ai libertății.]

Părerea Elei: «Eu cred că sexul este important înainte de căsătorie, pentru că, dacă te trezești după măritiş că persoana pe care ai luat-o nu e grozavă la pat ce faci? Ai două variante: ori te conformezi, ori îți iei un amant. Să te conformezi e destul de nasol, pentru că înseamnă că vei rămâne o ratată... Să îți iei amant înseamnă să încalci principiile creștine ce ne-au fost date. În fond și la urma urmei vrei să iubești trupul celui pe care ți l-ai ales, nu al altuia pe care probabil îl dorești, dar nu îl iubești ca pe soțul tău. Concluzia este că în ambele cazuri calci strâmb din punctul de vedere al principiilor creștine. Absurd mi se pare să te duci să o faci cu $n+1$ parteneri ca să vezi care este compatibil sexual cu tine». [*Da, Ela, știu, fiecare vede absurdul păcatelor celuilalt... Dar dacă o faci doar cu n parteneri, sau cu $n-3$, totul e bine, nu? Nici conștiința nu te mustră, nici mama nu știe...*]

Părerea Ralucăi: «Ce înseamnă dragostea fără sex? Când iubești pe cineva înseamnă că te atrage atât psihic cât și fizic. Însă oameni suntem cu toții și atracția fizică în cazul dragostei atinge cote infinite. Și atunci cum poți să spui că rezisti lângă persoana iubită fără s-o atingi? [*E greu, e foarte greu. Dar nu e imposibil... E greu și când ești căsătorit să ții posturile rânduite de Biserică, dar nici asta nu e imposibil.*] Fără s-o iubești? [*Cum adică să stai lângă persoana iubită fără să o iubești? Dacă nu faci dragoste înseamnă că nu o iubești?*] Dragostea e un lucru minunat și ar fi păcat să o irosești [*Așa cred și eu, dragostea nu trebuie irosită, trebuie împlinită: toc-*

mai pentru asta există Taina nunții...] doar pentru că religia impune reguli care au fost încălcate mereu. *[Numai că regulile au rămas reguli, chiar dacă au fost încălcate mereu. Mai ales că tot mereu au existat și oameni care le-au respectat...]* Și apoi apare problema incompatibilității. Dragostea nu aduce cu sine și compatibilitatea, ci dragostea absolută se instalează în momentul în care te-ai dăruit persoanei pe care o iubești și se ajunge la o plăcere comună. Sexul în sine e tot atât de important ca și dragostea. Diferența dintre acestea este că sex fără dragoste se poate, dar invers NICIODATĂ. *[Cine poate afirma așa ceva? Mai corect spus: invers ar fi foarte greu, ceea ce e cu totul altceva. Numai că Dumnezeu nu cere dragoste fără sex, ci cere doar ca oamenii să își manifeste dragostea trupească abia după ce au primit binecuvântarea căsătoriei...]* Numai dacă două persoane care se iubesc sunt compatibile sexual vor reuși să-și mențină ce au realizat și să clădească mai departe». *[Asta nu e adevărat. Paradoxul este că Dumnezeu îi poate ajuta pe cei care sunt incompatibili sexual – deși astfel de cazuri de incompatibilitate în realitate sunt extrem de rare – să aibă o poveste de dragoste mai profundă decât a celorlalți. Nu sunt fanul impotenței sau al altor dereglări sexuale, știu însă că o poveste de dragoste care a primit binecuvântarea lui Dumnezeu este mai durabilă decât cea mai fierbinte relație erotică.]*

Părerea Mădălinei: «Știu persoane adulte care s-au iubit foarte mult când s-au căsătorit, însă au descoperit că sunt incompatibili pe plan sexual, indiferent ce au făcut. Nu s-au despărțit pentru că se iubeau enorm, dar fiecare a avut relații extraconjugale și nu au putut avea relații sexuale nici pentru a con-

cepe un copil. Și-au distrus în timp orice șansă de fericire și au ajuns să se urască. Dacă ar fi descoperit înainte de căsătorie, probabil ar fi rămas foarte buni prieteni și astăzi. Concluzia: sunt de acord cu sexul premarital, dar în anumite limite».

[*Să vedem și părerea Doinei...*]

Părerea Doinei: «M-ai întrebat ce părere am despre sexul premarital. Părerea mea actuală e următoarea: îl consider necesar. Eu nu am avut relații sexuale înainte de căsătorie și acest lucru a avut repercusiuni asupra întregii mele vieți. Pentru doi oameni ce vor rămâne împreună tot restul vieții trebuie să fie foarte clar că se potrivesc din toate punctele de vedere. Altfel poți avea surpriza, după nuntă, că ești legat de cineva cu care de fapt nu te potrivești sexual; e foarte greu de suportat asta din ambele părți».

Și Doina și Mădălina spun un lucru foarte important – ba chiar părerea Doinei atârână și mai greu la cântar, pentru că e generată de experiență: există soți incompatibili sexual, iar dragostea lor e îngenuncheată de această neputință... Ei, în fața acestei realități izbitoare, mă dau bătut. Ce să fac? Ar trebui poate să las la o parte ipocrizia și mândria și să mă recunosc învins, și să le dau tinerilor același sfat ca Letitia: *go and have sex...*

Să zicem că acum jucăm șah: ce mutare voi face? Voi face abstracție de realitate și îți voi spune povești de adormit copiii? Și tu și eu știm că există profesori de religie care le spun copiilor să nu fumeze, dar în pauze fumează în fața acestora, nefiind nici ei convinși că fumatul le distruge sănătatea... Oare eu îți

voi spune o poezie învățată pe dinafară, în care nu cred?... Mai bine tac...

Înainte de a-mi spune punctul de vedere țin să precizez de ce am reprodus atâtea poziții favorabile sexului premarital. Motivul principal este că m-am gândit că dacă le-aș fi citit eu însumi cu ani în urmă, înainte să mă căsătoresc – în clipe în care eram apăsător de deznădejde sau de tristețe –, ar fi reușit să îmi zdruncine puțin punctul de vedere creștin asupra acestei probleme... Și am regăsit aceeași întrebare la mulți tineri creștini, studenți sau absolvenți de facultate: „Dacă totuși ar fi mai bine să testăm compatibilitatea sexuală cu persoana cu care vrem să ne căsătorim?”

Nu cred că greșesc gândindu-mă că, citind prima parte a acestui articol, acești tineri vor simți îndoiala strecurându-se iarăși în inimile lor. O fată chiar mi-a spus: „Când scrii despre sexualitatea premaritală să nu faci referire la ce gândesc tinerii, că ne pui sare pe rană. Și așa îmi este greu să rezist...”

Și totuși, am considerat că este folositor ca unii tineri să își conștientizeze această îndoială. Mai mult chiar, tocmai acestor tineri li se adresează acest articol. Cei care sunt hotărâți să ducă o viață creștină nu au nevoie de el, iar pe cei care sunt decizi să trăiască în păcat nu am cum să îi conving să renunțe. „Atunci?...”

Atunci îi rog pe ceilalți să nu mai citească, și îți scriu ție, celui cu o fărâmbă de îndoială în suflet...

Suntem în stare să facem o faptă eroică vreme de câteva minute, vreme de câteva ore sau de câteva

zile. Dar ne îngrozește gândul că tot viitorul nostru poate fi distrus din cauza unei alegeri greșite. Alegerea soției este una dintre cele mai importante alegeri pe care le facem în viață. Toți ne dorim o pereche minunată, o viață fericită, plină de dragoste. Unii își doresc să aibă și copii frumoși, o casă în care să locuiască și un serviciu care să îi mulțumească... Nimic rău în asta, dimpotrivă.

Când e vorba de alegerea soției, încerci să fii cât mai atent: mașina sau serviciul se pot schimba mai ușor, dar soția, mai greu. Cu toate că rata divorțurilor este în continuă creștere, simți și tu că divorțul este un eșec de care nu vrei să ai parte. Există multe criterii de care trebuie să ții seama când îți alegi soția⁸². Un criteriu căruia i se dă foarte multă importanță în zilele noastre este compatibilitatea sexuală. Acest subiect îi frământă chiar și pe unii din tinerii creștini, care merg la biserică, se spovedesc, se împărtășesc etc. Un prieten al meu, fecior la 32 de ani, care vrea să se însoare cu o fată care nu mai e fecioară, mi-a spus de curând că ea tot insistă să *facă dragoste* cu el – deși fata merge la spovedanie, vrea să ducă o viață creștină... Și mă tot roagă să îi spun și ei ce scriu pe tema *Tinerii și sexualitatea*, doar-doar o conving să nu îl mai preseze atât.

Prima precizare pe care o fac este că feciorii și fecioarele, pe de o parte, iar bărbații și femeile, pe de alta⁸³, au motive diferite pentru a testa această compatibilitate înainte de nuntă. Asupra feciorilor și fecioarelor presiunea e poate mai mare: au luptat vreme îndelungată cu patima desfrâului și cu dorința de

⁸² Am scris pe tema aceasta chiar o carte – *Cartea nunții – Cum să-mi întemeiez o familie*.

⁸³ Mie mi se pare impropriu să spun despre o fată de 14 care și-a pierdut fecioria că e femeie, dar accept termenul standard...

a-și exprima sentimentele *făcând dragoste*, au rezistat până ce au găsit persoana cu care vor să se căsătorească, și atunci asaltul binevoitor al prietenilor, părinților, mass-media îi sperie: „Dacă nu vă verificați compatibilitatea sexuală, veți eșua”. Misterul e mare, atracția puternică...

Bărbații și femeile decizi să se căsătorească au și ei motivele lor pentru a-și testa *compatibilitatea*. Experiența lor e un argument că modul în care partenerul reacționează în pat nu e dependent nici de frumusețea și nici de inteligența sa... Aici trebuie să intrăm în detalii mai indecente: în linii mari, se consideră că această compatibilitate este determinată de trei factori – primul e modul în care celălalt reușește sau nu să se dăruiască celuilalt (la limită, actul sexual fiind pentru egoiști doar o masturbare în cuplu), sau altfel spus: „cât de intens e sentimentul pe care îl transmiți celuilalt”, al doilea e potrivirea după criteriul dimensiunii și al treilea e măsura în care celălalt este maestru în arta erotismului.

Experiența unora îi determină să dea mai multă importanță unui factor sau altuia, dar fiecare factor își are importanța lui...

Cât privește primul factor, feciorii se pot întreba: „Dar cum putem vorbi de transmiterea unui sentiment prin actul sexual făcut în afara nunții, când Biserica învață că e un păcat, că e o lucrare care ucide sufletul?”

Biserica vede lucrurile în adevăr. Nici cea mai frumoasă poveste de dragoste (gen *Titanic*) nu este de ajuns pentru a birui păcatul... Dar asta nu înseamnă că toți cei care desfrânează simt angoase, muștrări de conștiință... Nu, unii încearcă, sincer, să *facă dragoste*. Și o femeie care vede că un iubit îi acordă multă atenție, că se poartă cu ea delicat,

încercând să o facă fericită, în timp ce iubitul de dinainte nu căuta decât să își facă toate poftele cu ea, este firesc că îl va prefera pe ultimul, alături de care simte altceva... „Dar face ea dragoste cu ultimul?” Din punct de vedere creștin, nu se poate face dragoste fără binecuvântarea nunții. Dragostea adevărată e străină păcatului... Dar cei care trăiesc în păcat nu își dau seama de înșelarea lor. Și, atunci când aceștia vor să se căsătorească, insistă să testeze compatibilitatea sexuală cu celălalt...

Care este perspectiva creștină asupra acestui prim factor? Când doi oameni trăiesc în păcat nefiind necununați, atunci viețile lor sunt dominate de egoism sau de o dragoste pătimasă. Este firesc ca acest egoism să se răsfrângă și în pat. Dar în familia creștină raportul este răsturnat: fiecare încearcă să înfrumusețeze cât mai mult viața celuilalt (e adevărat, există și în familia creștină unele oscilări, tensiuni, atitudini egoiste, dar nu sunt majoritare...). Căldura și frumusețea iubirii dintre soții creștini se reflectă și în viața lor intimă... Deci, nu e nevoie de nicio verificare anterioară a compatibilității⁸⁴. Toți cei care au trăit în păcat trebuie să înțeleagă că viața intimă în familie este ceva absolut deosebit, care nu seamănă cu ce trăiau înainte. Parcă ar fi altceva. (Mă întreba tot prietenul meu de 32 de ani ce diferență este între soții și concubinii care fac dragoste. I-am răspuns: unii zboară, iar alții merg... Nu se poate compara zborul cu mersul, este altceva...)

⁸⁴ Ba chiar o astfel de verificare este lipsită de obiectivitate: celălalt nu are cum să se poarte cu tot atâta dragoste dacă nu este acoperit de harul nunții.

Cât privește al doilea factor, compatibilitatea organelor, studiile medicale arată faptul că există în realitate foarte puține cazuri de incompatibilitate sexuală reală... Ce e interesant e că mii de cupluri care și-au verificat și răsverificat compatibilitatea sexuală înainte de nuntă, după câțiva ani divorțează invocând ca motiv tocmai nepotrivirea în pat... Iată deci că nu i-a ajutat la nimic că își mai verificaseră și înainte compatibilitatea, și atunci *trecuseră testul*...

Cum stau lucrurile? În astfel de situații soții nu sunt interesați decât de plăceri trupești. Or, viața nu e pentru plăceri de moment, e pentru dobândirea mântuirii. Și în viața de familie apar probleme, ispite. Și aceste probleme se răsfrâng și în pat. Dacă soții nu vor să se lupte să depășească aceste probleme, ci fug pur și simplu de ele evadând din „lanțurile” familiei, viața lor nu va fi o viață împlinită. Dar, dacă soții au răbdare și credință în Dumnezeu, încercările vor trece, în familie va fi iar liniște. Și această liniște va acoperi și micile tensiuni care au avut loc în pat. Va fi din nou bine, și problemele vor deveni amintiri...⁸⁵

Cât privește al treilea factor, aici învățătura creștină e clară: orice perversiune este păcat, orice perversiune distruge dragostea. Chiar dacă cei care au astfel de dorințe spun că tocmai așa își arată dragostea, dragostea lor e o dragoste animalică, epidermică, un drog ieftin. În familie nu trebuie să te aștepti ca partenerul să cunoască toate tehnicile de Karma Sutra, trebuie să te aștepti ca el să îți dăruiască

⁸⁵ Trebuie să precizez aici că unele statistici arată că multe femei nu au cunoscut împlinirea în viața sexuală; procentul femeilor care nu ajung la orgasm (nu am găsit un sinonim mai *elevat*, *scuze*...) e în creștere... Cu toate schimbările de parteneri, cu toate tehnicile etc. Deci, compatibilitatea trebuie să aibă la bază altceva, nu dimensiunile organelor respective...

dragoste... Și această dragoste nu necesită nici recorduri sexuale, nici perversiuni și nici tehnici erotice speciale... Dar e o dragoste care, așa cum dau mărturie toți cei care au cunoscut-o⁸⁶, împlinește.

Îmi dau seama însă că vorbind despre cei trei factori care determină compatibilitatea⁸⁷, nu am reușit să depășesc penibilul situației în care m-am aflat când am citat părerile Mădălinei și Doinei, care afirmă foarte clar că există cupluri care au regretat amarnic faptul că nu și-au testat compatibilitatea sexuală.

Eu cred însă că problema trebuie privită din alt unghi. Am discutat odată cu un tânăr fecior:

„- Deci, ești convins că va fi nevoie să testezi compatibilitatea sexuală cu fata pe care o vei alege înainte de a te însura.

- Da, dar până atunci mă păstrez curat.

- De ce crezi că e nevoie să o testezi?

- Ca să nu divorțăm după nuntă.

- Crezi că poate fi acesta un motiv de divorț?

- Sunt sigur.

- Atunci te întreb: nunta e lăsată de Dumnezeu, sau e invenție omenească?

- E lăsată de Dumnezeu, de asta e și Taina nunții.

- Dumnezeu vrea ca oamenii care se căsătoresc să divorțeze?

- Nu, vrea să trăiască fericiți împreună.

⁸⁶ Și, dacă e nevoie, întăresc și eu prin experiența mea această mărturie...

⁸⁷ Or mai fi poate și alții, nu știu...

- Atunci, nu e normal să vrea ca oamenii care se căsătoresc să împlinească toate condițiile pentru a avea o viață fericită împreună?

- La ce te referi?

- Dacă e atât de importantă compatibilitatea sexuală, de ce nu a vorbit Dumnezeu în Vechiul Testament despre testarea ei, și nici Hristos, Fiul lui Dumnezeu, nu ne-a spus nimic în Legea cea Nouă? Oare să nu știe Dumnezeu ce e important pentru om?

- Ba da, știe.

- Atunci, de ce nu îi lasă pe oameni să facă ce e bine?

- Păi, nu e bine, e păcat.

- De ce e păcat?

- Că așa a zis Dumnezeu, că e păcat să desfrânezi.

- Deci, testarea compatibilității e un păcat necesar?

- Da, cam așa ceva...”

Aici e problema principală... Nu înțelegem că Dumnezeu ne iubește, că ne-a creat pentru a ne bucura de fericirea veșnică, ne-a rânduit calea mântuirii astfel încât fiecare pas al nostru să fie binecuvântat... Nu înțelegem că Dumnezeu vrea ca toată viața noastră să fie o viață curată, o viață de sfințenie, o viață frumoasă și senină.

Dumnezeu nu putea să lase fără binecuvântare un pas atât de important în viața omului cum este pregătirea pentru întemeierea unei familii. Dacă Dumnezeu ar lipsi în acest moment, I-ar fi foarte greu să intre mai apoi în viața familiei... Dumnezeu a rânduit toate cu înțelepciune, și fiecare pas al vieții noastre ar trebui să stea sub acoperământul Său.

„Atunci?”

Atunci rămân două posibilități: poate Dumnezeu să binecuvânteze această *testare* prenuptială?

Nu, hotărât nu. Atât prin Vechiul cât și prin Noul Testament, Dumnezeu ne spune că această experiență are urmări triste pentru trupul și sufletul omului...

Atunci, dacă Dumnezeu nu binecuvântează acest *test*, înseamnă că nu e nevoie de el... Înseamnă că, atunci când se pune problema întemeierii unei familii, sunt importanți ceilalți factori – credința, virtuțile, iubirea, frumusețea (unii pun mai mult preț pe cea sufletească, alții pe cea trupească) etc.

Compatibilitatea sexuală apare în mod firesc⁸⁸ și este rodul iubirii curate și puternice.

„Da, teoria este bună, dar ce ne facem cu eșecul Doinei?”

Întrebarea e foarte bună. Ne-am învățat să împărțim lumea după criterii standard, dar pierdem din vedere amănuntele. Da, Doina s-a măritat fecioară, dar a fost o fecioară înțeleaptă?

Cum vine asta? Oare viața ei a fost o viață creștină, binecuvântată de Dumnezeu?

„Dar aproape sigur a avut parte de Taina nunții, că toți se căsătoresc și la biserică...”

Asta nu înseamnă foarte mult. În *Limonariu* citim cum un sfânt a fost muștrat de Dumnezeu că boteza oameni lipsiți de credință:

„A fost întrebat odată sfântul Atanasie, papa Alexandriei, dacă poate fi botezat cineva fără să creadă, potrivit rânduiei și propovăduirii creștine, sau dacă ar fi botezat pentru alte pricini, prefăcându-se a crede, ce va fi cu el și cum îl primește Dumnezeu. Sfântul Atanasie a răspuns, zicând:

⁸⁸ Excepțiile sunt atât de rare, încât o astfel de posibilitate nici nu trebuie luată în seamă. Tot așa cum nu luăm în seamă posibilitatea de a muri în singurătate pe o insulă... Sau o luăm?

- Ați auzit că, în timpul unei ciume când mulți, de frica morții, alergau la botez, s-a arătat fericitului și mucenicului Petru cineva în chip de înger și i-a spus:

- Până când tot trimiți aici pungi sigilate și complet goale și fără nimic înăuntru?

Atât cât se poate înțelege din cuvintele îngerului, pungile sigilate sunt cei care au pecetea botezului, care socotind că au să capete vreun bine dacă s-ar boteza, s-au botezat”⁸⁹.

Așa cum există oameni care se botează formal, fără să aibă credință, tot așa există oameni care se cunună numai de ochii lumii, pentru spectacol, și nu pentru că vor să ducă o viață creștină. Și tot „pungi goale și sigilate, fără nimic pe dinăuntru” sunt căsătoriile lor...

Cei care regretă că s-au căsătorit feciori au avut o feciorie neînțeleaptă... Nu au cunoscut viața în Hristos, și-au păstrat fecioria numai din motive morale, sau din timiditate (sau pentru că nimeni nu le dădea atenție – e și acesta un motiv foarte real...).

Din câți oameni cunosc care duc viață creștină, nu știu pe nimeni care să fi regretat că nu a testat compatibilitatea sexuală cu perechea sa⁹⁰. Chiar dacă mulți au avut mult de luptat pentru a rezista acestei ispite. Da, ispita e mare, important este să rezisti până la capăt (cu toate poticnirile, mai mici sau mai mari, care apar pe parcurs...).

Așa că, stați liniștiți. Fie că v-ați păstrat fecioria, fie că v-ați pierdut-o, dar ați recâștigat-o prin pocăin-

⁸⁹ *Limonariu*, Alba Iulia, 1991, p. 195.

⁹⁰ Pe unii poate i-am agasat cu întrebări de acest fel, însă trebuia să mă dumiresc asupra problemei, nu să am un punct de vedere care să se bazeze numai pe experiența mea și pe cele citite în cărți...

ță, dacă aveți nădejde în Dumnezeu, El vă va trimite exact perechea de care aveți nevoie. El, care cunoaște cu de-amănuntul trupurile și sufletele voastre, vă va purta de grijă ca în familiile voastre să fie înțelegere pe toate planurile.

Dar, nu uitați: principalul este să Îi faceți loc în viețile voastre, și în casele voastre. Că dacă Îl lăsați pe Dumnezeu să stea doar în sufrageriile și în bucătăriile voastre, iar în dormitor vă purtați ca niște păgâni...

Știu că mulți tineri afirmă că își încep viața sexuală pentru că simt nevoia să își trăiască libertatea. Există însă numeroase studii care arată că o astfel de libertate este de fapt cea mai banală formă de sclavie față de lanțurile manipulării prin televiziune. Iată câteva date interesante:

„Când elevii de colegiu au fost puși să identifice câteva persoane pe care ei le consideră model pentru comportamentul personal, ei au selectat în primul rând personaje din lumea TV, care s-au evidențiat printr-o atitudine sexuală extrem de permisivă și cu o foarte mare frecvență a relațiilor sexuale (Fabes și Strausse, 1987). [...]

Adolescenții care se identifică îndeaproape cu personaje de la televizor mărturisesc că se simt nesatisfăcuți de faptul că sunt virgini sau de experiența sexuală pe care au avut-o (în cazul în care întrețin deja relații sexuale) (Baron, 1976, 1977; Courcinght și Baran, 1980). [...]

Elevii de liceu cărora li s-au proiectat filme cu conținut sexual explicit acceptă cu o mai mare ușurință infidelitatea sexuală și promiscuitatea decât grupul de control (grup format din tineri provenind din același mediu, cărora nu li s-au proiectat filmele

respective) (Zillmann, 1994). Adolescenții care au vizionat doar 10 videoclipuri au devenit mult mai deschiși în a privi ca acceptabile relațiile sexuale înainte de căsătorie. [...] De asemenea, se arată că expunerea intensă a tinerilor la materialele ce vizează relațiile sexuale dinaintea sau în afara căsătoriei îi desensibilizează, determinându-i să le considere normale (Bryant și Rockwell, 1994). [...]

Un studiu făcut pe 391 de elevi ai unui liceu din Carolina de Nord a găsit că, pentru aceia care au vizionat în mod selectiv mai multă sexualitate la televizor, începerea vieții sexuale în anul respectiv a devenit mult mai probabilă (Brown și Newcomer, 1991)⁹¹.

Astfel de studii ne arată că tinerii care își proclamă libertatea de a duce o viață desfrânată nu sunt decât niște zombbie, niște sclavi care au fost spălați pe creier de mass-media. Nu e de mirare că, în amăgirea lor, se consideră superiori tuturor creștinilor, pe care îi consideră sclavi ai lui Hristos...

O cititoare îmi scrie: *Poate ar fi interesant să aduceți în discuție și faptul că există fete care își pierd virginitatea pentru că nu au curajul să fie altfel. Imaginați-vă că eu am căutat un „personaj” care să mă ajute „să fiu și eu în rândul lumii”, pentru că era ciudat ca la 20 de ani să fiu virgină. Vă puteți imagina ceva mai aberant? Asta nu e o poveste, e adolescența mea. Pentru mine virginitatea a fost o problemă pe care trebuia să o rezolv. Pentru că nu eram suficient de „cool”, deși pe atunci nu se*

⁹¹ Datele au fost preluate din volumul lui Virgiliu Gheorghe *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Editura Evanghelistos, 2005, pp. 294, 297. Cartea este cea mai bună lucrare pe această temă apărută până acum în limba română.

folosea cuvântul ăsta. Dar exista convingerea că, dacă la 20 de ani ești virgină, ești cumva un soi de ciudățenie a naturii. Și convingerea asta mai există și acum!!! Cred că nu e cazul să vă mai spun și cât de tare mă lupt încă cu consecințele hotărârilor pe care le-am luat atunci, hotărâri pe care de cele mai multe ori le-am pus în practică. Și nu au trecut „decât” vreo zece ani de atunci!!!

Rândurile ei mi se par destul de grăitoare. No comment...

Apusul unui tabu

Întrucât prin articolele citite până acum s-a stabilit o punte de legătură între mine și cititori, cred că îmi permiteți să vă atrag atenția asupra unui lucru: duhovnicul meu mi-a sugerat, fără să îmi impună totuși, să scot din carte articolul care urmează – care este despre sexul oral –, ca nu cumva anumiți cititori cu minți curate să se vatăme. Dar m-a lăsat totuși să mă sfătuiesc și cu alți duhovnici care au mulți tineri la spovedanie, iar aceștia au fost de părere că articolul poate să îi pună pe gânduri pe cei care sunt căzuți în păcatul desfrâului. Deci, am lăsat articolul numai și numai pentru aceștia. Îi rog pe ceilalți cititori să nu își facă singuri rău și să „sară” peste acest articol. Știți doar că există medicamente pe care, dacă oamenii sănătoși le iau fără niciun rost, se îmbolnăvesc...

Voi începe articolul meu reproducând câteva fragmente dintr-un dialog purtat de câțiva tineri pe un forum de internet⁹². (Celor care s-ar grăbi să afirme că forumul respectiv nu este reprezentativ pentru orientările tinerilor de astăzi le răspund că am citit multe alte forumuri în care pozițiile tinerilor erau mult mai XXX decât pe acesta, care față de celelalte este „cumințel” ...)

⁹² La sugestiile mai multor preoți - care mi-au spus că dialogul acesta, pe care inițial îl reprodusesem aproape integral, li se pare prea vulgar - mi-am permis să fac o selecție a pozițiilor exprimate și să reformulez anumite expresii care au fost considerate nepotrivite pentru cartea de față...

În acest dialog pe teme sexuale a nimerit la un moment dat un creștin ortodox, care a încercat să scrie câteva cuvinte de pe baricade creștine. Și-a luat nick-name-ul Lavrentie. Iată punctul său de vedere și comentariile aferente.

Lavrentie: Dacă ai credință, nu faci sex oral - pentru simplul motiv că unii mai au bun simț, principii și un Dumnezeu în viața lor. Știți că Hristos a condamnat practicile perverse (chiar și „specialiștii” pomenesc sexul oral la perversiuni, deci acte în afara firii). Fiecare alege cum să trăiască, dar vom răspunde pentru faptele noastre...

Adeline: Lavrentie, tu nu știi că e mai păcat să păcătuiești cu gândul (ca tine!!!) decât cu fapta?

Ariana: Auzi, Lavrentie, dacă unii fac sex oral, asta nu înseamnă că nu cred în Dumnezeu!!! Unde trăiești? Sau nu ai unde să îți ții orele de religie? Deci stai liniștit și lasă teoriile!!!

Azazel: Mă Lavrentie, mai lasă-mă te rog cu lecțiile tale despre dumnezeu și religie! Religia nu face decât să prostească lumea și să adune masele de proști! Normal că o babă sau una de aia cu batic n-o să accepte sexul oral, pentru că nu are o minte deschisă, nu are concepții mai inteligente. Mentea ei se limitează doar la religie și la biserică! Și nici religie nu știe, la urma urmei, pentru că religia este o știință, la urma urmei! Aia știe doar ce aude: „E Paștele”, „hai la un praznic”, „hai la o pomană”. Atât. Și bârfește cu cei din sat la masă! Wake up! Asta e România, ar trebui să încercăm să o mai schimbăm puțin!

Ajna: Nu aș vrea să te jignesc... dar, din câte știu, atâta timp cât acel sex oral este făcut din dragoste și ambii parteneri sunt de acord, nu cred că Dumnezeu ar avea ceva împotriva. În dragoste

nimic nu e pervers sau rușinos, atâta timp cât e vorba de dragoste și nu de sex, părerea mea...

Știu că dacă un preot ar citi astfel de păreri, s-ar simți indignat: „Vai, dar astfel de păreri sunt ale unei minorități care trăiește în păcat și care face păcate împotriva firii. Dacă ar fi întrebați tinerii din parohia mea ce părere au, ar repeta toți că este un mare păcat, care atrage după sine pedeapsa lui Dumnezeu”.

Aș îndrăzni să îi spun unui astfel de preot că, deși tinerii care vin să se spovedească în fiecare post nu practică sexul oral, totuși mulți dintre ceilalți îl practică cu dezinvoltură. Unii tineri care vin pentru prima oară la spovedanie au avut o astfel de experiență, chiar dacă nu recunosc aceasta încă de la prima mărturisire a păcatelor.

Ce e dureros este că tinerii care polemizează cu Lavrentie nu văd nicio tensiune între sexul oral și credința în Dumnezeu. Nu știu dacă fiecare dintre ei a reușit să își sufoce conștiința, dar par pur și simplu oripilați de viziunea *îngustă* a lui Lavrentie, care de fapt nu face altceva decât să afirme învățătura Bisericii privitoare la această problemă...

Punctul de vedere potrivit căruia sexul oral este perversiune are din ce în ce mai puțini susținători. Foarte mulți tineri îl consideră o metodă de a-i împărtăși celui pe care îl iubești dragostea *curată* pe care i-o porți.

Voi vorbi puțin despre motivele pentru care unii tineri care cred în Dumnezeu practică sexul oral.

Aș începe totuși prin a atrage atenția asupra campaniei puternice de care are parte această practică sexuală: o grămadă de articole care stârnesc curiozitatea celor care nu au fost *inițiați* în așa ceva, articole care aduc argumente cum că de fapt sexul oral

nu ar avea nicio legătură cu credința în Dumnezeu, că nu e un păcat, că numai cei cu idei învechite se abțin de la practicarea sexului oral. Statisticile arată că multe cupluri practică sexul oral.

„Dacă toți (sau aproape toți) practică așa ceva, eu de ce aş sta deoparte?”, se întreabă unele fete sau unii tineri care vor să își păstreze fecioria, dar în același timp vor să ajungă la o relație cât mai intimă cu persoana iubită.

Principalele avantaje ar fi următoarele:

- nu implică pierderea fecioriei – la nivel biologic;
- bolile sexuale se transmit mai greu (cee ce e inexact - am citit că prin sexul oral se poate transmite și S.I.D.A., alături de alte boli – asta în cazul în care în cavitatea bucală există o rană deschisă; acest *amănunt* este uneori trecut cu vederea în unele articole de promovare a sexului oral);

- nu duce la sarcini nedorite, cum se întâmplă cu actul sexual obișnuit.

Nimeni nu poate contesta faptul că în urma sexului oral nu poate avea loc fecundarea. Totuși, eu contest faptul că sexul oral este o metodă sigură de evitare a sarcinilor nedorite. Argumentul meu e simplu: sexul oral este până la urmă o etapă pregătitoare pentru sexul *normal*. O fată care practică sexul oral numai pentru a-și păstra și fecioria și prietenul, în cele din urmă va renunța ori la feciorie, ori la prieten. Pentru că prietenul se va plictisi repede de monotonia sexului oral. Și fata care a acceptat să facă sex oral numai pentru a nu-și pierde iubitul va renunța mult mai ușor la fecioria ei decât o fată cu gura *nespurcată*. Cred deci că sexul oral va duce la sex *normal*, așa că va fi un pas spre sarcinile nedorite. După ce o fată e părăsită pe rând de doi sau trei prietenii, pentru că aceștia se satură de fițele ei de a-și

păstra virginitatea practicând sex oral, aceștia vor face mișto de ea cu găștile lor și „fecioarei” i se va duce vestea cu viteza Romtelecom-ului. Așa că - după ce va ajunge ținta bârfelor - săraca fată se va sătura să își apere himenul care i-a adus atâtea *necazuri*. Și se va culca cu primul *cavaler* care se va oferi să o ridice din groapa deznădejdie. Așa că prilejul de a ajunge la sarcini nedorite nu va fi ratat.

Să vorbim acum despre păstrarea fecioriei și practicarea sexului oral. Sunt fete care, dorindu-și să se mântuiască, dar dorindu-și în același timp să își păstreze prietenul, acceptă compromisul de a face sex oral.

„Nici ca mine, nici ca tine”, îi spune prietenul fetei. „Facem sex oral și rămânem împreună. Am nevoie de o dovadă de dragoste din partea ta...”

Este trist că există băieți care spun cu sinceritate astfel de lucruri. Ei nu consideră că și-ar răni prietenele cerându-le această dovadă de dragoste, dovadă pe care oricum multe fete o oferă și fără să li se ceară.

Însă o fată care este creștină nu ar trebui să accepte un asemenea compromis. Sexul oral este un mare păcat. Aceasta nu este o părere, nu este o idee învechită. Ce a învățat Biserica că este păcat, păcat rămâne. Dacă mâine ar spune cineva că furtul nu este un păcat și dacă demonstrează cu argumente sociale sau psihologice așa ceva, nu rezolvă nimic. Da, tinerii au dreptate să nege anumite idei fixe ale sociologilor sau ale psihologilor, idei scornite de mintea omească, care uneori pierd din vedere esențialul unei situații. Dar nu au dreptate să nege adevăruri pe care nu sunt în stare să le judece.

Oamenii nu pot decide ce este și ce nu este păcat. Dumnezeu, Cel care a făcut cerul și pământul, ne descoperă care este calea pe care trebuie să mer-

gem. Normele morale nu le putem fixa noi. Noi putem doar să acceptăm sau să respingem normele pe care ni le-a rânduit Dumnezeu și să le înlocuim cu ale noastre, care sunt false. Dumnezeu nu a fixat în mod artificial normele morale, ci aceste norme morale sunt legate de însăși ființa umană, de modul în care ea a fost creată de Dumnezeu și de rostul pentru care a fost creată. Poate că dacă pe lumea cealaltă singura desfătare ar fi cea sexuală, atunci Biserica i-ar îndemna pe oameni să cunoască toate perversitățile cu puțință ca să se *antreneze* pentru veșnicie.

Numai că cei care s-au îndeletnicit cu perversiunile sexuale sau cu alte păcate nu vor vedea pe lumea cealaltă lumina la care au fost chemați. Vor ajunge în iad. Hristos ne cheamă să dobândim adevărata împlinire, adevărata bucurie. Poruncile lui Hristos sunt jaloane care ne arată drumul spre această bucurie.

„Cine este Hristos să îmi interzică mie să fac sex oral?”

Hristos nu poate împiedica pe nimeni să păcătuiască. El nu forțează libertatea omului. Dar, întrucât ne arată calea mântuirii, trebuie să ne atragă atenția asupra faptului că păcatul este păcat și că orice formă de păcat duce la pierderea mântuirii.

Oare Duhul Sfânt, Care Se îndepărtează de cei care păcătuiesc, va rămâne asupra celor care fac sex oral numai pentru că *moda* perversităților are din ce în ce mai mulți fani? Nu, desfrâul este și rămâne tot desfrâu.

Întrucât de obicei tinerii le cer prietenelor lor să facă acest compromis (nu am auzit de niciun caz în care un tânăr să fie amenințat că dacă nu acceptă să îi facă prietenei această poftă va fi părăsit...), le spun fetelor să nu se lase păcălite de cursa compromisului. Cum ar putea o gură care se spurcă prin sex oral să ia

anafură, agheasmă sau să sărute sfintele icoane? Cum ar putea o astfel de gură să primească Sfintele Taine, adică pe Însuși Hristos? Oricât de bine ar spăla pasta de dinți, sau oricât de eficientă ar fi guma de mestecat cu efecte igienice, totuși fără multă pocăință rana păcatului nu se poate șterge.

Nu știu dacă e cazul să pomenesc despre Sfânta Împărtășanie, pentru că de obicei o persoană care practică sexul oral nu se gândește la Sfintele Taine, dar totuși se gândește să sărute icoanele când intră într-o biserică. O face cu dezinvoltură, fără să se gândească că aceeași gură cu care îi atinge pe sfinți s-a spurcat și se va mai spurca prin păcat.

Sexul oral este o formă de curvie. Gura nu este lăsată de Dumnezeu pentru perversiuni. Acest lucru ar trebui să fie clar pentru toți creștinii. Chiar dacă mass-media ne atrag atenția asupra faptului că în majoritatea cuplurilor căsătorite care nu duc viață creștină această specialitate este la loc de cinste în ghiveciul de erotism, niciun creștin cu frică de Dumnezeu nu ar trebui să se lase pradă acestei plăceri drăcești. Dacă într-o familie soții practică sex oral, sau orice altă perversiune, familia respectivă nu se mai poate numi creștină⁹³. Oricât de multă ar fi cantitatea de rugăciune prin care soții încearcă să compenseze desfătărilor lor animalice...

O cititoare face o observație legată de acest articol: *Legat de sexul oral: nu văd nicăieri cuvântul*

⁹³ Da, în familie, soțului îi este foarte drag trupul soției și invers. Numai că acest trup nu trebuie „explorat” după cum recomandă maeștrii sexologi, pentru o cunoaștere reciprocă. „Explorarea” aceasta deviază relația, transformă o poveste de dragoste într-o relație epidermică. Dragostea se lasă, încet-încet, sufocată de patimă și dispare. Iar patima, care i-a apropiat o vreme pe soții care au considerat că „în familie totul este permis”, mai apoi îi desparte. Uneori, chiar definitiv...

„repulsie”. Nu am putut presta așa ceva timp de patru ani cât am avut prieten, și dumnealui a fost tare nemulțumit. Eu nu am prestat din trei motive: din cauză că mi-e silă, din cauză că nu am găsit în instinctele mele absolut nimic legat de chestia asta și din cauză că niciodată nu mi se pare femeia mai batjocorită și mai urâtă decât când face așa ceva. Oare fetelor de azi chiar nu le mai este scârbă? Sincer, mă îndoiesc că la început nu le-ar fi, și atunci ar trebui încurajate să-și urmeze pornirile firești⁹⁴. Numai când te gândești că majoritatea bărbaților ajung să aibă multe partenere înainte și cară după ei tot bagajul de viruși și microbi găsiți prin alte locuri. Din discuțiile cu prietenele mele: la majoritatea le este silă și o fac de nevoie⁹⁵... până când probabil se imunizează.

Câteodată am mai încins niște discuții pe tema asta cu diverși amici... și câțiva dintre ei îmi reproșază că nu am încercat. Cum pot să încerc ceva ce-mi provoacă repulsie? Aș putea încerca și o friptură plină de grăsime, aș vomita de vreo două ori până m-aș obișnui să mănânc extrem de gras, sau aș putea să încerc și cu o femeie, iar dumnealor, ei, cei plini de sfaturi, ar putea să încerce și cu bărbați... ca să le fie și lor nițică greață⁹⁶. Ce este așa de greu de înțeles că fiecare avem o limită de la care nu mai suntem dispuși să încercăm?!

⁹⁴ Adică să nu faci ce nu le place...

⁹⁵ Astfel de mărturii mi se par mult mai veridice decât cele apărute în ziare, în care fetele își exprimă mulțumirea pe care o au „satisfăcându-și” astfel partenerii...

⁹⁶ Oricum, în afara căsătoriei nu trebuie practicat nici „sexul normal”, chiar dacă nu produce greață. Sunt tineri care se declară mari dușmani ai perversiunilor, dar asta numai pentru că sunt partizani ai „păcatelor standard”...

Nu mă conving deloc predicile

Un cititor îmi scrie: *Ah...! Nu mă conving deloc predicile în care Biserica zice că sexul oral e păcat. Vreau o explicație mai clară. Spune-mi mai bine dacă sexul oral afectează relația din cuplu, dragostea, percepția asupra unirii trupesti. Altfel nu scap nici eu de ispita de a mă gândi că e ceva bun în asta. Nu am făcut nici asta și nici alte prostii, sunt fecior, deși am terminat facultatea, dar ispita e ispită...*

Încerc să îți răspund în câteva rânduri. Dar nu știu dacă asta este ce așteptai de la mine. Pentru că – pentru a ajunge la subiectul care te interesează – va trebui să îți explic o „teorie” întreagă...

Vreme de sute de ani creștinii au ținut poruncile lui Dumnezeu. Nu toți, evident, au fost și căderi (tocmai de asta Sfinții Părinți au dat canoane pentru diferitele păcate), dar a fi creștin însemna a ști că Dumnezeu vorbește prin Biserică, că Biserica, Trupul lui Hristos, învață numai și numai adevărul...

De o vreme însă, omul a început să nu se mai mulțumească cu răspunsul simplu: „Așa zice Biserica”. Vrea să se convingă, caută explicații logice; și, dacă nu le găsește, pune la îndoială cuvântul Bisericii. „Da, în Biblie scrie că omul trăiește pe pământ o singură viață, după care îl așteaptă raiul sau iadul... Dar există dovezi favorabile reîncarnării, există oameni care își amintesc viețile trecute. Biblia greșește...”, spun unii. Numai că Biblia nu greșește, greșesc cei care se lasă păcăliți de o anumită lucrare drăcească – pentru că cei care își amintesc cu precizie amă-

nunte din „viețile lor trecute” se află într-o stare de semiposedare demonică, diavolul și nu omul fiind adevăratul martor al evenimentelor „amintite”.

Nu e rău să citești cărți prin care este combătută credința în reîncarnare, rău este să te îndoiești de faptul că Biserica este Trupul lui Hristos, Trup în care minciuna nu încapă...

Există două moduri diferite de căutare a argumentelor: în primul, cuvântul Sfintei Scripturi și al Sfintei Biserici este pus la îndoială și este crezut numai atunci când este susținut de argumente logice – situație în care poziția Bisericii nu este considerată ca fiind întemeiată pe adevărul revelat de Dumnezeu, și al doilea, poziția în care, deși omul crede că ce învață Biserica este adevărat, caută lămuriri, caută explicații. Și nu pentru că se îndoiește de cele învățate de Biserică, ci pentru că vrea să înțeleagă mai bine o problemă sau alta...

Mi se pare că poziția ta se regăsește în primul mod de a pune problema. Acest mod mi se pare foarte periculos. De ce? Poate că la unele subiecte vei putea găsi argumentele logice de care ai nevoie și te vei convinge singur că demersul tău e bun. Dar, la un moment dat, nu vei mai găsi argumente, sau vei găsi argumente contrare poziției Bisericii. Și atunci, în loc să îți dai seama că raționamentul tău a avut anumite scăderi, că, deși ai avut impresia unei imagini de ansamblu, totuși există elemente de care nu ai ținut seama, te vei îndepărta de Biserică, fiind de părere că nu are rost să te supui orbește unor teorii învechite și mincinoase...

În cazul acesta, și dacă ți-aș aduce și dacă nu ți-aș aduce argumente împotriva sexului oral (sau împotriva masturbării, sau împotriva homosexualității), pe tine perspectiva creștină nu te-ar interesa de-

cât în măsura în care poate să confirme supozițiile sau concluziile tale. Dar eu nu vreau să intru într-un astfel de joc. Pentru că, aducându-ți argumente, ți-aș da apă la moară pentru a-ți menține propriul mod de căutare a adevărului.

Îmi voi spune totuși punctul de vedere dintr-un motiv foarte simplu: să presupunem că toți necredincioșii din lume ar fi convinși de cineva că sunt cu toții homosexuali. Dacă le-aș aduce contraargumente de tip religios, nu le-ar lua în seamă. Așa că aș încerca să le aduc argumente medicale, psihologice, sociale... Argumentele mele – de fapt nu sunt argumentele mele, ci sunt argumentele pe care mi le-am însușit la rândul meu – nu i-ar apropia pe necredincioși de Dumnezeu, dar cel puțin i-ar ajuta să nu cadă și în păcatul homosexualității. Cu fiecare om care alege să facă un păcat, întreaga lume devine mai murdară. Tot așa cum, cu fiecare virtute a unui om, lumea devine mai curată...

Nu am multe lucruri de spus: Dumnezeu, Care l-a creat pe om pentru ca acesta să cunoască bucuria veșnică, știe mai bine ce îi este de folos și ce nu îi este de folos omului. Tocmai pentru că El l-a făcut pe om... Omul nu poate să se cunoască pe sine mai bine decât îl cunoaște Cel care l-a creat...

Tu poate aștepți însă argumente practice, care să nu aibă nicio legătură cu sfera religioasă... Îți voi spune atunci concluzia la care am ajuns, după ce am încercat să stau de vorbă cu cât mai mulți tineri – unii chiar căsătoriți – care au avut căderi de acest gen: sexul oral (sau orice altă perversiune) distruge în timp dragostea adevărată... Omul devine egoist, preocupat din ce în ce mai mult de propria persoană și din ce în ce mai puțin de celălalt. Iar faptul că par-tenerii își fac anumite perversiuni pe rând unul altuia

nu este o dovadă de dăruire a dragostei, ci un fel de comerț ieftin de senzații tari. „Îți fac asta ca să îmi faci și tu mie același lucru...”

E adevărat faptul că într-o primă fază a păcatului există o senzație de dăruire reală, de spargere a unor bariere, de dragoste fără margini... Numai că această senzație trece repede, întrucât se descoperă noi bariere, noi limite care trebuie depășite, noi experiențe mai incitante decât cele anterioare. Și „marea dăruire” devine blazare, devine ceva banal și, mai devreme sau mai târziu, unul din parteneri se va sătura. Și va căuta experiențe noi, cu un partener nou – sau chiar cu mai mulți –, pentru a trăi viața la maxim, îmbunătățind „rețeta” veche...

E adevărat că fanii acestei practici vor spune că ea le-a adus o sumedenie de avantaje, că i-a ajutat să își îmbunătățească relația din cuplu etc. Ce fată ar fi proastă să spună public: „Eu am încercat, dar a fost o mare dezamăgire...”⁹⁷

Cât privește faptul că „nu scap nici eu de ispita de a mă gândi că e ceva bun în asta”, să știi că, dacă accepți ideea că e ceva bun, mai apoi te vei gândi că e ceva ce merită făcut și apoi vei face. Păzește-ți mintea, că altfel vei cădea...

Închei aici. Îmi dau seama că dacă nici predicile Bisericii nu te-au convins, cu atât mai puțin te vor convinge rândurile mele. Eu însă nici nu am încercat să te conving. Am încercat să îți atrag atenția doar asupra faptului că modul tău de a căuta adevărul și

⁹⁷ Am citit pe un forum o afirmație de genul ăsta, a unei fete dezamăgite de sexul anal, dar imediat „suratele” au încercat să o convingă să își schimbe părerea, dând vina pe factori secundari și niciuna nu i-a spus că perversiunea nu poate avea roade bune... Evident, aceleași „surate” ar fi sărit la gâtul unei astfel de „tradiționaliste” care s-ar fi băgat în discuție...

de a te raporta la el are anumite minusuri... Gândește-te foarte serios la faptul că, fiind cu fundul în două luntre, cum se zice în popor, s-ar putea să cazi...

Îți mai spun doar că, pe cât de sigur ești acum că ai reperele potrivite în căutarea adevărului, s-ar putea ca la un moment dat aceste repere să se prăbușească. Pentru a face loc ca în inima ta să intre Adevărul...

„C-așa beu oamenii tineri...”

Întrebare: *M-am lăsat de sex de câteva săptămâni. Am rezistat destul de bine. Dar mi s-a întâmplat să trec printr-un moment de amărăciune, m-am apucat să beau de unul singur – că mi-era rușine să ies la bar cu foștii tovarăși – și după ce am băut zdravăn am avut iarăși ispite mari. După câteva zile am făcut dragoste sau sex, nu știu cum să-i spun, cu o fată care venise la mine în vizită. Nu a fost doar vina ei, de fapt eu am avut inițiativa. Ce să mă fac?*

În primul rând să te spovedești. Apoi trebuie să ții minte cât de strâns se leagă patimile una de alta, cum se transformă una în alta, cum se întăresc una pe alta. Avva Sisoe spunea că „dacă cineva se va da pe sine la băutură de vin, nu va scăpa de bântuiala gândurilor. Că și Lot, silit fiind de fetele lui, s-a îmbătat de vin și prin beție diavolul spre păcatul cel fără de lege lesne l-a găsit”⁹⁸.

Dacă nu știi ce i s-a întâmplat lui Lot, poți citi în *Facere*: *Când a stricat Dumnezeu toate cetățile din părțile acelea, Și-a adus aminte Dumnezeu de Avraam și a scos pe Lot afară din prăpădul cu care a stricat Dumnezeu cetățile, unde trăia Lot. Apoi a ieșit Lot din Țoar și s-a așezat în munte, împreună cu cele două fete ale sale, căci se temea să locuiască în Țoar și a locuit într-o peșteră, împreună cu cele două fete ale sale. Atunci a zis fata cea mai mare*

⁹⁸ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, p. 114.

către cea mai mică: „Tatăl nostru e bătrân și nu-i nimeni în ținutul acesta care să intre la noi, cum e obiceiul pământului. Haidem dar să îmbătăm pe tatăl nostru cu vin și să ne culcăm cu el și să ne ridicăm urmași dintr-însul!”. Și au îmbătat pe tatăl lor cu vin în noaptea aceea; și în noaptea aceea, intrând fata cea mai în vârstă, a dormit cu tatăl ei și acesta n-a simțit când s-a culcat și când s-a sculat ea. Iar a doua zi a zis cea mai în vârstă către cea mai tânără: „Iată, eu am dormit astă-noapte cu tatăl meu; să-l îmbătăm cu vin și în noaptea aceasta și să intri și tu să dormi cu el ca să ne ridicăm urmași din tatăl nostru!”. Și l-au îmbătat cu vin și în noaptea aceasta și a intrat și cea mai mică și a dormit cu el; și el n-a știut când s-a culcat ea, nici când s-a sculat ea. Și au rămas amândouă fetele lui Lot grele de la tatăl lor (Facere 19, 29-36).

Iată că și în Scriptură aflăm o referință clară privitoare la legătura dintre băutură și desfrâu... E adevărat, dacă fetele i-ar fi dat tatălui lor un somnifer puternic, efectul ar fi fost același, sau chiar mai puternic. Dar au preferat să îl îmbete, tocmai pentru că băutura stârnește în om patima desfrâului. În timp ce somniferul nu are astfel de efecte secundare...

Precizez că nu sunt un dușman al vinului, ci doar al beției. Încă din Vechiul Testament, din Psalmi, citim că *vinul veselește inima omului* (Ps. 103, 16). Iar Sfântul Apostol Pavel l-a sfătuit pe Timotei: *nu bea numai apă, ci folosește puțin vin, pentru stomacul tău și pentru deseale tale slăbiciuni* (I Tim. 5, 23). Nu cred că e nevoie de alte citate... Băut cu măsură, vinul este bun. Tot așa cum, în cazuri de răceală, înainte se folosea țuica pe post de medicament. (Azi mulți bărbați s-ar preface bolnavi numai pentru a fi tratați cu un pahar de tărie...)

Dar că băutura multă duce la curvie ai simțit și tu și nu ai nevoie de alte dovezi. Multe relații de-o noapte au debutat la un pahar, tocmai pentru că alcoolul întunecă mintea. Omul amețit de băutură e mai predispus spre violență sau spre desfrâu – uneori spre amândouă deodată...

Ai mare grijă pe viitor. Să știi că s-ar putea să te întâlnești cu foste prietene care, regretând că nu se mai pot folosi de tine pentru a-și satisface poftetele, se vor folosi de orice mijloc pentru a te face să renunți la înfrânarea pe care ele nu o înțeleg. Și poate că nu se vor sfii să se folosească de băutură pentru a fi mai convingătoare.

Tu, ai grijă. *Te-ai fript* o dată, pe viitor fii mai atent. Că, dacă nu ești atent încă de acum, după alte două-trei căderi s-ar putea să nici nu mai ai curajul să te ridici...

Nu mă simt vrednică să intru în biserică

Întrebare: *Bună ziua. Fac multe păcate (din zona sexului) și de asta nu mă simt vrednică să intru în biserică. Nu are niciun rost să intru și apoi iar să cad. Sunt foarte păcătoasă. Credeți că voi fi vreodată atât de schimbată încât să pot intra în biserică?*

Răspuns: „Nu, soro. După ceea ce scrii tu, e clar: ești pierdută. Cum se poate să te gândești să intri în biserică, când sufletul tău e plin de noroiul păcatului? Stai departe... Cum de ți-a trecut prin cap că o păcătoasă ca tine se poate schimba? Nu, vezi-ți lungul nasului. În iad cu tine. Hristos S-a făcut om pentru mântuirea noastră, a celor ce ducem o viață curată, o viață cuviincioasă, nu pentru păcătoase ca tine...”

Cred că, dacă aș fi îndrăznit să îți scriu așa, te-ai fi gândit: „Oare omul ăsta e în toate mințile? Nu se spune că Hristos a venit să îi cheme la pocăință pe cei păcătoși?”

Tocmai aici vroiam să ajung: să îți dai singură seama de faptul că ai o atitudine greșită. Tocmai de asta există Biserica, pentru ca oamenii să asculte cuvântul mântuirii și să se lase de păcate. Eu îți spun că, dacă aștepti să părăsești păcatul pentru a intra în biserică, înseamnă că nu vei mai intra niciodată...

Dă-ți seama că, dacă nu vei părăsi păcatul, vei rămâne în veșnicie în chinurile iadului... Du-te la biserică, oricât de păcătoasă ai fi. Și luptă-te să nu mai cazi. Și dacă vei cădea, ridică-te iar. Dar nu părăsi biserica... Dacă o părăsești, Îl părăsești și pe Hristos. Și atunci să nu te miri că nu ai puterea să te schimbi...

Mi-e silă de mine...

Notă: Rândurile de mai jos nu constituie un articol. Sunt niște simple gânduri, potrivite pentru a fi trecute pe un blog pe internet. Da, sunt simple gânduri pe marginea unor scrisori.

Am primit cu cinci luni în urmă un e-mail scrisoare care începea așa: *„Cartea ta în esență e deosebită, cel puțin eu așa o consider, după criteriile mele de evaluare. Pe mine a reușit să mă determine să renunț la viața sexuală pe care am început-o în mod activ acum 9 luni, azi am terminat-o, dar de câteva zile am luat decizia asta, care cred că-mi va fi benefică, am convingerea asta. Felul în care ai expus tu problema este în armonie cu viziunea mea despre relația sexuală. O făceam de 3-4 ori pe lună. Oricum ție îți datorez schimbarea asta, tu ai fost cel care m-a convins că e mai bine să întrerup până la căsătorie, prietena mea încă n-a aflat decizia, dar cred că va fi de acord”*.

Lăsând la o parte faptul că schimbarea de care pomenea nu mi se datora mie, ci lui Dumnezeu, eu am fost puțin sceptic. Faptul că un tânăr ia o decizie atât de serioasă, dar nu i-o comunică prietenei sale înainte de a o comunica unei terțe persoane (doar duhovnicului ar fi avut de ce să i-o spună mai înainte), m-a făcut să mă gândesc că tânărul se va răzgândi... Am tot așteptat o vreme altă scrisoare de la el, până când l-am întrebat eu cum o mai duce. Și iată ce mi-a răspuns, acum câteva zile:

„Domnul mi-a schimbat viața, totul e bine, am lumină în viață de când am luat decizia aceea. Am

înțeles că, deși PARE paradoxal, a face omul voia Domnului și nu voia sa e spre binele lui. Domnul m-a făcut să înțeleg asta...”

Cât de simplă e uneori schimbarea vieții... Sunt convins că foarte mulți oameni s-ar apropia de biserică dacă cineva le-ar da impulsul potrivit la timpul potrivit. O vorbă spusă direct poate face mult mai mult decât o carte...

Chiar dacă pentru unii războiul e mai greu, întoarcerea e mai grea și plata va fi mai mare... Am observat însă că unii deznădăjduiesc și neagă faptul că viețile lor se pot schimba.

O fată îmi scria: *„Am căzut... acum trăiesc acel «mi-e silă de mine, dar îmi place (sexul) și, pentru că îmi place, mi-e și mai silă de mine».*

Nu mă pot ridica din iadul în care singură m-am aruncat...

Dumnezeu nu mai este cu mine...

Rătăcesc de capul meu pe marea asta tulburată...”

După alte câteva zile:

„Mă simt robită de patima asta. Am citit într-o carte și... eu prezint simptomele unei boli încadrate la comportament sexual aberant. Boala mea se numește hipersexualitate sau nimfomanie. Mă întreb și te întreb: lupta mea este cu o boală, cu diavolul sau cu mine însămi? Oricum ar fi sunt o înfrântă... Nu mă uita în rugăciune”.

Eu nu cred că fata este în întregime înfrântă... Câtă vreme cere ca altul să se roage pentru ea, înseamnă că mai suspină după viața cea nouă în Hristos... Și stau și mă întreb: dacă scrisorile pe care mi le-a trimis m-au făcut să mă gândesc la ea în ultima vreme mai mult decât chiar la sora mea trupească și să mă rog pentru ea, oare cum o așteaptă Hristos?

Oare cât de mult VREA Fiul lui Dumnezeu ca ea să scape de păcatul care o apasă?

Of, cât m-aș bucura ca, peste câteva luni sau peste câțiva ani, să ajungă la lumina după care tânjește. Și nu pentru a avea eu bucuria că i-am dat o mână de ajutor. Nu, nu am nevoie de astfel de mulțumiri. Ci pentru că, așa cum tot ea spunea în altă scrisoare: „A venit clipa (pocăinței), și acum este...”.

Postul și divorțul de Hristos

Întrebare: *Vine postul Crăciunului. Aș vrea să nu mă culc cu prietena mea tot postul, ca să mă bucur de Nașterea lui Iisus. Dar are rost să țin post de sex și de mâncare, dacă după aia revin din nou la sex?*

Răspuns: Dacă ți-aș spune că nu are rost să postești, cu ce te-aș ajuta? Viața duhovnicească nu e ca ieșitul în parc, dacă am chef, ies, dacă nu, stau în casă... Viața duhovnicească e o chestie foarte serioasă, de viață și de moarte... Nu te poți juca... Așa cum nu te-ai putea juca nici pe un câmp de război minat. Decât dacă nu ai fi în toate mințile... Te-aș întreba: de ce să te bucuri de Nașterea lui Iisus? Te întreb nu pentru că nu ai avea motive să te bucuri, ci pentru că vreau să știu care este exact motivul pentru care vrei să te bucuri...⁹⁹

De Crăciun¹⁰⁰ se bucură acum toată lumea, creștini, necreștini, credincioși, necredincioși... De ce se bucură? Pentru că simt nevoia să se distreze. Barurile sunt pline, discotecile sunt pline. Toată lumea se distrează, se bucură... Vor să uite că S-a născut Hristos. Se destrăbălează de parcă s-ar prăznui nașterea vreunui zeu al dezmațului...

Tu vrei să te bucuri de Nașterea lui Iisus și pentru asta ai de gând să postești... Și cum să te bucuri? Să cânti niște colinde, să mergi la biserică, să ai parte

⁹⁹ O cititoare: *Bună întrebare; mulți postesc pentru că „așa e bine” sau „așa se face”, nu neapărat pentru că vor să facă voia Domnului.*

¹⁰⁰ O cititoare: *La fel și de Sfintele Paști.*

de niște zile tihnite? Sau să Îl primești în inima ta pe pruncul din ieslea Betleemului? Aici e întrebarea... Hristos S-a născut în iesle pentru a Se naște și în inimile noastre... Pentru a veni și în inimile noastre.

Dacă tu vrei să fii creștin vreme de patruzeci de zile și apoi să revii la viața de păcat, te întreb, oare ce bucurie ți-ar aduce Crăciunul? Oare ne bucurăm când ne petrecem ultimele clipe alături de persoana pe care o iubim?... Și dacă după Crăciun ne vom despărți de Hristos, revenind la păcat, care ar mai fi bucuria?...

Uite ce e – nu vreau să te descurajez – dar cred că un astfel de post e o alegere greșită...

Dar de ce oare te gândești să postești? Pentru că vrei să aduci o rază de lumină în viața ta... Bună dorință...

Gândește-te însă că Dumnezeu te poate ajuta ca acest post să aducă o schimbare profundă a vieții tale, nu doar o bucurie de moment. Nu trebuie să transformăm bucuriile duhovnicești în extazele de moment, pe care le lăsăm în urmă ca pe amintirile triste...

Viața ta poate fi mai frumoasă. Și tu știi asta, pentru că altfel nu te-ai fi gândit la post...

Oricum, în post esențială este curățirea trupului și a sufletului pentru unirea cu Dumnezeu. Degeaba postim de mâncare și băutură, dacă suntem plini de mânia. Degeaba postești de sex, dacă te tot gândești că îți iei revanșa după Crăciun... Toate trebuie să fie curate în post – și trupul, și sufletul...

Fiecare om trebuie să se lupte cu patima care îl apasă cel mai tare... Fumătorul cu fumatul, bețivul cu beția, și tu – cu sexul... Ar fi absurd să îți spun să te lupți cu patima drogurilor, dacă tu nu te droghezi și nici nu ai ispita să o faci... Ispita ta e să faci sex, pen-

tru că așa știi să îți arăți dragostea față de prietena ta sau pentru că hormonii nu te lasă în pace... Luptă-te cu pofta asta... Și Dumnezeu te va întări. Du-te, spovedește-te la începutul postului – când părintele e mai liber, ca să nu fie spovedania *pe bandă rulantă*... Du-te, și vei vedea câtă liniște îți va pune Dumnezeu în suflet. Vei simți că e Crăciun chiar din timpul postului...

Du-te și spovedește-te, dar fără să insiști să fii și împărtășit. Unii insistă să se și împărtășească, duhovnicii îi lasă, dar după ce se împărtășesc se îndepărtează iarăși de biserică. Tu lasă-l pe duhovnic să hotărască ce e mai bine pentru tine. Să știi că împărtășania poate să fie și spre osândă... Mai ales atunci când omul nu se spovedește sincer, de teamă să nu fie oprit de la împărtășanie. Tu du-te și spovedește-te cu pocăință și viața ta se va schimba. (Și, dacă totuși duhovnicul îți dă binecuvântare să te și împărtășești, fă ce îți spune el, pentru că el va da socoteală în fața lui Dumnezeu... Tu fă ascultare de duhovnic...)

Și totuși, poate că nu simți în inima ta curajul de a accepta o schimbare. Poate că îți e frică și nu reușești să biruiesti această frică. Atunci cel puțin ai curajul de a face cât ți-ai propus să faci. Să ții post, gândindu-te că după post vei cădea iar. Să ții post, renunțând la sex, la sărutări pătimase, la mângâieri pătimase. Să ții post, renunțând la tot ce te ține departe de Dumnezeu...

Da, decât să nu faci nimic, fă măcar acești pași mici și Dumnezeu îi va socoti.

„Întrebat-a avva Timotei preotul pe avva Pimen, zicând: «Este o femeie în Egipt care curvește și plata ei o dă milostenie». Și a zis avva Pimen: «Nu rămâne în curvie, căci se vede într-însa roada credinței». Și s-a întâmpnat de a venit mama preotului Timotei la

dânsul. Și a întrebat-o pe ea, zicând: «Acea femeie a rămas curvind?». Iar ea a zis: «Da, și și-a mai adaos ibovnici, dar încă și la milostenie». Și a vestit avva Timotei lui avva Pimen. Iar el a zis: «Nu rămâne în curvie». Venind iarăși mama lui avva Timotei, i-a spus: «Știi că stricata aceea caută să vină cu mine, ca să te rogi pentru dânsa și eu n-am primit-o». Iar el, auzind, i-a spus lui avva Pimen. I-a răspuns avva Pimen: «Mai vârtos tu te du și te întâlnește cu dânsa». Și s-a dus avva Timotei și s-a întâlnit cu dânsa. Iar ea, văzându-l și auzind de la el cuvântul lui Dumnezeu, s-a umilit și a plâns, zicând: «Eu de astăzi înaintea mă lipesc de Dumnezeu și nu voi mai curvi». Și îndată intrând într-o mănăstire, a plăcut lui Dumnezeu¹⁰¹.

Cu pași mici, desfrânata aceea s-a schimbat. Nu putem face o regulă din asta – pentru că mulți se complac într-o credință căldică și combină virtutea cu păcatul până la sfârșitul vieții, fără să își pună problema reală a pocăinței. Totuși, ține minte și exemplul ei. Te va întări atunci când ți se va părea că dacă tot nu ții un post desăvârșit mai bine renunți la post...¹⁰²

Da, încearcă să postești, chiar dacă ți-e teamă de o schimbare totală a vieții tale. Să ții post, chiar dacă după Crăciun inima te va dura când vei *divorța* de Hristos... Și poate vor veni alte posturi, alte divorțuri. Și până la urmă îți vei da seama că viața fără El e tristă și că are un gust amar. Și poate va veni ziua în care vei vrea să Îl ai lângă tine tot timpul. Poate că,

¹⁰¹ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, p. 230.

¹⁰² O cititoare: *Trăiam în neliști, în căutări, în frământări... și a venit un post al Crăciunului pe care l-am ținut cu mare, mare dragoste, primul ținut integral de până atunci. Și, sincer, am simțit cum viața mea e alta de atunci, parcă un balsam s-a așezat pe sufletul meu.*

după atâtea tentative nereușite, vei zbura precum Icar, dar fără să cazi ca și el... Poate că îți vor crește aripi duhovnicești și atunci vei fi gata să renunți la orice pentru a fi lângă El. Va fi ziua învierii tale. O zi pe care ai așteptat-o mult. Și după care posturi din acestea, ținute cu jumătate de inimă, te-au făcut să suspini...

Un război fatal: lupta cu gândurile...

Părintele Neofit povestește o amintire de pe vremea când era profesor: „Într-o zi ca oricare alta eram împreună în internat. Și prin fața noastră trece o fată; până aici nimic neobișnuit. Însă prietenul meu se uită lung după ea, întoarce chiar capul după ea. M-am mirat, căci știam bine că acel băiat era de o rușine și de o candoare de neînțeles. Dar brusc îl văd că începe să fugă și apoi izbucnește în lacrimi. Și a plâns cel puțin o jumătate de oră. Apoi am îndrăznit să-l întreb ce se întâmplase, care era motivul pentru care a plâns cu atâta amar. «M-am uitat la acea fată și am fost ispitit cu un gând murdar», a fost răspunsul lui...”¹⁰³

Câți oare dintre noi avem sufletele atât de curate, încât să plângem când primim un gând păcătos? Ne-am învățat să gândim murdar, ne-am învățat să lăsăm toate gândurile să ne circule prin minte ca norii pe cer și ne mirăm când auzim că un tânăr are mintea atât de curată încât să plângă când primește un gând păcătos.

Dacă ai face o listă cu gândurile murdare pe care le primești în mintea ta, poate că te-ai mira. Pentru că sunt multe. Ele vin, trec, nici nu îți dai seama cum îți modelează viața. Sunt multe, dar nu îți dai seama cât de multe sunt...

Pe mine m-a ajutat mult să fac o astfel de listă seara, la rugăciune. Și, în timpul rugăciunii, când Îl

¹⁰³ Monahul Neofit, *Rugăciuni către tineri*, Editura Credința strămoșească, 2005, p. 33.

rog pe Dumnezeu să îmi ierte toate păcatele făcute cu gândul, încerc să îmi dau seama care au fost gândurile care mi-au rămas întipărite în suflet...

Cel mai bun sfat pe care l-am citit a fost acela de a respinge orice gând păcătos cu o rugăciune. Asta m-a ajutat mult mai ales în perioada de după intrarea mea în biserică. Când îmi venea un gând de curvie, spuneam „Doamne, miluiește”. Și, de la lună la lună, ispitele au venit mai rar... Au fost și unele situații în care nu am respins gândurile, ci le-am primit în mintea mea. Atunci ele au prins putere și m-au războit tare...

Pe mulți i-am auzit spunând că s-au folosit de acest sfat, de aceea ți-l *dăruiesc* și ție: ori de câte ori îți vin gânduri păcătoase – de mânie, de răutate, de desfrâu, de mândrie – spune „Doamne, miluiește...”. E bine să spui o rugăciune scurtă și eventual să o repeți până gândul se îndepărtează de la tine.

Poate că până acum nu ți-ai pus problema luptei cu gândurile. Sunt oameni care cred că toate gândurile sunt produse doar de mintea lor. Dar Sfinții Părinți ne învață că există și gânduri de la draci, tot așa cum există și gânduri de la Dumnezeu, care ne îndeamnă la tot lucrul bun.

E bine să citești pe această temă mai mult, o carte a unui sfânt al Bisericii sau a unui cuvios contemporan.

Cele mai bune sfaturi le vei primi însă de la părintele duhovnic. El va ști să te ajute să îți curățești mintea... Pentru că gândul păcătos duce la pofta păcatului, care se transformă în faptă dacă nu este sufocată de harul lui Dumnezeu.

Vei vedea că gândurile rele o să îți vină în minte chiar la rugăciune, ca să te arunce în deznădejde. Tu să nu deznădăjduiești; să te străduiești să te rogi cu

luare-aminte și gândurile păcătoase te vor lăsa în pace...

Un alt sfat care pe mine m-a ajutat mult a fost privitor la lupta cu amintirile păcătoase. Încercam să mă pocăiesc de păcatele mele, și pentru asta mi le aduceam aminte. Dar în loc să mă pocăiesc, îmi spurcam mintea. M-a ajutat mult un duhovnic care mi-a zis: „Lasă tot trecutul în pace. Îngroapă-l. Nu te mai gândi la ce a fost. Gândește-te la ce trebuie să fie de acum înainte...”¹⁰⁴.

Amintirile păcatului îmi veneau în minte mai ales când mă odihneam. Și, cum mă îndulceam cu ele, când îmi dădeam seama că greșesc deschideam imediat ochii. Așa fac și când imaginația mi-o ia razna...

E de mare folos să spovedești duhovnicului nu numai faptele rele pe care le-ai făcut, ci și gândurile necurate pe care le-a măcinat mintea ta. Cel mai bine vei înțelege folosul spovedirii gândurilor citind o întâmplare povestită de Sfântul stareț Partenie de la Pecerska:

„La începutul ascultării mele ca prescurar, s-a nimerit să aud fără voia mea niște discuții necuviincioase ale unui grup de copii. Când într-un târziu m-am așezat să mă odihnesc, după-masă, mi-au venit în memorie cele pe care le-am auzit. Deoarece eram necercat în viața duhovnicească, nu îndepărtam de îndată aceste gânduri. Când le cugetam, mă întrebam cum păcătuiesc oamenii și ce plăcere simt în păcatele trupești. Cu asemenea gânduri mă ocupam, din ce în ce mai multe, și nu puteam în niciun fel să mă eliberez de sub stăpânirea lor.

¹⁰⁴ „Bătrânul Amfilohie (Makris) i-a zis unui păcătos ce s-a spovedit: «Uită păcatele tale, fratele meu, că Hristos le-a șters din Cartea Vieții»” – părintele Dionisie Tatsis, *Cuvintele bătrânilor*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2004, p. 77.

Dintr-o dată au bătut la ușa chiliei mele și m-au chemat la ascultare. Am mers fără întârziere și am început treaba cu râvnă. În același timp mă rugam. Și iată, gândurile care mă chinuiau atât de mult mai înainte, acum au dispărut. Le-am uitat cu desăvârșire. Am muncit mai multe ore până la miezul nopții. Mi-am făcut canonul și am adormit.

Dis-de-diminează m-au chemat la egumen. Acela m-a condus în biroul său.

- Spune-mi, Petru, ca la duhovnic, oare în trecut ai căzut în vreun păcat pe care nu l-ai mărturisit?

Am fost surprins. Am cugetat multă vreme, m-am cercetat pe mine însumi, am făcut o rememorare a celor din trecut, dar nu mi-am amintit nimic.

- Nu, părinte, nu îmi amintesc ceva pentru care să mă mustre conștiința.

- Cercetează-te mai bine pe tine însuși, mi-a spus din nou, stăruind asupra acestei probleme.

M-am cufundat într-o amănunțită cercetare de sine, dar nu puteam să îmi amintesc vreun păcat nemărturisit.

- Ceva trebuie să fie, mi-a spus. Ascultă ce am văzut aseară în somnul meu: în timp ce mă găseam în «Biserica Mare», în fața icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu care se află între icoana Apostolului Petru și cea a Cuviosului Antonie, te văd intrând în biserică și mergând spre icoana Preasfintei pentru a pune metanie. Atunci Preasfânta, ca și cum ar fi fost vie, și-a întors chipul ei în altă parte. Ai privit și tu în direcția aceea, dar din nou și-a întors fața de la tine. Te-ai așezat în fața ei mâhnit.

Atunci Cuviosul Antonie cu drag te-a acoperit cu mantia lui și împreună cu Apostolul Petru a spus Născătoarei de Dumnezeu:

- Preasfântă Stăpână, iartă-l, pentru că a păcătuit din neștiință. Noi dăm chezășie pentru el.

Și Sfânta Fecioară le-a răspuns:

- Atât timp cât voi sunteți chezășia lui, pentru voi îl iert.

Și de îndată și-a întors chipul către tine. În clipa aceea m-am trezit. Aceasta mă face să stărui. Gândește-te bine, oare nu cumva ai păcătuit cu gândul dacă nu cu fapta?

Atunci, ca și cum s-ar fi luminat memoria mea, mi-am adus aminte de gândurile acelea necurate și imediat le-am mărturisit. O! Cât trebuie să păzim sinele nostru de gânduri necuviincioase - gândeam după aceea. Nu ajunge curăția trupului...”¹⁰⁵

Să te ajute Maica Domnului, împreună cu Cuviosul Partenie de la Pecerska și cu toți sfinții lui Dumnezeu să duci lupta cea bună a mântuirii. Și ori de câte ori vei cădea, să te ridici. Și nu uita: *Nu ajunge curăția trupului...*

¹⁰⁵ *Ne vorbește Starețul Partenie de la Pecerska*, pp. 27-29, Editura Egumenița, 2005.

Radarul ocular...

Făcând referire la casetele cu filme porno și sexy, doi sexologi francezi îi educă pe tineri: „Este periculos să vezi casete din adolescență? Asta poate să aibă repercusiuni asupra sexualității viitoare? Nu, atâta timp cât știm că acolo e vorba de o mică parte din dragoste, atâta timp cât caseta nu devine indispensabilă pentru raporturile de cuplu, atâta timp cât este doar un joc distractiv între colegi și pentru «a învăța»”¹⁰⁶.

Consider că o astfel de perspectivă va vătăma nu numai ochii, ci și mințile și inimile tinerilor. Vechiul proverb „Spune-mi cu cine ești prieten ca să-ți spun cine ești” poate fi adaptat astfel: „Spune-mi la ce privești ca să-ți spun ce fel de om ești...”

Patriarhul Serbiei este¹⁰⁷ un om cu viață sfântă. Trăiește extrem de simplu și „știe să facă multe treburi. Prin mănăstiri a deprins să coasă, să cârpească, să spele, să confecționeze și să repare încălțăminte, să lucreze pământul, să altoiască pomi, să lege și să ferece cărțile, să repare clădiri și diferite aparate și anexe”¹⁰⁸.

¹⁰⁶ Dr. Sylvain Mimoum, Rica Etienne, *Dragostea și sexualitatea adolescenților - pentru băieți*, Editura Lucman, pp. 149-150.

¹⁰⁷ Patriarhul Pavle al Serbiei a trecut la Domnul pe 15 decembrie 2009 (notă la ediția prezentă – 2020).

¹⁰⁸ Materialul din care au fost extrase citatele folosite în acest articol a apărut în săptămânalul de limbă sârbă *Nasa reč*, Timișoara, nr. 772/ 2004, pp. 24-25.

Una din ideile sale de bază este că slujitorii altarului trebuie să ducă o viață de înfrânare, nu o viață luxoasă, și să împărtășească lipsurile turmei pe care o conduc. El nu este doar un teoretician al acestei idei, ci este întâiul ei practicant. Ca un exemplu, el refuză să meargă cu mașina dacă nu este absolut necesar. Belgrădenii îl pot întâlni pe stradă, în autobuze, în tramvaie...

Odată, după o ședință a Sfântului Mare Sinod al Bisericii Ortodoxe Sârbe, patriarhul Pavle, „când ieși din Palatul Patriarhiei, zări parcate o mulțime de automobile mari, negre. Întrebă:

- Ale cui să fie atâtea automobile luxoase?

- Ale episcopilor noștri, Sfinția Voastră! Au venit cu ele la ședința Sinodului - răspunse preotul care-l însoțea.

- O, vedea-i-ar Dumnezeu, cu ce ar fi mers dacă nu ar fi depus votul sărăciei?!”

Am făcut această introducere ca să îl cunoașteți pe patriarhul Serbiei, Pavle... Un ierarh care se străduiește să meargă pe urmele Sfinților Părinți...

Nu despre sărăcie sau bogăție vreau să vă scriu acum, ci despre alt subiect. Era nevoie însă să precizez de ce patriarhul sârb evită să meargă cu mașina mică, preferând să folosească mijloacele de transport în comun. La un moment dat, patriarhul trebuia să plece cu diaconul său să facă o slujbă în biserica din Banovo brdo.

- „Cum vom merge? Cu automobilul? - întrebă diaconul.

- Cu autobuzul! - răspunse patriarhul cu hotărâre.

- E aglomerație, e înăbușitor în autobuz, și nici nu-i aproape...

- Mergem! - zise din nou scurt Sfinția Sa.

- Dar... - mergând în urma sa, diaconul avansă un argument nou, major - Sfinția Voastră, este vară, multă lume merge la Ada Ciganlija (cel mai vestit ștrand), autobuzele sunt pline de lume despuiată. Nu e potrivit...

- Știți, părinte - se întoarce patriarhul Pavle -, fiecare vede ceea ce dorește!"

Întâmplarea aceasta mi-a adus aminte de o istorioară din Pateric: „Odată preotul Schitului a mers la arhiepiscopul Alexandriei pentru o trebuință bisericească. După ce s-a întors și a venit la Schit, îl întrebau frații, zicând: «Cum ai umblat, avvo? Ce ai văzut în oraș?». Răspuns-a lor: «Eu, fraților, altă față de om n-am văzut în cetate, decât pe arhiepiscopul». Iar ei, auzind aceasta, se minunau și, după acest cuvânt al lui, au început toți frații foarte tare a păzi acel obicei, adică a-și păzi ochii lor de vederile nefolositoare”¹⁰⁹.

Iată oameni duhovnicești... Aflându-se în mijlocul lumii, unul pentru ani de zile, unul pentru o scurtă vizită, au știut să își păzească privirile de imagini smintitoare.

Vrem să ne mântuim, dar nu ne păzim nici mintea, nici ochii, nici auzul... Stăm și ne uităm pe stradă la toate afișele și reclamele smintitoare, femeile se uită după bărbații macho, bărbații se uită după fetele cu pieptul bogat și picioarele frumoase... Unii stau cu orele la televizor sau pe net, desfătându-și privirile cu imagini erotice. Alții se uită cu nesaț la reviste de specialitate... Cum să avem mințile curate?

Avva din Pateric, ca și patriarhul Serbiei, ne învață să ne păzim ochii... Pentru că ce ne intră în ochi

¹⁰⁹ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, p. 280.

ne intră în suflet... Și, o dată ce s-a aprins focul poștei, nu se stinge ușor... Degeaba vrem să scăpăm de patima desfrâului, dacă nu ne păzim ochii. Dacă nu ne păzim auzul. Dacă nu ne păzim chiar mirosul... Dacă nu ne păzim mâinile. Dacă nu ne păzim trupul. E de ajuns să lăsăm o poartă a simțurilor deschisă, și dușmanul intră în cetate.¹¹⁰

Cât de mare era Constantinopolul, și ce ziduri groase avea... O singură poartă a fost deschisă mișelește. Și pe ea a intrat dușmanul. Iar Constantinopolul a căzut în fața musulmanilor prigonitori ai lui Hristos... Și nu s-a mai ridicat până în zilele noastre...

¹¹⁰ O cititoare: *Este foarte important ceea ce spui aici. Mai ales în aceste vremuri în care și fără să vrei ești expus la fel de fel de imagini, chiar mergând pe stradă – imagini sau chiar persoane care te smintesc. Lupta trebuie să fie conștientă și puternică, pentru că ispita este extrem de mare. Și nenorocirea cu aceste imagini este că se „lipesc” parcă de rețină și nu le poți înlătura așa de ușor. Și te tulbură când îți e lumea mai dragă, în special la rugăciune sau în biserică – semn clar, după mine, că sunt arme „valoroase” ale diavolului, care dorește mereu să ne îndepărteze de Domnul și de lucrarea Lui.*

Scara păcatului

Cărțile și revistele pentru tineri abundă în rețete de *cucerire*. Iată un răspuns la întrebarea: „Cum să seduci fetele?»: „Un Romeo prea grăbit, înfrigurat de pasiune, nu mai e seducător, se arată sclavul dorinței și poftelor sale. În schimb, umorul și «limbărița» sunt foarte eficace. Când faci o fată să râdă, înseamnă că ai parcurs jumătate de drum. Trebuie să-i spui alesei că o găsești unică, excepțională, că nu seamănă cu nimeni alta și, mai ales, să nu o consideri o simplă «pereche de sâni sau de fese». Dacă pari sincer (și, cu atât mai bine, dacă ești), cresc șansele de reușită. În schimb, nu trebuie să te dai donjuan de bâlci, să spui că e de ajuns să «pocnești din degete ca să ai o tipă», să te dai «un profesionist al sexului», să-i spui, ca s-o flatezi, că nu te întâlnești decât cu «gagici tari»”¹¹¹.

Multe fete nu își dau seama că „umorul și limbărița” pot fi arme din arsenalul unui donjuan care își maschează intențiile...¹¹²

Cred însă că important nu este ca fetele creștine să studieze *manualele* după care tinerii învață să le seducă. Important este ca ele să cunoască *arta* duhovnicească a luptei împotriva păcatului. Astfel, ele își vor putea păstra curăția sufletească și pe cea trupească... Iar dacă și-au pierdut-o pe cea trupească,

¹¹¹ Dr. Sylvain Mimoum, Rica Etienne, *Dragostea și sexualitatea adolescenților - pentru băieți*, Editura Lucman, p. 65.

¹¹² În același timp, există unele fete exagerat de precaute, care în cele mai firești discuții inițiate de băieți nu văd decât manifestări ale obsesiilor sexuale ale acestora... Ambele extreme trebuie evitate.

vor putea măcar să și-o păstreze pe cea sufletească, redobândită prin nevoință și rugăciune.

Sfinții Părinți vorbesc mult despre prima treaptă a păcatului. În duhul lor, părintele Dumitru Stăniloae ne învață că „Satana aruncă în mintea noastră un gând de păcat, așa zisul atac (pe care credem că putem să-l traducem și prin momeală). El este prima răsărare a gândului simplu că am putea săvârși cutare faptă păcătoasă, înfățișându-se în fața minții ca o simplă posibilitate. El nu e încă un păcat, pentru că noi încă n-am luat față de el nicio atitudine. E parcă în afară de noi, nu l-am produs noi și nu are încă decât un caracter teoretic, de eventualitate nesperioasă, care parcă nici nu ne privește serios pe noi, care suntem preocupați cu toată ființa de altceva. Nu știm cum a apărut, parcă cineva s-a jucat aruncându-ne pe marginea drumului pe care se desfășoară preocuparea cugetului nostru, această floare fără niciun interes, ca să o privim o clipă și să trecem mai departe. Are prin urmare toate caracteristicile unui gând aruncat de altcineva și de aceea Sfinții Părinți îl atribuie satanei...”¹¹³

După Sfântul Ioan Damaschin, păcatul are șapte trepte: atacul, însoțirea, patima, lupta, robirea, conșimțirea, făptuirea... Problema este că tinerii nu înțeleg legătura dintre aceste trepte. De curând un tânăr m-a întrebat: „De ce mă întinez când îmi sărut prietena? Simt cum curge ceva din mine, ca atunci când am vise erotice...” El pur și simplu nu își dădea seama că sărutul stârnește patima...

¹¹³ Preot profesor Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă – Ascetica și mistica*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, p. 84.

Trebuie ca tinerii să fie foarte atenți în lupta cu patima desfrâului¹¹⁴. Pentru că de la căderi mai mici se ajunge la căderi mai mari. Minte devine încețoșată și e din ce în ce mai greu să rezisti atracției... Nu poți spune: „Fac doar un compromis mic...” Pentru că un compromis mic atrage după el unul mai mare¹¹⁵...

¹¹⁴ Sunt multe de spus despre treptele păcatului. Dacă Dumnezeu mă va ajuta, voi scrie o carte întreagă pe tema asta. Dar e mult mai bine ca tinerii să citească scrierile Sfinților Părinți sau ale cuvioșilor contemporani legate de această temă...

¹¹⁵ Subiectul compromisului a fost abordat pe larg în romanul meu despre sfinții închisorilor *Acuzatul 1988* (apărut la Editura Areopag, București, 2020 – notă la ediția prezentă 2020).

Despre duhovnic

M-am frământat luni de zile cum să prezint într-un articol scurt întâlnirea cu duhovnicul. Sunt tineri care nu se spovedesc,, pentru că nu știu ce comoră este duhovnicul... Dar am primit câteva rânduri de la o fată, care, fiind departe de țară, a înțeles că viața fără Hristos este apăsătoare. Iată ce mi-a scris:

„Am vorbit cu părintele R., căruia m-am spovedit. Un părinte luminos și luminat, drag, bun și tare iubitor de oameni, sufletist. De aceea nu ți-am scris imediat după ce m-am spovedit, ca să îmi revin un pic după întâlnirea cu părintele (nu știam că există astfel de părinți). Încă nu îmi vine să cred, mă simt ca după operație...” Mărturia aceasta mi se pare mai importantă decât un articol.

Fac o paranteză: băiatul meu, care este la școală, uneori vede la televizor și ce nu trebuie – că apar secvențe smintitoare și în orele de maximă audiență. Acum câteva zile se pregătea să meargă cu noi la spovedanie. (Avem același duhovnic...) Înainte de a pleca, când s-a uitat să vadă ce scriu – mă pregăteam să îi răspund fetei – l-am lăsat să citească rândurile ei, că nu era nimic prea personal... Și m-a întrebat:

- Tati, de ce zice că a fost ca la operație? Mie nu mi-a plăcut când m-a operat de apendicită.

I-am explicat eu cum sufletul bolnav devine sănătos după spovedanie și a înțeles.

Seara, după rugăciune, când să îi dau pupicii de seară, mi-a spus foarte serios:

- Tati, eu voiam să îi ascund ceva părintelui la spovedanie, că îmi era rușine. Dar, până la urmă, mi-am dat seama că nu mă spovedesc lui, ci lui Dumnezeu.

Dacă lucrul ăsta a putut fi înțeles de un boboc de școlar, cu atât mai mult va putea fi înțeles de voi, cei mai mari...

Nu mergem la spovedanie pentru altceva, decât pentru a ne lăsa sufletele să fie *operate* de duhovnicul care devine mână a lui Dumnezeu. Și astfel duhovnicul devine și cel mai apropiat prieten al nostru.

Așa cum atunci când trebuie să fim operați căutăm un chirurg iscusit, tot așa să facem și cu spovedania. Să căutăm un doctor bun, chiar dacă este tânăr. Important este să fie iubitor de Dumnezeu, de rugăciune, de nevoință și să meargă pe calea Sfinților Părinți. Ceea ce nu e lucru ușor...

Un cititor: *Dar textul e prea scurt. Trebuia să vorbești și de schimbarea duhovnicului. Pe mine abia al doilea duhovnic m-a luat cu adevărat de mână. Primul m-a ajutat doar să devin mai apropiat de biserică...*

E mult de vorbit... Important este ca omul care vrea să pună început bun mântuirii să caute un duhovnic cu care să simtă că face „echipă bună”... Dacă, după câteva spovedanii, simți că ar fi mai potrivit să te spovedești la un altul, care înțelege mai bine problemele tale, poți lua binecuvântare pentru asta de la părintele tău.

Există însă oameni care își tot schimbă duhovnicii, considerându-i că nu sunt iscușiți sau că nu sunt înțelegători, numai pentru că de fapt ei înșiși nu vor să se schimbe. Și atunci preferă să trăiască în

păcat, pretextând că duhovnicii nu sunt destul de iscusiți...¹¹⁶

E bine să înțelegem măreția tainei spovedaniei și importanța legăturii noastre cu duhovnicul. Dacă vom schimba duhovnicii „ca pe ciorapi”, până la urmă inimile noastre vor deveni insensibile la lucrarea harului dumnezeiesc.

Oricum, când îți găsești duhovnicul potrivit simți că ai vrea să rămâi ucenic al său până la moarte. Și, chiar dacă nu dobândești acest simțământ încă de la primele spovedanii, încetul cu încetul îl vei căpăta¹¹⁷. Deci, să nu fugim de doctorii de care avem nevoie...

¹¹⁶ Sfântul Cosma Etolul zice: „Chiar dacă te-ar ierta toți duhovnicii, patriarhii, arhieriei și lumea întreagă, nu ești iertat dacă nu te pocăiești în faptă” (apud Arhimandritul Nectarie Antonopoulos, *Spovedania – Calea învierii sufletești*, Editura Egumenița, 2004, p. 18).

¹¹⁷ O cititoare: *Eu mi-am ales duhovnicul actual pentru că mi-au plăcut slujbele pe care le oficiază, este foarte evlavios și ajunge la sufletul omului. Însă la spovedanie nu mă simt foarte deschisă și apropiată de dânsul. Asta înseamnă că trebuie să continui să mă spovedesc la dânsul și cu timpul o să simt că „fac echipă bună”, sau ar trebui să îmi caut alt duhovnic? Of, sper că nu mulți cititori își vor pune această întrebare citind rândurile mele. (Comentariul ulterior al unui cititor: Din păcate s-ar putea să fie mai mulți, și mie mi s-a întâmplat același lucru.)* De multe ori, fisura în comunicarea dintre duhovnic-ucenic i se datorează ucenicului. Și atunci ce ar rezolva dacă ar pleca la un alt duhovnic? Numai dacă ar găsi un duhovnic foarte iscusit, care să reușească să o scoată din carapacea în care s-a închis, încercarea ei nu s-ar transforma în eșec...

Din „minunile” spovedaniei...

„Antim (Vaguianis), sfântul din insula Chios, dădea acest sfat călugărițelor sale: «Să alergăm la spovedanie, nu cu justificări, vrând să-l convingem pe duhovnic că nu suntem vinovați și că altul ne-a îndemnat să păcătuim. Ci să alergăm la aceasta cu pocăință, cu frângerea inimii și cu smerenie. Să alergăm la spovedanie ori de câte ori cădem».”¹¹⁸

„Sunt apăsată de singurătate. Nu știu cum să trăiesc, nu știu cum să ajung să mă bucur și eu. În sufletul meu e o ploaie care nu se mai termină. Aș vrea să răsară soarele, dar mi-e teamă că așteptarea mea va fi degeaba. Aș putea să cunosc bucuria?”

„Viața mea e foarte ciudată. Aș vrea să mă schimb, dar nu pot. Și ce rost are să mă duc să mă spovedesc, când după spovedanie o să păcătuiesc din nou? Îmi iubesc prietena și nu cred că aș rezista fără să facem dragoste. Nu vreau să fiu ipocrit. E vreo ieșire din labirintul ăsta?”

„Cred în Dumnezeu, mă duc uneori la biserică, dar viața mea nu se schimbă deloc. Greșesc eu sau nu mai e actuală biserica?”

Mulți tineri se pot regăsi în întrebările de mai sus... Sunt suflete apăsate, tensionate, singure...Poate că ai trecut și tu prin astfel de stări, când ți se părea

¹¹⁸ Părintele Dionisie Tatsis, *Cuvintele bătrânilor*, Editura Reînțregirea, Alba Iulia, 2004, p. 77.

că viața nu are niciun sens, că toate drumurile se închid, că toate corăbiile se scufundă...

O să îți spun o pildă care mi-a rămas în minte. Am văzut-o într-un film coreean, în *Primăvara, vara, toamna, iarna și din nou primăvara*.

Un copil trăiește lângă un înțelept într-un templu aflat în mijlocul unui lac. Odată, copilul a legat o piatră de un pește, una – ceva mai mare – de o broască și alta – și mai mare – de un șarpe. Și s-a bucurat văzând cum peștele înota trăgând după el piatra, cum broasca sărea cu tot cu piatră și cum șarpele se târa cu piatra după el. Înțeleptul a vrut să îi arate copilului că a greșit chinuind animalele. Și, când copilul dormea, i-a legat o piatră mare de spate. Când copilul s-a sculat, mergea cu mare greutate. Și înțeleptul i-a poruncit: „Du-te să găsești animalele. Și, dacă vreuna dintre ele a murit, o vei purta în inimă toată viața ta”.

Copilul a mers și, căutând cu multă atenție, a găsit peștele mort. Peștele nu putea să supraviețuiască multă vreme cu o povară atât de mare. Și șarpele era mort, și inima copilului a fost copleșită de durere... Copilul a înțeles că răul i se datorează... După câțiva ani, după ce îl părăsise pe înțelept pentru a trăi cu o femeie de care se îndrăgostise și după ce o omoară pe femeia aceea - cu care se și căsătorise - omul a revenit la templul din mijlocul lacului. Pe o vreme geroasă, gol până la brâu, și-a legat o piatră mare de mijloc și a pornit într-un drum istovitor spre culmea muntelui. Omul credea că, dacă va suporta el însuși tot răul pe care îl făcuse altor oameni sau altor animale, va scăpa de frământări și va ajunge la liniște...

M-au impresionat puternic imaginile cu omul care cară o piatră după el... Citisem despre compararea păcatelor cu o povară pe care o ducem după noi și imaginile din film m-au dus cu gândul tocmai la as-

ta... Au trecut ani mulți între momentul în care omul pricinuisese moartea animalelor și momentul în care a înțeles că trebuie să își răscumpere greșeala făcută atunci: dar, până să se lupte să scape de povara păcatelor sale, inima sa nu era liberă...

Tot așa noi ar trebui să înțelegem că trebuie să scăpăm de povara păcatelor noastre, care ne apasă fie că ne dăm, fie că nu ne dăm seama. Mai devreme sau mai târziu, va veni momentul în care vom regreta că ne-am trăit viața apăsăți de o greutate atât de mare...

Creștini fiind, ar trebui să înțelegem că Hristos a murit pe cruce pentru păcatele noastre. El a luat povara păcatelor noastre asupra Sa... Nu trebuie să uităm că *El a purtat păcatele noastre în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murind față de păcate, să viețuim dreptății* (I Petru 2, 24). Oamenii nu vor, pur și simplu, să înțeleagă cât de mare a fost jertfa Sa...

Asta s-a văzut foarte bine din tonele de comentarii care s-au făcut pe marginea filmului *Patimile*, făcut de Mel Gibson... Un Hristos batjocorit, bătut, răstignit nu are nimic de-a face cu viața noastră creștină căldică... Dar Hristos a pățimit pentru noi, nu a jucat teatru. A pățimit pentru ca noi să trăim viața cea nouă, de fii ai lui Dumnezeu. A spus cineva: „Poate că uneori e nevoie să curgă gârlă kilogramele de ketchup hollywoodian, pentru a-ți da seama cum vine treaba cu «trupul și sângele lui Iisus». Poate că e nevoie de «un prostuț isteț» ca Mel Gibson ca să realizezi că din Iisus nu au sărit pene îngerești atunci când a fost chinuit și să ai pentru o clipă revelația euharistiei...”¹¹⁹

Frumos spus: Hristos a murit pe cruce pentru a ne da Sfânta Împărtășanie, Trupul și Sângele Său,

¹¹⁹ Florin Lăzărescu, *Jurnal intim*, 9 Aprilie 2004.

spre iertarea păcatelor și viața de veci... Suntem oare conștienți de valoarea jertfei Sale?... În timp ce Hristos vrea să ne dea Pâinea vieții, noi ne mulțumim doar cu hrana cea stricăcioasă a lumii acesteia... Și asta pentru că nu vrem să ne schimbăm viețile, pentru că nu vrem să renunțăm la păcat...

Am scris acum câțiva ani câteva versuri pe care nu simțeam nevoia să le împart cu nimeni. Acum însă, încercând să te fac și pe tine părtaș mesajului poeziei, îndrăznesc să ți le arăt...

Hristos era dus spre Golgota...
Vedeam cum prietenii mei, rudele mele,
Cum frații și dușmanii mei
Se apropiau de El și Îl scui-pau și Îl loveau,
Iar noi făceam același lucru...
Nu puteam să Îi văd chipul,
Ci numai ceafa plină de sudoare și sânge.
Coroana de spini mă zgâria
Ca și cum ar fi vrut să mă pregătească pentru
piroane...
Și simțeam că Domnul nu mă purta numai pe
mine,
Ci că mai purta în spate și alte miriade de cruci.
Mi se părea că fiecare om era purtat pe umerii
Săi.
Iar voi erați lângă mine
Ca și cum am fi fost din același lemn...

Da, Hristos a purtat păcatele noastre... Nu mai e nevoie să ne legăm greutăți de mijloc sau să ne dăm cu capul de pereți de disperare... Hristos ne-a chemat la libertate, la iubire, la bucurie. Oricât de mare ar fi povara păcatelor noastre, mai mari sau mai mici, care

ne împiedică să gustăm adevărata libertate la care ne-a chemat Dumnezeu.

„Cum adică, noi nu cunoaștem adevărata libertate?...”

Zicea Iisus către iudeii care crezuseră în El: „Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi”. Ei însă I-au răspuns: „Noi suntem sămânța lui Avraam și nimănui niciodată n-am fost robi. Cum zici Tu că: «Veți fi liberi?»” Iisus le-a răspuns: „Adevărat, adevărat vă spun: «Oricine săvârșește păcatul este rob al păcatului. Iar robul nu rămâne în casă în veac; Fiul însă rămâne în veac. Deci, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veți fi într-adevăr»” (Ioan 8, 31-36).

Da, dacă vom cunoaște Adevărul, care este Hristos, vom fi liberi... Numai că noi Îl întrebăm pe Hristos Dumnezeu care S-a făcut om pentru mântuirea noastră, asemenea iudeilor din vechime: „Cum spui Tu că nu suntem liberi, că niciodată nu am fost robi?”. Ar trebui să ne dăm seama că patimile noastre ne apasă, că ne împiedică să fim liberi...

„Da, dar pentru a ne schimba e nevoie de o minune... Ar trebui să facă Dumnezeu o minune ca să ne schimbăm...”

Dumnezeu a făcut de-a lungul istoriei multe minuni, dar oamenii nu au știut de fiecare dată să le înțeleagă...

Trecând El dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea. Și iată, au început să strige și să zică: „Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?” Departe de ei era o turmă mare de porci, păs-

când. Iar demonii Îl rugau, zicând: „Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci”. Și El le-a zis: „Duceți-vă”. Iar ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țărm în mare și a pierit în apă. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizații. Și iată, toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor (Luca 8, 28-35).

Problema e simplă: Hristos Fiul lui Dumnezeu izbăvește din robia diavolului doi demonizați. Dracii izgoniți intră în turma de porci – animale considerate necurate după învățătura Vechiului Testament – și se aruncă în apă. Gadarenii, în loc să Îi mulțumească Domnului că le vindecase doi oameni, Îl roagă să plece de la ei...

Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși care stăteau departe, și care au ridicat glasul și au zis: „Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi!” Și văzându-i, El le-a zis: „Duceți-vă și vă arătați preoților”. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. Și a căzut cu fața la pământ la picioarele lui Iisus, mulțumindu-I. Și acela era samarinean. Și răspunzând, Iisus a zis: „Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?” Și i-a zis: „Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit” (Luca 17, 12-19).

S-au vindecat zece leproși, unul singur s-a întors să Îi mulțumească Domnului care le dăduse tămăduirea. Zece se vindecaseră și numai unul a știut să pună început bun mântuirii după vindecarea sa...

Cam puțin, nu? „Dacă aş fi fost eu între ceilalţi nouă, cred că m-aş fi întors să Îi mulţumesc...”

Dumnezeu vrea să te vindece de lepră, de lepra sufletească pe care poate că alţii nu o văd, dar pe care tu o poţi simţi ca atare... Vrei să fii vindecat?

A., un tânăr de 25 de ani, era căzut în patima beţiei şi a desfrâului. După ce s-a spovedit, a început să se lupte cu patimile sale. După aproape un an, a reuşit să renunţe de tot la ele.

D. era atât de obsedată de sex, încât nu rezista mai mult de trei nopţi fără să păcătuiască. După ce s-a spovedit, a început o luptă crâncenă cu ea însăşi. Lupta a durat cinci ani, tot atât cât durase şi perioada de desfrâu. După cinci ani era schimbată total. S-a măritat şi a avut parte de o viaţă de familie fericită¹²⁰.

I. era atât de dependent de masturbare încât şi la facultate se ducea în pauză la WC pentru a scăpa de hormoni. După ce s-a spovedit, a încercat să renunţe. Iar se spovedea, iar ceda. După câteva luni de zile, scârbindu-se de starea în care se afla, a hotărât să renunţe de tot la acest păcat. Cu ajutorul lui Dumnezeu a reuşit.

¹²⁰ Un cititor: *Aceste scurte istorisiri sunt foarte importante, chiar dacă sunt scurte: ele arată tinerilor că spovedania e un „început bun”, că e începutul bun al luptei, că nu trebuie să se aştepte că imediat cum au ieşit de la spovedanie sunt cu totul şi cu totul alţi oameni. Sunt alţii, în sensul că sunt înarmaţi pentru luptă, dacă au ales să o înceapă, dar să nu se aştepte ca toată ispita şi tot răul să dispară instantaneu, pentru că nu e niciodată aşa. Principalul este să nu renunţe niciodată la luptă: te spovedeşti, te luminezi, cazi din nou, plângi, te simţi mic şi de nimic, te ridici, te duci din nou la spovedanie, şi tot aşa. E un proces. Un proces prin care creşti. Şi cu fiecare ridicare mai faci un pas, pe încă o treaptă. E foarte important să ştim că aşa se duce lupta, nu de pe o zi pe alta.*

R., o fată ai cărei părinți sunt plini de bani, a făcut primul avort la 16 ani. Până la 23 a mai făcut câteva... La 23 de ani, mergând să avorteze, a stat de vorbă cu un preot care a convins-o să renunțe la avort. S-a spovedit la capela spitalului. A păstrat sarcina, a născut copilul. Cu tatăl copilului nu s-a mai văzut... dar s-a măritat cu un fost coleg de liceu. Au greutăți materiale, pentru că părinții ei s-au supărat că nu a avortat ultimul copil din flori, dar sunt fericiți împreună.

Aș putea face o listă de sute de nume cu oameni cărora viața le-a fost schimbată prin spovedanie. Cred că fiecare duhovnic iscusit ar putea scrie sute și chiar mii de nume pe o astfel de listă...

Spovedania e un pas foarte important pe care trebuie să îl facă orice creștin care vrea să se apropie de Dumnezeu. Dumnezeu a dat preoților Săi puterea de a lega și de a dezlega păcatele... Oare există o minune mai mare?... Hristos vrea să ne ierte păcatele, noi oare vrem?...

Stăm și ne întrebăm de ce lucrurile nu merg bine în viața noastră, de ce e atâta monotonie, atâta răceală, atâta falsitate...¹²¹ Și răspunsul este că nu vrem să fim ai lui Dumnezeu.

„Dar ce, poate o spovedanie să ne schimbe viețile?”

Și răspunsul este: Da, fiecărui om care se spovedește cu nădejde în Dumnezeu, viața i se va schimba în bine.

Când ești împovărat cu păcate, e foarte greu să crezi că viața ta se poate schimba... Diavolul îți paralizează voința și tu crezi că nu ai nicio șansă să te în-

¹²¹ O cititoare: *Câți oameni se plâng de asta, fără să își dea seama măcar sau să vrea să știe vreodată răspunsul...*

drepti... Dar tocmai aici trebuie să intervină credința: *Cred, Doamne, ajută necredinței mele...*

Să nu lăsăm credința noastră să fie înghițită de necredință... Să nu credem doar că Hristos a înviat din morți, să credem că a înviat din morți pentru ca și noi să înviem din groapa păcatului...

M-a sunat ieri un tânăr care vrea să se sinucidă pentru că este foarte bolnav și nu mai poate suporta boala sa. După ani de suferință a ajuns la capătul puterilor. I-am spus: „Degeaba crezi în Dumnezeu, degeaba crezi învățăturile Bisericii. Dacă nu crezi că Hristos vrea să te mântuiască, credința ta e zadarnică...” Nu știu cum trebuia să îi vorbesc. Poate am greșit, dar am crezut că acesta e lucrul cel mai important, să înțelegem că Dumnezeu vrea să ne mântuiască. Pentru a ne mântui, trebuie să ne schimbăm viețile. Pentru a ne schimba viețile, trebuie să Îl chemăm pe Dumnezeu în ajutorul nostru. Singuri nu ne putem schimba... Diavolul stă împotriva noastră.

Vedem cum unele campanii în mass-media au convins câțiva oameni să renunțe la fumat. Dar, prin aceasta, viețile lor nu au devenit mai curate. A plecat diavolul fumatului și a venit cel al mândriei... Numai atunci când Îi cerem lui Dumnezeu să ne ierte păcatele și atunci când luăm prin preot dezlegare de păcate suntem pe drumul cel bun.

„Dar eu nu vreau să mă duc la preot, vreau să mă schimb singur...”

Asta sună cam așa: „Dumnezeu a lăsat Taina Spovedaniei ca leac pentru vindecarea rănilor sufletești și oamenii consideră că se pot vindeca și fără leacul lăsat de Dumnezeu...”

Îndrăznesc să dau și eu mărturie despre puterea spovedaniei. Și nu voi scrie despre primele spoveda-

nii din viața mea – deși au fost foarte importante pentru mine.

Ci voi scrie despre ceva foarte recent, legat de munca la cartea de față, care a durat mai mult de un an... Când am scris prima parte, m-am bucurat că Dumnezeu mi-a ținut mintea curată... La un moment dat, m-am mândrit: „Ia uite, eu tot scriu despre atâtea probleme smintitoare, eu citesc atâtea materiale smintitoare și mintea mea e curată...”. Din acea clipă mintea mea s-a umplut de mândrie și am început să primesc gânduri păcătoase. Mai trecusem printr-o ispită similară cu ani în urmă și atunci cu mare greutate duhovnicul reușise să mă ajute să mă pun pe picioare... De această dată însă, nu voiam să mă lupt cu păcatul. Primeam în minte tot felul de gânduri murdare și mă gândeam cum ar fi să le pun în aplicare. Ispita era din ce în ce mai puternică.

Îmi dădeam seama că, dacă voi cădea iarăși, dracii care mă părăsiseră când mă rupsesem de rățăcirile tantrice se vor întoarce asupra mea, având noi ajutoare de partea lor... Îmi dădeam seama că păcatul era o formă de lepădare de Hristos și că dacă păcătuiam o luam pe calea morții. Tot ce clădisem în viața mea creștină se surpa. În scurtele momente în care aveam mintea limpede mă rugam cu disperare Maicii Domnului și sfinților să mă ajute. A fost cea mai grea ispită din viața mea creștină... Duminica, ducându-mă la biserică, i-am spus duhovnicului meu că aș vrea să mă spovedesc. Fără să mă mustre că amânașem atâtea spovedania, părintele a fost de acord.

Pot mărturisi că spovedania a fost o veritabilă curățire. Adică am intrat cu o minte plină de păcate și

am ieșit plutind¹²². Nu îmi venea să cred. Am înge-nuncheat mai apoi la icoana Mântuitorului, mulțumindu-I din suflet. Nu am plâns, ci dimpotrivă. Îmi venea să cânt de bucurie... Hristos mă ridicase dintr-o ispită foarte, foarte grea...¹²³

(Ajutându-mă să mă ridic din căderea cu gân-dul, duhovnicul mi-a spus că ispita se datora faptului că scriu la această carte... Când am scris cărțile des-pre boală, am avut familia bolnavă. Când am scris contra anumitor patimi, mi s-a întâmplat ca brusc patima respectivă să se năpustească asupra mea, uneori chiar la câteva ore după ce terminasem lu-crul...¹²⁴ Vă rog pe toți să mă pomeniți, să mă țină Dumnezeu departe de păcat. Recunosc că, dacă nu aș avea ascultare de la duhovnic să scriu, nu aș scrie. Sau poate aș scrie literatură...).

Da, spovedania este o minune. Sau mai bine zis poate fi o minune... E minunea transformării unui suflet mort în unul viu, a transformării unui suflet

¹²² De fapt, încă de când duhovnicul a spus că mă primește să mă spovedesc am simțit cum s-a deschis o fereastră în mintea mea și gândurile murdare au început să iasă, ca niște păsări.

¹²³ Un cititor: *Eu am de multă vreme niște gânduri urâte împo-triva persoanelor pe care le iubesc cel mai mult – mama mea, de exemplu. Și mă doare foarte tare că îmi vin asemenea gân-duri... După ce m-am spovedit, am observat că gândurile nu au dispărut în totalitate, dar s-au rărit...*

¹²⁴ Sau în timp ce lucram... De exemplu, în anul 2020 a văzut lumina tiparului cartea mea *Despre divorț*. Lucrând la ea vreme îndelungată, cu mai mult de zece ani în urmă am avut o mare ispită (despre care duhovnicul mi-a spus că nu e de niciun folos să vorbesc; numai Dumnezeu m-a păzit, la propriu, de o grea cădere). Dar vreau totuși să cer rugăciunile cititorilor pentru a termina o altă carte la care lucrez de mulți ani – despre sinuci-dere. Cu ajutorul binecuvântării duhovnicului și al rugăciunilor celorlalți sper să termin cu bine și această carte... (notă la ediția prezentă – 2020).

tulburat în unul liniștit, a unuia deznădăjduit într-un suflet senin...

Oricum, atunci când am spus că Hristos a purtat povara păcatelor noastre nu voiam să se înțeleagă că mântuirea noastră constă în a accepta pur și simplu, la nivel rațional, jertfa Lui, așa cum fac protestanții. ... *Așa și cu credința: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăși. Dar va zice cineva: „Tu ai credință, iar eu am fapte”; arată-mi credința ta fără fapte și eu îți voi arăta, din faptele mele, credința mea. Nu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar și demonii cred și se cutremură. Vrei însă să înțelegi, omule nesocotit, că credința fără de fapte moartă este?* (Iacov 2, 17-20).

Ca să putem face faptele bune, faptele credinței, trebuie ca sufletele noastre să fie curățite de păcat... Altfel, cu sufletul murdar, nu vom fi în stare să facem binele cum trebuie... Da, după ce ani de zile am trăit în păcat, fiind dușmani ai lui Hristos, răstignindu-L încă o dată prin păcatele noastre, acum e rândul nostru să ne purtăm crucea pentru a ne mântui. Lupta e grea, dar și plata e mare...

În viața Sfântului Apostol Petru citim o întâmplare cutremurătoare: „Pe când Sfântul Petru era căutat spre ucidere, l-au rugat credincioșii să se ascundă și să iasă din Roma, pentru folosul multora. Dar Petru n-a voit să facă aceasta, ci dorea să pătimească și să moară pentru Hristos. Poporul credincios, plângând, îl ruga pe apostol să-și păzească viața atât de trebuincioasă Sfintei Biserici, care se înviforează în mijlocul primejdiilor de valurile necredincioșilor. Deci, văzând Sfântul Petru lacrimile turmei celei cuvântătoare a lui Hristos, a făgăduit să iasă din cetate și să se ascundă; iar noaptea, făcând sobornicească rugăciune și sărutând pe toți, a plecat singur.

Pe când era la porțile cetății, a văzut înaintea sa pe Mântuitorul Hristos venind către cetate; iar Petru, închinându-se Lui, I-a zis: *Doamne, unde mergi?* Răspuns-a Domnul: *Mă duc la Roma, ca iarăși să mă răstignesc!*" (Viețile Sfinților, 29 iunie)¹²⁵.

Când Sfântul Apostol Petru fugea de mărturisirea lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu ar fi primit încă o dată răstignirea pentru a chema la credință sufletele apăsate de păcat și pentru a-i întări în credință pe cei credincioși... (Dar Sfântul Petru s-a întors la Roma, unde a primit moarte mucenicească și a intrat în *Împărăția cea gătită sfinților*...)

Îți dai seama cât de mare e dragostea lui Dumnezeu pentru oameni? Hristos ar mai purta încă o dată crucea, ar mai primi încă o dată răstignirea pentru ca noi să credem în El și să mergem pe calea mântuirii...

Vino, frate, vino spre Hristos, Care a ieșit în întâmpinarea ta... I-ai rănit destul dragostea pe care ți-o poartă. Lasă toate și vino la El. Părăsește păcatele și trăiește o viață curată. Spovedește-te și lasă în urma ta trecutul păcătos și murdar și privește înainte...

Și ți ține minte: pentru cei care stau departe de spovedanie, ea nu înseamnă nimic. Pentru cei care se spovedesc *de mântuială*, ascunzându-și păcatele, iarăși nu înseamnă mare lucru. Dar, pentru cei care știu că mărturisindu-și păcatele încep cu adevărat o viață nouă, că primesc puterea de a se lupta cu patimile lor și cu dracii care îi ispitesc, spovedania este o minune. Aș spune asta de o mie de ori...

¹²⁵ Editura Episcopiei Romanului, 1997, p. 486.

Luptăm până cădem...

Întrebare: *Mă masturbez, îmi pare rău, mă ridic. Iarăși cad, iarăși mă spovedesc. M-am spovedit de vreo zece ori și nu mai am obraz să mă duc iarăși la părinte... Și nu știu ce să fac, că am simțit clar puterea spovedaniei, așa că știu că fără spovedanie îmi va fi și mai greu să renunț. Mai ales când fac baie mă apucă ispita. Îmi puteți zice ceva care să mă ajute?...*

Îți răspund cu o apoftegmă din *Patericul egiptean*: „Un frate, fiind stăpânit de mâhnire, l-a întrebat pe un bătrân: «Ce voi face, că-mi zic gândurile că fără de vreme m-am lepădat de lume și nu pot să mă mântuiesc». Și i-a răspuns bătrânul: «Deși nu putem să intrăm în Pământul Făgăduinței, mai de folos ne este să ne rămână oasele în pustie decât să ne întoarcem în Egipt»”¹²⁶. Făcând o paralelă între ieșirea iudeilor din robia egipteană și ieșirea omului din robia păcatului, acest avvă dădea mărturie că, din moment ce am pornit războiul duhovnicesc, mai bine să rămânem toată viața în acest război, chiar dacă nu vom ajunge să gustăm liniștea, decât să ne întoarcem la viața de păcat. În luptă ai intrat... De ce să ieși acum? De rușine? Dar duhovnicul tău nu se va scârbi de tine, orice păcate i-ai spune. Și, cu cât vede că te ridici încă o dată, cu atât se va bucura...

E lung războiul, durează de ani de zile? Nu dez-nădăjdui... Chiar dacă ispita diavolească pare foarte mare și e aproape cu neputință să o birui, tu ridică-te la luptă...

¹²⁶ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, p. 390.

Îmi aduc aminte câteva replici din filmul *Inimă neînfricăată*, un film foarte reușit despre viața eroului scoțian William Wallace:

„- Eu zic să ripostăm acum !

- Nu-i putem învinge! Este sinucidere!

- Ne luptăm cu ei!

- Nu putem să învingem o armată.

- Nu doar cu cincizeci de țărani.

- Nu trebuie să înfrângem dușmanul, ci trebuie măcar să ne ridicăm împotriva lui.”

E foarte posibil ca vorbele acestea să nu fi fost spuse și în realitate de către scoțienii hotărâți să lupte cu invadatorii englezi. Dar ultima replică a fost spusă de-a lungul istoriei atât de neînfricații scoțieni, cât și de mulți alți eroi, de viteji, de haiduci, de oameni care au înțeles că lupta pe viață și pe moarte este de preferat unei vieți de robie, unei vieți umilitoare... A fost o replică spusă prin fapte, dacă nu prin vorbe. E bine ca atunci când pornim la lupta duhovnicească să avem nădejde că Dumnezeu ne va întări, că ne va da putere să biruim păcatul. Că El biruie de fapt, nu noi. Că ale noastre sunt numai șovăielile, neputințele, căderile...

Și totuși, dacă nu avem atâta nădejde încât să credem că Hristos ne va da putere să biruim în războiul duhovnicesc, măcar să ieșim la luptă... Măcar să spunem răspicat prin faptele noastre că am înțeles că lumea păcatului e o lume a morții, a decepțiilor, a minciunii... Măcar să încercăm să punem capăt păcatului. Și astfel schimbarea noastră va fi o rugăciune fără cuvinte, ca cea din Evanghelie: *Cred, Doamne! Ajută necredinței mele* (Marcu 9, 24).

Spune și tu prin faptele tale: „Ajută, Doamne, necredinței mele...” Și Hristos te va ajuta, primind începutul tău bun ca o dovadă de credință...

Cununa biruinței

Întrebare: *Mă lupt de mulți ani cu ispita de a face sex. Îmi e teamă că voi cădea cu vreo fată. De ce nu îmi alungă Dumnezeu ispita asta?*

Răspuns: Dumnezeu îngăduie să fim ispitiți ca să primim cunună. Dacă nu ne luptăm cu păcatul, cum ne vom mântui? „Povestitu-s-a despre Maica Sara că a răbdat treisprezece ani, fiind luptată tare de dracul curviei, și niciodată nu s-a rugat să se depărteze războiul de la dânsa, ci mai vârtos zicea: «Dumnezeule, dă-mi putere...»”¹²⁷. Maica Sara știa că lupta îi aduce cunună, nu se temea... Noi însă suntem slabi, e normal să cerem în rugăciune ca Dumnezeu să ridice ispitele care se abat asupra noastră...

Însă, dacă nu primim ajutorul nădăjduit, să nu ne descurajăm... Ia aminte la ce i s-a întâmplat unui părinte pe nume Conon: „Pentru că bătrânul era cu viață îmbunătățită, l-au rânduit să săvârșească botezurile, așa că el ungea cu Sfântul Mir și boteza pe cei care veneau la el. În timp ce ungea cu Sfântul Mir o femeie, s-a smintit. De asta a dorit să plece din chinovie. Pe când avea de gând să plece, i s-a înfățișat Sfântul Ioan, zicându-i:

- Rabdă, și-ți voi ușura lupta!

Într-o zi a venit o fată din Persia ca să se boteze. Fata era plăcută la chip și foarte frumoasă, încât preotul n-a putut să o ungă cu Sfântul Mir. Și a stat acolo fata două zile fără să fie botezată. Când arhiepiscopul

¹²⁷ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, p. 224.

Petru a auzit, s-a minunat de cele petrecute cu bătrânul și avea de gând să rânduiască o diaconiță pentru săvârșirea botezului. Dar n-a făcut asta, ca să nu strice rânduiala. Preotul Conon însă și-a luat haina lui din piele de oaie și a plecat, spunând:

- Nu mai rămân în locul acesta!

Și cum mergea el spre pădure, iată, îl întâlnește pe Sfântul Ioan Botezătorul, care îi spune cu voce blândă:

- Întoarce-te la mănăstirea ta și-ți voi ușura lupta!

Avva Conon îi zice cu mânie:

- Crede-mă că nu mă voi întoarce. Mi-ai făgăduit de atâtea ori și n-ai făcut nimic!

Atunci Sfântul Ioan l-a apucat de mână, l-a așezat jos pe un tăpșan și, dându-i la o parte hainele, a făcut asupra lui de trei ori semnul crucii mai jos de buric și i-a spus:

- Crede-mă, părinte Conon, am vrut să-ți fie răsplătită lupta ta! Dar pentru că nu vrei, iată, ți-am ușurat lupta, dar n-ai răsplătit ostenele tale.

Și s-a întors părintele Conon în chinovia unde era rânduit să săvârșească botezurile. A doua zi a botezat-o pe persană fără să privească cumva că este femeie cu firea. Și a mai botezat Conon și a uns cu Sfântul Mir încă alți 12 ani, dar trupul lui n-a mai tresărit și nici n-a mai privit dacă cea botezată este femeie cu firea. Și astfel a murit¹²⁸.

Întâmplarea e cutremurătoare: însuși Sfântul Ioan i se arată părintelui și îi spune că îi va ușura lupta, dar părintele nu îl ascultă... E ușor să îl judecăm pe acest părinte și să ne întrebăm: „Cum de a fost atât de necredincios?”

¹²⁸ *Limonariu*, Alba Iulia, 1991, pp. 30-31.

E greu însă să trecem prin ispite atât de mari... Dacă am fi avut noi parte de ispitele părintelui Conon, poate că ne-am fi lepădat de credință...

Oricum, această întâmplare arată că Dumnezeu știe de ce nu ți-a ridicat încă ispita prin care treci, chiar dacă această ispită te luptă de ani de zile. Dumnezeu ți-a ascultat rugăciunea, chiar dacă ți se pare că nu ți-a răspuns la ea. Ți-a răspuns chiar numai prin faptul că te-a întărit să rezisti atâția ani fără să cazi...

Mai multe nu am să îți spun. Roagă-te cu credință: „Doamne, fie voia Ta, nu voia mea...” Pentru că voia lui Dumnezeu este să te mântuiască. Voia lui Dumnezeu este să fii biruitor în lupta cu păcatul. Voia lui Dumnezeu este să primești cunună veșnică pentru lupta ta... Dar, dacă tu vei primi în inima ta păcatul, dacă te vei mulțumi să faci cu gândul păcatele pe care din diferite motive nu le poți face și cu trupul, vei pierde această cunună...

„La o mănăstire de femei era o monahie, nepoata egumenei, care a iubit un tânăr ce venea adesea în acea mănăstire ca să vază pe sora sa. Iar pomenita monahie atâta l-a dorit, încât căuta chip și vreme să săvârșească cu fapta păcatul cu el, căci cu mintea și cu gândul de multe ori curvise. Deci, într-această patimă rea a murit, ticăloasa, fără să-și săvârșească pof-ta ei, că nu i-a ajutat locul. Iar la moarte a mărturisit celelalte păcate ale ei, și, primind Sfânta Împărtășanie, s-a sfârșit fără să îi spună duhovnicului pof-ta ei pe care o avea să păcătuiască, dacă ar fi găsit vreme îndemânatică. Egumena, care o iubea mult pentru că-i era rudă, după ce i-a făcut pomenirile, se ruga Domnului să îi descopere cu post și cu lacrimi în ce

loc se află monahia. Așadar, rugându-se cu post și cu lacrimi, după multe zile a văzut-o în vedenia sa, că era întunecată și urâtă, zicându-i: «Cunoaște, maica mea, că sunt osândită în iad.» Iar ea s-a minunat, zicând: «Cum este cu puțință? Tu erai fecioară. Ai venit de mică în mănăstire și ai păzit toate rânduielile vieții monahicești. Pentru ce, dar, te-ai osândit?». Iar ea a spus pricina de mai sus. Îi zice egumena: «Nu cred că milostivul Dumnezeu numai pentru o poftă trupească pe care nu ai săvârșit-o să te muncească veșnic». Iar ea a răspuns: «Nu te minuna, căci pe drept sunt osândită, că ochiul celui Prea Înalt nu suferă să vadă vreo întinăciune sau prihană de faptă, sau de cuget, care să nu se spele și să nu se albească prin Sfânta Mărturisire. Căci eu deși nu am săvârșit păcatul în faptă, dar cu cugetul de multe ori am curvit, și de așa fi găsit loc și vreme potrivită, l-aș fi săvârșit și cu lucrul. Să știi, dar, că mulți, nu numai mireni, ci și monahi, se osândesc, fiindcă nu se îngrijesc de spovedanie, și sfătuiește-le și pe surorile mănăstirii să se mărturisească cu luare aminte, dacă doresc mântuirea lor». Acestea văzându-le egumena, se tânguia pentru pierzania nepoatei sale”¹²⁹.

¹²⁹ *Mântuirea păcătoșilor*, Editura Bunavestire, Bacău, 351-352.

A doua pocăință...

Am trecut de curând pe la biserica mănăstirii Radu Vodă, să mă închin la moaștele Sfântului Nectarie. Și un student mi-a spus: *Am căzut... Căderea îți dă un gust amar. Am fost creștin aproape un an și viața mea a fost frumoasă. Dar, e greu să fii creștin. Fetele sunt prea atrăgătoare ca să stai departe de ele. Îmi e teamă că, dacă mă voi apropia iarăși de biserică, am să cad din nou, mai devreme sau mai târziu. Și nu există nicio rețetă sigură, pe care să o respect cum trebuie și să nu mai cad. Îmi poate garanta cineva că, după ce vin iarăși în biserică, nu voi cădea și mai tare? Că zice în Biblie ceva de dracii care se întorc în casa din care au plecat...*

Auzindu-l, a crescut în mine dorința de a scrie ceva despre a doua pocăință, un subiect care este tratat cam superficial de către preoții și teologii contemporani...

Există sute de texte despre pocăință, despre cum trebuie omul să își schimbe viața atunci când Îl cunoaște pe Hristos. Pe mine m-a marcat mult un text care vorbește indirect despre această virtute...

„Undeva, în junglă, un preot ortodox din Mitilene, catehizează și botează o mică grupare de sălbatici. După un an revine în zonă și ia legătura cu șeful micului trib neofit și le spune:

- Acum, că tot sunt aici, ar fi bine să vă spovediți de păcatele pe care eventual le-ați făcut între timp și să vă împărtășesc.

- Care păcate? Nu ne-ai botezat pe toți?
- Păi, să spovediți păcatele pe care le-ați mai făcut după ce v-am botezat.

- Cum, voi mai faceți păcate după botez?

La acest răspuns, suprem normal, răspuns pe care în mod cert creștinismul primar îl avea ca pe cel mai firesc, părintele Iacob a tăcut, a făcut Liturghia, i-a împărtășit și a plecat rușinat și zguduit¹³⁰.

Întâmplarea pare de statura întâmplărilor din *Limonariu* și din *Patericul egiptean*... După botez, sălbaticii și-au schimbat cu totul viața, renunțând la păcat... Convertirea a fost totală¹³¹, așa cum au fost convertirile descrise în Viețile Sfinților...

În zilele noastre există însă mulți oameni al căror drum spre Hristos este plin de poticniri, nefiind clar și luminos ca al acelor sălbatici. Sunt oameni ca-

¹³⁰ Pr. Luis Gonzalez, *Teologie pentru universitari*, p. 326. Am fost surprins să descopăr întâmplarea descrisă într-o carte a unui preot catolic – deși e vorba de lucrarea botezului ortodox, botezul cel adevărat.

¹³¹ Un cititor: *Diferența dintre acest caz minunat și viețile noastre este că acești oameni au primit botezul adulți fiind, conștiinți fiind de ceea ce se întâmplă cu ei. Conform tradiției, copilul care primește botezul în ziua de azi îi are, în mod teoretic, pe nașii de botez răspunzători pentru modul în care va înțelege mai târziu - când va putea înțelege - valoarea a ceea ce a primit. Dar în zilele noastre, când banii sunt criteriul după care se aleg nașii și faptul că „dă bine” să ai nași faimoși sau când cei ce doresc cu adevărat să își ducă fiul spiritual pe drumul cel bun sunt ridiculizați, ne mai putem aștepta noi oare la asemenea conștiință a botezului și a ceea ce înseamnă sau trebuie să însemne acesta pentru noi? Întrebarea e foarte bună... Din păcate, în loc să înțeleagă responsabilitatea pe care o au față de pruncul de botez, nașii se achită doar de responsabilitățile materiale, pe cele spirituale lăsându-le deoparte, în detrimentul copiilor... Asta e una din cauzele pentru care, peste ani, copiii se îndepărtează de biserică...*

re au trăit în păcat sau chiar departe de botez și de credința în Hristos și, ajungând în biserică, după câteva luni sau câțiva ani sunt din nou biruiți de păcate. Ei consideră că au experimentat și viața creștină, iar experimentul a eșuat. Nu pot suporta ideea că au căzut și atunci consideră ori că poruncile Bisericii sunt prea exigente, ori că Dumnezeu e prea bun și îi va mântui chiar dacă vor trăi departe de biserică, așa cum îi va mântui și pe creștinii sau pe preoții care păcătuiesc.

Hristos ne-a spus: *Când duhul necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă și nu găsește. Atunci zice: „Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit”; și venind, o află golită, măturată și împodobită. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrând, sălășluiesc aici și se fac cele de pe urmă ale omului aceleia mai rele decât cele dintâi* (Matei 12, 43-45).

Diavolul nu suportă să fie izgonit de harul lui Dumnezeu de la omul care trăia în patimi. Caută cu orice chip să pună din nou stăpânire pe el. Dar cuvintele Evangheliei nu trebuie să ne convingă să rămânem prieteni cu un diavol, ca nu cumva, certându-ne cu el, acesta să se întoarcă împreună cu alte șapte duhuri necurate. Hristos vrea să ne atragă atenția asupra importanței războiului pe care trebuie să îl ducem, nu să ne sperie și să ne arunce în deznădejde...¹³²

¹³² O cititoare: *Era potrivit ca, în completarea versetului din Matei de mai sus, să fi spus că nu suntem niciodată singuri, că, dacă alegem să fim cu Hristos și să gonim demonul inițial, vom dobândi prin El puteri cu care să luptăm cu acei șapte demoni. Pentru mine, cele mai zguduitoare cuvinte din Sfânta Scriptură sunt cele din Sfânta Evanghelie după Ioan: „În lume necazuri veți avea. Dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea”.*

Dacă în perioada de început a Bisericii creștinii duceau o viață foarte sfântă – riscul de a primi muce-nicia fiind foarte mare –, în vremurile premergătoare prigoanei pornite de Antihrist creștinii vor duce o viață din ce în ce mai comodă, încercând să combine virtutea cu păcatul...

Cred că e mare nevoie ca fiecare creștin să cunoască valoarea cea mare a pocăinței... Să fie pocăința un fel de refugiu după momentele de cădere, un fel de armă împotriva inamicului... Cu cât diavolul ne luptă mai tare, cu cât cădem mai des, cu atât trebuie să ne apropiem cu inima zdrobită de Hristos și să Îi cerem iertare.

Diavolul ne pune în minte gânduri mincinoase: „Hristos nu ne va mai ierta încă o dată, am păcătuit de prea multe ori”. Sau: „Nu are rost să mă duc la duhovnic să îi spun iarăși că am căzut, că va râde de mine...”. Sau: „Degeaba mă voi ridica acum, că iarăși voi cădea...”. Sau: „În iad mă voi duce, că mi-am bătut iarăși joc de harul lui Dumnezeu păcătuind...”¹³³

Când ne spune diavolul că nu are rost să ne ridicăm, ne prinde bine să citim texte în care vedem cum unii păcătoși și-au îndreptat viețile prin pocăință...

„Un frate oarecare ce trăia în Enat, în mănăstirea Alexandriei, a căzut în păcatul curviei și, după cădere, de multa lui scârbă l-a adus pe el vrăjmașul la deznădăjduire. El, mai venindu-și în fire și văzându-se biruit de scârbă și deznădăjduit, singur ca un doctor iscusit fiind, a pus gândul său spre buna nădejde, zicând: «Cred în marea milostivire a lui Dumnezeu, că Își va face milă și cu mine păcătosul și mă va ierta!». Iar când grăia el întru sine acestea, diavoli

¹³³ O cititoare: *Foarte bune aceste exemple; chiar sunt gânduri cu care eu de exemplu mă lupt des.*

i-au zis: «Cum știi tu că Își va face milă cu tine?». Și le răspundea lor așa: «Dar voi cine sunteți și ce grijă aveți, de Își va face Dumnezeu milă cu mine ori de nu Își va face? Că voi sunteți fiii întunericului, ai gheenei și ai pieirii veșnice, iar Dumnezeu este bun și milos-tiv. Voi ce treabă aveți?». Acestea grăindu-le lor fra-tele, au fugit dracii rușinați de la dânsul, neputând să-i mai facă nimic. Iar fratele, cu nădejdea și cu aju-torul lui Dumnezeu, s-a pocăit și s-a mântuit¹³⁴.

De o mie de ori dacă ar fi să cădem, de o mie de ori să ne ridicăm. Că dacă ne va prinde moartea po-căindu-ne cu zdrobire de inimă, ne vom mântui, chiar dacă am făcut mulțime de păcate...

Mai spun o dată: îmi place foarte mult întâm-plarea cu părintele Iacob și sălbaticii botezați... Cred însă că ar trebui să citim nu doar lucruri de acest gen, despre măsuri duhovnicești foarte înalte, ci să citim lucruri de care avem nevoie la măsura noastră du-hovnicească. Exemplul cel mai clar care îmi vine în minte legat de a două pocăință este o altă întâmplare din *Pateric*. Cred că de ea se pot folosi toți oamenii care, după ce au trăit o vreme aproape de biserică, au sufletele amortite de păcatele mai mici sau mai mari pe care le-au făcut și nu mai au curajul să se ridice...

„Un frate, biruindu-se de curvie, în toate zilele se afla săvârșind păcatul și în toate zilele Îl îmblânzea pe Stăpânul său cu lacrimi și cu rugăciuni. Și așa fă-când, amăgindu-se de obiceiul cel rău, săvârșea păca-tul. Apoi, iarăși, după săvârșirea păcatului, se ducea la biserică. Și văzând Cinstita Icoană a Domnului nostru Iisus Hristos, se arunca înaintea ei cu amare

¹³⁴ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, p. 296.

lacrimi, zicând: «Miluiește-mă, Doamne, și ridică de la mine această vicleană ispită, că mă trudește cumplit și mă rănește cu amărăciunea dezmierdărilor! Că nu am obraz, Stăpâne, a căuta și a vedea Chipul Tău cel sfânt și mai strălucit decât soarele, ca să se îndulcească inima mea și să se veselească».

Acestea zicând și ieșind din biserică, cădea în noroi, dar nu se deznădăjduia de mântuirea sa. Căci de la păcat întorcându-se la biserică, striga către Iubitorul de oameni Dumnezeu, zicând: «Pe Tine, Doamne, Te pun chezaș că de acum nu voi mai face păcatul acesta! Numai iartă-mi mie, Prea Bunule, cele ce dintru început și până în ceasul acesta Ți-am greșit!». Și, după ce făcea el aceste înfricoșate făgăduințe, iarăși se afla într-un păcat rău.

Și se vedea iubirea de oameni a lui Dumnezeu cea prea dulce și nemărginită Lui bunătate, că suferea în toate zilele călcarea și necunoștința fratelui cea neîndreptată și rea. Din multa milă căuta și aștepta pocăința și întoarcerea lui. Că nu un an a făcut aceasta, nici doi, nici trei, ci zece ani și mai mult.

Vedeți, fraților, răbdarea cea nemăsurată și iubirea de oameni cea nemărginită a Stăpânului, cum totdeauna îndelung rabdă, suferind fărădelegile și păcatele noastre cele cumplite! Că de acel lucru trebuie să ne înspăimântăm și să ne minunăm: de îndurările cele bogate ale lui Dumnezeu, că, făgăduindu-se fratele că nu va mai face altădată păcatul, se afla mincinos.

Deci, într-una din zile, făcând fratele păcatul, a alergat la biserică, plângând, suspinând, tânguindu-se și silind îndurările Prea Bunului Stăpân ca să se milostivească spre dânsul, să îl scape de noroiul înverșunării. Și cum Îl ruga el pe Iubitorul de oameni

Dumnezeu, văzând începătorul răutății și pierzătorul sufletelor noastre, diavolul, că nimic nu folosește, ci cele ce el prin păcat alcătuia, fratele prin pocăință le risipea, nerușinându-se, i s-a arătat de față, căutând în obrazul lui și strigând către cinstita icoană a Domnului nostru Iisus Hristos:

«O, ce-mi este mie și Ție, Iisuse Hristoase? Milostivirea Ta cea nemărginită mă biruiește și mă surpră, căci primește pe acest curvar, care în toate zilele minte înaintea Ta, defăimând stăpânirea Ta! Pentru ce nu-l arzi, ci îndelung rabzi și suferi? Căci Tu îi vei judeca pe curvari, pe preacurvari și pe toți păcătoșii o să-i pierzi. Cu adevărat, nu ești Drept Judecător, ci, unde vrea stăpânirea Ta, treci cu vederea, și pe mine, pentru o mică călcare a înălțării, din ceruri m-ai aruncat jos, iar acestui mincinos și curvar, fiindcă zace înaintea Feței Tale, ușor îi dăruiești blândețea Ta. Pentru ce, dar, Te numesc pe Tine Judecător Drept? Precum văd și Tu primești făpturi din multa Ta bunătate și treci cu vederea dreptatea». Și acestea zicea diavolul, iuțindu-se de multă amărăciune și pară de foc scoțând din nări, apoi a tăcut.

Și s-a făcut glas ca de la jertfelnic, zicând: «O, balaure prea viclean și pierzătorule, nu te-ai săturat de socoteala ta cea rea, că ai sorbit lumea, iar pe cel ce a venit la mila cea nespusă te silești să-l hrănești și să-l sorbi? Ai atâtea greșeli ca să pui și să tragă întocmai cu Sângele cel scump pe care l-am vărsat pe Cruce pentru el? Iată, junghierea Mea și moartea Mea a afundat fărădelegile lui. Când păcătuiește, nu îl gonești, ci îl primești cu bucurie și nu-l oprești, nădăduind să-l dobândești, și Eu, Cel atât de milostiv și iubitor de oameni, care am poruncit verhovnicului Meu, lui Petru apostolul, să ierte celui ce greșește în fiecare zi de șaptezeci de ori câte șapte, oare nu îl voi

ierta pe el, oare nu-l voi milui? Așadar, cu adevărat, de vreme ce aleargă la Mine, nu Mă voi întoarce de la el până ce îl voi moșteni. Căci pentru păcătoși M-am răstignit și preacuratele Mele palme pentru ei le-am întins, ca cel ce va voi să se mântuiască, să alerge și să se mântuiască. De la nimeni nu mă întorc, pe nimeni nu alung, măcar de va greși de nenumărate ori într-o zi și de tot atâtea ori va veni către Mine, nu va ieși afară scârbit. Căci nu am venit să îi chem pe cei drepti, ci pe cei păcătoși la pocăință». Și, auzindu-se glasul acesta, diavolul sta tremurând și neputând să fugă.

Apoi iarăși s-a făcut glas, zicând: «Ascultă, amăgitorule, pentru ce zici că sunt nedrept? Căci Eu cu toți sunt drept. În ceea ce aflu pe cineva, în aceea îl judec¹³⁵. Iată deci, pe acesta l-am aflat stând înaintea picioarelor Mele și biruitor peste tine arătându-se. Îl voi lua și-i voi mântui sufletul, fiindcă n-a deznădăjduit de mântuire. Iar tu vezi cinstea lui și crapă de zavistie și rușinează-te». Fratele, stând cu fața în jos și tânguindu-se, și-a dat duhul¹³⁶. Și îndată urgie mare ca focul a căzut peste satana și l-a mistuit.

De aici să cunoaștem, fraților, milostivirea și iubirea de oameni cea nemăsurată a lui Dumnezeu și

¹³⁵ O cititoare: *Uite aici o frază care mie îmi dă fiori. Nu e prima dată când mă gândesc mult la asta. Cum sunt slabă și nu mă pot abține, de multe ori păcătuiesc în multe feluri – cu vorba, cu fapta, dar mai ales cu gândul. Și imediat după aceea mă rușinez față de Dumnezeu și cred că nu mai am dreptul nici măcar să intru în biserică. Dacă atunci mă găsește sfârșitul? Dacă nu am apucat să ajung în fața părintelui duhovnic destul de repede? E de ajuns că în suflet îmi pare rău și în sinea mea îmi cer iertare de la Dumnezeu?*

¹³⁶ Un cititor: *De aici să înțelegem că cine se va mântui știe numai Dumnezeu, nu? Tocmai...*

niciodată să nu deznădăjduim de mântuirea noastră”¹³⁷.

Cred că toți cei care își vor întipări în inimile lor această întâmplare vor afla mult folos. Și nu neapărat când cad în curvie, ci și la păcate mult mai mici... Dacă ar fi să înșir aici situațiile în care m-a ajutat pe mine, aş scrie o carte întreagă... Și de multe ori am îngenuncheat în fața icoanei rugându-mă: „Doamne, așa cum nu te-ai scârbit de fratele păcătos din *Pateric*, care a căzut de atâtea ori, Te rog nu Te scârbi nici de căderea mea. Ajută-mă să mă ridic, să nu cad mai tare, ca să nu mă biruie vrăjmașul... Doamne, îndură-Te de mine...”

Fiecare dintre noi ne putem găsi o rugăciune care să fie apropiată sufletului nostru și pe care să o spunem când suntem ispitiți să cădem din ce în ce mai tare în păcat¹³⁸. Sunt momente în care nu avem stare să citim o rugăciune din Ceaslov sau din Psaltire și e bine să ne rugăm cu propriile cuvinte... Prin puterile noastre nu ne putem ridica... Dar Dumnezeu ne poate ajuta să ne ridicăm încă o dată, și încă o dată, și încă o dată... Până ce inimile noastre vor fi coplesite de iubirea Lui și vom ști să stăm tari împotriva păcatului...

¹³⁷ *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1993, pp. 388-390.

¹³⁸ O cititoare: *Chiar și când mă rog cu cuvintele mele simt ajutorul lui Dumnezeu, simt liniștea și pacea în suflet. Și cred că El ascultă durerea mea, chiar dacă o spun în cuvinte nepricepute...*

ANEXE LA PARTEA ÎNTÂI

Tu și „nebunul” Simeon ...

Multe minuni a făcut acest plăcut al lui Dumnezeu, Sfântul Simeon cel nebun pentru Hristos. Gonia diavoliilor, cele ce aveau să fie le spunea mai înainte, tămăduia toate felurile de boli, izbăvea de năpraznice morți, pe cei necredincioși îi aducea la credință, iar pe cei păcătoși îi povățuia la pocăință. Dar oamenii nu puteau să cunoască sfințenia lui, pentru că Dumnezeu îl acoperea și până la sfârșitul său au socotit că este nebun și îndrăcit. El știa singur că lucrurile cele minunate ale sale, care se făceau cu darul lui Dumnezeu, trebuia să le acopere cu nebunia care se arăta pe dinafară. Dar să nu se smintească cineva auzind oarecare fapte necuviincioase și vrednice de râs, pe care le făcea acest sfânt în nebunia lui cea prefăcută, batjocorind lumea cea deșartă și trufașă. Să se gândească fiecare la cuvintele Apostolului: Cel ce voiește să fie înțelept în veacul acesta să se facă nebun. Și iarăși: Noi suntem nebuni pentru Hristos; pentru că cel nebun al lui Dumnezeu este mai înțelept decât oamenii.

Cu darul lui Dumnezeu, pofta cea firească era luată de la dânsul. El a povestit despre sine, zicând: „Când eram în pustie și aveam multă supărare de la patimile trupești și când mă rugam lui Dumnezeu cu lacrimi pentru ușurarea aceluia război, mi s-a arătat Sfântul Nikon, zicându-mi: «Frate, cum petreci?». Eu i-am răspuns: «Pățimesc rău, părinte, și de nu-mi vei ajuta, nu știu ce voi face, pentru că trupul

mă muncește foarte mult». Starețul, zâmbind, a luat apă din Sfântul Iordan și mi-a turnat pe pânțe; apoi, făcând semnul Sfintei Cruci, mi-a grăit: «Acum ești sănătos!». De atunci n-am mai simțit în mine poftă trupească, nici în somn și nici la arătare».

S-a întâmplat starețului că mergea pe lângă un loc unde dănțuiau o mulțime de fecioare. Fetele acelea, văzându-l pe el, au început a-l batjocori și a-l chema la dânsule, strigând: „Monahule, monahule...!”. Dar el, vrând să pedepsească și să înțeleptească nerânduiala lor, s-a rugat în taina inimii sale către Dumnezeu. Deci le-a făcut ochii strâmbi, căutând fiecare cruciș, iar starețul s-a dus în drumul său.

Fetele, cunoscându-și strâmbarea ochilor, au înțeles că nebunul le-a făcut lor aceea și alergau în urma lui, plângând și strigând: „Nebunule, îndreaptă-ne ochii noștri”, pentru că lor li se părea că din vrajbă le-a făcut lor aceea. Deci, ajungându-l, l-au prins și îl rugau cu sila, zicându-i: „Dezleagă ceea ce ai legat!”. Iar el, jucând, a zis către dânsule: „De voiește cineva din voi să se tămăduiască, atunci să-i sărut ochii cei strâmbi și se va tămădui”. Unele din ele, câte a voit Domnul să le tămăduiască, s-au învoit cu starețul să le sărute ochii; deci, prin sărutarea lui, îndată au luat tămăduire. Celelalte, cărora le-a fost scârbă și n-au voit să le sărute starețul ochii, au rămas netămăduite¹³⁹.

¹³⁹ Faptele făcute de sfinții nebuni pentru Hristos nu pot fi ușor înțelese de ceilalți. Dacă ar face numai fapte vrednice de lauda tuturor, unde ar mai fi nebunia lor? Oricum, nu trebuie ca noi să încercăm să le urmărim faptele de părută nebunie, pentru că ele cer o așezare lăuntrică deosebită. Și, de altfel, în zilele noastre cea mai grea nebunie pentru Hristos este să fii normal.

Plecând starețul puțin de la ele, au început și acelea a alerga în urma lui și a striga: „Așteaptă, nebunule, așteaptă pentru Dumnezeu și sărută-ne și pe noi!”. Dar starețul nu le-a ascultat pe ele, ci alerga înainte, iar fetele veneau în urma lui. Unii din popor, care priveau la aceasta, ziceau: „Se joacă fetele cu dânsul”, iar alții le socoteau și pe acelea că sunt bune. Dar cuviosul zicea către dâșii: „De n-ar fi strâmbat Dumnezeu ochii lor, apoi ar fi întrecut cu desfrânarea lor toate femeile din Siria; dar, pentru schimbarea ochilor lor, nu vor mai fi astfel”.

Un tânăr oarecare a căzut în păcatul desfrânării și îndată, ca pedeapsă din partea lui Dumnezeu, a fost dat satanei spre chinuirea trupului și astfel se munea de duhul cel necurat. Văzându-l pe el, starețul l-a lovit peste obraz, zicându-i la ureche: „Să nu fii desfrânat”. Îndată cu cuvântul a ieșit diavolul dintr-însul și tânărul acela a rămas sănătos. Deci, mulți întrebându-l cum s-a tămăduit, el spunea: „Am văzut pe un stareț ținând în mâini o cruce de lemn. Cu aceea a izgonit de la mine un câine negru și înfricoșător, pe care bătându-l, m-a făcut sănătos!”. Acela nu putea să spună că Simeon Nebunul l-a tămăduit pe el, ținând Dumnezeu limba aceuia, până în ziua morții lui Simeon.

El, fiind fără patimă, se apropia fără teamă de partea femeiască și precum de demult în Sinai rugul de foc stătea nears, tot așa și el petrecea nears de atingerea femeiască. El mergea printre dâșele,

Pentru că în acest caz necredincioșii, care sunt îmbolnăviți de înțelepciunea lumii acesteia, te vor considera nebun de-a binelea...

*căutând mântuirea lor, pentru că uneori zicea către orice desfrânată: „Dacă vei voi să-mi fii prietenă, îți dau o sută de galbeni, numai să nu mai păcătuiești”. Zicând aceasta, îi arăta desfrânatei aurul, pe care Dumnezeu i-l dădea nevăzut. Dar femeile cele desfrânate, batjocorindu-l, i se făgăduiau că nu vor greși cu nimeni. Dar lui îi trebuia jurământ de la dânsle și, de se jura vreuna că va petrece în curăție, îi dădea galbenii. După aceea, dacă nu păzea jurământul și greșea cu cineva, sfântul o cunoștea îndată și o mustra. Atunci venea asupra ei o boală cumplită sau vreun diavol s-o muncească, până ce făcea făgăduință nemincinoasă de pocăință adevărată. Astfel a mântuit sfântul pe multe femei desfrânate...*¹⁴⁰

Da, cititorule, mă cheamă Simeon... Și am primit de la Dumnezeu darul de a-i ajuta pe cei apăsăți de ispitele trupești. Tu nu mă vezi, nu mă auzi și nici nu te gândești că îți pot fi de ajutor. De multe ori ești trist, nu-i așa? De multe ori ești plictisit de viață... Poate chiar te gândești la sinucidere. De multe ori ai vrea să schimbi ceva în viața ta, să fie altfel. Cum altfel? Nu știi exact, dar vrei să îți fie mai bine.

Știu, ai încercat de multe ori să schimbi ceva, dar până acum nu ai reușit să afli ce cauți. De ce? Pentru că nu știai să cauți, nu știai ce să cauți, nu știai unde să cauți. Știu, nu îți place să auzi că mergeai pe un drum greșit. Și poate totuși că, pe undeva,

¹⁴⁰ Aceste fragmente sunt luate din *Viața Sfântului Simeon*. Le recomand cititorilor să citească acest text în întregime în *Viețile Sfinților* – pe luna iulie, Editura Episcopiei Romanului. De asemenea, recomand și romanul care înfățișează viața Sfântului, *Nebunul*, scris de părintele Savatie Baștovoi, Editura Cathisma, București, 2006.

îmi dai dreptate... Când stai și te întrebi: de ce există atâta răutate în lume? Când ești nemulțumit de faptul că există atâta suferință, sau când stai și te întrebi de ce ești, pentru că nu îți găsești locul într-o lume atât de ticăloasă, atunci îmi dai dreptate. Ai vrea să fie altfel... Ai vrea ca lumea să fie altfel...

Și eu am vrut același lucru. Și îl mai vreau... Și Dumnezeu a vrut să fie altfel... Crezi că, dacă s-ar fi putut ca viața noastră să fi fost mai fericită, Dumnezeu nu ne-ar fi dat această șansă? Să știi că Dumnezeu ne-a dat-o. Of, dacă Adam nu ar fi călcat porunca dumnezeiască... Știu, nu vezi nicio legătură directă între tine și acest Adam de la începutul istoriei...

Dar viața putea fi altfel. Mai bună, mai frumoasă, mai împlinită. Nu ne ajută însă la nimic să îl tot arătăm cu degetul pe Adam, ci trebuie să facem ceva. Ce? „Nu prea avem ce...” – constatăm privind în jurul nostru. Răul e prea mare...

Și totuși, eu îți spun că poți face ceva... Dacă nu poți schimba lumea, poți măcar să îți schimbi viața... Și, cu fiecare om care trăiește mai bine, întreaga lume este un pic mai bună. Tot așa cum fiecare om rău murdărește, chiar dacă insesizabil, întreaga lume... Da, poți trăi cu un picior pe pământ și cu un picior în rai. În raiul la care ești chemat. „Rai? Ce cuvânt ciudat... E bun de spus în poveștile de adormit copiii”, ai putea spune. Și totuși raiul, în care Hristos m-a învrednicit și pe mine să ajung, există...

Da, ai auzit de multe ori că raiul există și poate că de tot atâtea ori ai fost dezamăgit de viața pe care o duc cei care spun asta... Dar mie, mie oare ce ai să îmi reproșezi? Am lăsat liniștea pustiei, a pustiei în care mă simțeam ca într-un palat dumnezeiesc, și am venit să locuiesc în mijlocul cetății, pentru a trăi și a-i ajuta pe cei ca tine... Dacă aș fi trăit azi, aș fi venit în

mijlocul Bucureștiului, al Atenei, al Londrei sau al Washingtonului... Nu, nu pentru că mi-ar fi plăcut mai mult viața de capitală, ci pentru a fi alături de cât mai mulți oameni. Da, mă puteam duce și în capitala Chinei, pentru că există biserici ortodoxe și în Asia...

Crede-mă că am fost batjocorit în fel și chip, am primit umilințe de tot felul, numai pentru a putea să îi ajut pe alții ca tine... Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a pătimit moarte pe cruce pentru păcatele noastre. Atât de mult ne-a iubit... Și de asta am încercat și eu să fac tot ce pot pentru a-i ajuta pe oameni să Îl cunoască...

Am fost și eu ispitit tare de duhul desfrâului... Dacă nu m-ar fi ajutat Sfântul Nicon, cine știe ce mi s-ar fi întâmplat... Dar, pentru rugăciunile lui, Dumnezeu mi-a ridicat ispita. Știu deci cât de greu este să fii ispitit... Dar mai știi și cât de bine este să primești ajutor... Dumnezeu mi-a dat acest har - de a-i ajuta pe cei ispitiți sau chiar căzuți în desfrânare. Și pe mulți i-am ajutat... Dacă s-ar fi scris toate faptele mele, nu ar fi încăput într-o carte... Numai că cele mai multe nu au fost făcute cunoscute. M-am ferit să fiu slăvit de oameni și de asta mi-am ascuns harismele prin nebunia pentru Hristos...

Dar, pentru cine are urechi de auzit, spun că este de ajuns să se știe că m-am străduit să rup desfrânatele de lucrarea lor și să le aduc pe drumul cel bun. Și unele din ele se află acum în Împărăția Cerurilor... Crezi că acum am renunțat să îi ajut pe oameni să Îl cunoască pe Dumnezeu? Nu... Tocmai de asta și vreau să te ajut... Pentru că ai avut căderi, pentru că ai ispite, pentru că diavolul vrea să te piardă, așa cum i-a pierdut pe atâția alții...

Vreau să te ajut... vreau să vin în ajutorul tău...

Să mă ierte Sfântul Simeon cel nebun pentru Hristos că am îndrăznit să scriu în numele lui... Cu siguranță că el s-ar fi adresat altfel sufletului tău... Dar sunt sigur că, dacă ai fi putut să îl auzi, ți-ar fi spus și el că vrea să vină în ajutorul tău, pentru a te ajuta să îți schimbi viața...

O, dacă am putea noi să auzim glasul sfinților, dacă am auzi cu câtă dragoste se oferă să ne vină în ajutor... Numai că nu putem să îi auzim direct¹⁴¹. Dar sfinții ne vorbesc, în mod indirect, prin viețile și minunile lor...

Și, citind câte ceva despre Sfântul Simeon, îți poți da seama că și pe tine vrea să te ajute. Îți poți da seama că pentru sfinți nu există oameni lipsiți de importanță. Oameni prea păcătoși, prea răi, prea urâți sau prea împietriți la inimă. Sfinții sunt colindători care vor să îți aducă vestea cea bună a Nașterii lui Hristos.

Sfinții sunt prietenii care vor să ne ajute să scăpăm din lanțurile păcatelor și să cunoaștem bucuria cea adevărată. Și nu ne cer nimic în schimb... Păcat însă că oamenii nu înțeleg aceasta.

Iată un exemplu: dacă întrebi o sută de creștini cine a fost Sfântul Avramie, cei mai mulți ar spune: „Nu știu....”. Dacă întrebi o sută de creștini dacă vor să fie ajutați de Sfântul Avramie, marea majoritate ar spune: „Da...”.

Poate că nici tu nu știi nimic despre acest sfânt. Așa că o să îți spun eu o întâmplare din viața lui, o întâmplare mai palpitantă decât marea majoritate a producțiilor hollywoodiene...

¹⁴¹ Cei care au încercat să vorbească cu sfinții, prin spiritism, au căzut tot în ghearele diavolului, care, așa cum poate lua chipul unui înger de lumină, poate lua și chipul unui sfânt...

Sfântul Avramie a fost un mare rugător, un mare nevoitor, care ajunsese să se lupte cu diavolii în chip văzut. La un moment dat, când fratele său – care era văduv – a trecut la Domnul, rudele au adus-o pe fiica acestuia, Maria, care avea doar șapte ani, la sfânt. Cuviosul Avramie a lăsat-o să locuiască într-o chilie de lângă chilia sa și a învățat-o rânduielile vieții monahale. După douăzeci de ani, Maria a căzut în păcatul curviei cu un bărbat care o ispitise vreme de un an. Căzând în deznădejde, ea a părăsit viața monahală și a ajuns într-o casă de desfrâu...

După alți doi ani, când sfântul a aflat unde trăia nepoata sa, s-a îmbrăcat în haine ostășești și s-a dus după ea. Când a văzut-o, abia a reușit să își stăpânească plânsul. Când ea l-a văzut, nu l-a recunoscut... Seara, după ce au cinat, Maria i-a spus bătrânului să meargă în pat. După ce acesta a pus-o să închidă ușa camerei, luând-o de mâini, a început să plângă. I-a spus: „«O, fiica mea, eu voi răspunde lui Dumnezeu pentru tine în ziua judecății, eu voi lua asupra mea pocăința pentru păcatele tale. (...) O, fiica mea, scoală-te și mergi cu mine!». Iar ea a răspuns către dânsul: «Dacă știi că eu voi putea merge să mă pocăiesc și îmi va primi Dumnezeu rugăciunea, voi merge și voi cădea la cuvioșia ta și voi săruta sfintele tale picioare, căci te-ai milostivit spre mine și ai venit aici să mă scoți din noroiul faptelor mele»”¹⁴². Și s-au întors la chiliile lor. După o vreme, mergând pe calea pocăinței, Maria a primit de la Dumnezeu chiar darul facerii de minuni, ca semn al iertării păcatelor sale...

Să credem lui Hristos că sfinții vor să vină în ajutorul nostru, așa cum a venit Sfântul Avramie în

¹⁴² *Viețile Sfinților* – pe luna octombrie, Editura Episcopiei Romanului și Hușilor, 1992, p. 317.

ajutorul nepoatei sale. Să ne dăm seama că, fiind mădulare ale Trupului lui Hristos - care este Biserica -, ne înrudim și noi cu Sfântul Avramie și cu toți sfinții. Să nu ne supărăm că unchii noștri sau mătușile noastre sau buncii noștri nu au fost sfinți. Ci să ne bucurăm că suntem rude duhovnicești cu toți membrii Sinaxarului... Suntem rude cu toți sfinții care strălucesc în Împărăția Cerurilor...

Da, sfinții vor să vină în ajutorul tău... Vor să te ajute și Sfânta Maria Egipteanca și Sfânta Taisia sau Sfânta Pelaghia, care din desfrânate au ajuns cuvioase... Și Sfântul Ciprian, care a fost vrăjitor înainte de convertirea sa... Vrea să te ajute și Sfântul Mucenic Bonifatie, care cădea în păcatul beției, care trăia în desfrâu cu stăpâna sa Aglaida, care păcătuia poate mai greu decât tine, dar prin moartea sa eroică a intrat în cetele sfinților. Și chiar Sfânta Aglaida, care, văzând cum iubitul ei Bonifatie a avut curajul de a-L mărturisi pe Hristos, a renunțat la patimi și a dobândit sfințenia printr-o viață de rugăciune și nevoință... Vrea să te ajute și Sfântul Siluan Athonitul, care a călcat și el în noroiul desfrâului, iar apoi a mers pe calea pocăinței... Vor să te ajute și Sfântul Ioan Rusul și Sfântul Nicolae, făcătorul de minuni, și Sfântul Stelian, ocrotitorul copiilor... Vor să te ajute și Sfântul Nectarie din Eghina, care a făcut și face o mulțime mare de minuni în vremurile noastre, și Sfântul Ioan Maximovici, arhiepiscopul care în secolul XX a dobândit sfințenia, având acum moaștele întregi și neputrezite...

Da, o mulțime de sfinți vor să vină în ajutorul tău. Și, mai mult decât atât, Hristos Însuși bate la poarta inimii tale. Vrea să Se așeze în ea. Vrea să îți alunge singurătatea, tristețea, durerea...

Domnul profesor Televizor

Întrebare: *Scriptați cu vreme în urmă că: „Mass-media este Evanghelia zilelor noastre! Este lumina după care se călăuzesc masele de oameni care așteaptă Vestea cea bună a fericirii pământești”. Ați rămas la același punct de vedere? Nu vă dați seama că există atâtea lucruri bune pe care le învățăm de la televizor?*

Îmi dau seama că există și unele lucruri bune la televizor, nu neg asta. Dar nu pot contesta nici faptul că există și mai multe lucruri rele. Televizorul a devenit principalul educator, principalul profesor al multor tineri¹⁴³. Asta o arată o mulțime de cercetări științifice...

„Două studii realizate între 1983-1987 pun în evidență faptul că «televiziunea oferă adolescenților lecțiile de bază sau scenariile comportamentelor sexuale pe care aceștia trebuie să și le însușească și în afara cărora aceștia devin incapabili să mai vadă altceva». Într-o altă cercetare, «adolescenții spun că televiziunea i-a încurajat tot atât de mult sau chiar mai mult decât cei mai buni prieteni în experiența erotică. *Institutul Național de Sănătate Mentală* al SUA raportează, în 1982, că aspectul cel mai semnificativ pe care copiii și tinerii îl învață de la televizor despre

¹⁴³ Se vede că această lucrare, apărută inițial în anul 2004, e *ruginită*. Azi, principalul educator e internetul, mai ales prin rețelele de socializare. Efectele televizorului sunt covârșite de efectele negative ale internetului (notă la ediția prezentă - 2020).

sex este setul de mesaje privind caracteristicile și atitudinea pe care bărbatul și femeia trebuie să le aibă în relațiile sexuale unul cu celălalt». (...)

Cei care se uită la televizor cred că relațiile sexuale înaintea sau în afara căsătoriei, violul și prostituția sunt mult mai frecvente sau comune decât sunt ele în realitate (Greenberg, 1994). (...) În urma vizionării TV tinerii supraestimează numărul celor de vârsta lor care întrețin deja relații sexuale (Zobin, Hirsch, Smith și Hardy, 1984). (...) Vizionarea TV accentuează tinerilor sentimentul că «toată lumea a făcut-o», adică are o viață sexuală, iar aceasta a contribuit, în ultimii 20 de ani, la o scădere gradată, dar constantă, a vârstei la care băieții și fetele au primul contact sexual (Braverman și Strasburger, 1993). (...)

Tinerii care se uită la televizor separat de familia lor (având un aparat TV în propria cameră) au o rată a relațiilor sexuale de 3 până la 6 ori mai mare decât aceia care se uită la televizor împreună cu părinții”¹⁴⁴.

Astfel de date confirmă afirmația marelui sociolog Marshall Mc Luhan privitoare la manipularea sexuală la care ne supune televizorul: „Goliciunea și sexualitatea neîngrădite se întind rapid în era electrică, deoarece televizorul, care își tatuează mesajul direct pe pielea noastră, face din haine un lucru învechit, o barieră, și este normal ca noua importanță a simțului tactil să-i determine pe tineri să se atingă mereu între ei – după cum sugerează și textul de pe insigna vândută în magazinele de obiecte psihedelice: DACĂ

¹⁴⁴ Aceste date au fost preluate din volumul lui Virgiliu Gheorghe *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Editura Evangelismos, 2005, pp. 289, 292, 298 (selecție din studiul lui Victor C. Starsburger, *Adolescents and the Media*, Sage Publications, 1995).

MIȘCĂ, ÎNTINDE MÂNA ȘI MÂNGÂIE. Stimulând simultan toate simțurile, mijloacele electrice (televiziunea, computerul) dau o dimensiune senzuală nouă și multiplă sexualității de zi cu zi”¹⁴⁵.

Și încă această erotizare accentuată a vieții nu este singurul efect negativ al vieții. O paletă largă de patimi ne sunt turnate în minți prin intermediul micului ecran, de la iubire de arginți până la mândrie sau mânie.

„Vizionarea și preferința pentru televiziunea violentă sunt legate de atitudinile, valorile și comportamentele agresive. Robinson și Bahman (1972) au găsit o relație între numărul orelor în care au fost urmărite programe TV cu conținut violent și declarațiile făcute de adolescenți privind propria implicare în comportamentul agresiv sau antisocial. Atkin, Greenberg, Korzeny și Mc Dermott (1979) au folosit un alt mijloc de măsurare a comportamentului agresiv și le-au propus fetelor și băieților de la 9 până la 13 ani soluționarea următoarei situații: «Se presupune că mergi cu bicicleta pe o stradă și niște copii vin și îți împing bicicleta. Ce ai face?». Răspunsurile alese de copii au inclus agresiunea fizică și verbală, dar au existat și răspunsuri care au arătat dorința de a reduce și de a evita conflictul. Cercetătorii au ajuns la concluzia că răspunsurile conținând agresivitatea fizică sau verbală au fost alese de 45% dintre cei care vizionează scene extrem de violente și de numai 21% dintre telespectatorii scenelor cu violență redusă”¹⁴⁶.

¹⁴⁵ Marshall Mc Luhan, *Mass-media sau mediul invizibil*, Editura Nemira, București, 1997, p. 244.

¹⁴⁶ Fragment din studiul realizat de John P. Murray – profesor universitar și director al Centrului de studii asupra educației familiale și a serviciilor umane din cadrul Universității Statului Kansas SUA –, unul dintre cei mai importanți cercetători din

Și, ca și cum nu ar fi de ajuns că televizorul îi învață pe oameni să devină robi ai sexului sau ai violenței, în anumite situații acest „prieten” îi îndeamnă chiar să se sinucidă:

„Există mai multe studii care demonstrează o legătură strânsă între vizionatul TV și actele sinucigașe. Pentru a fi investigate efectele vizionării actelor sinucigașe prezente în telenovelele de pe canalele americane, acestea au fost raportate la rata sinuciderilor din această țară pe o perioadă de 6 ani. Concluzia? Ori de câte ori un personaj principal dintr-o telenovelă se sinucidea, timp de trei zile exista o creștere semnificativă a sinuciderilor în rândul femeilor din SUA¹⁴⁷. Autoritățile federale din America au declarat că 28 de persoane s-au sinucis într-o singură săptămână, jucând ruleta rusească, după ce, anterior, urmăriseră la televizor filmul *Vânătorul de cerbi*, film care prezenta o lungă, interminabilă și agonizantă scenă a acestui joc sinucigaș”¹⁴⁸.

Cred că dacă s-ar face sondaje asemănătoare, s-ar constata că televizorul a convins un mare număr de oameni să se lepede de credința creștină și să devină discipoli ai cine știe căror erezii, religii mincinoase sau grupări yoghine...

De ce am spus că televizorul e „Evangelhia zilelor noastre”? Pentru că ne modelează viețile, ne schimbă

domeniul educației și familiei din Statele Unite (Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Editura Evanghelismos, 2005, pp. 313-314).

¹⁴⁷ D.P. Philips, „The Impact of Mass Media Violence on U.S. Homicides”, *American Sociological Review*, 48/1983, pp. 560-568 (apud Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane*, pp. 317-318).

¹⁴⁸ Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Editura Evanghelismos, 2005, p. 318.

viețile, ne face altfel. Și discipolii săi, plini de *evlavie*, se lasă transformați fără să opună nici cea mai mică rezistență.

Și, fiind educați să uite că există Împărăția Cerurilor, acești discipoli ajung să trăiască de parcă singura împărăție adevărată ar fi în lumea aceasta...¹⁴⁹

După ce articolul a fost gata, am primit de la un cititor un material interesant. Arată clar că televiziunea se transformă într-o școală a desfrâului...

„Conform unui studiu emis miercuri de către *Kaiser Family Foundation*, numărul scenelor cu conținut sexual de la televizor aproape s-a dublat din 1998. Studiul «Sex la TV4» a relevat de asemenea că includerea unor subiecte precum «sexul mai prudent», abținerea sau metodele contraceptive sunt abordate mai frecvent din 1998, dar în ultimii ani s-a mai «domolit». Studiul a examinat întreg conținutul cu temă sexuală dintr-o mostră reprezentativă de 1.000 de ore de programe, cu excepția emisiunilor de știri, evenimentelor sportive și emisiunilor pentru copii. Studiul definește conținutul sexual ca discuții despre sex și etalarea unui comportament sexual, de la sărut până la actul sexual. Rezultatele studiului au arătat că 70% dintre emisiunile examinate aveau un conținut sexual care cuprindea în medie 5 scene pe oră, în comparație cu 56% dintre emisiuni cu 3,2 scene pe oră în 1998 și 64% dintre emisiuni cu 4,4

¹⁴⁹ Un cititor: *Se găsesc și studii care arată că televizorul creează dependență. Primul lucru pe care îl fac atunci când intru în casă este să pornesc televizorul. Invariabil. Am citit și eu astfel de studii. Cea mai completă carte apărută în limba română pe această temă este cea din care am preluat informațiile esențiale pentru acest capitol: Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Editura Evanghelistos, 2005.*

scene pe oră în 2002. În orele de vârf, 77% dintre emisiuni aveau conținut sexual în medie de 5,9 scene pe oră.

Per total, creșterile combinate reprezintă aproape o dublare a scenelor cu conținut sexual la televizor din 1998, de la 1930 de scene la 3780 în eșantionul studiat, ceea ce este egal cu o creștere de 96% din 1998 în 2005, după cum arată studiul.

Cu toate acestea, numărul emisiunilor în care actul sexual este «arătat sau sugerat» a scăzut foarte mult în ultimii ani, de la 7% în 1998 și 14% în 2002 la 11% în 2005¹⁵⁰.

În plus, dintre emisiunile cu conținut sexual, 14% includ cel puțin o scenă în care se face referire la riscuri de natură sexuală sau la responsabilități de acest gen. Numărul acestora a crescut de la 9% în 1998 la 15%, cam același număr raportat în 2002”¹⁵¹.

¹⁵⁰ Faptul că a scăzut de la 14% la 11% în ultimii trei ani nu este o victorie. Comparând cu cei 7% din 1998 vedem totuși o creștere cu mai mult de 50% în ultimii 7 ani. Iar scăderea din ultimii trei ani e de fapt o înlocuire a imaginilor explicite cu imagini care, deși nu sunt la fel de clare, au un efect manipulator mult mai puternic...

¹⁵¹ Articolul „Mai mult sex la TV”, aparținând lui Kimberly Speight, a fost preluat de pe <http://today.reuters.com/news> la 10 Noiembrie 2005. Dacă ar fi fost tipărit în presa ortodoxă, gu-rile rele ar fi spus că e exagerat. Ce vor spune însă văzând că rezultatele studiului au fost difuzate chiar de Agenția Reuters?

Modele care ne smintesc...

Și în prorocii Samariei am văzut nebunie, căci au profețit în numele lui Baal și au dus în rătăcire pe poporul lui Israel. Dar în prorocii Ierusalimului am văzut grozăvii: aceștia fac desfrânare și umblă cu minciuni, ajută mâinile făcătorilor de rele, ca ni-meni să nu se întoarcă de la necredința sa; toți sunt pentru mine ca Sodoma, și locuitorii lui ca Gomora. De aceea, așa zice Domnul despre proroci: „Iată, îi voi hrăni cu pelin și le voi da să bea apă cu fiere, că de la profeții Ierusalimului s-a întins necredința în toată țara” (Ier. 23, 13-15).

Am vorbit de curând cu un mitropolit care mi-a spus că ar fi bine să scriu o carte întreagă pe tema smintelii pe care o produc unii preoți și despre faptul că oamenii ar trebui să aibă puterea de a nu-i judeca... Și, după discuție, am primit o scrisoare pe tema aceasta. Iată câteva fragmente din ea:

Soțul meu îmi pune niște întrebări la care nu știu ce să răspund și nici nu știu unde există aceste răspunsuri - pentru că ele există cu siguranță, dar pentru un începător e mai greu să le găsească...

Așadar, ce faci când, oricât de mult te-ai feri, nu poți să nu vezi sau să auzi lucruri smintitoare despre preoți? Nu-mi spune că trebuie să-ți astupi ochii și urechile. Cum pot eu să demontez tensiunea care se acumulează în el datorită încercării lui de a nu da atenție celor văzute sau auzite și chiar de a-l apăra pe preotul respectiv în fața celui care îl acu-

ză? Nu poți să-i combați pe toți cei care arată cu degetul, și vai, uneori au dreptate... Cum te poți duce să te apropii de Dumnezeu într-o biserică unde preotul se răstește la o biată bătrână care nu merge suficient de repede după ce a luat Sfânta Împărtășanie sau dă afară o mamă al cărei prunc scâncește? Cum te poți duce la unul al cărui vârf de nas atinge norii, numai pentru că în schimbul unei „contribuții” substanțiale a primit nu știu ce grad și care se roagă pentru legatul sau dezlegatul cununiilor? Ce faci când un bolnav, și nu unul prea credincios, ci unul care spre sfârșit de viață vrea să mai îndrepte ceva, cere să vină un preot să-l spovedească, iar preotul nu vine nici după o lună, deși i s-a reamintit? Ce faci cu cei care se poartă de parcă biserica ar fi moșia lor, iar enoriașii sunt „negrișorii de pe plantație”, care le rotunjesc buzunarele? Ce faci când un alt preot nici măcar nu se mai închină pe lângă o biserică spunând: am impresia că dacă mă închin aici mă închin în fața casei lui X, pentru că în timp ce se construia biserica se construia și casa lui... din aceleași materiale, desigur! Nu-mi spune că nu trebuie să judeci... Trăim printre oameni, nu sub un clopot de sticlă!¹⁵² Știi cum se zice: dacă nouă oameni îți spun că ești beat, chiar dacă n-ai băut decât un pahar de vin, te duci la culcare...¹⁵³ Nu vreau să crezi că mă eschivez, sau că vreau să văd numai jumă-

¹⁵² O cititoare: Și totuși judecata ei nu este OK; chiar dacă trăim printre oameni, aici trebuie să își facă apariția nevoița noastră; dacă am fi fost creați fără posibilitatea de a nu judeca pe aproapele, la ce ar mai fi fost bună porunca? Dar tocmai aici e ideea credinței adevărate și a adevăratului creștin: deși poți și îți vine să judeci, te abții pentru că așa a spus Dumnezeu și pentru că știi și crezi că pe toți ne va judeca Dumnezeu.

¹⁵³ O cititoare: Depinde de oameni ...

tatea goală a paharului. Pur și simplu, tot ce am înșirat până acum sunt lucruri reale, trăite, probate. Nu mă vait, dar deja nu știu cum aş putea să răspund acestor întrebări pe care soțul meu le pune din ce în ce mai des¹⁵⁴. Din fericire avem un duhovnic foarte bun¹⁵⁵, numai că este departe și din cauza serviciului nu ajungem decât rar la dânsul și este întotdeauna atât de sufocat de credincioșii care vin la spovedit încât nu mai este timp și pentru astfel de întrebări¹⁵⁶...

Vrem sau nu să recunoaștem, mulți oameni sunt frământați de această problemă¹⁵⁷...

„Ferice de preotul vrednic pe care Părintele veșnic îl proclamă fiul Său în raiul plin de uimirea îngerilor - raiul preoților. Există, cum ar spune Sfântul Ioan Gură de Aur, și un iad al preoților, că nu vor scăpa de păcatele celor păstoriți pe care i-au lăsat în rătăcire. Iar Sfântul Grigorie Teologul spune: «Tot atâtea suflete ucidem, câte din vina noastră lăsăm să se osândească...»”

Părintele Arsenie Papacioc

¹⁵⁴ O cititoare: *Povestindu-i despre mari duhovnici, despre preoți minunați și despre adevărate exemple de credință creștină.*

¹⁵⁵ O cititoare: *Și asta nu e motiv să creadă că nu religia, Biserica sau altceva decât omul păcătos sunt de vină pentru păcatele acelor preoți de care vorbești mai sus?*

¹⁵⁶ O cititoare: *Dacă îi macină cu adevărat aceste întrebări, trebuie să i le adreseze părintelui lor. Așa zic și eu.*

¹⁵⁷ Materialul care urmează a fost scris cu mult timp înainte de a primi scrisoarea din care am citat. Deși obișnuiam să pornesc unele articole de la scrisorile cititorilor, de această dată am făcut invers, am argumentat necesitatea unui articol terminat prin inserarea unor fragmente dintr-o scrisoare...

„Sfântul ierarh Luca Voino-Iasenețki, un mărturisitor care a traversat lagărele comuniste, în circula-rele sale își atenționa preoții să nu cadă în înșelarea de a recomanda și altora slăbiciunile lor personale, ca pe unele pe care Dumnezeu le iartă ușor, ci să le ca-nonisească după cuviință”¹⁵⁸.

Unul dintre motivele pentru care oamenii nu vin la biserică este că au fost smintiți de păcatele preoților. Am auzit – pe stradă, în parc, în autobuz, în tren – discuții despre păcatele preoților. Linia stan-dard pe care merg slujitorii altarului care vor să con-tracareze bârfele pe seama preoților păcătoși este re-petarea cuvântului evanghelic: *Nu judecați, ca să nu fiți judecați...*

O astfel de abordare mi se pare incompletă. Cum poți să îi ceri unui om care nu vine la biserică să nu îl judece pe preotul prins „cu mâța în sac”?

„Sătenii din comuna R. sunt hotărâți să nu-l primească în comuna lor pe preotul M.T., în vârstă de 37 de ani, și au organizat o adevărată răscoală în ur-mă cu două zile, pe motiv că preotul ar fi prea iubăreț și ar putea să seducă și femeile din satul lor. Scan-dalul a pornit în urmă cu doi ani, când M.T. slujea în satul vecin, G. Atunci s-a aflat că preotul se iubea pe ascuns cu o localnică al cărei soț era plecat la muncă în Italia. (...) Câteva sute de oameni au ieșit în stradă, au pus lacăt pe ușa bisericii și au pichetat primăria, amenințând că renunță la ortodoxism dacă Episcopia (...) le impune un preot pe care ei nu-l agreează. «Noi nu vrem preot în comună curvar. Noi vrem să ne ale-gem preotul nostru, dacă nu, ne lepădăm de biserică

¹⁵⁸ Ierodiacon Savatie Baștovoi, *În căutarea aproapelui pierdut*, Editura Marineasa, 2002, pp. 71-72.

și trecem la sectanți», spune liderul enoriașilor din R., consilierul bisericesc Dumitru Chiriță” (Silvia Vrânceanu - *Evenimentul Zilei*, 27 mai 2005)¹⁵⁹.

Atitudinea șantajistă a sătenilor din R., deși greșită – căci ce folos ar avea dacă s-ar lepăda de Biserica lui Hristos și ar trece la sectanții eretici, pierzându-și sufletele și ajungând în iadul în care ajung și preoții păcătoși? – este într-un fel justificată. Creștinii vor ca păstorul să le fie un model de viață duhovnicească. Ne este foarte greu să rezistăm ispitelor acestei lumi neopăgâne, urâtoare de Hristos. Cum vom rezista oare dacă păstoriile noștri ne vor fi pilde de păcat și nu de virtute?...¹⁶⁰

Cei mai slabi în credință privesc spre cei mai sporiți, pentru a se aprinde din râvna lor duhovnicească. Și dacă cei mai sporiți calcă în picioare Evanghelia lui Hristos, ce vor face ceilalți?

Tot în *Evenimentul zilei*, în numărul din 22 martie 2005, a apărut un alt articol despre slujitori ai altarului care sunt acuzați că ar fi făcut lucruri murdare: „În ultimele săptămâni au izbucnit mai multe

¹⁵⁹ Este probabil ca părintele din comuna R. să fie nevinovat și oamenii să îl clevetească pe nedrept.

¹⁶⁰ Pe un forum de internet, o femeie povestea o întâmplare din copilărie care a marcat-o foarte mult, întâmplare al cărei personaj principal a fost unchiul ei, care era preot: „Într-o zi m-a luat în biserică și a scos din cutia milei 100 de lei, care pe vremea aia erau o grămadă de bani, mi i-a pus în palmă, iar eu țin minte că m-am rușinat și am considerat sacrilegiu să iau bani din biserică, așa că am refuzat cu îndârjire. Aveam doar șapte ani, dar cuvintele lui încă le mai simt cum ard în inimă: «Hai, ia-i! Ce știi tu?! Biserica e vacă de muls!»”. Din păcate, pentru unii slujitori ai altarului biserică e vacă de muls... Numai că există și preoți pentru care preoția înseamnă jertfă și nu avantaje, nevointă și nu agoniseală, cruce și nu îmbuibare. Și aceștia sunt cei care vor dobândi Împărăția Cerurilor, pe care au propovăduit-o nu numai prin cuvintele, ci mai ales prin faptele lor...

scandaluri în legătură cu acuzații foarte grave la adresa mai multor înalți prelați ai Bisericii Ortodoxe din Grecia, numeroase voci mergând până la a cere demisia arhiepiscopului Christodoulos, capul Bisericii elene. Recent, confidentul său, Theoklitos, episcop de Thessaliotis, a demisionat după ce a fost acuzat de homosexualitate și trafic de droguri, iar după numai câteva zile, mentorul lui Christodoulos, mitropolitul Kalinikos de Atena, a fost și el acuzat că a făcut avansuri sexuale unui țârcovnic. Dezvăluirile curg gărlă, aproape în fiecare zi formulându-se noi acuzații contra unui preot care are un comportament sexual deviat sau care a furat bani din fondurile bisericii”, scria Sabina Nicolae, importând în spațiul românesc o fărâmă din tulburarea produsă în Grecia.

(Mă aflu în Grecia când a început scandalul acesta și vrând-nevrând am urmărit în mare evoluția lui. Fiind absolvent al Facultății de Teologie, mulți – chiar și colegii de la anul de limbă neogreacă, colegi care nu aveau nimic de-a face cu studiile teologice – îmi puneau întrebări prin care credeau că îmi zdruncină credința: „Cum poți crede în Dumnezeu, când preoții duc o viață atât de murdară?...” Un coleg musulman din Egipt - care cu altă ocazie îmi spusese că nu se aștepta să vadă o viață atât de destrăbălată la tinerii ortodocși greci - a rămas efectiv mirat că eu mai pot crede în Hristos când preoții noștri fac păcate atât de mari. „La noi la musulmani nu se întâmplă așa ceva...”, mi-a spus cu vădită satisfacție. Și mi-a fost clar că tentativele mele de a-l apropia de adevărul lui Hristos și al Bisericii care e Trupul Său sunt aproape nule...)

Voi începe scurtul meu articol menționând faptul că unele dintre scandalurile în care este implicată Biserica de către mass-media sunt nefondate, acuzele

nefiind adevărate. Directorii ziarelor au observat că un ziar care conține un articol despre un popă păcătos sau bețiv se vinde mai ușor... Și de asta nu ezită să trimită *vânătorii de informații* ori de câte ori un scandal se arată la orizontul lumii bisericești¹⁶¹. Poate că de fapt în Grecia situația este mult mai puțin gravă decât ne informează mass-media. Eu însumi știu cazuri prezentate de presă într-un mod deformat. Dar, pentru ca ziarele să se vândă și emisiunile de știri să aibă spectatori, adevărul poate trece lesne într-un plan secundar...

Totuși, chiar dacă uneori în articolele despre păcatele slujitorilor altarului situația este prezentată deformat, există și dezvăluiri care aduc la cunoștința opiniei publice căderi reale, care pun într-o lumină nefavorabilă Biserica lui Hristos. Însă...

Eu cred că atunci când un preot păcătuiește nu Biserica se face de rușine, ci societatea însăși. Socie-

¹⁶¹ Numai că unii ziariști, în loc să informeze, dezinformează. Un caz recent, cel al părintelui Corogeanu și al mănăstirii Tanacu, dovedește ușor această afirmație. În unele articole s-a scris că o maică a murit răstignită pe o cruce în timp ce i se făceau niște slujbe de exorcizare. Dacă însă Irina Cornici – o femeie atât de bolnavă încât cei de la spital o externaseră pentru că epuizaseră toate mijloacele de a o ajuta – ar fi murit în mănăstirea care o găzduise cu bunăvoință (fratele Irinei declarând nu o dată că mănăstirea nu a cerut și nici nu a primit vreo „recompensă” pentru ospitalitatea de care a dat dovadă), oare de ce ar mai fi venit salvarea să o ducă la spital? Salvările nu au voie să ia morți. Iar dacă era moartă în salvare, de ce i s-au făcut perfuzii cu adrenalină, când morților nu li se pot face perfuzii? Nu are rost să intru în detalii, să comentez faptul că medicii care au cercetat fișa medicală de pe salvare au observat că doza de adrenalină administrată depășea cu mult limita maximă etc., nici nu îi voi lua apărarea părintelui Daniel. Dar un lucru este evident: indiferent ce s-a întâmplat la Tanacu, presa (cu mici excepții) a prezentat situația deformând în mod brutal lucrurile...

tatea care l-a zămislit pe preotul respectiv. Trebuie să ne mustre conștiința și pe noi că nu avem preoți mai sfinți. Preoții sunt, într-un fel, nu numai copii ai parohiei în care au crescut, ci și roadele parohiei pe care o păstoresc. Dacă parohia în care au crescut era plină de oameni iubitori de patimi, de oameni cu o credință superficială, aceștia și-au pus amprenta pe sufletul viitorului preot¹⁶². Și dacă oamenii care vin la un preot duhovnic sunt molateci în viața duhovnicească, dacă duc o viață potrivnică Evangheliei, nu îngreunează ei viața preotului? Ba da. Și, dacă preotul nu duce viață de sfințenie, se va lăsa molipsit de duhul lumesc al celor pe care îi păstorește.

E lesne de înțeles de ce necredincioșii raționează simplist: „Faptul că popii sunt păcătoși e o dovadă în plus că Dumnezeu nu există...” Cum altfel ar putea ei gândi?

În același timp însă, creștinii știu că preotul este cel rânduit de Dumnezeu să ducă turma cuvântătoare spre mântuire. Și mulți s-au mântuit având păstori nevrednici care au ajuns în iad. Dar s-au mântuit

¹⁶² Mihail Neamțu, una dintre cele mai puternice voci ale generației tinere, observa în articolul său „Reforma învățământului teologic” (tipărit în volumul *Bufnița dintre dărmături. Insomnii teologice*, Editura Anastasia, 2005): „Cititori fervenți ai lui Bebe Mihăescu, abonați din oficiu la reviste de tip *Playboy* sau *Hustler*, nu puțini tineri teologi își afișează deschis apostazia” (<http://www.algoritma.ro/dilema/40/MihailN.htm>). Afirmatia este dureroasă. Nu ar trebui să ne mire faptul că acești tineri iubitori de păcat nu devin într-o clipă, mai exact după hirotonie, vrednici slujitori ai altarului... Ar trebui să ne mire tocmai convertirile, tocmai cazurile în care cineva care a trăit în păcat, deși primește hirotonia călcând canoanele Sfinților Părinți, reușește să ducă apoi o viață de pocăință, fiind un păstor model pentru credincioșii săi. Și tot așa ar trebui să ne mire exemplele studenților teologi care merg pe calea sfințeniei fără a se lăsa vătămați de colegii lor care merg pe drumuri greșite.

pentru că nu au stat să îi judece pe preoți, ci au încercat să trăiască după voia lui Dumnezeu, voie pe care au cunoscut-o tocmai cu ajutorul păstorilor lor, chiar dacă aceștia erau nevrednici.

Un părinte care se dusesese să sfințească un bordel, părintele I.S., spunea: „Eu, ca preot, aș fi de acord să fie bordeluri frumoase, domnule, să meargă tinerii să-și facă nevoile”. Cazul lui a fost îndelung discutat de mass-media, așa că nu are rost să dau alte detalii. Creștinii din parohia sa au avut trei opțiuni: unii, mai șovăitori în credință, s-au smintit și au renunțat să mai vină la biserică. Alții, deși s-au smintit, nu au părăsit Trupul lui Hristos, Biserica Ortodoxă, ci doar au plecat la o altă biserică, la un alt duhovnic. Au fost însă și creștini care, deși căderea păstorului lor fusese vădită, nu l-au părăsit. S-au rugat pentru îndreptarea părintelui lor și au rămas în continuare la biserica la care acesta slujea. Dumnezeu le va răsplăti nădejdea și răbdarea.

Ne apropiem de vremurile din urmă, în care vor apostazia nu numai mulți creștini, ci și unii clerici și ierarhi. Sunt multe profeții ale sfinților în care suntem preveniți despre asta. Așa cum în primele secole ale Bisericii alegerea credinței creștine era identică cu asumarea muceniciei, și în vremurile noastre alegerea credinței creștine este identică cu asumarea unei vieți jertfelnice, pentru că și astăzi – ca la începuturi – credința creștină este călcată în picioare de mai-marii lumii.

E greu să fii creștin când atâția creștini se leapădă prin păcatele lor de Hristos, este greu să fii creștin când unii preoți te smintesc. Dar niciodată nu a fost ușor să fii creștin. Chiar dacă ne este greu să mergem pe calea mântuirii când unii preoții nu sunt

modele de viață duhovnicească, trebuie să mergem înainte.

Și trebuie să vedem și lucruri pe care mass-media refuză să ni le arate. Să vedem că, tot așa cum există preoți nevrednici, există și preoți cu viață sfântă. Numai că despre aceștia nu se scrie nimic în ziarele în care Biserica este batjocorită periodic. Hristos nu a părăsit Biserica.

În acest secol al vitezei, în America și în alte părți ale globului unii străbat zeci sau chiar sute de kilometri în fiecare duminică pentru a ajunge la o biserică ortodoxă. Cei care au fost smintiți de preotul lor – fie că acesta este un bețiv, un desfrânat sau un hrăpăreț notoriu – ar putea face un efort pentru a merge la un preot sporit în viața duhovnicească, chiar dacă distanța până acolo nu este mică. Pentru că, dacă părăsesc Biserica, Îl părăsesc pe Hristos. Dar, plecând de la un preot care duce viață păcătoasă la un preot care le poate fi model de sfințenie, nu pierd nimic. Dimpotrivă.

Este adevărat că nu există preoți cu har și preoți fără har. Toți preoții, dacă nu cad în vreo erezie condamnată de Biserică, au har. Dar priceperea de a călăuzi suflete nu o au toți, ci numai cei care duc lupta cea bună. Deci creștinii nu greșesc cu nimic dacă intră sub îndrumarea duhovnicească a acestora din urmă.

Oricum, să nu uităm un lucru: și dacă ducem viață curată, și dacă ne spovedim la preoți cu viață sfântă, dacă îi judecăm pe preoții păcătoși, călcăm în picioare Evanghelia lui Hristos, ne punem noi judecători în locul lui Dumnezeu. Și pentru asta, când vom ajunge noi înșine la judecata sufletelor, nu ne va fi ușor. Pentru că vom ajunge în iad. În timp ce unii dintre preoții pe care i-am judecat, pentru că s-au pocăit de păcatele lor înainte de a muri, vor ajunge în rai.

Și, până la urmă, cu ce ne-am ales din faptul că ne-am smintit de ei și i-am judecat?...

Părintele Savatie Baștovoi: „Aproapele nostru este un fel de oglindă duhovnicească pentru noi, poate chiar un fel de proiecție a noastră în exterior. De aceea, ceea ce vedem noi în aproapele nu este altceva decât noi înșine, vedem în aproapele doar neajunsurile și patimile de care noi suferim. De exemplu, coboară un preot dintr-o mașină foarte luxoasă, însoțit de o femeie frumoasă, iar în urma lor un tânăr le duce bagajul. Dacă cineva e iubitor de avere, va zice: «Ce mașină are popa!». Cel desfrânat va zice: «O, ce femeie are popa!». Cel îngâmfat va zice: «O, are slugi popa, de nu poate să-și care singur bagajele!». Dacă însă cineva trăiește în feciorie, poate să creadă că femeia este sora preotului, și chiar poate să-i pară că seamănă cu el. Dacă n-are patimă pentru avere, poate crede că mașina e împrumutată sau nici să nu o bage în seamă. Dacă este smerit, va zice: «Ce fericit este fratele că s-a învrednicit să ducă valiza unui slujitor al lui Hristos, probabil că în ea sunt veșmintele preoțești și alte lucruri sfinte». Fiecare deci se vede în celălalt pe sine. Aproapele este cel mai bun barometru al vieții noastre duhovnicești”¹⁶³.

¹⁶³ Ierodiacon Savatie Baștovoi, ibidem, pp. 111-112. Aș extinde puțin afirmația părintelui Savatie: cred că, atunci când unii intelectuali contemporani promovează ideea gnostică potrivit căreia Hristos ar fi avut o femeie cu care păcătuia încercă să Îl învinovățească pe Hristos de patimile în care ei înșiși sunt prinși. Poate de asta a și făcut atâta vâlvă piesa Alinei Mungiu – Pippidi, *Evangelistiții*, în care „Isus” îi cere iertare femeii cu care căzuse, iar ea răspunde: „Când ne-am iubit, puțin îți păsa dacă ești fiul lui Dumnezeu sau nu...” (Editura Cartea românească, 2006, p. 62).

Noi vorbim prin minuni

Un tânăr m-a întrebat: *Am încercat să stau de vorbă cu un preot, dar m-a expedit repede. Mi-a trecut dorința de a mă spovedi. Cum să depășesc impasul în care mă aflu?*

Voi încerca să prezint un răspuns neconformist, voi încerca să ofer un răspuns indirect la această întrebare...

„Până unde poate să meargă relația de prietenie dintre un tânăr și o tânără?”

Noi, ca mădulare ale Bisericii, avem senzația uneori că ispitim Biserica instituțională. Ne ispitim uneori cu nerozenia, gândind că voi sunteți asexualați. Nu ați văzut ce reacție a fost când statul a propus educația sexuală în școală? Toți: „Vai de mine!...” Dar noi avem îngeri! Pe coridoare trec doar niște îngerei! Să fim serioși!... Biserica era obligatoriu să dea o alternativă creștină la educația sexuală¹⁶⁴, să-i învețe pe oameni că nu sunt numai triunghiuri și dreptunghiuri, ci că sunt mai mult decât atât. Or, dintr-o dată, noi am picat în ispita rigorisului parșiv și fariseu de a crede că, dacă ignorăm o problemă, problema chiar nu există! E o dramă! Credeam la un moment dat că eu am inventat spusa, dar nu e de la mine, după aia am aflat că a zis-o și

¹⁶⁴ „Educația sexuală ce se face în școală, adeseori, este contra-educație. Tinerii sunt priviți doar ca niște simple viețuitoare reproducătoare, fără a i se da sexului și dimensiunea spirituală pe care o are, în cadrul comuniunii dintre un bărbat și o femeie” (PS Andrei Andreicuț, *Dragoste, libertate și sex responsabil*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2001, pp. 5-6).

Tolstoi, și anume că Biserica trece printr-un risc enorm la ora actuală, de a răspunde la întrebările care nu i se pun și de a nu da răspuns la întrebările care i se pun. Or, întrebarea pe care voi o puneți de fapt Bisericii este: „Domnule, bun, îmi zici să fac copii. Dar mă sprijini? Unde este bursa pe care parohia mi-o oferă pentru că am născut al treilea copil?” La ce femeie s-a dus părintele din parohie să-i spună: „Muiere, la al patrulea copil eu, ca preot, îți ofer zece milioane din partea parohiei, să nu duci lipsă”? Nu, nu toți o dată, pe rând. Nu există, de fapt, așa ceva. Ne-am obișnuit numai să lovim când o femeie face avortul, fără a încerca s-o ajutăm. Pe femeia căreia, la următoarea purtare a pântecelui, eu îi stau alături și sunt mâna lui Dumnezeu lângă ea.

Ne-am obișnuit, realmente, să credem că e o vină sărutul. Odată, cineva îmi povestea: „Părinte, vai, ce dramă e la noi în casă! Am văzut-o pe fiică-mea de mână cu un băiat”. „Doamnă, bine că nu mergea de un picior cu el prin oraș!” Adică sunt gesturi firești pe care noi le-am sclifosit, le-am sclintit...

Vreau să vă spun că eu cred că relația de prietenie dintre un tânăr și o tânără trebuie să poarte în esență o a treia persoană, Care tot Hristos este! Căutați-vă un duhovnic care să vă ajute. Există și riscul ca unul să meargă la un duhovnic și altul la alt duhovnic. Și un duhovnic să spună: „Bă copile, faptul că te-ai dus cu ea la un film în post, și dacă se poate, chiar la unul deștept, să zicem, nu-i o problemă. Doamne ajută! Era o motivație, poate, în plus să te împrietenești sau să stai de vorbă cu ea”. Păi nu ne căsătorim spate în spate. Numai în noaptea nunții ne vedem și uauu!.... De aici marea majoritate a dramelor care se petrec într-o veselie, cu risc maxim...

Dar în aceeași măsură trebuie să fiți foarte atenți, că s-ar putea ca celălalt părinte duhovnic să spună: „Vaaai, te-ai uitat în ochii lui?... Cinci ani oprire de la împărtășanie! Ai mirosit after-shave-ul lui? Vai!... Te-ai ispitit cu mirosul. Afară cu tine!... Ți-ai cumpărat o bluză nouă, ca să-i plăci lui? Grav! Trebuie să puți, fato, să ai cămașa jechoasă trei degete deasupra, răpănoasă, ca să mărturisești Ortodoxia!...”

Lucrurile nu sunt așa de simple. Recunoașteți că nu asta este Ortodoxia pe care știți că au mărturisit-o Părinții și pe care voi înșivă o trăiți în viața voastră. Știu că acum vă distrați... Când o să vă treacă râsul, o să înțelegeți că am avut dreptate. Mult mai repede veți învăța râzând decât plângând. Decât să plângeți pe la uși străine, că și-au băgat unii bocancii în sufletul vostru, haideți mai bine să râdem împreună și să constatăm până unde au dreptul să-și bage unii bocancul în sufletul nostru.

Vine câte unul la mine și-mi spune: „Părinte, nu știu ce să fac: să folosesc prezervativul sau să nu folosesc prezervativul?” Domnule, e un răspuns greu. Pe cuvânt! Eu tot le spun: „Băi, preotul e teologul vostru, nu ginecologul vostru!” ... Dar trebuie să stai de vorbă cu omul, să-l luminezi, să-i spui: „Băi copile, uite, problema-i asta și asta...” Nu, gata, mă apuc acum să-l împuşc la spovedanie și să zic: „Crâsnic, ia-l și-l îngroapă, că am scăpat de încă unul”. Nu-i așa de simplă problema!...

N-am lămurit problema cu sărutul. Mergeți la duhovnicul vostru, pentru că este chestie de față către față. Și mai cu seamă stabiliți între voi. Pentru numele lui Dumnezeu, nu vă poate căsători nimeni în afara voastră! Iar Taina Cununiei este un pic mai mult decât sărut. Credeți-mă pe cuvânt: este mai mult decât culcatul unul cu celălalt!...

La cununie este pus mirele în dreptul icoanei Mântuitorului, mireasa în dreptul icoanei Maicii Domnului, și li se cântă „Sfinților mucenici, care bine v-ați nevoit”. Semn că, în sine, căsnicia e răstignire. Cea mai frumoasă imagine, dacă vreți, e cea a lui Timotei și a Mavrei, cei doi tineri care la un moment dat erau hirotesiți, el hirotonit preot, ea hirotosită diaconiță, semn că se putea în vremea aceea. (Acuma noi, păstrând canoanele, nu mai putem face asta.) La un moment dat sunt prinși amândoi și li se spune că dacă nu renunță la Hristos vor fi răstigniți. Cei doi acceptă răstignirea și sunt puși unul în fața celuilalt. Când el slăbea în credință, Mavra îi spunea: „Timotei, tu nu ești numai soțul meu, ești soțul Bisericii lui Hristos, prin preoția ta!” Iar când Mavra scădea în credință și zicea că nu mai poate, Timotei, de pe crucea cealaltă, o întărea spunându-i: „Mavra, tu nu ești numai soția mea, ci și soția lui Hristos, prin preoția mea!” Și spune povestea vieții lor: „Așa întărindu-se unul pe altul, după patruzeci de zile și-au dat duhul”. Asta-i cununia! Restul sunt biluțe, jocuri de artificii... Or, viața de familie cere această fermitate, până la urmă.

O altă întrebare și un alt răspuns:

„Cum îți dai seama că este o iubire adevărată între doi tineri?”

În niciun caz sărutându-vă!... Admirându-vă, dacă vreți, furându-vă cu colțul ochiului, curtându-vă. Pe vremuri logodna era mai frumoasă decât căsătoria, pentru că era o perioadă în care lucrurile nu erau consumate până la capăt, nu era luna de miere în care consumi mierea până la fundul borcanului. Mai lăsați un pic de miere pe fundul borcanu-

lui... Și mai era ceva în plus. Era starea aceea pe care ar trebui să o învățăm, uneori, de la păsări, în care se gângureau unul pe celălalt. Acum căsătoria e: unu, doi, trei și gata! Trebuie să facem carieră. Gata, ne luăm și plecăm! Pa. Tu du-te colo, eu colo... Pe copii îi trimitem în misiuni pe la bunici, pe la străbunici...

Noi ne îndrăgostim numai dacă suntem frumoși, aranjați, șpreiați, tunși, cât se poate de dezbrăcați, pentru că ne e rușine de îmbrăcămintea de pe noi... O iubire a dezbrăcării, mai mult decât o iubire a îmbrăcării. Și atunci?... Sfântul Ioan Gură de Aur spune că e mult mai intim gestul îmbrăcatului decât gestul dezbrăcatului. El vorbește asta în contextul catehezelor despre botez. Te îmbraci cu mai multă sobrietate, cu mai multă discreție. Când îți pui haina pe tine, începi să placi. În primul rând să-ți placi ție. Dacă vrei, e o formă de egoism acceptată, până la urmă. Pentru că nu te poți duce îmbrăcată ca o pațachină ca să placi nu știu cui și ție să nu-ți placi! Gustul estetic este dat de Duhul Sfânt, până la urmă. Spune Sfântul Ioan că e mult mai intim gestul îmbrăcatului decât al dezbrăcatului. Or, într-o lume dezbrăcată, e foarte greu să afli care e iubirea adevărată. Iubirea adevărată, dacă vrei o definiție dată de Părinții Pustiei, este iubirea care stă pe Adevăr. Deja începe să se complice treaba.

Ce au cele două răspunsuri de mai sus cu impasul tânărului care nu a reușit să comunice cu un preot? Explicația vine imediat...

„Cum să-i dezvălui unei persoane că o iubesc, că îmi e dragă și sufăr pentru ea?”

Măi, frate sau soră, Dumnezeu să-ți ajute! Nu-i de râs, măi oameni buni! Nu-i rău să suferi din iubire! De ce râdeți? Parcă voi n-ați plâns! Că voi toți dădeți semne acolo: ba v-ați schimbat frizura, ba v-ați luat alți pantaloni sau altă fustă, ba v-ați dat rotunzi, chiar în spectacol!... Păi, nu te-apucă suferința? Cum să nu te apuce suferința?!

Vedeți de ce suferă Hristos până astăzi? Câte nu face El pentru noi, și noi... cu vaca în cucuruz! Da, uitați-vă bine! Nu facem destule prostii care efectiv n-au nici în clin, nici în mănecă cu Dumnezeu?! Eu cred că cel mai mult te vei dezvălui acelei persoane – și te rog să nu ieși în socoteală nici râsul colegilor dumitale, nici ponteala mea – vorbindu-i acelei persoane. Omul este un animal care-și gândește gândirea și care are emisie comunicativă. Așa se cheamă. Adică, să legi fraze! Du-te, frate sau soră, și spune-i: „Măi, omule, te opresc pentru că popa ăla de la Sibiu mi-a zis să te opresc și să-ți spun că te iubesc! Nu știu dacă ai înțeles din gesturi, din ochii mei dați peste cap, din felul meu schimbat, din celelalte, dar eu te iubesc, înțelegi?!” Punct! Odată gândeam și am și scris despre faptul că unii vorbesc prin vorbe, alții vorbesc prin gesturi, iar noi vorbim prin minuni. A descoperi că-l iubești pe celălalt, că îl iubești cu adevărat, e o minune!

*

„Care popă de la Sibiu? Ce e cu întrebările și răspunsurile de mai sus?”, așa fi întrebat dacă așa fi citit eu însumi într-o carte pasajele anterioare.

Sunt întrebări și răspunsuri dintr-o conferință pe care părintele Constantin Necula a ținut-o la

Suceava¹⁶⁵. Decât să îi răspund tânărului spunându-i să caute un preot mai deschis, decât să fac o apologie a calităților preotului care are priză la tineri, am preferat să expun o mostră de gândire vie, într-un limbaj care nu are nimic în comun nici cu bradul, nici cu stejarul, nici cu mobila. Adică într-un limbaj care nu e defel de lemn. E de mercur...

Știu că unii tineri se lovesc de indiferența unor preoți. Dar asta nu e doar problema tinerilor. De aceeași problemă se lovesc și adulții... În fond, preotul care are inima ca o pâine caldă iese în întâmpinarea tuturor, iar cel care o are de piatră nu iese în întâmpinarea nimănui.

Aș face o paranteză: în conferința respectivă, după expunerea propriu-zisă, părintele Necula i-a invitat pe tineri: „Aș vrea să vă de-stresați un pic... Vocația mea este de a sta cu tinerii, nu de a sta împotriva tinerilor...”

Tinerii trebuie să aibă iscusința de a-și căuta duhovnicii care au vocația de a sta alături de ei, înțelegându-le problemele, suferind împreună cu ei și bucurându-se împreună cu ei.

Știu, e greu să găsești astfel de preoți, dar nu e imposibil. Părintele Necula, cu toate lipsurile sau neputințele sale – lipsuri și neputințe are, în fond, orice om – e o dovadă vie a acestei afirmații...

Iar impasul la care am făcut referire se va rezolva, mai devreme sau mai târziu. Oricărui tânăr care se află într-o situație similară îi spun: „Dacă un preot nu are destulă deschidere față de tine, dacă e prea ocupat pentru a te primi în inima lui, nu deznădăjdui. Roagă-te ca Dumnezeu să te ajute să cunoști un

¹⁶⁵ A fost tipărită în extraordinarul volum *Calea virtuților*, Editura Agnos, Sibiu, 2005, pp. 75-168. Un volum mic de o valoare mare... (Recomand tinerilor să meargă la conferințele ținute de părintele Necula...)

alt preot. Unul care să te ia de mână și să te scoată din universul tensionat în care trăiești. Unul care să te ajute să ajungi la liman...”

„Dar nu sunt mulți preoți în țară ca părintele Necula...”

Acest comentariu îmi aparține, deși s-ar putea să apară spontan în mințile cititorilor care observă o prăpastie enormă între stilul catehetic al părintelui de la Sibiu și al altor preoți pe care îi cunosc. Nu vreau să îl laud pe părintele respectiv – deși îmi e tare drag. Observ însă că reușește să *vrăjească* tinerii mânuind foarte iscusit cuvintele. Pentru că așa și e normal, cuvântul să fie o expresie a trăirii. Și dragostea care se revarsă se exprimă și în cuvinte.

Aș vrea însă să insist asupra unui fapt: duhovnicul cel mai potrivit nu e neapărat cel mai iscusit în cuvinte. Au fost duhovnici mari care nici nu au ținut conferințe și nici nu au scris cărți. Dar au fost mari pentru că au știut bine arta războiului duhovnicesc și i-au călăuzit pe ucenicii lor pe calea lui Hristos...

*

Sfântul Nectarie din Eghina: „Trebuie să fim foarte atenți atunci când căutăm doctori pricepuți și capabili de a vindeca rănila lăsate în inimă de păcate. Datorită gravității rănilor și diferitelor patimi, lucrarea are un caracter urgent. Este o grijă presantă datorată primejdiei iminente. Așa cum doctorul nepriceput trimite mulți oameni către pierzanie, în același fel duhovnicul incapabil și neglijent trimite multe suflete în iad. Ce rău îngrozitor pentru ca cineva să afle moartea în timp ce caută vindecare. Cine poate socoti gravitatea acestei mari nenorociri?”¹⁶⁶

¹⁶⁶ Sfântul Nectarie din Eghina, *Despre pocăință și spovedanie*, Editura Egumenița, Galați, 2004, p. 51.

O nouă lepădare de Hristos

„Un proiect gândit de prefectul de Iași, Radu Prisăcaru, vizează mai întâi instruirea fețelor bisericești care ar trebui să propovăduiască europenismul la finele Liturghiei. Până la integrare, nicio slujbă oficiată în Sfântul Altar nu ar trebui să se sfârșească fără «lecția UE». Neobișnuitul proiect... a fost prezentat Sinaxei stareților și egumenilor din mănăstirile și schiturile județului Iași, întrunire prezidată de IPS Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. «Preoții ar trebui după slujbă să le vorbească oamenilor în biserici despre integrarea în Uniunea Europeană», a rostit șeful județului, care așteaptă cu nerăbdare acceptul IPS Daniel pentru ca preoții să nu dea enoriașilor binecuvântarea până nu își însușesc pilda despre Uniunea Europeană”¹⁶⁷.

Nu e prima dată în istoria Bisericii când politicianul vrea să dirijeze viața duhovnicească... O astfel de implicare trebuie privită însă foarte atent, pentru că efectele ei de profunzime sunt cu totul altfel decât par efectele de suprafață. Și ar trebui să începem prin a observa orientarea spirituală promovată de Uniunea Europeană:

„Strasbourg, 18 ianuarie 2006 – PARLAMENTUL EUROPEAN a adoptat cu majoritate de voturi o rezoluție referitoare la homofobie. În favoarea rezoluției s-au numărat 468 de voturi, cu 149 împotrivă și 41 de abțineri. Rezoluția definește homofobia ca fiind

¹⁶⁷ Gabriela Doboș, „Prefectul de Iași le cere preoților să predice despre Uniunea Europeană”, *Gândul*, 15 Martie 2006.

«teamă irațională și aversiunea față de homosexualitate și față de homosexuali, lesbiene, bisexuali și transsexuali, pe baza unor prejudecăți, fiind similară cu rasismul, xenofobia, anti-semitismul și sexismul», deși termenul în sine desemnează o teamă și o fobie irațională care pot fi tratate numai prin terapie de specialitate... Rezoluția menționează și «incităările la ură» față de homosexuali, fără a defini termenul. Este important de remarcat că citarea pasajelor din Biblie care se referă la homosexualitate au condus deja la arestări și acțiuni în justiție, tot în baza unei presupuse homofobii. Există temerea că, în practică, orice opinie negativă la adresa homosexualității va fi catalogată ca «incitare la ură» și pedepsită ca atare. Din acest motiv, este îngrijorător faptul că rezoluția nu reafirmă libertatea religioasă, ci pare chiar să urmărească suprimarea acesteia (pentru cei care doresc să facă referire la Biblie)... Rezoluția afirmă că perechile homosexuale căsătorite sau înregistrate într-o țară membră a UE trebuie recunoscute și în țara de domiciliu. Practic, aceasta înseamnă că doi homosexuali români «căsătoriți» în Spania vor fi recunoscuți ca atare și în România...”¹⁶⁸

Rezoluția este făcută publică¹⁶⁹, nu e vorba doar de un simplu proiect ținut în secret.

Un studiu recent arată atitudinea românilor față de homosexualitate: „Măsurată pe o scală între

¹⁶⁸ Extrase din articolul „Parlamentul european adoptă o rezoluție privind homofobia”, preluat de pe <http://ro.altermedia.info/>. Recomand cititorilor să urmărească periodic noutățile de pe acest site, deoarece sunt materiale extrem de interesante.

¹⁶⁹ Se poate citi pe <http://www.europarl.eu.int/omk/sipade3?TY>
PE-DOC=TA&REF=P6-TA-2006-0018&MODE=SIP&L=EN&LSTDOC=N.

«tradiționalism» și «modernism», atitudinea populației față de această minoritate sexuală se plasează în zona de «tradiționalism», adică de intoleranță. Astfel, patru din cinci persoane consideră că s-ar simți deranjate «mult» și «foarte mult» dacă «o persoană de același sex le-ar face avansuri», 75% dacă ar afla că un membru al familiei este homosexual, iar peste două treimi s-ar simți deranjate dacă ar afla că unul dintre profesorii copilului este homosexual¹⁷⁰.

Dacă datele sunt obiective, înseamnă că poporul român, păstrător al tradiției creștine, nu acceptă familiile homosexuale. Dacă s-ar face un referendum¹⁷¹ privitor la această problemă, opoziția poporului ar fi masivă¹⁷².

(Chiar dacă se duce o campanie de manipulare a opiniei publice pentru anihilarea acestei opoziții. La această campanie contribuie mult diferitele cărți ale experților sexologi. Iată o mostră: „Dacă ai un raport sau câteva raporturi sexuale cu o persoană de același sex înseamnă că ești homosexual? În adolescență, nimic nu e grav pentru totdeauna, și nici nu se decide orientarea sexuală definitivă. Uneori, contactele fizice între băieți rezultă în mod logic din promiscuitate și absența partenerelor. Principiul e că faci «cu ce ai

¹⁷⁰ Din articolul *Seropozitivii și homosexualii, cei mai discriminați din România*, „Evenimentul Zilei” - 26 Ianuarie 2006.

¹⁷¹ La Referendumul pentru familie din 2018 opoziția a fost însă sub așteptări, pentru că mulți au fost manipulați de mass-media și au considerat că participarea la acest referendum e un sprijin dat partidului de guvernământ (notă la ediția prezentă - 2020).

¹⁷² O cititoare: *Îmi pare rău să spun asta, dar nu sunt sigură că rezultatele de mai sus au ca motivație faptul că acești oameni sunt prea buni creștini; dacă ei au răspuns așa, a fost pentru că pur și simplu le este scârbă – eu cunosc și astfel de oameni, poziția lor nu are nimic de-a face cu Hristos, deși pare similară. M-aș feri deci de generalizarea „poporul român”.*

la îndemână». Nu e cazul să se dramatizeze¹⁷³; mai târziu va veni și timpul unei adevărate împliniri sexuale¹⁷⁴. Sau altă mostră, care se află într-o legătură mai directă cu decizia Parlamentului European privitoare la homofobie: „Deoarece schimbarea atitudinii populare este posibilă prin educație, comportament responsabil al conducătorilor și prin lege și deoarece studiile arată că mulți bărbați și femei vor fi atrași sexual de propriul lor sex, se pare că este în interesul societății să dezvolte atitudini mai sănătoase în privința homosexualității. Asemenea atitudini vor duce la diminuarea violenței față de persoanele din minoritățile sexuale, vor fi încurajate relațiile sănătoase și pe termen lung, va scădea numărul de parteneri sexuali și transmiterea bolilor pe cale sexuală, va diminua nevoia lor de a-și ascunde sentimentele și relațiile. În sfârșit, se va micșora numărul de cazuri de depresie și de sinucidere care pot rezulta din confuzia asupra identității sexuale, lipsa de respect propriu și senzația de izolare¹⁷⁵. Atitudinile negative ale societă-

¹⁷³ Altfel spus: „Nu fiți neliniștiți. Păcătuiți fără să vă gândiți la consecințe, răul se va îndrepta de la sine...”

¹⁷⁴ Dr. Sylvain Mimoum, Rica Etienne, *Dragostea și sexualitatea adolescenților - pentru băieți*, Editura Lucman, pp. 154-155. Interesant este că în această carte găsim un răspuns obiectiv la întrebarea: „Homosexualitatea este ereditară?” „Nu, chiar dacă unele lucrări, foarte aproximative, încearcă să reducă homosexualitatea la o simplă mutație genetică împotriva căreia nu se poate face nimic, pentru că ar fi «vina genelor sau hormonilor». Părerea noastră este însă că homosexualitatea este o adevărată alegere, afectivă, psihologică și socială...” (Idem, ibidem, pp. 155-156).

¹⁷⁵ Seducătoare avantaje, nu este așa? Cât despre latura spirituală a problemei, niciun cuvânt...

ții nu afectează numai homosexualii, ci și întreaga societate”¹⁷⁶.)

Arhiepiscopul Atenei - Hristodoulos, în timpul vizitei în România, ne-a atras atenția asupra pericolului care ne stă înaintea – acela de a ne lăsa păcăliți de o mentalitate anticreștină promovată de Europa: „Referindu-se la ideea integrării unei țări ortodoxe în Uniunea Europeană, Prea Fericirea Sa a ținut să atragă atenția că, «influențați de ateismul generat de iluminism, europenii de astăzi urmăresc să creeze o Europă care refuză creștinismul. Dacă vor reuși, atunci Uniunea Europeană va deveni foarte fragilă, gata să moară chiar în fașă»”¹⁷⁷.

Prin această impunere a recunoașterii căsătoriilor homosexuale, Europa arată că moare în fașă, refuzând creștinismul. Au existat mulți mireni - și chiar unii preoți sau episcopi - care nădăjduiau că prin intrarea României în Uniune ne vom putea păstra tradițiile creștine... Ei se încăpățâneau să creadă asta chiar și atunci când Parlamentul european ceruse ca femeile să aibă dreptul de a intra în Sfântul Munte Athos¹⁷⁸. Dacă Grecia nu s-ar fi opus cu hotărâre, am fi asistat la „apusul Athosului”.

¹⁷⁶ Dr. Ruth K. Westheimer, *Enciclopedia sexului*, Editura Lucman, pp. 170-171.

¹⁷⁷ De pe site-ul www.patriarhia.ro, secțiunea „Vizite”, articolul *Vizita în România a Prea Fericitului Părinte Hristodoulos, Arhiepiscopul Atenei și a toată Elada - 4-11 iunie 2003*.

¹⁷⁸ „Parlamentul european [...] cere ridicarea interdicției care împiedică accesul femeilor pe muntele Athos din Grecia, zonă geografică de 400 km² unde accesul acestora este interzis în virtutea unei decizii luate în 1045 de către călugării celor douăzeci de mănăstiri ale regiunii, decizie care violează astăzi principiul universal recunoscut al egalității genurilor, al non-discriminării, ca și legislația comunitară asupra egalității, precum și dispozițiile relative la libera circulație a persoanelor în cadrul UE”

Zice un vechi proverb: „Lupul își schimbă părul, dar năravul ba...”

Acum, când *lupul* și-a arătat *năravul*, cei care au fost păcăliți și au crezut că lupul le e prieten se află în situația de a înțelege că au greșit și de a-și schimba opțiunile. Tot așa cum, în veacurile de prigoană, cei care se închinau idolilor de formă, fără convingere, au înțeles până la urmă că și fapta lor tot lepădare de Hristos era.

Această Europă care vrea să ne modeleze după chipul și asemănarea ei este o Europă apostată, dușmană a lui Hristos și a mântuirii fiilor Bisericii...

Tocmai despre această apostazie a strigat prorocește în veacul trecut Sfântul Nicolae Velimirovici:

„Dacă istoria ultimelor trei veacuri - al XVIII-lea, al XIX-lea și al XX-lea - ar putea fi numită cu un singur nume care să i se potrivească desăvârșit, atunci nu ar fi un alt nume mai bun decât cel de «protocolul judecății dintre Europa și Hristos»: fiindcă în ultimele trei sute de ani nu s-a întâmplat nimic în Europa care să nu aibă atingere cu Hristos-Dumnezeu. În judecata aceasta dintre Hristos și Europa, în realitate, se întâmplau următoarele:

Hristos îi spune Europei că este botezată întru numele Lui și că trebuie să rămână credincioasă Lui și Evangheliei Lui. La aceasta, Europa învinuită răspunde:

(din Procesul Verbal al ședinței din 15 ianuarie 2003 privind prezentarea raportului referitor la situația drepturilor fundamentale în Uniune; www.europa.eu.int).

- Toate religiile sunt egale. Ne-au spus-o enciclopediștii francezi. Și nimeni nu poate fi silit să creadă un lucru sau altul.

Europa îngăduie toate religiile ca superstiții populare, de dragul intereselor sale imperialiste, dar ea însăși nu urmează nicio religie. Când își va împlini scopurile sale politice, atunci își va încheia repede socotelile cu aceste credințe deșarte populare.

Hristos întreabă cu durere:

- Cum puteți voi, oamenii, să trăiți numai cu interesele voastre imperialiste, materialiste, adică numai cu pofta animalică pentru hrană trupească? Eu am vrut să vă fac dumnezei și fii ai lui Dumnezeu, iar voi fugiți și urmăriți să vă faceți deopotrivă cu animalele de sub jug.

La aceasta, Europa răspunde:

- Ești depășit. În locul Evangheliei Tale, noi am descoperit zoologia și biologia. Acum cunoaștem că nu suntem urmașii Tăi și ai Tatălui Tău ceresc, ci ai urangutanului și gorilei, ai maimuței. Noi acum ne desăvârșim ca să ajungem dumnezei, fiindcă nu recunoaștem alți dumnezei afară de noi înșine.

Hristos grăiește:

- Voi sunteți mai tari de cerbice decât vechii iudei. Eu v-am ridicat din întunericul barbariei la lumina cerească și voi mergeți din nou înapoi în întuneric, ca orbul în noroi. Eu Mi-am vărsat sângele pentru voi. Eu v-am arătat dragostea Mea, atunci când toți îngerii își întorceau capetele, neputând suferi putoarea iadului vostru. Atunci, deci, când erați întuneric și împruțiciune, am fost singurul care am stat să vă curățesc și să vă luminez. Să nu fiți, deci, acum necredincioși, căci vă veți întoarce din nou în întunericul acela nesuferit și în împruțiciune.

Europa, zâmbind subțire, strigă:

- Fugi de la noi. Nu te recunoaștem. Noi urmăm filosofia elină și civilizația romană. Vrem libertate. Noi avem Universități. Știința este steaua noastră călăuzitoare. Emblema noastră este: «libertate, fraternitate, egalitate». Rațiunea noastră este dumnezeul dumnezeilor. Tu ești un asiatic. Noi te tăgăduim. Ești numai un basm vechi al bunicilor noștri.

La care, Hristos, cu lacrimi în ochi:

- Iată, Eu plec, dar voi veți vedea. Ați lăsat calea lui Dumnezeu și ați plecat pe calea lui Satan. Binecuvântarea și fericirea s-au luat de la voi. În mâna Mea se află viața voastră și moartea voastră, fiindcă M-am dat pe Mine Însumi la răstignire pentru voi. Cu toate astea, nu Eu vă voi pedepsi, ci păcatele voastre și căderea voastră de la Mine, Mântuitorul vostru. Eu am arătat dragostea Părintelui Meu către toți oamenii și am vrut să vă mântuiesc pe toți prin dragoste.

La care Europa:

- Care dragoste? Ura sănătoasă și bărbătească împotriva tuturor celor ce nu sunt de acord cu noi, acesta e programul nostru. Dragostea ta este numai un basm. În locul basmului acestuia, noi am ridicat steagul naționalismului și internaționalismului și etatismului și progresismului și evoluționismului și scientismului și culturalismului. În aceasta se găsește mântuirea noastră: iar tu pleacă de la noi.

Frații mei, în vremurile noastre, această discuție în contradictoriu a luat sfârșit. Hristos a plecat din Europa, precum odinioară din ținutul Gadarenilor la poftirea acelora: dar, îndată ce a plecat, a venit război, urgie, spaimă, ruină, distrugere. S-a întors în Europa barbaria de dinainte de creștinism: a avarilor, a hunilor, a longobarzilor, a africanilor, numai că de

o sută de ori mai înfricoșătoare. Hristos Și-a luat crucea și binecuvântarea Sa și a plecat. A rămas în urmă întuneric și putoare. Iar voi hotărâți-vă acum – ne îndeamnă Sfântul Nicolae Velimirovici – cu cine vreți să fiți: cu întunecata și puturoasa Europă, sau cu Hristos?”¹⁷⁹

¹⁷⁹ Citatele din textul Sfântului Nicolae Velimirovici au fost luate din lucrarea părintelui Justin Popovici *Biserica Ortodoxă și Ecumenismul*, Mănăstirea Sfinții Arhangheli, 2002, pp. 132-133. Chiar dacă unii contestau valoarea acestor afirmații tranșante ale episcopului Nicolae Velimirovici, după canonizarea acestuia niciun teolog serios nu se mai încumetă să le combată.

Invazie – Pedofili on-line

„«Vă întrebați ce poate vorbi un bărbat de 30 de ani cu o fată de 12? O groază de lucruri. E adevărat că fetița nu are rafinamentul meu intelectual, nu are experiența mea, dar are ceva ce eu nu am. Sau, mai precis, ce eu nu mai am de mult! Are tinerețea sa!» Este confesiunea lui Lindsay Ashford, unul dintre cei mai populari pedofili din lume. La 36 de ani, expatriat din SUA, Lindsay trăiește în America de Sud și lucrează ca free-lancer, oferind consultanță în afaceri. Cea mai mare parte a timpului și-o petrece însă administrând site-uri dedicate iubitorilor de copii... Pe fiecare dintre ele inserează pasaje din confesiunea lui. O «scrisoare deschisă» compusă de Lindsay în martie 2002: «Iubesc fetițele mici. Sunt pedofil. Și sunt mândru de asta (...). Nu am fost un copil molestat sau violat. Nu sunt un bărbat singur care încearcă să aibă o relație *normală* cu cineva de vârsta lui. Sunt atras de fete adolescente și mai tinere, între 9 și 13 ani. (...) Nu-mi amintesc când am simțit prima oară această atracție. În pubertate, știu că prietenii răsfotau la școală *Playboy* sau *Hustler* și îmi aduc aminte că găseam neatractive femeile, cu sânii lor imenși și părul pubian. Am început să colecționez poze cu fete gimnaste. Iar în liceu nu pierdeam niciodată ocazia de a vorbi cu fete mai mici decât mine, indiferent pe ce temă. Și continuam să am fantezii despre cum ar putea fi o relație cu ele. (...) Nu sunt exclusiv atras de fetițe, dar trebuie ca ele să fie atrase de mine. Am o viață sexuală foarte sănătoasă cu femei de vârsta mea. Am fost căsătorit, am divorțat și am trăit cu

câteva femei. (...) Atracția mea pentru fetele mici nu este doar mentală, ci și psihologică. Sunt foarte atras de ele, dar nu de toate, așa cum nici tu nu ești atras de toate persoanele din grupul tău de preferințe sexuale. Când am început această scrisoare, am devenit tată. Am o fiică. Cred că este o fetiță frumoasă, dar nu sunt atras sexual de ea, așa cum nimeni altcineva n-ar putea fi atras de propriul copil. O iubesc profund, dar relația dintre noi va rămâne totdeauna cea de tată-fiică. Niciodată nu voi fi un părinte incestuos, găsesc asta oribil».

Lindsay e un adevărat guru al pedofililor din întreaga lume care navighează pe net. A creat el însuși mai multe pagini web, iar pe una dintre ele are o secțiune specială, dedicată copiilor dispăruți. (...) Părinții unei fete, dispărută și găsită moartă, au dat de poza fiicei lor pe site-ul pedofilului și au sesizat autoritățile. Reacția acestora a fost stupefiantă: nu putem face nimic pentru a interzice acest site, deoarece el nu încalcă legea. (...)

În SUA au o organizație, NAMBLA (*North American Man / Boy Love Association*), care editează și o revistă ce se poate comanda on-line. În Olanda există un post de radio on-line pentru boyloveri, *Your Boylove Pride Station*, dar și o revistă lunară, *OK Magazine*.

În Danemarca există de asemenea o asociație care militează pentru recunoașterea lor ca și minoritate sexuală. «Legea cunoaște limite, dragostea – nu», așa sună sloganul campaniei. Danezii au și sfaturi cu dedicație: «Țările din Est ar trebui să-și stabilească structuri și să ajute pedofilii, în loc să exporte problemele lor către țările sărace, așa cum fac astăzi!».

Pe net circulă Manifestul «Boylove»; are și o variantă în limba română! «Un boylover dorește o re-

lație strânsă și de prietenie cu un băiat. Această relație nu presupune neapărat intimitate sexuală, dar nici nu o exclude. Fascinația unui boylover o constituie trăsăturile ‘băiețești’ și ‘copilărești’ particulare oricărui băiat. (...) Cerem reevaluarea standardelor actuale de sexualitate. Aceste standarde încalcă drepturile fundamentale ale oamenilor, pentru că ele le împiedică copiilor și celor care îi iubesc până și gândul la posibilitatea intimității sexuale».

Pare incredibil, nu-i așa? În curând, s-ar putea să fim martori la revendicarea unor drepturi similare și din partea criminalilor sau torționarilor, care ar putea să scape nepedepsiți, invocând același argument și spunând că, până la urmă, «ei așa s-au născut» și deci constituie o minoritate ce trebuie respectată!”

Adriana Oprea - Popescu, *Jurnalul Național*,
16 Martie 2006¹⁸⁰

¹⁸⁰ Articolul a apărut cu câteva zile înainte ca prima ediție a volumului *Tinerii și sexualitatea - Între iubire și păcat* să intre în tipar. Îi mulțumesc autoarei pentru bunăvoința cu care mi-a permis să includ lungi extrase din materialul *Invazie - Pedofili on-line* în cartea mea (fără să îmi solicite să consulte manuscrisul meu – ci doar să precizez exact unde și când a apărut textul ei). Semnalul de alarmă este atât de clar, încât nu are nevoie de comentarii... (În anul 2013 în revista *Rost* a apărut un articol despre unul dintre cei mai importanți *propovăduitori* ai pedofiliei, Gert Hekma - www.rostonline.ro/2013/02/profu-de-pedofilie/ El consideră normal sexul cu copii de peste 12 ani, dacă aceștia își dau acordul pentru așa ceva – notă la ediția prezentă - 2020).

Voi da mărturia cea bună...

După ce am ținut conferința *Despre Înaintemergătorii Antihristului*¹⁸¹, un om în vârstă m-a întrebat: *Mi se pare că asistăm la sfârșitul credinței creștine. Dacă voi prinde sfârșitul, eu voi da mărturia cea bună, orice s-ar întâmpla. Dar văd că acum din ce în ce mai mulți creștini au o poziție foarte îngăduitoare față de desfrâu. Iar o parte chiar desfrânează. Unde se va ajunge?*

Mă gândisem și eu de multe ori la această întrebare. Cred că în astfel de probleme este foarte riscant să ne formăm un punct de vedere aparte. E bine să aflăm ce anume au învățat Sfinții Părinți. Cred că cea mai bună lucrare despre tâlcuirea ultimei cărți a Noului Testament apărută până acum în limba română este cea a Arhiepiscopului Averchie Tausev (cu note de părintele Serafim Rose) - *Apocalipsa în învățătura Sfinților Părinți*.

Îndemnându-i pe cititori să citească această lucrare – în care vor găsi dezvoltată tâlcuirea Sfântului Andrei al Cezareii privitoare la sfârșitul lumii –, voi cita totuși câteva paragrafe, pe care le consider de mare importanță pentru omul zilelor noastre:

„Și a venit unul dintre cei șapte Îngeri, care aveau cele șapte cupe și a grăit către mine, zicând: «Vino să-ți arăt judecata desfrânatei celei mari, care șade pe ape multe, cu care s-au desfrânat împă-

¹⁸¹ Conferința a fost deja publicată în volumul cu același titlu apărut la Editura Cartea Ortodoxă, în 2004.

rații pământului și cei ce locuiesc pe pământ și s-au îmbătat de vinul desfrânării ei». Și m-a dus, în duh, în pustie. Și am văzut o femeie șezând pe o fiară roșie, plină de nume de hulă, având șapte capete și zece coarne. Și femeia era îmbrăcată în purpură și în stofă stacojie și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, având în mână un pahar de aur, plin de urâciunile și de necurățiile desfrânării ei (Apocalipsa 17, 1-4).

Unul dintre cei șapte Îngeri îl cheamă pe Sfântul Ioan să-i arate judecata desfrânatei celei mari, care stă pe ape multe, a celei cu care împărații pământului s-au desfrânat și de al cărei vin al desfrâului s-au îmbătat locuitorii pământului. Unii au înțeles această desfrânată ca fiind vechea Romă, care era așezată pe șapte coline; aceia credeau că cele șapte capete ale fiarei sunt șapte dintre cei mai necredincioși dintre toți împărații care, începând de la Domițian și până la Dioclețian, au prigonit Biserica (între secolele I-IV). Sfântul Andrei, pomenind această părere, spune mai departe: «Dar noi socotim că prin această desfrânată se înțelege împărăția de obște a pământului, arătată ca și cum ar fi într-un singur trup, ori o oarecare cetate, ce va avea stăpânire prin venirea lui Antihrist» (Sfântul Andrei al Cezareii, cap. 53).

Alți tâlcuitori văd în această desfrânată biserica ce îi este necredincioasă lui Hristos și care i s-a închinat lui Antihrist, ori obștea celor lepădați de Dumnezeu – acea parte a omenirii creștine care se apropie și se atinge de lumea păcatului, căruia îi va sluji și va ajunge cu totul la voia puterii sale necruțătoare, adică puterea fiarei, a Antihristului; din această pricină femeia este arătată de văzătorul tainelor ca șezând pe o fiară roșie. «Fiara și culoarea ei roșie este chipul săl-

băticiei și al gândului ei de ucidere» (Sfântul Andrei al Cezareii, cap. 53).

«Purpura», «stacojiul» și «aurul» sunt însemne ale stăpânirii și rangului ei împărătesc. Sfântul Andrei spune că «prin pahar» se arată dulceața băuturii faptelor ei celor viclene – pe care o au înainte de a fi gustate, iar prin «aur arată cinstirea ce i se aduce» (Sfântul Andrei al Cezareii, cap. 53).

Mădularele acestei biserici, care îi este necredincioasă lui Hristos, ori obștea nelegiuitorilor ce s-au lepădat de credința în Dumnezeu, vor fi oameni trupești, dedați peste măsură la îndulcirea păcatului. Așa cum zice unul dintre tâlcuitori: «arătând o fățarnică credincioșie, însă nefiind înstrăinați de iubirea nebunească de cinstiri și de poftirea de faimă pământească și măririi, covârșite de slava deșartă, mădularele bisericii necredincioase vor îndrăgi toată strălucirea și desfătarea trupească și vor rânduie ceremonii pline de fast pentru puternicii lumii (vezi Apocalipsa 17, 2 și 18, 3-9), spre a atinge țeluri sfinte prin mijloace păcătoase, propovăduind numai prin sabie și prin aur» (N. Vinogradov)¹⁸².

Da, la sfârșitul veacurilor, lumea întreagă – și chiar și mulți dintre membrii Bisericii – se vor deda desfrâului. Din păcate, chiar și unii creștini vor fi înșelați, dar nu datorită faptului că Dumnezeu nu le va da puterea să reziste, ci pur și simplu pentru că ei vor fi iubitori ai lumii acesteia trecătoare și nu ai Împărăției Cerurilor.

Eu cred că nu trebuie să se gândească nimeni: „Dacă voi apuca eu vremurile Apocalipsei, atunci voi

¹⁸² Arhiepiscopul Averchie Taușev, Părintele Serafim Rose, *Apocalipsa în învățătura Sfinților Părinți*, Editura Icos, 2000, pp. 190-192.

duce o viață de sfințenie...”. E o înșelare să crezi că trebuie să aștepti sfârșitul lumii pentru a da mărturia cea bună. Toți vor prinde propriul sfârșit și pentru asta trebuie să se pregătească fiecare. Cum zicea părintele Paisie Aghioritul: „Mulți sfinți ar fi dorit să trăiască în vremea noastră, ca să se nevoiască!”¹⁸³. Vremurile sunt foarte potrivite pentru a dobândi cununa mântuirii; de altfel, nu a existat nicio vreme neprielnică mântuirii.

Pe noi nu trebuie să ne preocupe câți mărturisitori vor fi la sfârșitul lumii... Pe noi trebuie să ne preocupe cum dăm noi astăzi mărturia cea bună. Astăzi, nu mâine, sau la anul, sau peste zece ani... Pentru că dacă noi trăim astăzi așa cum trebuie, mărturisindu-L pe Hristos uneori prin faptele noastre, alteori prin cuvintele noastre, mâine răul va fi mai *slăbit*. Mai clar spus, diavolul va avea mai puțină putere asupra celor pe care vrea să îi robească. Și, implicit, acțiunea *virusului* desfrâului va fi puțin mai atenuată...

Încă o idee: fiecare creștin trebuie să fie curajos la spovedanie... Spovedania e un moment în care avem de ales între Hristos și diavol. Dacă ne rușinăm să spunem toate păcatele, ne lepădăm de Hristos...

„Într-o cetate era o femeie bogată și de foarte bun neam. Ea a făcut un păcat foarte urâcios și nu l-a spus la duhovnic, pentru rușinea faptei, ca să nu mai afle și alții. Într-una din zile a venit un ieromonah străin cu ucenicul său, care mergeau să se închine la Sfântul Mormânt; și muierea, văzându-i în biserică la un praznic slujind Sfânta Liturghie, a pus în mintea

¹⁸³ Cuviosul Paisie Aghioritul, *Cu durere și dragoste pentru omul contemporan*, Schitul Lacu, 2000, p. 32.

ei să se mărturisească la el, fiindcă era străin și nu o cunoștea. Deci, s-au dus la o parte în biserică și i-a spus lui păcatele sale. Dar, când a vrut să spună și aceea mare fărădelege, i-a venit atâta rușine, din lucrarea drăcească, încât a roșit și nu putea să îl spună. Iar ucenicul duhovnicului, un om simplu și îmbunătățit, stând deoparte, vedea cum iese din gura muierii un șarpe la fiecare păcat mărturisit; iar la urmă a văzut un șarpe mare, care de trei ori a scos capul ca să iasă din gura ei, dar se trăgea înapoi și n-a ieșit. Atunci a văzut și șerpii de mai înainte că, întorcându-se, a intrat iarăși în gura ei, fiindcă nu a spus și celălalt păcat. Și, după ce a iertat-o duhovnicul, s-au dus în calea lor. Iar ucenicul i-a spus vedenia de mai sus. Atunci el a înțeles pricina și s-a întors ca să-i spună femeii vedenia și să o îndemne să spună și celălalt păcat. Ducându-se la casa ei, a găsit-o moartă și, plângând, a făcut rugăciune să le descopere Domnul ce s-a întâmplat cu sufletul ei. Și iată au văzut-o pe ea șezând pe un înfri-coșat balaur, și alți doi șerpi o necăjeau și o chinuiau cumplit. Atunci ea a zis către ei: «Eu sunt cea ticăloasă femeie care m-am spovedit astăzi și, fiindcă nu am spus un păcat pe care l-am făcut, m-a dat Judecătorul să mă omoare acest balaur, și să mă ardă în focul cel veșnic. Fiindcă m-a așteptat atâta vreme să-l mărturisesc; iar eu, nepriceputa, de rușine l-am ascuns. Și acum nu am nicio nădejde de mântuire, nenorocita». Acestea zicând, s-a făcut nevăzută¹⁸⁴.

¹⁸⁴ *Mântuirea păcătoșilor*, Editura Bunavestire, Bacău, pp. 348-349. Întâmplarea aceasta poate fi privită cu reținere: „Dar nu există balauri și șerpi care intră în oameni...” Din experiența Bisericii putem cunoaște însă că diavolul se poate arăta și ca balaur și ca șarpe – tot așa cum se poate arăta un înger de lumină sau ca o creatură nepământească. Iar cuvioșii vremurilor noastre ne mărturisesc că astfel de întâmplări au loc și în ziua de azi...

Ecuația de gradul V...

Nu încerc să dau nimănui lecții de morală. Dar, întrucât mi-a plăcut foarte mult matematica, mi-a rămas în cap faptul că o lecție este bine însușită atunci când te pricepi să rezolvi toate exercițiile de la sfârșitul ei.

Mă întreb: oare am reușit să îi ajut pe cititori să își schimbe puțin modul de a vedea lumea?¹⁸⁵

Îmi permit să vă propun un exercițiu. Este vorba de citirea unei scrisori în care o fată îmi cerea un sfat. Aș vrea să vă puneți voi în pielea persoanei care trebuie să îi răspundă. Și, dacă răspunsul pe care îl dați acum e altul decât cel pe care l-ați fi dat dacă nu ați fi citit cartea mea, înseamnă că nu v-am obosit degeaba...

„Povestea mea începe acum doi ani, când am cunoscut un băiat care nu este din orașul meu. A fost greu de ținut o relație la distanță, însă ne-am îndrăgostit unul de celălalt. Am vorbit la început șase luni, ne-am despărțit o perioadă, după care ne-am împăcat chiar în ziua de Paște. În perioada în care am fost despărțiți am făcut paraclisul Maicii Domnului și am rugat-o să mă ajute să îmi găsesc persoana potrivită; și iată că după cinci luni, în care nu

¹⁸⁵ O cititoare: Eu sunt sigură că ai reușit acest lucru, pentru că, citind cărțile tale, mi s-a schimbat modul de a vedea lucrurile. Am descoperit în mine ceva ce era ascuns, adică s-a conturat ceea ce vreau de la viața mea: să fie un drum cu Dumnezeu, alături de un soț care vrea același lucru. Îți spun sincer că înainte de a citi cărțile tale nu îmi era foarte clar ceea ce doresc de la viață, dar acum știu...

l-am văzut deloc și nici nu am vorbit la telefon, m-am împăcat cu fostul meu prieten chiar în ziua de Paște, lucru pe care l-am luat ca pe un semn. Ne-am văzut la două săptămâni după ce ne-am împăcat și a fost o mare bucurie. Țin să menționez că el a fost primul bărbat din viața mea din punct de vedere mai intim. Însă fericirea mea nu a durat prea mult deoarece chiar atunci când m-am întâlnit cu el și ne-am iubit, la trei săptămâni am aflat că sunt însărcinată. Eram în sesiune când am aflat asta, a fost cel mai mare șoc pentru mine. Sunt conștientă că prin avort am făcut cel mai urât lucru și cel mai mare păcat – regret asta.

Nu vă pot descrie frica și stresul în care am trăit – mă așteptam ca Dumnezeu să mă pedepsească și să mi se întâmple ceva pe masa de operație. Nu mi s-a întâmplat nimic grav atunci, însă la două luni m-am despărțit de prietenul meu, iar din octombrie sunt bolnavă. Dar niciun tratament nu dă randament. Am o răceală la un nerv facial și o durere îngrozitoare de urechea dreaptă.

Știu că asta e pedeapsa, sau cel puțin o parte din pedeapsa pe care aștept să o primesc, pentru că fiecare lucru se plătește în viață. Nu reușesc să mă regăsesc de atunci, nu îmi găsesc liniștea și nici credința. Simt că mi-am pierdut din credință, cu toate că Dumnezeu m-a ajutat foarte mult. Anul trecut nu am avut nicio restanță și pot să spun că ambele sesiuni au fost groaznice – în sesiunea din iarnă m-am despărțit prima oară de prietenul meu și am făcut căderi de calciu, iar sesiunea din vară a fost un coșmar pentru mine.

Încerc să găsesc o explicație logică la întrebarea de ce Fecioara Maria mi l-a dat înapoi pe fostul meu prieten, și m-am împăcat cu el, pentru ca apoi

să mi-l ia din nou? Am interpretat eu greșit semnul cu toate că totul s-a petrecut așa cum am cerut – adică el a venit la mine? Cineva mi-a dat explicația că ne-am împăcat din voia lui și nu din voia lui Dumnezeu. Și atunci mă întreb de ce Dumnezeu nu a avut grijă de mine și de ce nu mi-a luminat mintea să iau cea mai bună decizie pentru mine dacă el nu era băiatul potrivit; de ce nu a avut grijă de mine, că dacă eu nu mă împăcam cu el nu aş fi trecut prin asta și nu aş fi făcut acel lucru.

O altă neliniște de-a mea e că nu voi mai avea copii.

Devin din ce în ce mai pesimistă și deznădăjduiesc. Cum să fac să-mi repar păcatul? Cum să fiu cea de dinainte? Cum să fac să îmi recapăt credința și speranța, pentru că pentru mine speranța a murit.

Sunt hotărâtă să mă spovedesc.

Vă rog, sfătuiți-mă, ce să fac.

De mult caut pe cineva din biserică să mă ajute fără să mă judece prea aspru. Nu sunt o persoană insensibilă, din contră. Vă rog, nu vă faceți o părere proastă despre mine, mi-e rușine de ceea ce am făcut și să nu mă considerați o femeie fără suflet...”¹⁸⁶

¹⁸⁶ O cititoare: *Exercițiile acelea despre care vorbești, din cărțile de matematică, au la sfârșit și răspunsuri; oferindu-i un răspuns acestei fete, după opinia noastră, în urma citirii acestei cărți, cum vom ști dacă răspunsul nostru este în regulă? Cu alte cuvinte, cine ne verifică? Eu nu cred că cititorii vor ajunge la același răspuns. (De aceea nici nu inserez aici o astfel de discutabilă completare.) Dar îmi doresc ca măcar ei să ajungă la un răspuns puțin mai bun decât cel pe care l-ar fi dat dacă ar fi primit ei înșiși scrisoarea respectivă și dacă nu ar fi citit această carte...*

Adrenalină 150%

Toate ca toate, dar după tonele de morală pe care le aude un tânăr la biserică, oare mai poate fi fericit? Întrebarea aceasta pare nepotrivită. De ce? Pentru că oferta Bisericii este clară: părăsește lumea, ca să dobândești Împărăția Cerurilor. Dincolo totul va fi minunat, dar... până dincolo e o viață întreagă...

Așa că tinerii se sperie. Tinerii fug, gândindu-se că va veni vremea pentru Dumnezeu mai încolo. „Că doar oamenii se gândesc cel mai mult la Dumnezeu la bătrânețe, când sunt bolnavi, când sunt singuri, când nu mai găsesc sprijin la cei din jur. Da, se pare că bătrânețea e vremea cea mai potrivită pentru a ne îngriji de suflet. Până atunci, însă, să ne ocupăm de celelalte: discoteci, bairamuri...”.

Nu e așa, frate... Și eu sunt tânăr. Am numai 31 de ani¹⁸⁷. Și viața îmi pulsează în vene. Poate crezi că familia m-a făcut să ruginesc și că mi-a dat o pereche de ochelari cu dioptrii care nu mi se potrivesc... Află că îți scriu după un an *de studenție*... Nu după un an de studenție propriu-zisă, ci după un an la Școala de limbă neogreacă din Salonic. Am avut colege de clasă care tocmai terminaseră liceul și care, auzind că sunt căsătorit și am trei copii, au crezut că râd de ele. Am trăit un an de *studenție*, cu multe filme, cu multe plimbări – marea e la capătul străzii pe care stau în Salonic, cu excursii (dar și cu pelerinaje), cu muzică, cu soare. Și, bineînțeles, cu baschet (am jucat baschet

¹⁸⁷ La scrierea cărții, cu cincisprezece ani în urmă (notă la ediția prezentă - 2020).

la Dinamo când eram elev și acest sport a rămas modul meu favorit de a mă relaxa). Distracție multă, chiar și la școală – când profesoara ne punea să facem mici scenete prin care simulam că suntem la cumpărături, la restaurant, la poliție, pentru a ne exersa limba.

Aș putea să povestesc aici o grămadă de întâmplări care să dovedească faptul că am fost atras, cu sau fără voia mea, în lumea studentească. Una dintre cele mai colosale faze a fost când mi-am convins un nou coleg de cameră că pot să zbor și acesta aștepta cu sufletul la gură să mă vadă în aer. Iată discuția premergătoare:

- Auzi, dar tu ai avut puteri paranormale?
- Normal, nu știi că am făcut yoga?
- De asta te și întreb.
- Tu nu m-ai văzut niciodată zburând?
- Dar ce, tu zbori?
- Mariane – l-am strigat pe celălalt coleg de cameră –, el nu m-a văzut zburând?

Celălalt coleg s-a prins instantaneu în joc:

- Nu, că în ultima vreme n-ai mai zburat.

Eu, luând o față plictisită, l-am întrebat pe noul coleg:

- Vrei să zbor acum?
- Cum zbori, de unde ai putere?
- Când făceam yoga, aveam de la diavol, dar după ce m-am lepădat, a plecat diavolul și a rămas energia...¹⁸⁸

Colegul s-a uitat la mine mirat.

- După atâția ani, mai poți?

¹⁸⁸ Eu nu am levitat niciodată, dar voiam să îl pun pe gânduri pe colegul meu care făcea în fiecare seară niște exerciții foarte asemănătoare cu Hatha Yoga.

- Bre, ți-am zis că m-am lăsat de yoga de peste zece ani, dar energia a rămas în mine.

- Vreau, zboară.

După ce m-am pus în postură de meditație, i-am spus:

- Eu nu simt când mă ridic de la pământ, o să îl întreb pe Marian când m-am desprins.

Și am strigat:

- Mariane, e gata? M-am desprins?

- Nu încă. Mai insistă.

Peste puțin timp, am deschis ochii și l-am văzut pe colegul care mă *ispitise* privindu-mă cu încordare. Cred că inima îi bătea cu putere de emoție. Când am recunoscut că totul era o farsă, s-a închinat, spunând: „Doamne, iartă-mă că am vrut să văd o minune drăcească...”¹⁸⁹

Nu voi bate câmpii povestind alte întâmplări de acest gen. Cine mă crede că am fost încă un an student mă crede. Iar cine nu crede nu are decât să rămână cu convingerile lui.

Da, frate, Ortodoxia nu este doar a bătrânilor ruginiți¹⁹⁰. Ortodoxia este a sufletelor tinere. A sufletelor care nu pot fi satisfăcute de o viață monotonă, de o viață mohorâtă, de o viață inactivă.

¹⁸⁹ Nu vreau să se înțeleagă că sunt fanul farselor îndreptate împotriva celor care au anumite ciudățenii. Dar colegul cu pricina avea o viziune crispată asupra vieții creștine și am încercat să îl ajut să își schimbe puțin *șabloanele*. Recunosc însă și că m-am folosit mult la rândul meu de seriozitatea lui...

¹⁹⁰ Există totuși și bătrâni mai tineri sufletește decât mulți dintre unii tineri de azi, ale căror scheme *de cartier* sunt de o banalitate stresantă, există și bătrânici mai tinere la suflet decât acele fete care, în afară de farduri, manichiură și coafuri, nu știu decât cursul la euro și dolar. Nu e locul să vorbim aici despre bătrâni, însă...

Viața în Hristos nu poate fi plictisitoare... E vorba de un război total, în care cete de diavoli se chinuie să te dărâme. Unde mai este plictiseala?

„Și atunci, de ce vedem atâția oameni plictisiți în biserici? Unde este credința lor, când nu reușesc să ne convingă că ei înșiși sunt creștini?”

Creștinul plictisit este o fantomă, nu un creștin. E un om căzut în patima iubirii de sine, fiind mulțumit că nu este păcătos ca toți cei din jurul său, și stă într-o autocontemplare a propriilor virtuți. Dar, de fapt, e un cadavru viu. Dumnezeu să îl aducă pe drumul cel bun și pe el, căci Făcătorul cerului și al pământului nu are pe nimeni de pierdut. Dar cred că cea mai grea convertire este de la creștinismul acesta superficial la viața cea vie în Hristos. Drogatul știe că e rău să se drogheze, prostituata știe că e păcat să se prostitueze, hoțul știe că e rău să fure. Dar acești creștini superficiali, în loc să își vadă neputințele – răceala inimii, lipsa de dragoste, duritatea, mânia –, își vad numai virtutea de a fi creștini. Însă drumul pe care merg ei e un drum diferit de cel la care ne-a chemat Hristos...

E adevărat și faptul că și în viața duhovnicească apare akedia, o formă de plictiseală amestecată cu deznădejdea. Numai că ea este foarte diferită de plictiseala caracteristică unui mare număr de creștini care stau în biserică din obișnuință și pe care viața în Hristos nu i-a înfrumusețat.

„Cum adică nu i-a înfrumusețat?”

Simplu. Așa cum atâția oameni, dornici să se înfrumusețeze, apelează la vopsele de păr, farduri, cercei în urechi, în buze, în nas și primesc sprijin de la diavol, tot așa există oameni pe care îi înfrumusețează Dumnezeu. Da, un om curat la suflet are fața mai senină, ochii mai frumoși, zâmbetul mai cald... Nu-

mai că majoritatea oamenilor nu fac ce trebuie pentru a dobândi o astfel de frumusețe binecuvântată. Ba, mai mult, ei fac reclamă frumuseții artificiale ca și cum Dumnezeu nu ar fi fost destul de iscusit când ne-a creat.

Pe mine faptul că un tânăr își pune cercel în nas sau în buze mă convinge că drumul pe care merge e greșit. El nu e mulțumit de modul în care arată și caută cu disperare să fie cât mai ciudat. Asta pentru că în lumea de păcat pe care a ales-o nu are liniște. Crede că dacă va fi mai ciudat viața îi va fi mai suportabilă. Dar, după o vreme, se satură de noua sa înfățișare și o schimbă iarăși. Își mai pune un cercel... Dar de fapt nici asta nu-l va mulțumi... Pentru că libertatea pe care o caută e o libertate superficială, care e departe de adevărata libertate pe care i-o poate da Hristos.

Să vorbim acum despre o virtute mult-căutată de tineri. Acea de a fi tare, de a fi erou... În Evul Mediu eroii plecau la război și veneau încununati de glorie. Astăzi *eroii* sunt cei care dau cei mai mulți pumni tovarășilor din cartierele vecine sau cei pe care poliția nu reușește să îi prindă după ce au făcut cine știe ce ispravă. Astăzi *eroii* sunt cei care și-au luat mașină ultimul răcnet sau care au primit de la babacii lor un cec cu multe zerouri...

Haideți, fraților, la adevăratul eroism! Veniți să gustați viața cea adevărată, pe care o dă Hristos! Hai să facem lumea un pic mai bună, mai frumoasă! Asta va fi spre binele nostru și al celorlalți.

„Da, dar e greu...”

E greu, trebuie curaj... Acesta e însă adevăratul eroism...

„Da, dar e imposibil...”

E, asta deja n-o mai cred. Pentru că știu că nu e așa...

Ți-aș da dreptate numai 10%, și asta în cazul în care ai auzit poate vreo predică în care s-a insistat prea mult pe ideea de desăvârșire, trecându-se cu vederea faptul că omul contemporan e departe de această cale. Da, suntem chemați la desăvârșire, numai că Hristos ne cheamă de aici de unde ne aflăm, din mlaștina păcatului. Hristos nu a venit în lume numai pentru sfinți, nu uita asta. A venit și pentru oameni ca mine și ca tine...¹⁹¹ Și pe mine m-a surprins neplăcut să aud o predică în care se vorbea unor oameni simpli numai despre desăvârșire, despre energiile necreate, ca și cum vorbitorul - cadru universitar - nu ținea cont de cei care îl ascultă. Ca și cum ar fi vrut să îi convingă că Evanghelia lui Hristos nu e pentru ei... Din păcate, astfel de vorbitori confundă învățătura Bisericii cu o filosofie exotică, care cu cât are mai mulți termeni greu de descifrat, cu atât este mai înaltă.

Există și unii creștini care își imaginează că dacă îți tot repetă cât de mântuitoare este purtarea crucii și îți sugerează că ei înșiși sunt viteji purtători de cruce – asta pentru a se lăuda, dar nu „în Domnul” – tu îi vei trata ca pe niște supermani pe care ai ocazia să îi ai în preajmă. Însă adevărații oameni duhovnicești nu se laudă niciodată cu faptul că merg pe drumul crucii. Cei care se laudă cu așa ceva merg pe alături...

Da, nu este ușor să mergi pe calea mântuirii. Dar nu este nici imposibil. Hristos nu a spus: „Veniți la Mine doar cei sfinți și Eu vă voi obosi pe voi. Căci

¹⁹¹ Un cititor: *După cum ne spune chiar El, tocmai pentru oameni ca noi, păcătoși, a venit.*

jugul Meu e greu și povara Mea este covârșitoare”. Ci a spus: *Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre. Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară* (Matei 11, 28-30). Da, Hristos vrea să vă odihnească, să vă mângâie, să vă bucure, să vă împlinească.

Sunteți tineri, nu sunteți osteniți de greutățile vieții. Nu ați trecut prin divorțuri, prin șomaj, prin scandaluri legate de moșteniri sau prin alte necazuri. Și totuși, fiți sinceri și recunoașteți că sufletele voastre au fost obosite de păcat. Poate că, atunci când este părăsită de cel pe care îl considera iubitul ei (el fiind de fapt iubitul alteia...), o fată sensibilă suferă mai mult decât o femeie care divorțează de bărbatul pe care l-a *iubit* doar pentru bani. Poate că mai mult suferă un tânăr când vede că iubita l-a părăsit decât suferă tatăl lui când află că socrul său nu îi mai dă banii pe care îi promisese...

Să încercăm să judecăm viața după alte criterii. Și atunci vom vedea că fata care plânge din cauză că iubitul căruia îi dăruise fecioria a părăsit-o e o ființă mult mai chinuită decât ni se părea mai înainte. Vom vedea că în lumea tinerilor nu au pătruns numai țiğările, drogurile, băutura și sexul, vom vedea că a pătruns și suferința. Multă, multă suferință... Și atunci vom putea înțelege că Hristos a venit să șteargă lacrimile tuturor și să îi cheme la o viață nouă...

Scuză-mă, îmi dau seama că nu am terminat ideea de la începutul scrisorii. Îți scrisesem că am avut parte de încă un an de studenție. Voiam să îți spun că m-am gândit atunci cu toată sinceritatea dacă am ce regreta că am încercat să trăiesc cât mai

aproape de Hristos. M-am întrebat sincer dacă nu am pierdut ceva...

Și – îți spun și ție la fel de sincer – singurul lucru pe care l-am regretat a fost că nu L-am cunoscut pe Hristos și mai devreme, cu mult înainte de căderile mele. Și am mai regretat toate poticnirile vieții mele creștine. Care nu au fost nici ele puține...

Nu am pierdut nimic, am câștigat totul, crede-mă... Și nu mă laud, nu e a mea lauda. Nu am făcut altceva decât să răspund chemării lui Dumnezeu...

„Ei, dar eu nu am simțit această chemare...”

Încearcă să fii sincer cu tine, să asculți glasul lui Dumnezeu care vorbește prin conștiința ta. Și vei înțelege că toți avem această chemare...

Zi de zi, venind de la cantină sau mergând seara la o priveghere (la unele biserici din Tesalonic se fac privegheri foarte frumoase în timpul săptămânii), la o plimbare sau la un baschet, am trecut pe lângă o mulțime de terase pline de tineri. Același fum de țigară, aceeași muzică parcă. Și aceleași fețe plictisite. Nu cred că exagerez: m-am uitat în ochii acestor tineri de zeci de ori - vrând să văd ce îmi spun acești ochi. Din păcate, am văzut mulți ochi triști, neliniștiți, nemulțumiți. Am văzut tineri care încercau să pară altfel decât sunt. Am înțeles încă o dată cât de mult suferă sufletul lor că stă departe de Dumnezeu. Mi-am dat seama că acești tineri merg pe o linie moartă, pentru că în fiecare zi erau la fel de triști și de plictisiți. Am văzut asta și la petrecerea noastră de sfârșit de an. Unde bucate au fost din belșug – doar bucătăria grecească e renumită în toată lumea –, dar noi între noi ne-am purtat cu foarte puțină căldură. (Of, și măcar de ar fi toți tinerii simpatici cum au fost colegii mei de an...)

Da, am văzut mulți tineri triști. Poate că niciunul dintre ei nu își dă seama că Hristos îi poate înfrumuseța viața. Cu timp în urmă am fost și eu unul dintre ei. Dansam la petreceri până dimineața, mergeam în multe excursii la munte și la mare și prin alte locuri la care se face deseori referire în șlagărele de astăzi.

Deci, am fost și eu o *oaie pierdută*... Și nu sunt nici mai deștept, nici mai încuiat la minte, nici mai bun și nici mai frumos decât tinerii pe care i-am văzut la terasele Salonicului... Dar spun că Hristos mi-a adus adevărata bucurie și împlinire. Spun și că goana după sex nu poate aduce bucuria pe care o aduce goana după Hristos...

Crede-mă că o prietenie cu o fată poate fi frumoasă și dacă nu ajungeți în pat... Crede-mă că, dacă vă luptați să mergeți pe calea curăției (până la nuntă, sau până vă despărțiți – asta în cazul în care ați ajuns la concluzia că nu vă potriviți), nu aveți nimic de pierdut în afară de câteva plăceri de moment. Dar ce aveți de câștigat e mult mai mult. Dragostea voastră va fi mai profundă, mai frumoasă, mai intensă. Parcurile au farmecul lor și dacă sunteți cuminți... Muntele, excursiile cu prietenii, toate celelalte vor fi la fel de palpitate. Ba chiar mai palpitate... Pentru că veți avea grijă să vă păstrați frumusețea lăuntrică...

„Vorbe goale, frate. Ce, eu nu știu cât de plictisitori sunt tinerii creștini, care nu zic bancuri, care nu râd niciodată?”

Să îmi arăți și mie tineri creștini care nu râd... Sunt foarte puțini.

Eu am avut un duhovnic ieromonah care m-a ajutat să renunț la un mod prea rigorist de înțelegere a credinței. Înainte să mă căsătoresc, când mă pregăteam să duc o viață de familie cât mai aspră, cât mai

tăcută, mi-a spus: „Ia-o mai ușor, că Hristos nu stă în uscăciunea sufletească. Nu te grăbi să ajungi prea repede la sfințenie, că așa nu o să mai ajungi niciodată. Încet-încet, o să vină și vremea să fii mai tăcut, mai adunat. Nu e păcat să fii din când în când vesel...”

(Știu că aceste cuvinte pot fi taxate foarte ușor ca fiind refulările unui ieromonah neînțelept, dar pe mine m-au ajutat.)

Deci, nu îți fie teamă că viața ta de tânăr creștin va fi o viață mohorâtă... Vei vedea singur cât de departe de realitate era imaginea ta despre viața în Hristos.

Acum să facem o experiență, ca să nu mai lungim vorba. Așază-te pe un fotoliu, pe o bancă sau pe un scaun. Închide ochii...

Gândește-te mai întâi că ești mai în vârstă cu douăzeci de ani, că ai poate patruzeci-cincizeci de ani. Ai aflat că soția ta trăiește cu șeful ei. Și asta ți-a recunoscut-o ea singură, nervoasă că te-a prins cu amanta în pat. Ți-a spus că din cauza ta a ajuns fiul vostru să se drogheze, că nu dai atenție familiei... Și, ca să pună capac la toate, ți-a spus că fata voastră a rămas gravidă cu un coleg de clasă.

Apocaliptică imagine, nu-i așa? De-a dreptul neverosimilă... Ei bine, tot așa de neverosimilă i s-ar fi părut și mulțimii de oameni care divorțează astăzi din motive stupide. (Și rata divorțurilor e în plină creștere.) Crezi oare că, atunci când erau la vârsta ta, acești oameni ar fi vrut să aibă parte de decepții? Nu, evident că nu. Dar, întrucât au stat departe de Hristos, au avut...

Acum închide ochii și gândește-te că ai o soție pe care o iubești mult, o soție care îți este fidelă, o femeie care este o mamă bună pentru copiii voștri. Și mai gândește-te că acești copii ai voștri cresc aproape

de Dumnezeu și că depășesc ispitele specifice vârstei...

Iar dacă totuși cad, reușesc să se ridice. Și asta pentru că au primit în casă educația creștină care i-a făcut să fie mai senini și mai frumoși decât ceilalți...

Asta parcă nu sună la fel de apocaliptic, nu?

Îmi dau seama că dacă ți-aș spune că plata unei vieți de păcat este iadul și a unei vieți de virtute este raiul, poate că nu te-aș convinge. Pentru că nu îți e teamă de iad, pentru că nu știi ce e iadul, sau poate pentru că îți imaginezi că Dumnezeu e prea bun pentru a te arunca acolo... (Fără să înțelegi că, deși Dumnezeu vrea ca iadul să fie gol, totuși oamenii care aleg păcatul aleg o dată cu el suferința veșnică... Asta dacă nu apucă să se pocăiască înainte de a muri...)

Îți voi spune simplu că acum, la vârsta asta, se decide nu numai veșnicia ta (subiect care s-ar putea să nu te intereseze, deși e de mare importanță pentru tine), se decide și viitorul tău pe lumea asta. Totul depinde de alegerea ta... Ai în față împlinirea sau eșecul, bucuria sau dezamăgirea.

Și asta nu pentru că te provoc eu, ci pentru că așa stau lucrurile. Crezi că te mint? Deschide un program TV și vezi prezentările filmelor: cutare și-a înșelat nevasta, cutare și-a omorât iubita etc. O lume mizerabilă, care, într-o mare măsură, oglindește viața de zi cu zi¹⁹². Sau, ce să o mai iei pe ocolite: uită-te la viața adulților din jurul tău. Atât cât poți să pătrunzi în universul lor. Și nu te lăsa păcălit de imaginea pe care o propun despre ei înșiși părinții care vor să îți fie modele perfecte. Vezi ce spun ei despre vecinii

¹⁹² Nu afirm însă că această oglindire este obiectivă 100%. Suntem manipulați prin filme să considerăm anormalul drept normal și să căutăm să copiem comportamentul imoral al persoanelor...

voștri, despre rudele voastre, despre colegii lor de serviciu. E ceva vrednic de apreciat, vrednic de dobândit? Parcă nu întotdeauna.

De fapt nu cred că e nevoie să îți vorbesc despre eșecurile din lumea adulților. Ești destul de mare ca să le intuiești singur. Asta în cazul în care nu te-ai ciocnit deja de lumea lor și nu mai e nevoie de intuiție pentru a descifra ce e în spatele zâmbetelor, cuvințelor frumoase și darurilor oferite cu diverse ocazii...

Ce ne oferă Hristos? Pe vremea Mântuitorului, și multe sute de ani după aceea, oamenii erau receptivi când auzeau cum Împărăția Cerurilor era asemănată cu o comoară. Asta poate și pentru că atunci când cineva afla o comoară era propulsat în *Beverly Hills*-ul propriu acelei vremi. Astăzi, când nu se prea mai găsesc comori – banii stând bine mersi în bănci –, cu ce s-ar putea asemana bucuria Împărăției Cerurilor, sau frumusețea unei vieți în Hristos?

„Cu un premiu la tombolă, sau cu o mașină câștigată pe capace de bere, sau cu un bilet câștigător la loterie...”, ar putea răspunde distrat un tânăr care n-are treabă cu Biserica.

Și mai și, frate... Când atâția consideră că viața creștină e o viață de rutină, plictisitoare, cei care L-au cunoscut pe Hristos sunt de altă părere. Eu aș rezuma mărturia lor simplu: e o viață beton, frate.

Sunt *meseriașe* cascadoriile pe snow-board, pe skate-board, sunt *palpitante* cascadoriile prin boscheți și tufișuri. Îți urcă adrenalina la level-ul maxim. Dar viața în Hristos e și mai beton. Pentru că e mai mult decât adrenalina obișnuită. Da, dacă intri în arena duhovnicească, vei afla acolo adrenalină 150%...

Ecouri...

Când am considerat că lucrarea de față era gata, am plecat într-un pelerinaj prin mănăstiri. M-am rugat ca Dumnezeu să mă lumineze dacă trebuie să mai schimb sau să mai adaug ceva în ea¹⁹³. Și, după ce m-am sfătuit cu mai mulți preoți, am mai adăugat câteva capitole... Unul dintre preoții respectivi m-a întrebat ce ecouri am de la cititori. I-am spus că am primit multe e-mail-uri care m-au încurajat mult pe parcursul scrierii cărții. Și acel părinte mi-a sugerat să anexeze o parte din ele la sfârșitul cărții.

Precum veți vedea și voi, am făcut asta. Dar nu numai pentru a-l asculta, ci și din alte două motive. Unul este că am considerat că așa le pot mulțumi celor care mi-au scris. E destul de greu să calci pe un teren minat, cum este cel al tabu-urilor. Am avut unele greutăți, unele ispite, și nu o dată m-am gândit să abandonez lucrul la carte. Dar căldura din scrisorile „prietenilor” mei pe care nu îi cunosc personal m-a ajutat mult. Vă mulțumesc din suflet tuturor celor care ați fost alături de mine în această „călătorie”¹⁹⁴.

¹⁹³ Țin să precizez aici cum am obținut binecuvântarea pentru tipărirea acestei cărți: în acel pelerinaj m-am rugat mult ca Dumnezeu să rânduiască să găsesc un arhiereu dispus să îmi dea binecuvântare pentru un text atât de nonconformist... Când m-am întors acasă, am primit o scrisoare în care un ieromonah binevoitor trimisese deja textul meu ierarhului care, precum se poate vedea, a și scris prefața cărții de față.

¹⁹⁴ Nu am reprodus fragmente din toate scrisorile primite pentru simplul motiv că nu am vrut să măresc prea tare numărul paginilor cărții.

Al doilea motiv pentru care le inserez este că mi-a fost și mie greu să parcurg zeci și sute de declarații și articole ale tinerilor care au o viziune total modelată de duhul acestui veac, ale tinerilor pentru care Hristos, Biserica, mântuirea sunt doar vorbe goale¹⁹⁵. M-am simțit și eu uneori stingher. Cum să nu te simți stingher când milioane de tineri spun că ești retardat dacă nu faci sex cu prietena ta, când spun că adevărata dragoste trebuie arătată în pat fără să aștepti binecuvântarea nunții? Și totuși, există tineri care gândesc altfel... Una dintre ideile pe care mi le-au scris cel mai des cititorii *Cărții nunții* poate fi rezumată în: „Ce bine că mai e cineva care gândește ca mine... Am regăsit în carte multe idei care mă frământau, dar și soluția pe care am găsit-o eu însumi, fiind aproape de Biserică...”

Mă gândeam: cum ar fi să îi adun laolaltă pe cei care s-au simțit singuri, dar împărtășesc aceleași puncte de vedere?

Știu că și *Cartea nunții* a fost împrumutată de unele fete prietenilor lor, pentru a le da ocazia să cunoască un punct de vedere creștin, și că unii au considerat-o ca fiind o carte „depășită”. Cred că și această carte va fi împrumutată poate tot aceluiași prieten și o vor respinge la fel de mecanic. Și consider că le-ar prinde bine cititorilor care s-au regăsit în ea să știe că mai sunt și alții care au fost de acord cu cele scrise aici...

Am reușit să termin cartea... Mi-am dat seama cât de multă nevoie au tinerii de o asemenea carte...,

¹⁹⁵ Pe un forum de internet, site-ul www.sfaturiortodoxe.ro a fost catalogat în mod ironic drept „cel mai bun site de divertisment din România”.

câtă nevoie am avut eu de ea... Acum aștept cu nerăbdare (să apară)... să o pot dăruî tuturor prietenilor, pentru care personal nu aș fi un exemplu prea bun, dar care văd în mine dorința de schimbare și cea de a face tot ce pot și pentru ei... Și dacă eu nu reușesc prea bine să o fac, îți mulțumesc ție pentru șansa pe care vrei să o acorzi fiecăruia și pentru credința că, după ce am căzut, ne putem ridica...

Indiferent cât de tare ar susține majoritatea tinerilor că, atâta timp cât iubesc, Dumnezeu „nu are dreptul” să le „interzică” nimic, cei mai mulți dintre ei își vor pune anumite semne de întrebare, vor schimba ceva, cât de puțin... Iar dacă cineva ar putea să te acuze că ai exagerat, că nu a fost un mod „corect” de abordare, că e prea puțin pentru a schimba ceva, aș vrea să-i contrazic, să le amintesc de „chinurile” anumitor vârste (toți au fost tineri, nu?)... Și i-aș mai ruga să privească puțin în jur... și să înțeleagă că, într-o societate în care mass-media invadează cu tot ce poate fi mai nociv, pentru tineri doar un mesaj astfel formulat mai poate avea un răspuns... (M.D.)

Pe mine cartea m-a ajutat foarte mult, eu singură fiind în trecut afectată de unul din subiectele conținute. Un capitol din ea m-a făcut să merg mai cert la spovedanie. Mie îmi pare că e foarte bună, atinge niște probleme extrem de acute. (S.T.)

Mie îmi place ce-ai scris și mi se pare util. Îmi aduc aminte de mine cât de chinuită am fost de prietenul meu și în plus lumea mă făcea nebună că nu sunt „open minded”... După ce el m-a părăsit am citit la momentul potrivit o carte de-a ta care m-a

întărit. Am mers la duhovnic... și acuma mă țin de rugăciune și spovedanie serios. (R.D.)

Mă regăsesc în foarte multe locuri din textul tău, nu prin viața de acum, ci prin trecutul meu deloc îndepărtat; alea au fost și frământările mele. Mie mi-au fost de folos toate cărțile tale, pentru că îmi place tare mult stilul în care scrii, mi se potrivește, mi se pare că îmi vorbește un prieten apropiat exact despre ceea ce mă frământă. Și, nu știu cum se face, tot ceea ce am citit din scrierile tale am citit exact la momentul în care eram în mai mare impas exact pe tema respectivă. A fost ca leacul potrivit pentru o anumită boală. Și de fiecare dată am prins curaj pentru a merge mai departe, am văzut că și alții au avut aceleași frământări, căderi, poticniri, îndoieli, probleme ca și mine, și au putut să le depășească. (S.D.)

Am citit cartea „Tinerii și tabu-urile”¹⁹⁶ și părerea mea este că trebuie să o dai la tipar. Sunt convins că o mulțime de tineri se vor regăsi în rândurile cărții. Eu zic că ai scris foarte bine, orice ar zice unii și alții. Nu am mai văzut pe nimeni să scrie atât de frumos și cu atâta dragoste și durere pentru tinerii care stau departe de Biserică. Cine are de zis ceva împotriva acestei cărți ar trebui mai întâi să vină și

¹⁹⁶ La un moment dat mă gândeam să îmblânzesc titlul cărții, și să renunț la *Tinerii și sexualitatea*. Ca variante aveam *Tinerii și tabu-urile* sau *Naufragiați între ispite*. Un ieromonah m-a convins însă să las titlul inițial: „Să își dea seama lumea că ipocrizia trebuie lăsată la o parte. Să lăsăm măștile, să vorbim și pe șleau... Doar asta încerci să faci și tu în carte...” (Până la urmă, *Tinerii și sexualitatea* a devenit titlul trilogiei mele pe această temă – notă la ediția prezentă - 2020).

cu sugestii, adică cum altfel ai fi putut scrie. Părintele meu duhovnic spune că în vremurile de acum, când diavolul ne atacă așa de mult cu sexualitatea și cu toate derivatele ei, noi trebuie să răspundem cu aceeași putere. Trebuie să spunem lucrurilor pe nume, pentru că ce rost are să vorbim frumos fără cuvinte tabu, de parcă toată lumea ar fi roz, și să nu întoarcem pe nimeni la Hristos? Pentru a-i scoate pe cei care sunt prinși de patimi, trebuie să coborâm în lumea lor, pentru că din afară nu se poate face nimic. Dumnezeu să îți dea putere să scrii în continuare și să te ferească de ispite, deoarece știi bine cât suferă un om când e departe de Dumnezeu, pentru că ai trecut prin atâtea greutăți până să ajungi la credința cea adevărată. (C.M.)

Am primit pe e-mail ultima carte a dumneavoastră..., cred că de la domnul Laurențiu Dumitru... Mi-am permis să vă scriu pentru a vă felicita pentru această ultimă carte. Este o carte mai mult decât binevenită, în care se dezbate multe din problemele curente ale tineretului.

Eu aș vrea să o cumpăr cât mai repede, aș vrea să se bucure de ea cât mai mulți tineri... și sinceră să fiu nu aș modifica nimic, nu aș șterge nimic... poate doar aș mai adăuga.

Am dăruit-o spre citire și părintelui meu duhovnic, care întâmplător este și cadru didactic în liceul seminar din oraș... care m-a rugat să vă transmit felicitările dumnealui: „Tratează subiecte și îndrăznește să vorbească despre ceea ce gândim noi toți, dar ne este rușine să vorbim în public și uneori chiar și pe scaunul de spovedanie, cu gândul de a nu sminti și mai mult... E de mare ajutor”... au fost pu-

ținele cuvinte pe care le-am reținut din discuția cu părintele meu duhovnic.....

Eu sunt profesoară și am aceeași părere... În plus sunt tânără și pot cădea în aceleași păcate ori-când. Patima există în fiecare dintre noi, și poate la tineri în proporție mai mare, deoarece avem ușurința de a ne alătura turmei... Aș vrea să vă felicit pentru răspunsurile pe care le-am găsit în cartea nouă... (E.N.)

Te felicit cu toata inima pentru că ai curajul să abordezi o astfel de temă, considerată, pe nedrept, tabu în rândul teologilor. E mare nevoie de astfel de cărți în rândul tinerilor. Chiar eu și soțul meu adesea ne doream să știm care este poziția Bisericii referitor la delicata problema a intimității de cuplu. Ba chiar i-am judecat adesea pe oamenii Bisericii, pe intelectuali, că nu se implică și ne lasă de izbeliște pe noi, tinerii. (C.V.)

Primul gând care mi-a venit în minte a fost o sintagmă pe care am întâlnit-o cu ani în urmă, pe vremea când colecționeam aforisme: „Tinerețea e o dezordine care trebuie învinsă, restul e literatură”. Dumnezeu voastră vă luați „la trântă” cu dezordinea asta. E nemaipomenit ce încercați să faceți. Nu știu în ce măsură v-ar ajuta dacă aș face comentarii la ce ați scris, mi se pare cumva aiurea să mă apuc să bat eu câmpii cu miile mele de gânduri vis-a-vis de munca dumneavoastră. M-aș simți oarecum ciudat, ca și cum v-aș contesta scrisul, deși în prima fază orgoliul acesta, care ne bântuie pe toți, a fost extrem de puternic. (P.P.)

Înainte de toate doresc să spun că și această carte este binevenită. Este așa pentru că tratează o problemă mereu de actualitate pentru tineri, dar mai ales pentru că dă un răspuns ortodox plin de curaj și de realism unora care chiar au nevoie de așa ceva.

Limbajul cu care este scrisă cartea este unul curajos. BRAVO! Așa și trebuie să fie, mai ales că mesajul cărții se adresează în primul rând tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 25 de ani. Cuvintele îndrăznețe folosite pe alocuri au menirea de a trezi sufletul cititorului din amorțeală și de a arăta acestuia că cei care fac misionarism, din care face parte autorul cărții, pot fi oameni „cu picioarele pe pământ”, nu visători, care cunosc bine și într-un mod realist problematica actuală a tinerilor. (D.C.)

Cartea este fără îndoială, pentru tinerii aflați la început de drum, o speranță în peisajul consumist total lipsit de discernământ al zilelor noastre, în care tinerii sunt îndemnați la modul imperativ să-și trăiască viața după rețete într-un singur pas. Este șansa lor, a părinților lor și a noastră. Cred că este o carte ce va călăuzi sufletele celor care încă n-au apucat-o pe un drum greșit, va întoarce pe calea cea dreaptă pe cei rătăciți și îi va încuraja pe cei nehotărâți să aleagă adevărul. Sper ca aceste rânduri să fie încurajatoare și să alunge micile tale îndoieli, adesea constructive. (E.B.)

Părerea mea este că era nevoie de o astfel de carte; și este foarte bine că lucrurile sunt spuse în mod direct (oricine înțelege mai bine dacă i se spune în modul cel mai clar, fără discursuri metaforice, mai ales că este o problemă ce se împânzește foarte

repede și pe foarte mulți îi rănește), pentru că se simte că sunt explicații ce merg până la miezul problemei (iar dacă cineva nu se simte cu sufletul pătat, ca să nu zic murdar, înseamnă că ar trebui să știe că are o problemă cu conștiința, și este bine să caute adevărul fără să se mulțumească cu răspunsuri de genul „dacă alții o fac, eu de ce nu?”, sau „dacă amândoi partenerii vor, de ce este păcat?”, sau „dacă mă păărăsește pentru că nu accept o perversiune?”). Acestea nu sunt răspunsuri, sunt doar scuze, iar dumneavoastră reușiți să scoateți în evidență acest lucru. Și cred că este foarte bine că ați vorbit folosind acest limbaj, deoarece așa poate înțelege toată lumea - și cel mai cult, și cel care trăiește „după blocuri” și care poate nu are nicio vină că s-a născut în acel mediu... Adică oricine poate înțelege astfel răul pe care îl produce desfrânarea; nu cred că este îndeajuns să fie spus doar ce nu este bine pentru că așa zice Biserica, e bine să se cunoască și de ce zice Biserica că nu este bine; și eu cred că ați reușit să explicați acest lucru. (M.P.)

Cartea este OK (eu o văd chiar ca pe o necesitate, pentru că nu cunosc multe lucrări de acest gen care să fie în circulație). De lucrări care să trateze problemele abordate din punct de vedere creștin nu prea am auzit, în schimb de lucrări care tratează aceste probleme din orice alt punct de vedere geme piața din România. (M.M.)

Îmi place foarte mult stilul direct, fără ocolișuri, din care tinerii își dau seama că știu despre ce vorbești și că le cunoști bine problemele. Tinerii (mai ales cei care nu sunt în Biserică) nu cred că pot fi atrași într-o primă fază cu citate din Sfinții Pă-

rinți. Metoda ta mi se pare mult mai potrivită. Îmi place tonul tău relaxat, necrispat și cald, și pe alocuri glumeț, care-i apropie foarte tare, în timp ce îndemnurile tale la curăție sunt foarte clare și bine țintite. Scrii cu sinceritate și grijă față de problemele lor și, în plus, foarte dinamic. Temele sunt bine alese și analizate „la sânge” și cu bun simț al realității și pe înțelesul lor. Îmi mai place că întorci temele pe toate părțile, le analizezi din toate unghiurile și, practic, demontezi orice încercare de a scăpa spre o alegere greșită. (D.B.)

Am citit cartea. Este foarte frumos scrisă și sunt convinsă că mulți dintre cei ce am citit-o ne vom gândi de două ori înainte să luăm anumite decizii. (L.L.)

Am citit cărțulia mai demult, pe www.sfaturiortodoxe.ro. Era doar fără introducere, nici nu m-am gândit că nu a fost publicată încă. Mi-a plăcut foarte mult. Nu mi s-a părut nimic exagerat ori în plus sau în minus, e pura realitate pe care am trăit-o și eu din plin. Gândul meu a fost: ce bine era dacă citeam lucrurile astea mai demult. (A.I.)

Vreau să îmi spun și eu părerea, mai ales că sunteți un scriitor foarte drag sufletului meu. Și eu am cunoscut varianta de pe net a acestei cărți, Tinerii și sexualitatea (și, sincer, acest titlu îmi place mai mult, parcă e mai puțin simandicos). Chiar dacă, după cum spuneai, articolele au fost publicate

fără voia dumneavoastră¹⁹⁷, chiar nu ar trebui să fiți supărat pe cel ce le-a publicat, fiindcă astfel v-am „cunoscut” (Tinerii și sexualitatea fiind prima carte pe care am citit-o de Danion Vasile, după care am citit Cartea nunții și altele) și mare folos am aflat. Unele subcapitole chiar le trimiteam prin e-mail prietenelor mele și se declarau și ele încântate de ceea ce citeau.

Aș vrea să adopt și eu stilul de adresare pe care-l adopți și tu, adică spunându-ți tu și nu dvs., fără ca acest lucru să însemne o lipsă de respect, dar pentru că, așa cum ne vezi tu, vreau să te văd și eu – un prieten cu care stau de vorbă. Ce-i drept, tocmai acest lucru m-a „cucerit”, în primul rând modul de adresare și referirea permanentă la cele trăite de tine. Astfel, știm că ne vorbește un om ca noi, un om care a avut de înfruntat ispite și care le înfruntă permanent, dar, mai mult, un om care încearcă să ne ajute pe noi, niște necunoscuți, practic. Cred că așa împlinești foarte bine porunca de a-ți iubi aproapele și pentru asta îți mulțumesc, pentru că și pe mine mă ajuți.

Ești una dintre puținele persoane care observă foarte bine că societatea în care trăim are destule „putreziciuni”, dar nu numai observă, ci încearcă să tragă un semnal de alarmă și să prezinte o altă fațetă a unor probleme delicate (care cred că tind foarte mult să-și piardă statutul de tabu), precum: sexul oral, masturbarea, obsesia cu sânii mici etc. Era nevoie de o voce care să spună și că, o dată cu plăcerea, mai primești un „bonus” – păcatul, care

¹⁹⁷ Când îi cerusem părerea unui prieten asupra cărții, acesta s-a grăbit să o pună pe internet fără știrea mea. Articolele au apărut într-o formă brută, cu greșeli, idei neclare etc.

nu are o existență temporară, ca plăcerea, ci acționează pe termen lung, atâta timp cât tânărul nu cunoaște pocăința. Am citit recent într-o carte minunată – Dăruind vei dobândi, N. Steinhardt – ceva de genul că păcatul, pe măsură ce te afunzi mai mult în el, nu-l vezi, el însă devenind tot mai mare, dar pe măsură ce sporești în viața duhovnicească, îl vezi din ce în ce în ce mai mare și mai cumplit. Cât de adevărate sunt aceste vorbe! Și eu am cunoscut multe dintre fațetele păcatului, fără însă a fi pe deplin conștientă de gravitatea enormă a acestora.

Dar, slavă Domnului, am auzit și chemarea Lui și, deși păcatele trecute încă mă „bântuie”, nădăjduiesc că Domnul mă va ajuta să trec cu bine peste tot. Ceea ce mă doare e că destul de multă lume nu poate trece peste acest trecut și probabil ei nici nu cred că o persoană ca mine, care a cunoscut destul de bine viața, mai poate cunoaște sau dori o iubire curată. Dar dacă ție ți-aș spune că, deși am desfrânat, mereu am sperat că voi găsi acea dragoste blândă, tandră, înțelegătoare, o dragoste ca cea pe care o propovăduiește Sfântul Apostol Pavel? Că și acum mai sper că cineva mă va iubi curat și că voi iubi și eu curat? Numai că lumea nu mai prea vrea să creadă că sufletul îți poate fi curat, chiar dacă trupul nu mai e. Și e păcat, pentru că am foarte multă iubire de dăruit.

Și articolul Modele care ne smintesc e foarte potrivit, pentru că ceea ce nu înțeleg oamenii e că și slujitorii lui Dumnezeu sunt oameni care trăiesc în aceeași lume ca noi, nefiind ocoliți nici ei de ispite. Poate că ei sunt mult mai ispitiți fiindcă diavolul se bucură mai ales de căderea unui slujitor al Domnului. Fiind și ei oameni, nu se poate să nu găsim atât preoți care fac lucruri potrivnice cuvântului Dom-

nului, dar avem și reversul medaliei, pe cei cu viață îmbunătățită, care n-ar trebui omiși, precum n-ar trebui generalizat că dacă un preot a greșit înseamnă că întreaga credință ortodoxă nu e bună.

Ca o concluzie, mi-a plăcut cartea, și de-abia aștept să o văd tipărită. Am uitat să menționez că îmi plac și glumele presărate pe ici, pe colo, dar cel mai mult îmi place că atunci când citesc o carte semnată Danion Vasile (aici mă refer în special la Cartea nunții) am impresia că oricât de păcătoși, de plini de defecte și de nemulțumiți am fi, există speranță și pentru noi, pentru că suntem iubiți cu o dragoste curată de către Însuși Creatorul nostru. Și dragoste mai mare ca aceasta nu există. Și bine ar fi să cunoască toți tinerii bucuriile pe care ți le poate oferi credința. (P.C.)

„Lauda de sine nu miroase a bine...” Știu, știu... Ca să fiu imparțial, voi reproduce și o scrisoare din „galeria” adversă (galerie care s-a auzit rar pe parcursul definitivării acestei cărți):

Am răsfoit și citit cartea atât eu cât și prietena mea. Am foarte multe de spus, multe sugestii, multe critici și poate și câteva sfaturi. În primul rând această carte sau aceste adunături de idei și întrebări nu pot prezenta războiul duhovnicesc. Putem spune că sunt frământările și întrebările unor tineri care nu cunosc creștinismul și nu au nicio legătură cu Dumnezeu. Poate și pentru sufletul tău este un „punct slab”, un nucleu de patimi ascunse din trecutul tău, patimi care nu s-au curățat, poate care nu s-au răscumpărat prin anumite fapte creștinești și uneori, dacă este nevoie, puțină nevoie. Ai multă

mândrie, multă îndrăzneală, multă libertate, limbaj golănesc, multă educație sexuală, multă sminteală... Avem multe de spus. Credem că-ți atribui o răspundere prea mare. Puține sfaturi creștinești! Probabil sunt idei care plac, să-ți vinzi cărțile. Pentru această răspundere pe care ți-o asumi, să conduci atâtea suflete, credem că ar trebui să ai o pregătire specială sufletească: puține nevoințe, un duhovnic adevărat, multă demnitate creștinească și multă dragoste și dăruire lui Hristos.

În răspunsul meu către acești critici nu am încercat să mă dezvinovățesc, nici să mă apăr. Ci am cerut rugăciunile lor, așa cum le cer și pe ale voastre. Da, nu obosesc să vă rog să vă rugați pentru mine, ca să mă ajute Dumnezeu să merg pe calea mântuirii până la capăt. Și vă cer iertare tuturor pentru că nu am reușit să fac o carte mai bună...

Ne vorbește Sfântul Nicodim Aghioritul...

„Ascultă o întâmplare cutremurătoare pe care o citim în istoriile Părinților. Un tânăr se îndrăgostise foarte tare de o prostituată. Dar, certându-l părinții, rudele și duhovnicul, a hotărât să rupă legăturile acestui păcat printr-o spovedanie generală. Și-a amintit toate păcatele, neuitând niciunul, și le-a trecut pe o hârtie. Cercetându-le însă cu de-amănuntul, nu și-a simțit inima zdrobită, cum se cuvine să simtă toți cei ce se pregătesc de mărturisire. Era atât de puțină părere de rău în inima lui, încât, ducându-se să se mărturisească și pe drum trecând pe lângă casa acelei femei ușoare, a simțit din nou imboldul puternic de a intra. Fără a sta mult pe gânduri a hotărât că nu era nicio primejdie să mai intre o dată la ea și să mai adauge încă un păcat la atâtea rele, zicându-și în sine că oricum avea să-l mărturisească și pe acesta dimpreună cu toate celelalte. Ce a urmat? În timp ce se convingea pe sine să cadă din nou în păcatul desfrâului, în casa prostituatei a intrat un alt iubit de-al ei care, gelos, s-a mâniat văzându-l acolo și l-a lovit o singură dată, dar atât de tare, că l-a omorât.

Luându-i oamenii trupul ca să-l îngroape, au găsit asupra lui hârtia unde-și scrisese toate păcatele pe care se pregătea să le mărturisească duhovnicului. O, necruțătoare moarte! Nădejdi înșelătoare! Gânduri de rătăcire! Nefericit tânăr!”¹⁹⁸

¹⁹⁸ Toate citatele din acest capitol sunt luate din cartea Sfântului Nicodim Aghioritul *Despre metanoie - pocăință*, Editura Panaghia, pp. 3-50. Nu am considerat necesar să dau referința exactă pentru fiecare citat, cartea de față nefiind o lucrare științifică.

Am citit întâmplarea asta după ce de curând mi s-a întâmplat ceva asemănător – să am o ispită chiar înainte de spovedanie. Voiam să mă împărtășesc duminica, și sâmbăta dimineața trebuia să mă spovedesc. Dar vineri seara mi-a spus cineva că duhovnicul nu va fi de găsit, și mă gândeam că voi amâna spovedania pe săptămâna următoare.

Vineri dimineața, când îmi pregătisem lista pentru spovedanie, uitasem să scriu un anumit păcat – fusesem biruit de mânie. Și vineri seara am avut o ispită mare – de parcă diavolul mâniei voia să intre în inima mea... A doua zi, sâmbătă, nici nu mai voiam să mă spovedesc, chiar încercam să evit să mă văd cu duhovnicul meu... (Dar, la un moment dat, mi-a trecut prin cap că, dacă amân spovedania, păcatul va crește în inima mea. Și am ajuns la spovedanie. Părintele m-a ajutat mult prin sfaturile sale și de data aceasta. Apoi, deși nu eram vrednic, mi-a spus că e bine să mă împărtășesc... Într-adevăr, Sfânta Împărtășanie e leac pentru suflet, cum învață atâția Sfinți Părinți, și în mod special Sfântul Nicodim Aghioritul...)

M-am gândit: cum mi s-a putut întâmpla ca, deși mă pregătisem pentru spovedanie, nu fusesem în stare să rezist ispitei mâniei? Și răspunsul l-am aflat citind în scrierile Sfântului Nicodim întâmplarea cu tânărul mort în casa prostituatei.

Spovedania nu e depănare de amintiri...

„Dacă mântuirea noastră ar atârna doar de mărturisirea tuturor păcatelor, atunci și păcătoșii cei mai

Pentru a nu încărca lucrarea cu citate, aș fi putut folosi mai puține fragmente din învățătura sfântului. Numai că mi-am dorit ca tinerii să își schimbe perspectiva pe care o au în privința scrierilor sfinților. Mai precis, cei care au crezut că scrierile acestora sunt plicticoase vor înțelege că nu este așa...

nerușinați și mai necuviincioși care se laudă cu păcatele lor și le povestesc în joacă tuturor prietenilor la distracții sunt mai bine pregătiți pentru spovedanie, pentru că își mărturisesc toate păcatele fără a se rușina. Atunci spovedania n-ar mai fi decât o lucrare ce-și află împlinirea pe buze și ar fi mai mult o descărcare a conștiinței și nu a inimii. Dar nu este adevărat. Spovedania ca la carte înseamnă îndepărtarea păcătosului de păcat și întoarcerea lui la Dumnezeu. (...) Chiar dacă descoperirea în afară a păcatului este necesară, ca duhovnicul să o poată auzi, îndrepta și ierta, ea nu este suficientă. Trebuie să existe și o durere adâncă, o suferință lăuntrică a inimii. (...) Așa cum împlinirea Tainei Botezului nu se poate face fără apă și fără invocarea Sfintei Treimi cu scufundarea și scoaterea din apă de trei ori, tot așa și Taina Pocăinței și a spovedaniei nu-și atinge scopul fără durerea lăuntrică a inimii. Dacă aceasta lipsește, este limpede că omul rămâne nepocăit, chiar dacă se căiește și se mărturisește, așa cum nepocăit este și cel care nu-și mărturisește păcatele și nu este dezlegat sau legat de duhovnic.”

Când ne otrăvește Sfânta Împărtășanie

„Nu trebuie să se mire nimeni că necuratul îi ispitește pe creștini cu acest gând înșelător, împingându-i să se arunce și să cadă în tot felul de nelegiuiri și, în acest fel, la prima să mai adauge altele mii, ei știind și sperând că, mărturisindu-se, duhovnicii le vor ierta păcatele. Cei ce se lasă astfel păcăliți aleargă la duhovnici ca la îngerii păcii, ca să nu-i lase să cadă în iad. Ceea ce trebuie să ne mire, însă, este faptul că nu văd înșelăciunea și că se dovedesc cu totul nerecunoscători față de Dumnezeu. Ei fac din spovedanie și din pocăință, de care se folosesc în-

tr-un chip rău, o pricină pentru păcat, prefăcând totodată milostivirea și bunătatea lui Dumnezeu, pricina lor de mântuire, în pricină de prăbușire și de pierzanie. Și, așa cum planta otrăvitoare numită omag sau aconit își sporește otrava sub cea mai dulce rouă picurată din cer, tot așa și acești nefericiți își otrăvesc și mai mult viața și își îngreunează moartea prin sângele preadulce și mântuitor al lui Iisus Hristos. Ei se folosesc de sângele Domnului, care spală sufletul și-i ajută să se curețe de păcate prin pocăință și spovedanie, doar ca să ude păcatele și să le facă să crească. (...) Tu însuți îți spui: «păcătuiesc cât vreau, că tot mă spovedesc și mă căiesc. Și, dacă tot am păcătuیت o dată, pot să mai fac o dată și încă o dată și ori de câte ori vreau, pentru că ori de sunt multe, ori de sunt puține păcatele, pot să mă spovedesc și să mă căiesc». Este mare minune când acești creștini ajunși pe culmile răutății își mai păstrează încă credința și nu și-o leapădă. Unii din ei, vai, lasă din mână și această ancoră a credinței, fiindcă, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, «viața rea pe care o duc naște dogme rele, viclene»”.

Calea îndreptării

„Află, frate, că după spovedania făcută cum se cuvine, cu smerenie și cu cucernicie, trebuie:

1) Să împlinești canonul¹⁹⁹ pe care ți l-a dat duhovnicul tău, fie că este post, fie că sunt metanii, fie rugăciune sau orice altceva.

¹⁹⁹ Unii consideră canonul o pedeapsă... Termenul de pedeapsă nu este însă potrivit pentru a descrie canonul... Duhovnicul nu este un tată ce își bate copilul care a greșit. El este un doctor care dă un medicament – uneori amar – bolnavului. Canonul are rostul de a schimba sufletul. Cu cât în suflet s-a înrădăcinat mai adânc păcatul, cu atât omul trebuie ca prin canon să se

2) Trebuie să-ți faci cu mulțumire, răbdare și fără să te plângi canonul și să nu respingi lecția pe care Dumnezeu ți-o va da ca să te vindece de păcate, fie că este vorba de boală, de nedreptate, de pierderea averii, de moartea înainte de vreme a celor dragi și a rudelor, fie de vorbe urâte ce se spun despre tine și de necinstea care ți se face, fie de alte ispite care vin de la demoni, de la oameni sau de la firea atinsă de stricăciune.”

Despre învierea sufletului

„Să știi că cine dorește să-și facă livadă într-un loc sălbatic are nevoie de patru lucruri:

1) Să taie lăstarii și crengile copacilor neroditori.

2) Să-i taie și să le scoată rădăcinile pentru că, dacă rădăcinile rămân, răsar apoi alți lăstari.

3) În locul copacilor sălbatici să sădească pomi roditori.

4) Să-i păzească de animale și de vitregii până le cresc rădăcinile, se fac mari și dau roade.

Și tu, frate, ca să dobândești căința adevărată ai nevoie de patru lucruri:

1) Să tai lăstarii și crengile păcatului, adică să fii hotărât și să vrei din toată inima să nu mai păcătuiești niciodată și să te ții departe de orice faptă și lucrare a păcatului, așa cum te-ai ține departe de moarte și de iad, pentru că lăstarii și crengile sunt faptele cele noi ale păcatului. Te va ține departe de păcat vorbirea neîntreruptă cu Dumnezeu, amintirea morții, amintirea judecății lui Dumnezeu și a iadului,

lupte mai tare cu el. Deși la început unii sunt șovăielnici în a-și face zilnic canonul, în timp încep să îi înțeleagă rostul și să îi simtă folosul...

deasa mărturisire și deasa împărtășire cu Sfintele Taine, dacă nu ești oprit. Mai cu seamă Sfânta Împărtășanie te va ajuta să ocolești toate prilejurile de a greși. Te va ajuta de asemenea foarte mult dacă vei evita tovărășiile rele și persoanele cu care ai păcătuit și, mai ales, acele tovarășii și prietenii care-ți fac rău sufletului.

2) Nu ajunge să te ții departe de păcat, ci trebuie să-i tai ramurile și mai ales să-i smulgi rădăcinile, care sunt: relele înclinații și deprinderi, ispitele, patimile, poftele și dorințele care rămân înrădăcinate adânc în inimă chiar și după ce te îndepărtezi de păcat. Ca să-ți smulgi din inimă rădăcinile tuturor acestor porniri, ispite și amintiri ale păcatului trebuie să lupti, frate. Iar dacă nu vei scoate rădăcinile, există primejdia ca alte păcate să răsară și să odrăslească. Și spune Sfântul Vasile cel Mare: «Așa cum, atunci când vrei să tai o plantă, dar îi lași rădăcinile, ea va răsară din nou, tot așa și cel ce voiește a se curăța de păcate trebuie mai întâi să lepede pricinile păcatului, aceasta fiindcă păcatele se nasc unele din altele și nu sunt despărțite».

De aceea îi vedem pe mulți care se căiesc și care, deși au hotărât să nu mai păcătuiască niciodată cu fapta, chiar dacă au tăiat ramurile păcatului și s-au depărtat cu totul de el, rădăcinile nu i le-au tăiat. În inima lor tot mai înclină spre păcate, le doresc, și le amintesc și le păstrează în minte. (...)

3) Învăță acum cum trebuie să-ți sădești în inimă, în locul copacilor neroditori și sălbatici, pomi buni și roditori, să sădești adică virtuți în locul păcatelor. Să sădești smerenie în locul trufiei, înfrânare în locul lăcomiei, milostenie în locul iubirii de arginți, blândețe în locul răutății și cruzimii, feciorie și cu-mințenie în locul patimilor cărnii, dreptate în locul

nedreptății și al prădălniciei, adică să dai și ce este al tău. Să sădești iubirea și dragostea frățească în locul pizmei și al urii, păzirea și lucrarea poruncilor lui Dumnezeu în locul călcării lor. Căci nu este de ajuns pentru mântuire, frate, și nici pentru dobândirea căinței adevărate numai să-ți smulgi din inimă rădăcinile păcatului și apoi să lași locul sterp, ci trebuie să sădești acolo unde a fost păcat copacii și florile virtuților. Dacă-ți lași inima necultivată o vor năpădi iarăși spinii și copacii sălbatici ai păcatului. Așa te îndeamnă Duhul Sfânt²⁰⁰ prin gura psalmistului David: *ferește-te de rău și fă binele* (Ps. 33, 13).

4) În ultimul rând, după ce-ți sădești aceste virtuți în inimă, trebuie să le îngrijești cât de mult poți, până ce vor prinde rădăcini, adică până ce vor deveni obiceiuri, practicându-le neîntrerupt, așa cum mai înainte obiceiuri îți deveniseră patimile și păcatele. Să le îngrijești până ce vor înflori și vor rodi mântuirea, căința adevărată și iertarea păcatelor tale. Dacă nu le îngrijești, vine sămânța neghinei, diavolul, și, în timp ce dormi și n-ai habar de nimic, ți le smulge din inimă și-ți pune în locul lor răutățile lui, cum spune parabola din Evanghelie: *Asemănatu-s-a împărăția cerului cu omul care a semănat sămânța bună în țarina sa. Dar, pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmașul și a semănat neghină printre grâu și s-a dus* (Matei 13, 24-25).

Iar dacă nu sădești aceste virtuți cu toată grija, se întorc patimile. De aceea Părinții au numit patimile «cele care se întorc ușor». Și când se întorc și nu

²⁰⁰ Un cititor: *Exprimarea la persoana a doua singular seamănă cu o arătare cu degetul, pare impersonală și nu mi se pare la fel de puternică precum exprimarea la persoana întâi plural. Da, știu, dar era vorba de un citat, nu puteam să prelucrez cuvintele Sfântului Nicodim...*

găsesc țarina inimii cultivată și lucrată, prind rădăcini mai ușor decât cele dintâi și astfel *și starea de pe urmă a omului acelaia se face mai rea decât cea dintâi* (Matei 12, 45), lucru care să nu ți se întâmple niciodată.

Acestea patru alcătuiesc, frate, adevărata pocăință. Prin ele o poți dobândi. Biserica Îl roagă pe Dumnezeu în câteva rugăciuni anume rânduite, să ne dea acest dar: «Binevoiește a ne aduce la pocăința cea adevărată». Acestea sunt roadele ei. Ele sunt dovada că Dumnezeu ți-a iertat cu adevărat păcatele și S-a împăcat cu tine.”

De ce am ales Ortodoxia²⁰¹

Întâlnirea noastră are loc întrucât simt nevoia să dau mărturie despre felul în care Hristos vrea să îi cheme la El pe cei care au fost înșelați de diferite religii sau practici spirituale neortodoxe. Tema *De la zeița morții la Împăratul Vieții* se datorează faptului că am fost un închinător al lui Kali, Zeița morții, și am ajuns să cred în Hristos, Fiul lui Dumnezeu, așa cum Îl mărturisește Biserica Ortodoxă.

Spun încă de la început că faptele pe care le voi relata vor părea unora drept neverosimile. Îi înțeleg pe sceptici și nu caut să îi conving. Cuvintele mele li se vor părea acestora ca o poveste, ca un science-fiction ortodox. Cred însă că se vor găsi și suflete care să înțeleagă că tot ceea ce vă voi spune au fost întâmplări pe care le-am trăit. Acum, la mai mult de cincisprezece ani de la convertirea mea la Ortodoxie, mi se pare că m-am născut și am crescut doar în Biserică. Îmi e din ce în ce mai greu să îmi amintesc de practicile yoga și de puterile paranormale pe care le-am avut înainte, ca și de desfrâul sexual tantric în care am trăit... Sunt ani de zile de când scriu și vor-

²⁰¹ Am ținut mai multe conferințe în care am prezentat volumul meu *Jurnalul convertirii – De la Zeița Morții la Împăratul Vieții*. Textul acesta este preluat din volumul colectiv *Cum L-am cunoscut pe Hristos. Drumul spre Acasă. După desfrâu, yoga și alte rătăcirii* (ultima ediție Editura Areopag, București, 2018, pp. 236-257. Am considerat potrivită anexarea acestui text mai ales pentru tinerii care vor să cunoască mai multe date despre biografia autorului acestei cărți – notă la ediția prezentă – 2020).

besc împotriva practicilor yoga, a ocultismului și a celorlalte ramificații ale Mișcării New Age. De ce o fac? Pentru că știu că în brațele acestor rătăcirii sunt milioane și zeci de milioane de suflete care au nevoie de adevărul lui Hristos. Pentru că știu cât de greu este să mergi pe un drum spiritual la capătul căruia, în locul lui Dumnezeu, te așteaptă diavolul. E o lipsă de smerenie să vorbești despre faptele tale, știu. Numai că eu nu vă voi vorbi acum despre faptele mele bune, vă voi vorbi despre faptele mele rele și despre modul în care Hristos a venit în viața mea și m-a adus la lumina adevărului...

M-am născut în anul 1974, pe 15 august, de Adormirea Maicii Domnului. În copilărie am crescut departe de Biserică. Deși fusesem botezat de mic, ca majoritatea copiilor din România, pe vremea regimului comunist mulți oameni, chiar dintre cei care credeau în Dumnezeu, nu mergeau la biserică și nici nu le ofereau copiilor o educație religioasă.

Îmi aduc aminte cum, mic fiind, intrând într-o biserică catolică, am văzut pe pereți imagini din pătămirea lui Hristos. Noaptea am visat cum Îl duceau pe Hristos spre Golgota și cum El a căzut sub povara crucii. Și, în vis, eu am vrut să ridic crucea Lui... Visul m-a marcat, dar nu a însemnat o angajare pe calea creștină. Mă atrăgea în mod deosebit un crucifix despre care mi se spunea că fusese adus de străbunicii mei din Grecia și că era de la Muntele Athos. Văzându-L pe Hristos răstignit, mă impresiona suferința Lui, dar nu mă gândeam să duc o viață creștină.

Încă de la treisprezece ani, la insistențele tatălui meu, am început viața sexuală. Tata îmi tot repeta că nu sunt vrednic de numele lui dacă stau cuminte. Așa că nu am stat... Îmi amintesc și acum cum stăteam ore întregi, zi de zi, să conving o fată să se culce cu

mine. Acum douăzeci de ani copiii duceau o viață mult mai curată decât cei de azi și era mult mai greu să convingi pe cineva să păcătuiască.

Chiar înainte să împlinesc paisprezece ani mama mea s-a sinucis, aruncându-se de la etaj. A căzut la mai puțin de doi metri de sora mea – care avea doisprezece ani – care a suferit un șoc puternic. Moartea mamei m-a făcut să caut răspuns la întrebarea: „Ce se întâmplă cu omul după moarte?” Încercasem să practic yoga și înainte de acest trist eveniment, dar după el m-am apucat cu mai multă seriozitate. Tata îmi aducea acasă cărți de yoga și de filosofie orientală. Am încercat să îmi opresc bătăile inimii, dar nu am reușit. Am încercat să fac călătorii astrale, să ies din trup, dar fără mari rezultate. Inventasem o nouă metodă de spiritism, fără să îmi dau seama că, în loc să vorbesc cu mama sau cu alte spirite, vorbeam cu dracii. Dar singur nu mă descurcam: aveam nevoie de un guru.

Momentul care mi-a îndreptat toată atenția spre căutările spirituale a fost următorul: am fost în vizită la o fată, mult mai mare decât mine, care avea capacități paranormale. Multă vreme ghicise în cărți cu o precizie extraordinară. Și asta până când a început să viseze biserici dărâmate și să audă o voce care o întreba: „Dumnezeu sau diavolul?” Dar nici când se lăsase de ghicit nu pornise pe drumul Bisericii. Vorbind cu această fată, la un moment dat am spus o minciună neimportantă. Dar, în acea clipă, am simțit cum o putere fizică iese din ea și mă împinge... Îmi venea să sar de la etaj, pentru a scăpa de presiunea aceea nevăzută. Fata a plecat în altă cameră și m-am liniștit. Când s-a întors, i-am spus că o mințisem și mi-a explicat că din cauza minciunii mi se întâmplase totul. I-am zis că vreau să devin și eu puternic cum e

ea și atunci mi-a sugerat să mă apuc de yoga. M-a trimis la cursurile lui Gregorian Bivolaru, cel mai renumit și mai controversat guru din România zilelor noastre... În 2004, acesta a fost pus de autoritățile române sub urmărire generală, fiind acuzat de „trafic de persoane și infracțiuni asociate crimei organizate”. În 2005 a părăsit ilegal țara și a cerut azil politic în Suedia, unde Curtea Supremă din Stockholm a considerat că gurul e prigonit exclusiv din motive religioase și a refuzat să îl extrădeze. Acum, după ce l-am cunoscut și după ce am cunoscut și modul în care subjugă sufletele, îl asemăn lui Jim Jones, care și-a pus câteva sute de discipoli să se sinucidă în Guyana, în anul 1978. Bivolaru nu a pus pe nimeni să se sinucidă, cel puțin nu până acum. Eu m-aș fi sinucis, dacă gurul mi-ar fi cerut asta, și aș fi făcut-o fără să stau pe gânduri, fiind convins că sinuciderea ar fi spre folosul meu spiritual.

În anul 1990, când m-am apucat de yoga cu Bivolaru, trecuse mai puțin de un an de când regimul dictatorial al lui Ceaușescu căzuse și românii obținuseră libertatea religioasă. Ceaușescu prigonise puternic Biserica și toate grupările spirituale. De aceea, cei care fuseseră închiși pe vremea dictatorului se bucurau de o faimă deosebită. Gregorian Bivolaru fusese închis în anul 1977, fiind acuzat de răspândirea de materiale pornografice. Dar discipolii lui susțineau că de fapt cauza era promovarea practicilor yoga, iar acuzațiile de pornografie ar fi fost doar un pretext. Apărarea era plauzibilă, câtă vreme mulți preoți fuseseră închiși de regimul comunist sub acuzația unor pretinse apartenențe la o grupare învinuită de orientare nazistă...

La începutul clasei a zecea am început cursurile de yoga... Primeam orice ni se spunea ca fiind Adevă-

rul... Credeam că Bivolaru e un mare spirit, poate chiar noul Mesia. Ni se spunea că, așa cum Hristos a fost maestrul Erei spirituale a Peștilor, așa Era Vărsătorului, Noua Eră, avea un Mesia care trebuia să vină pentru a duce lumea pe culmile sfințeniei...

Au circulat în România anumite profeții sectante în care scria că Bucureștiul va fi Noul Ierusalim, iar România centrul spiritual al planetei. Credeam aceasta, gândindu-mă la cât de importante sunt tehnicile de meditație pe care le promova Bivolaru. Credeam că el cunoaște cea mai scurtă cale spre eliberare, spre ieșirea din ciclul reîncarnărilor. Bivolaru propovăduia credința în reîncarnare, ca toți maeștrii New Age. Și spunea că Tantra Yoga e cea mai eficientă cale de desăvârșire. Ce e Tantra Yoga? E Yoga sexuală... Prin concentrare, yoghinii afirmă că transformă energiile sexuale în energii spirituale. Și, făcând sex, nu o fac pentru plăceri de moment – în Tantra Yoga orgasmul e considerat doar o pierdere de energie, iar actul sexual fără orgasm e un mijloc de sporire spirituală.

Elev fiind, mă bucura faptul că la cursurile de yoga veneau foarte mulți studenți și intelectuali. Pentru mine era o dovadă în plus că mă aflu pe drumul cel bun. Acum, după atâția ani, spun că unii veneau acolo doar pentru sex... E mai simplu să te apuci de yoga și să ai câte parteneri vrei, decât să dai banii la bordeluri. Totuși, pe vremea aceea nu vedeam lucrurile așa... Bivolaru era considerat Marele Maestru... De exemplu, ne-a învățat o tehnică pe care, dacă o practicam vreme de patru luni, puteam zbura prin aer... Deși nu căutam puteri paranormale, nu era de mirare că unii le dobândeau. Un tânăr ajunsese să zboare de la sol, unde stătea în poziție de meditație, până aproape de tavan și putea pune obiecte pe du-

lap. Alții dobândiseră alte puteri paranormale, „sidhis-uri”... După o serie de exerciții yoghine, am simțit cum mă făcusem mare cât camera... Adică pereții îmi apăsau câmpul energetic. Nu aveam de unde să știu că totul era doar senzație indusă de diavol...

Foarte rar am avut totuși senzația prezenței diavolului... La ședințele de meditație, ni se punea o muzică ambientală, foarte plăcută. La un moment dat, ni s-a pus o muzică efectiv hidoasă, parcă venită din iad... O muzică pe lângă care rock-ul pare bebeluș... M-a șocat, pe moment, dar am considerat că nu eram eu destul de avansat pentru a ști să mă folosesc de ea... Altă dată, am făcut o meditație în fața oglinzii. La lumina lumânării, voiam să îmi văd aura... Mă pregăteam pentru o meditație pe care voiam să o fac în cimitirul evreiesc, care era aproape de mine... Dar nu a mai fost nevoie să ajung în cimitir. Meditând, am simțit brusc o prezență demonică lângă mine. Chiar dacă nu am văzut-o, am simțit-o clar de tot și m-am speriat. Oricum, cel mai intens contact cu diavolul l-am avut în urma inițierii mele în Tantra Yoga. Chiar dacă atunci am crezut că am avut o revelație, un moment de contact cu Absolutul, devenind creștin am înțeles că revelația mea fusese de origine demonică. Iată cum a fost...

Stăteam cu o fată pe plajă, între yoghini. Stând pe nisip în poziție de meditație, față în față, ne-am atins doar palmele și vârfurile genunchilor... Și în clipa aceea am uitat, pur și simplu, că sunt om. Simțeam Universul ca pe o ființă care are șapte centri de forță și simțeam cum cei șapte centri de forță ai mei erau conectați la energia universului. Nu mi-am dat seama cât a durat starea de extaz, dar când mi-am revenit m-am gândit: „Ce rost are să merg eu pe calea posturilor aspre când, practicând Tantra Yoga, avansez

mult mai ușor?” Așa că m-am decis să practic Tantra Yoga...

Deși mă apucasem de yoga și ca să scap de murdăria sufletească pe care mi-o lăsaseră în suflet păcatele sexuale, am reînceput să fac sex... Numai că de data aceasta eram convins că ceea ce fac era bine. În fiecare seară spuneam de trei ori Tatăl nostru, rugându-L pe Dumnezeu să mă ierte pentru tot ce greșisem și să îmi dea putere să fac numai binele. Și nici nu îmi trecea prin cap că prin sex păcătuiam. Credeam că, dacă am renunțat să am orgasm, totul e curat... Și eram atât de convins că Tantra Yoga e bună, încât voiam ca maestrul să se culce și cu sora mea, care era fecioară și avea cam 15 ani. Într-o perioadă, maestrul se culca în fiecare săptămână și cu prietena mea. Ea îmi povestea că uneori erau și alte fete care stăteau la coadă în fața camerei maestrului, pentru a aștepta partida de Tantra Yoga...

Nu vreau să se înțeleagă că yoga devenise pentru mine un mijloc de distracție... Țineam posturi foarte aspre și voiam să renunț definitiv la mâncare. Adică să trăiesc fără să mai mănânc deloc, nimic...

Am început prin a nu mânca nimic o zi, două, trei... Am reușit să țin o săptămână post, doar cu apă... Și aveam mai puțin de optsprezece ani, organismul meu era în creștere. Greu mi-a fost când am ținut apoi un post total, am stat o săptămână fără apă sau hrană de orice fel. M-am hrănit doar cu aer și cu energie de la diavol în Săptămâna Patimilor, în anul 1992. Și m-am întrebat, la începutul postului, la cine să cer ajutorul dacă voi simți că nu mai rezist, lui Bivolaru sau lui Hristos? Și am zis că Îi voi cere ajutorul lui Hristos, iar dacă Hristos nu mă va ajuta, voi apela la puterea gurului Bivolaru.

Aveam mare încredere în puterile gurului. Ni se vorbise de o formă specială de yoga, Guru Yoga, în care discipolul face o ascultare oarbă de maestrul lui. Și ni se spusese o poveste, pe care o crezusem adevărată, cu un om care s-a aruncat în prăpastie pentru că un maestru nu a vrut să îl primească ucenic. Maestrul i-a pus mâinile și picioarele la loc și apoi l-a înviat... Astfel de povești mă făceau să am încredere totală în maestrul meu. Am avut chiar o viziune demonică, în care am văzut universul plin milioane de celule și în fiecare din ele maestrul meu stătea în postura de lotus. Eu inspiram aceste celule, iar când le expiram, maestrul rămânea în mine... O prietenă de-a mea, pe care o adusesem să vadă o conferință a lui Bivolaru, mi-a spus uimită cum a văzut raze de lumină care ieșeau din el... Având eu atât de mare încredere în puterea lui, mă gândesc și acum că numai Dumnezeu mi-a pus în minte să aleg să țin postul acela aspru cu ajutorul lui Hristos...

În acea săptămână de post total am citit pentru prima oară din Filocalii. Nu îmi dădeam seama că meditațiile cu Shiva sau cu Milarepa pe care le făceam nu aveau nimic în comun cu spiritualitatea filocalică... Am avut un moment de slăbiciune, când am simțit că înnebunesc din cauza postului, dar l-am cerut ajutorul lui Hristos și momentul critic a fost depășit. Yoghin fiind, nu mă lepădasem conștient de Hristos. Mai mult, maestrul ne punea să facem meditații în fiecare săptămână cu conștiința chistică... Eu, stând în fața crucifixului, mă rugam: „Doamne, am primit în copilărie botezul cu apă, și nu mi-a ajutat la nimic. Botează-mă Tu cu foc...” Și credeam că Hristos mă va ajuta să sporesc pe calea yoghină...

În Vinerea Patimilor am prins răsăritul soarelui într-un parc, meditând în fața unui crucifix mare de

piatră... Chiar dacă în noaptea de Paști nu m-am dus la biserică, preferând să meditez acasă, legătura mea cu Hristos a devenit mult mai puternică după acel post.

Dar această legătură nu mă rupea de zeitățile hinduse. Îmi plăcea să meditez cu Kali, una din puterile cosmice, zeița națională a Tibetului, care este reprezentată cu un șir de cranii la gât, cu un cuțit în mână, cu un cap de om în cealaltă și cu limba plină de sânge. Despre ea se spune că este înfricoșătoare pentru cei care nu o cunosc, dar este apropiată de cei care o cinstesc. Mă rugam ei: „O, Kali, fă-mă al tău. Fă dragoste cu mine. Intră în mine și primește-mă în tine. Vreau să fiu una cu tine. Dă-mi puterea de a birui moartea, dă-mi puterea de a stăpâni timpul. Fă-mă al tău”. Am simțit-o pe Kali ca pe o femeie uriașă, cu puteri copleșitoare. Mă simțeam legat de Kali, dar mă simțeam legat, în același timp, și de Hristos.

De aceea, am fost surprins când, după o ședință de yoga, întrebându-l pe Bivolaru ce legătură există între Hristos și puterile cosmice – i se puneau maestrului întrebări pe bilețele – el a răspuns: „Ce legătură? Nu există nicio legătură...” Dacă mi-ar fi spus că Hristos e o conștiință mare care are grijă de planeta noastră, în timp ce Kali e una din ființele care mențin universul în existență, și că Hristos e mic pe lângă Kali, dar că se cunosc între ei, aș fi crezut. Dar să mi se spună că nu există nicio legătură, ca și cum ar exista două adevăruri paralele, fără nicio legătură între ele, nu puteam să accept. A fost prima oară când am pus serios la îndoială înțelepciunea maestrului meu. Tot atunci l-am întrebat care cale yoghină este mai înaltă, cea a ascezei duse la limită sau a tantricilor, care trăiesc o viață sexuală foarte activă. Și, înainte ca el să răspundă că fiecare să meargă pe ca-

lea care i se potrivește, primul răspuns a fost un ho-hot de râs al multora din sală, care ironizau până și ideea de asceză sexuală... Râsul lor, ca și răspunsul maestrului, m-a făcut să vreau să găsesc adevărul în altă parte...

O auzisem cu puțin timp înainte pe Swami Shivamurti, o maestră inițiată în India, discipola lui Swami Satyananda. Swami Shivamurti a fost trimisă încă din anii 1978 în Kalamata pentru a aduce Greciei învățătura yoghină. În 1984 a fost înființat „ashramul”, mănăstirea yoghină, de lângă Atena, de la Paiania. M-am întâlnit cu ea într-o casă particulară, unde stabilise o întâlnire cu un număr restrâns de yoghini. Am întrebat-o dacă în ashramul ei pot merge pe calea ascezei, și mi-a răspuns afirmativ, plină de bunăvoință. Deși mi-aș fi dorit ca ea să fie bărbat și să arate ca maestrul standard, bătrân, cu barbă albă și lungă, plin de pace, am acceptat să îi fiu discipol. Am plecat după ea în Bulgaria, unde fusese invitată să mai țină niște conferințe.

La un moment dat, mi-a dat numele yoghin, un fel de nume de botez indian. Deși mă așteptam să primesc un nume mare – cum ar fi Mahashiva sau Milarepa, am primit un nume aparent banal: Bhaktimurti, forma devoțiunii, forma evlaviei. Altfel spus, pentru mine cea mai scurtă cale de iluminare era adorarea cuiva, a unui zeu, a unei puteri... Așa că m-am gândit să Îl cinstesc pe Hristos. Cred că Dumnezeu i-a pus în gând lui Swami Shivamurti să îmi dea acest nume, chiar dacă ea slujește puterile întunericului. Dar Dumnezeu a putut vorbi prin ea, ca prin măgarul lui Balaam. Și nu cred că ea și-a dat seama ce bine mi-a făcut...

Luasem hotărârea să merg în ashramul ei, ea mi-a spus că mă primește, dar – întrucât eram minor

– aveam nevoie de aprobarea scrisă a tatălui meu. În Bulgaria a fost un moment de mare importanță pentru viitorul meu... Am fost dus de o yoghină la câteva biserici mai importante din Sofia, una din ele fiind cea rusească. Acolo, la subsol, se află moaștele episcopului Serafim Sobolev, un ierarh făcător de minuni. Lângă racla sa erau foarte multe bilețele, pe care oamenii îi scriau cuviosului episcop dorințele lor. La racla lui m-am rugat din toată inima și i-am cerut: „Ajută-mă ca în viață să nu fac voia mea, ci să se facă voia lui Dumnezeu cu mine...” Am simțit că ceva s-a schimbat atunci, ceva greu de explicat în cuvinte. Pe vremea când făceam yoga mi se făcea foarte rău când intram în biserici, mi se părea că nu e aer deloc, nu puteam suporta decât foarte greu slujbele... Dar în biserica unde sunt moaștele Vlădicăi Serafim Sobolev – care, deși nu e canonizat²⁰², e cinstit ca sfânt de popor – parcă s-a luat o ceață de pe sufletul meu.

M-am întors în țară, plin de emoția plecării în Grecia. Tata mi-a dat aprobarea să plec, pentru că știa că oricum nu aveam de gând să termin liceul. Se ruga diriginta de mine să vin la școală, să mă vadă profesorii ca să mă treacă în următoarea clasă, dar pe mine nu mă interesa decât cum să practic yoga cât mai intens. De altfel, la școală, în timpul orelor, tot yoga făceam. Mi se părea o pierdere de timp să învăț. Deși eram la Liceul de informatică – cel mai bun liceu din București pe vremea aceea, la care dădusem fiind pasionat de informatică, practica yoga mă subjugase total, și nu mai aveam stare să învăț nimic în afară de asane și de tehnici de meditație. De altfel,

²⁰² Între timp, Sfântul Serafim Sobolev a fost canonizat de Biserica Ortodoxă Rusă - pe 3 februarie 2016 (notă la ediția prezentă - 2020).

mintea îmi fusese spălată în așa fel încât nu puteam citi decât materiale yoghine, la celelalte mintea nu mi se aduna...

Plecarea mea în Grecia se apropia. Mă hotărâsem ca, înainte de a ajunge în ashramul de lângă Atena, să trec și prin Sfântul Munte Athos, unde auzisem de cuvioșii care practică rugăciunea lui Iisus. Vroiam să fiu și eu inițiat în această practică... Tatăl meu mi-a sugerat să mergem să vorbim despre plecarea mea în Grecia cu un cunoscut părinte din București, Constantin Galeriu, care a pătimit pentru Hristos în perioada comunistă. Părintele Galeriu m-a trimis în Moldova, la Mănăstirea Sihăstria, la părintele Ilie Cleopa. Eu aveam de gând să merg la mănăstire pentru a vedea cum e viața în ascultare, ca să fac un fel de stagiu pregătitor pentru plecarea în ashram. Dar, pentru că părintele Cleopa combătea cu duritate practicile yoga și din pricina tensiunilor pe care le aveau cu frații de mănăstire care nu erau de acord cu învățăturile yoghine, am plecat repede de acolo.

Întorcându-mă în București, am intrat într-o altă grupare spirituală de factură New Age, Alianța pentru integrare spirituală în Absolut. Această grupare, care amesteca învățătura ortodoxă cu învățăturile spiritiste, îi învăța pe oameni să vadă aure, îngeri, să vadă așa-zisa lume spirituală. De fapt, nu făcea altceva decât să îi arunce pe membrii ei în brațele înșelării, ale diavolului care poate lua și chipul îngerului bun... În această grupare diavolul lucra cu mult mai multă putere decât la yoga, de fapt mult mai vizibil. Prin practica yoga îți trebuie mulți ani ca să vezi lumea spirituală, aici o puteai vedea pe loc. Chiar dacă eu însumi nu am văzut multe lucruri care țin de paranormal, totuși aveam puterea să îi învăț pe alții să o

facă. Le puneam mâinile pe cap, ziceam o rugăciune și ei începeau să vadă...

Am deschis chiar în liceu un fel de curs de dobândire a puterilor paranormale... Ne adunam în sala de festivități... Mergând într-o tabără, am învățat mare parte din copiii de acolo să vadă lumea spirituală... Nu aveam de unde să știu că cele văzute se datorau ori autosugestiei ori influenței drăcești. În tabăra aceea am vrut să văd dacă pot hipnotiza pe cineva. Am încercat și... am reușit. A fost simplu, mult mai simplu decât mă așteptam...

Unul din momentele care m-au pus pe gânduri a fost întâlnirea cu un părinte ieromonah. Cei din grupul new-age-ist m-au convins că nu are rost să merg în Grecia ca să fiu discipol al lui Swami Shiva-murti Saraswati, când în România trăia reîncarnat Sfântul Ioan Evanghelistul, la o mănăstire de maici. Am vrut să merg să îl văd cu ochii mei pe Sfântul Ioan, așa că am plecat la mănăstire împreună cu prietena mea de 24 de ani, cu care făceam Tantra Yoga. Eu aveam aproape 18 ani. Când ne-am apropiat de gardul mănăstirii, părintele era acolo, parcă ne aștepta. Ne-a întrebat: „Voi sunteți yoghini, nu-i așa? Plecați de aici, rățăciților! Aici e mănăstire... Ce căutați în acest loc sfânt? Auzi, băiat cu fată împreună la mănăstire. Păcătoșilor, nu vă este rușine? Ați mai venit și împreună... Steineriștilor, teozofilor...”, a bombănit părintele, intrând în clădirea cu chiliile. Prietena mea citise din scrierile lui Rudolf Steiner și literatură teozofică... Părintelui i se descoperise ce e cu noi... Nu am înțeles decât mult mai târziu de ce ne reproșa că am venit băiat cu fată la mănăstire – se referea la faptul că noi trăiam în păcatul curviei, dar mie nici prin cap nu îmi trecea atunci așa ceva....

Am intrat cu fata în biserică, gândindu-ne că nu ne va scoate afară. Când a intrat și părintele, ne-a arătat cu degetul și ne-a întrebat: „Credeți în reîncarnare, nu?” „Da”, am răspuns cu voce tare, convins că trebuie să apăr adevărul în fața creștinilor care nu îl cunosc. „Afară din biserică, rătăciților. Aici e Casa Domnului și, dacă nu vă lepădați de rătăcire, nu aveți ce căuta în ea.” Nu mă așteptam chiar să ne gonească din biserică. Știam însă că, atât în tradiția creștină, cât și în cea orientală, învățătorul încearcă uneori răbdarea ucenicului în cele mai neașteptate moduri. Și eu nu aveam de gând să cedez. Prietena mea, fiind mai mare ca vârstă, s-a simțit muștrată de cuvintele părintelui și i-au dat lacrimile...

Ar fi fost normal ca acela să fie momentul apropierii mele de Ortodoxie... Fusesem îndoctrinat de cei din grup că părintele mă va supune unui test greu înainte de a mă primi ucenic de taină și credeam că totul e doar o încercare. Fusesem manipulat, fusesem îndoctrinat total... Nu mi-am dat seama că părintele vorbea serios. M-am întors în București, dar dorința de a-l revedea pe părinte era mare. După o vreme m-am întors la mănăstire, și părintele iar m-a pus să aleg între învățătura Bisericii și învățătura în care crezusem până atunci, dar nu am vrut să mă lepăd de rătăcire... Așa că de acolo am plecat într-un pelerinaj la mănăstirile din Moldova... La Schitul Sihla mi s-a întâmplat ceva ciudat. În timp ce stăteam în fața chiliei cu o Biblie în mână, a venit la mine un părinte cu păr alb și barbă albă, cu o față foarte blândă, care m-a pus să citesc un pasaj de genul că ereticii vor fi pedepsiți pentru rătăcirea lor. Apoi a plecat. Eu m-am gândit: „Da, ereticii vor fi pedepsiți... Dar de ce mi-a dat mie să citesc tocmai asta? Oare sunt eu în erezie?...”

Aproape de Schitul Sihla e o peșteră în care s-a nevoit Sfânta Teodora, o pustnică pe care o hrăneau corbii, aducându-i mâncare în ciocurile lor. Am vrut să stau și să mă rog o noapte în peștera ei, ca să mă ajute Dumnezeu să o iau pe drumul cel bun. Părintele stareț mi-a dat binecuvântare... Într-o seară am pornit spre peșteră. Pe drum, în pădure, se auzeau tot felul de sunete ciudate. Îmi spusese cineva că, în urmă cu trei ani, un om mânca zmeură dintr-un tufiș, iar de cealaltă parte a tufișului era un urs... Așa că așteptam să ajung cât mai repede în peșteră, unde credeam că va fi liniște. Și asta pentru că, în timpul zilei, m-am dus de câteva ori acolo să mă rog și fusese liniște... Dar nu a fost așa... A fost cea mai groaznică noapte din viața mea... Credeam că voi putea sta toată noaptea să spun rugăciunea lui Iisus. Dar ispitele au venit repede. Mai întâi au venit liliicii. Erau mulți și zburau atât de aproape de mine încât pe fața mea simțeam curentul de aer făcut de aripile lor. Mi s-a făcut scârbă și frică, mi-era teamă să nu mi se înfigă vreunul în păr. Cu un an în urmă mă răsesem în cap, să arăt ca un veritabil yoghin, dar părul îmi crescuse la loc între timp... Mi-am pus geaca de piele în cap, ca să mă apere de lilieci. La un moment dat, m-am gândit că poate Dumnezeu vrea să mă pedepsească pentru păcatele mele și atunci mi-am lăsat capul liber, dar liliicii nu s-au atins de mine... După o pauză, altă ispită: pe ghetele mele au început să se suie niște șorice. Senzația era groaznică... Unii oameni, care au fost la Sihla, mi-au spus că nu există în peștera Sfinței Teodora nici lilieci și nici șorice. Eu i-am văzut... Sau, dacă ce am văzut era arătare drăcească, era greu de sesizat asta...

Îmi era din ce în ce mai teamă, simțeam că din cauza presiunii psihice înnebunesc. Și mai simțeam

că, dacă voi adormi, dracul va pune stăpânire pe mine. O senzație greu de explicat în cuvinte... Îmi picuram ceară pe palmă, pe diferite locuri, ca de la micile arsuri să rămân treaz, să nu adorm... Mă tot rugam: „Doamne, pentru binecuvântarea părintelui stareț, miluiește-mă! Doamne, pentru puterea ascultării, miluiește-mă...” Nu am putut să spun aproape deloc rugăciunea lui Iisus, am citit toată noaptea dintr-o carte de rugăciuni, pe care când o terminam, o luam de la început... Dar adevărata ispită a fost alta. La un moment dat am auzit cum, în intrarea îngustă în peșteră, un animal mare face trei pași. Primul pas mi-a atras atenția, pe al doilea l-am auzit clar și pe al treilea la fel. Erau pașii unui animal mare. Nu putea fi decât ursul. M-am gândit: „Să ies pe lângă urs, nu am loc. Dacă mă bat cu ursul, nu am nicio șansă să îl înving. Mai bine să mor în rugăciune.”

Eram convins că o să mor atunci. M-am rugat, m-am tot rugat, fără să am curajul să mă întorc să văd ursul... Văzând însă că din spatele meu nu se mai auzea niciun zgomot, m-am întors cu fața spre ieșirea din peșteră. Nu era niciun animal... Fusesse o ispită drăcească, care mă îngrozise tare... Poate că în peștera aceea or fi lilieci sau șoareci, dar ursul nu intrase sigur. Pentru că nu avea cum să iasă fără să facă zgomot, intrarea fiind foarte îngustă. Cine a fost acolo își dă seama ușor că nu avea cum să iasă un urs fără să facă la fel de mult zgomot ca atunci când intrase...

Dumnezeu a văzut însă că nu intrasem acolo ca să mă laud apoi cu nevointele mele, ci intrasem ca să Îl rog cu disperare să îmi arate care e calea cea bună. Îmi era frică că nici Ortodoxia nu e adevărul și că urma să plec mai apoi în altă grupare spirituală. Dar preferam să mor decât să trec de la o răătăcire la alta. Mă rugam: „Doamne, mai bine să mor decât să tră-

iesc departe de Tine și să îi învăț pe alții să meargă pe căi rătăcite...” După noaptea petrecută în peșteră, în noaptea următoare am avut un vis care mi-a schimbat viața. Am visat cum căutam într-o carte cu canoane pentru păcate ce canon ar trebui să fac pentru păcatele mele. Și, în timp ce visam, dar fără nicio legătură cu visul, am auzit o voce clară, puternică, o voce care m-a sculat din somn: „Canon: să îi înveți pe cei din afară filosofia Sfinților Părinți”. M-am sculat brusc, neînțelegând de ce canonul respectiv – pe care îl simțisem ca fiind un mesaj dumnezeiesc – nu îmi ceruse să îi învăț pe oameni teologia, ci filosofia Sfinților Părinți. Un duhovnic mi-a explicat că Dumnezeu a rânduit așa ca să fiu sigur că nu era o simplă auto-sugestie. Pe vremea aceea nu știam că filosofia Sfinților Părinți e tocmai teologia, vorbirea cu și despre Dumnezeu...

Vocea aceea dumnezeiască mi-a schimbat viața. M-am întors la părintele care mă gonise de două ori și i-am spus că vreau să pornesc pe drumul Bisericii. M-am pregătit de spovedanie – am scris șapte pagini mari de păcate – și m-am spovedit... Am simțit cum viața mea s-a schimbat, cum sufletul s-a curățit... Deși nu eram vrednic, părintele mi-a spus să mă împărtășesc cu Sfintele Taine...

Din clipa aceea am renunțat la credința în reîncarnare, la practicile yoga, la desfrâul sexual... Mi-a fost greu, uneori foarte greu, dar L-am simțit pe Hristos aproape... Când vă spun aceste cuvinte, când mă gândesc la trecutul meu, mi se pare că vă spun o poveste despre altcineva. Îmi e greu să îmi aduc aminte că am fost yoghin. Cu adevărat, pocăința curăță mintea și spală sufletul. (...)

Dau această mărturie pentru că unii dintre cei care au practicat yoga au rămas cu mari probleme de

comunicare, au rămas inadaptați social, deși au intrat în Biserică. Au păstrat un comportament yoghin, chiar dacă au încercat să primească învățăturile creștine... Vă mărturisesc că nu încetez să mă bucur că sunt ortodox... Au trecut ani în care îmi era teamă: oare nu mă voi plictisi? Oare viața creștină nu va deveni banală pentru mine? Și am descoperit că viața în comuniune cu Dumnezeu, cu Maica Domnului, cu sfinții și cu cuvioșii Bisericii nu poate fi plictisitoare. Cred, dimpotrivă, că viața creștină e cea mai palpitantă viață. Trebuie să fii cu adevărat un erou ca să trăiești creștinește în această lume iubitoare de păcate și de erezii. Scopul cuvântului meu a fost de a vă convinge să întindeți o mână spre cei aflați departe de Biserică. După unele conferințe se strâng fonduri ori pentru săraci, ori pentru misiunile creștine din țările africane, ori pentru cine știe ce activități de asistență socială. Eu nu am să trimit acum prin sală o cutie în care să se pună bani, ci o cutie în care să puneți o bucătică din inimile voastre. Să vă dați seama că lângă voi sunt atâția și atâția oameni înșelați de diferite religii și grupări sectare, pe care voi îi puteți ajuta prin pilda vieții voastre creștine.

Ceilalți s-au plictisit de predici creștine fără acoperire. Ceilalți au nevoie de exemplele voastre vii. Vor să vadă în voi icoane vii ale lui Hristos.

Nu încercați să aduceți pe nimeni cu forța la Hristos. Ci cuceriți-i cu iubirea creștină. Nimeni nu rezistă la iubire. Lumea de azi caută dragoste și o caută greșit. Și găsește doar iubiri mincinoase.

Dați-le iubirea adevărată, iubirea jertfelnică, și îi veți schimba. Și cei care erau hotărâți să nu se schimbe niciodată vor porni, încet-încet, pe drumul convertirii...

Încheiere:

De vorbă cu Dumnezeu

Am vorbit despre multe până acum. Am vorbit poate prea mult... E rândul vostru să vorbiți despre problemele voastre cu Hristos, cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu toți îngerii și sfinții. Rugăciunile voastre vă pot ajuta mai mult decât citirea unor rafturi pline de cărți. Pentru că rugăciunea este faptă. Rugăciunea are putere. Mă rog lui Dumnezeu pentru voi, cei care citiți această carte, ca Dumnezeu să vă lumineze mințile și inimile și să vă dăruiască să înțelegeți marea taină a rugăciunii.

Și pun înaintea sufletelor voastre câteva rugăciuni care pe mine m-au ajutat mult. Înainte de a mă căsători, le-am primit și eu de la un părinte duhovnic, drag sufletului meu, părinte care între timp a trecut la Domnul...

CANON DE POCĂINȚĂ A CELUI CĂZUT ÎN DESFRÂNARE

Cântarea I

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Cred cuvântul Tău, Doamne, că în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăiește decât pentru nouăzeci și nouă de drepti, care n-au nevoie de pocăință. Învrednicește-mă, dar, și pe mine să mă pocăiesc cu adevărat.

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Hristoase, Mântuitorul meu, departe de Tine mi-am petrecut viața mea și multe păcate am săvârșit. Dar, negăsindu-mi liniștea și pricepând că numai lângă Tine pot afla odihnă sufletului meu, la Tine alerg, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Surd am fost față de cuvintele Tale: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați”. Pentru că în loc să văd căderea în care mă aflu, am ales să mă văd mai bun decât cei care păcătuiseră mai mult decât mine.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, că nu treci cu vederea rugăciunile păcătoșilor care te cheamă în ajutor, ci le întinzi grabnic mână de ajutor.

Cântarea a 3-a

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

„Voia lui Dumnezeu aceasta este, ca să vă feriți de desfrânare”, le-a spus creștinilor Marele Pavel, apostolul neamurilor. Dar eu, întinându-mi haina botezului, m-am tăvălit în noroiul păcatului, care mi-a robit inima.

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Nu pot, Doamne, să mă ridic prin puterile mele, nu pot birui patimile care mă apasă și cărora le-am dat putere să mă stăpânească.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Libertate am căutat, dar am găsit lanțurile păcatului, și suspin acum după libertatea cea adevărată. Ajută-mă, Doamne, Cel ce ai zdrobit încuietorile iadului și i-ai adus la lumină pe cei din întuneric.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Acum înțeleg că prin desfrâul meu m-am lepădat de Hristos, Preacurată Fecioară, și greu îmi este să lepăd jugul păcatului. Ajută-mă tu, ocrotitoare a creștinilor, să dobândesc izbăvire din robia patimilor și a diavolului.

Cântarea a 4-a

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Mult a suferit Adam când a fost alungat din rai pentru neascultarea sa. Iar eu, în loc să merg spre împărăția cerurilor, m-am lăsat păcălit de șarpele cel viclean.

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

„Miluieste-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta”, a strigat către Tine David, după ce a

păcătuit cu femeia lui Urie. Și eu zic împreună cu el: miluiește-mă.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Precum a ieșit Marele Avramie din chilie pentru a o ajuta pe nepoata sa Maria să părăsească locașul de desfrânare în care își trăia zilele, și prin harul cel dumnezeiesc a întors-o la pocăință, tot așa ajutați-mă și pe mine, voi, sfinților care mijlociți pentru ridicarea celor căzuți în desfrânare.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Maică a milostivirii, cum ai întors-o în chip minunat pe Maria din Egipt, împiedicând-o să intre în biserică înainte de a se lepăda de desfrânarea ei, tot așa întoarce-mă și pe mine la calea cea luminoasă a virtuților.

Cântarea a 5-a

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

Păcatul mi-a moleșit inima și diavolul îmi dă târcoale, ca să mă depărteze de Dumnezeu și să mă arunce între oamenii care Îl batjocoresc pe El prin faptele și cuvintele lor.

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

Plină e lumea de răutate și de necredință, și nu văd cum aș putea să trăiesc în mijlocul focului fără să mă ard. Dar, știind că Tu l-ai ținut viu pe Daniil prorocul în groapa cu lei, mă rog Ție să mă izbăvești de lei care se luptă cu mine ca să mă arunce în împărăția morții.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Cum l-a biruit David pe Goliat, așa să birui și eu ispitele care mă asupresc, Doamne, mă rog Ție. A Ta să fie biruința, Doamne, Cel

ce din iubire ai primit a Te răstigni pentru mântuirea noastră.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Cine risipește negura greșelilor noastre? Tu, Fecioară, și pentru aceasta îți aduc laudă și mulțumire, vrând să nu fiu părăsit de tine așa cum eu L-am părăsit pe Hristos.

Cântarea a 6-a

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Gura mea, mâinile, picioarele și toate măduarele mele să fie spălate prin baia pocăinței. Și chiar de nu am îndeajuns lacrimi care să mă spele, să îmi fie mie baie scaldătoare sfintei spovedanii.

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Nu te sfii să mărturisești toate fărădelegile tale, suflete al meu. Oare nu vrei să primești iertare de la Stăpânul tuturor? Sau vei lăsa rușinea să îți pătrundă în suflet și vei pieri?

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Aud glasul Scripturii care zice: „Iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii”. Cu adevărat vreau să fie acesta ceasul întoarcerii mele.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Mulțime nenumărată de păcătoși au fost îndemnați de tine în chip nevăzut să își mărturisească păcatele, ceea ce ești nădejdea noastră, iar eu, luând aminte la pilda lor, cu hotărâre și zdrobire de inimă vreau să fac și eu aceasta.

Cântarea a 7-a

Miluieste-mă, Dumnezeuule, miluieste-mă.

Niciun om nu poate da dezlegare de păcate prin puterile sale, dar eu am priceput că preoții sunt lăsați de Tine, Doamne, pentru aceasta.

Miluieste-mă, Dumnezeuule, miluieste-mă.

Greu este să găsești un doctor iscusit, dar și mai greu este să găsești un duhovnic care să dea doctoria potrivită pentru bolile cele grele ale sufletului. Bolnav fiind sufletul meu, mă rog ție să îmi trimiți doctorul potrivit și doctoria cea tămăduitoare.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Venit-a fiul risipitor spre tatăl său și acesta i-a ieșit cu drag în întâmpinare. Așa să mă întâmpine și pe mine părintele duhovnic, Mântuitorule, ca să văd în sufletul său icoana grijii Tale pentru noi.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Fecioară preacurată, mângâierea noastră, care știi folosul spovedaniei, acoperă-i cu sfântul tău acoperământ pe toți duhovnicii, ca să dea cuvânt de folos cu putere multă, și pe creștini să țină cele primite.

Cântarea a 8-a

Miluieste-mă, Dumnezeuule, miluieste-mă.

Tu ești Calea, Adevărul și Viața, Doamne. În mâinile Tale pun sufletul și trupul meu, mintea și inima mea. Primește-le ca pe puținii bani ai văduvei, Hristoase Dumnezeuule, curățind această mică jertfă a mea prin harul Duhului Tău cel sfânt.

Miluieste-mă, Dumnezeuule, miluieste-mă.

Înțelepțește-mă, Cuvântule al lui Dumnezeu, că fără Tine sunt ca praful în fața vântului și nu pot pricepe meșteșugitele curse ale pierzătorului de suflete. Și dăruiește-mi smerenie, ca să văd în tot binele meu lucrarea Ta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Cred, Doamne, ajută necredinței mele, strig către Tine, având nădejde că mă vei ajuta și pe mine ca și pe tatăl care s-a rugat Ție așa, iar copilul său a fost izbăvit de diavol. Ca să aud și eu, precum oarecând cananeianca, preadulcile Tale cuvinte: „Fie ție după cum voiești”.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

De multe ori am spus în inima mea că voi pune început bun mântuirii, dar de fiecare dată am fost îngenuncheat de patimile mele. Căzând acum înaintea ta, liman al celor dez-nădăjduiți, te rog mijlocește pentru mine la Fiul tău, ca să îmi dea tărie să mă ridic.

Cântarea a 9-a

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

„Hristos a Înviat!” - răsună la prăznuirea Sfintei Tale Învieri glasurile credincioșilor. Învrednicește-mă și pe mine să mă bucur de Învierea Ta, Fiule al lui Dumnezeu, ridicându-mă de la moarte la viață.

Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.

Bucurie se face în cer pentru un păcătos care se pocăiește. Oare voi fi și eu pricină de bucurie? Că pricină de sminteală am fost des-tul pentru aproapele meu, și n-am aflat în mine niciun câștig.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Voi, cetelor îngerești, o, dumnezeiești Stăpânii, Heruvimi, Serafimi, Domnii, Îngeri, Scaune, toate Căpeteniile, preamărite Puteri și Sfinților Arhangheli, rugați-vă pentru mine, păcătosul și desfrânatul, ca să dobândesc iertare de păcate și să aflu mântuire în ceasul Judecății.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfântă a sfinților, Născătoare de Dumnezeu, roagă-te cu Sfântul Ioan Botezătorul, dascălul pocăinței, și cu toți apostolii, cuviosii, mucenicii, ierarhii, dimpreună cu ceata sfințelor femei, ca viața mea să cunoască binecuvântarea și nu blestemul, bucuria și nu întristarea, lumina și nu întunericul.

Rugăciunea celui căzut în păcat

Doamne, Dumnezeul meu, nu știu să mă rog Ție, nu știu să cer ajutorul Tău, dar Te rog îndură-Te de mine și vezi căderea mea. Și precum părinții înțeleg cererile pruncilor lor, chiar de aceștia nu știu să le așeze în cuvinte, tot așa Te rog și pe Tine să ascuți nu cuvintele buzelor, ci pe ale inimii mele. Ridică-mă degrabă, Dumnezeule, ca să nu fiu înghițit de păcat. Ridică-mă degrabă, Dumnezeule, Cel ce ești Izvorul a tot binele și a toată virtutea.

Vino în întâmpinarea mea, Dumnezeule, precum tatăl în întâmpinarea fiului risipitor. Eu sunt fiul cel risipitor, Doamne, și vreau să pun început bun mântuirii. Ajută-mă Tu, pentru rugăciunile Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, ale îngerului meu păzitor și ale tuturor sfinților. Amin.

Rugăciunea celui aflat în ispită

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai venit în lume nu pentru cei dreapți, ci pentru cei păcătoși, Care atât de mult ai iubit neamul omenesc încât ai primit a Te răstigni pentru mântuirea noastră, vezi ispita care mă înconjoară, vezi diavolii care stau înaintea mea, căutând să mă tragă în păcat. Nu mă lăsa, Doamne, lipsit de ajutor. Nu mă lăsa, căci păcatul se ridică înaintea mea cu putere și nu pot să-i stau împotriva, de nu mă vei întări cu harul Tău.

Tu ai îngăduit să trec prin ispita aceasta, ca sufletul meu să se curățească și să ia cununa biruinței. Învrednicește-mă, Doamne, să iau această cunună și să nu iau osânda căderii.

Știu, Doamne, că mulți au avut ispite mai mari decât ale mele și le-au biruit prin puterea Ta. Eu, neavând credința lor, mă rog Ție să nu Te scârbești de micimea sufletului meu, de răutatea mea și de greșelile mele, ci să mă acoperi cu Duhul Tău cel sfânt.

Ca în războiul acesta să nu învingă diavolul, ci să învingi Tu, Doamne, că făptura mâinilor Tale sunt și la Tine este nădejdea mea. Iar eu Te voi lăuda și Te voi slăvi în toate zilele, până la sfârșitul vieții mele. Amin.

Rugăciune pentru cel căzut în ispită

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Dumnezeule al îndurărilor și al milos-tivirii, mă rog Ție pentru robul Tău (numele), care a căzut în cursa păcatului ucigător de su-flet. Îndură-Te de el și îl miluiește, curățind rănila sufletului său. Știu, Doamne, că Tu vrei întoarcerea lui și aștepti să părăsească pati-mile și poftele trupești.

Am auzit glasul Tău prin prorocul Ieze-chiel: „Eu nu voiesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu”. Ai grijă de robul Tău, ca să nu ajungă rob al patimilor și al dia-volului. Îndură-Te de el, ridică-l din groapa fărădelegii și înnoiește-l cu lumina pocăinței.

Ajută-l, Doamne, să pună stavilă păcatu-lui și să pună început bun mântuirii. Alungă de la el toată patima, toată pofta cea dobito-cească, tot gândul cel rău și toată tulburarea. Liniștește, Doamne, inima lui prin harul Tău.

Ca împreună cu toți cei care din păcat prin pocăință și nevoință s-au ridicat la măsura sfințeniei să Îți aducă slavă și mulțumire, în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune pentru cel aflat în ispită

O, Maică a Domnului, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor deznădăjduiți și bucuria celor necăjiți, primește această puțină rugăciune făcută cu zdrobire de inimă. Ai grijă de robul lui Dumnezeu (numele), care se află în văpaia ispitelor. Tu, care în chip minunat ai potolit flăcările care mistuiau casele oamenilor, potolește și focul acestei ispite.

Tu, ceea ce ești chivot al virtuții, ai grijă de sufletul acesta, pe care diavolul vrea să îl arunce în păcat. Roagă-te pentru el cu toți îngerii și sfinții lui Hristos, Mântuitorul și Dumnezeuul nostru. Ca, văzând ajutorul cel dumnezeiesc, el să stea tare în fața păcatului și să ia cununa biruinței. Și ducând o viață bineplăcută lui Dumnezeu să te laude până la sfârșitul vieții sale, că tu ești Maica milostivă și iubitoare de fii și niciodată nu lași fără răspuns rugăciunile credincioșilor. Iar de va cădea în păcat, ajută-l să se ridice degrabă, ca nu cumva să devină rob al patimii și al diavolului.

O, mijlocitoare a creștinilor, ajută-l pe el și pe toți cei aflați în ispite, ca să te binecuvânteze și să te preaînălțe în vecii vecilor. Amin.

Nota autorului:

„Am ezitat foarte mult să abordez această problemă a sexualității umane din punctul de vedere al Bisericii Ortodoxe. În mod normal, acesta este un subiect personal, o problemă de îndrumare duhovnicească la spovedanie, ceva ce de obicei nu se discută. Dar condițiile societății în care trăim sunt oricum numai normale nu. Nu numai că problemele sexuale sunt discutate deschis în locuri cât se poate de inadecvate, dar în societatea modernă domnește pervertirea naturii sexualității umane. Prin urmare, preoții, chiar și cei din cinul monahal, nu pot rămâne muți în fața acestei probleme...”²⁰³

Arhiepiscopul Hrisostom de Etna

Cu ajutorul lui Dumnezeu, am terminat și lucrul la această carte adresată în mod special tinerilor. Tinerii rămân target-ul meu preferat²⁰⁴. Sper să nu divorțăm...

²⁰³ *Elemente de psihologie pastorală ortodoxă*, Editura Buna-vestire, 2003, p. 153.

²⁰⁴ Din păcate, lucrările scrise de mine ajung mai greu la destinatar. Cartea pentru oamenii bolnavi cu greu ajunge la cei din spitale, cărțile despre rătăcirile contemporane cu greu ajung la cei rătăciți etc. La fel se întâmplă cu cărțile adresate tinerilor, cu atât mai mult cu cât noua generație intră din ce în ce mai greu prin librării. Îmi permit să îi rog din suflet pe cei care pot să facă reclamă acestei cărți să vorbească despre ea celor care s-ar putea folosi de cele scrise. În mod special îi rog pe profesori, pe diriginți, să mă ajute cu plasarea acestei *lungi scrisori* în mâinile destinatarilor... Și chiar pe tinerii cărora le-a plăcut, să o împrumute prietenilor lor. Mai apoi, când cartea va fi cu paginile *sifonate*, ei să știe că le spun din suflet: „Mulțumesc...”

M-aș bucura dacă în discuțiile cu elevii care pun întrebări despre viața sexuală, profesorii de religie sau diriginții vor reuși să aibă curajul de a discuta lucrurile direct, pe șleau, cu cuviință dar și cu obiectivitate. Pe tineri nu îi mai conving răspunsuri gen: „Subiectul *sexualitate* este tabu”. Nu propun ca reper nici stilul și nici punctele de vedere expuse în paginile acestei cărți. Propun însă să se țină seama nu doar de cărțile duhovnicești, ci și de revistele și cărțile pe care le citesc tinerii, precum și de filmele sau emisiunile lor preferate²⁰⁵.

Credeți-mă că am scris și foarte greu, și foarte ușor. Am scris foarte ușor pentru că m-a acoperit harul binecuvântării duhovnicului meu, rugăciunile Maicii Domnului și ale Sfântului Simeon cel nebun pentru Hristos. Am scris greu pentru că a trebuit să citesc multe materiale smintitoare, să văd site-uri smintitoare. Am scris cu frică. Îmi era teamă că păcatele „primei tinereți” vor năvăli în mintea mea și că mă vor birui. Totuși, Hristos m-a ajutat și de data aceasta. Nu recomand nimănui să încerce o astfel de lucrare decât dacă se află sub stricta îndrumare a duhovnicului. Însă, dacă duhovnicul dă binecuvântare – și prin el vorbește Dumnezeu –, atunci nu există motive pentru a da înapoi.

Cred că ținem prea puțin seama de linia mărturisitoare a Sfântului Simeon cel nebun pentru Hristos. El nu se sfiia să meargă la bordel, lăsând lumea să creadă că este un desfrânat. Dar el nu mergea acolo pentru satisfacerea poftelor trupești, ci mergea pentru a le converti pe desfrânate, pentru a le îndrep-

²⁰⁵ Nu trebuie să stea profesorii să citească numai *Bravo* sau să vadă numai filme ca *Titanic*, dar e bine să cunoască măcar „emblemele” generației căreia i se adresează...

ta spre pocăință. Și multe dintre ele se lăsau de *meseria* lor și începeau să ducă o viață nouă în Hristos. Mulți îl cleveteau și îl batjocoreau pe Sfântul Simeon, dar Hristos îl întărea în lucrarea sa. Cred că avem nevoie de cât mai mulți urmași ai Sfântului Simeon... Dar oare or mai exista astăzi astfel de urmași?

„M-am dus cu culionul întors și am cerșit milioane de lire de la români. Am răscumpărat și româncele care făceau prostituție în fața hotelurilor din Padova... Nu merge cu vrăji de cuvinte la recuperarea unor astfel de oameni. Și m-am dus la *peștele* lor – care era sârb – și i-am zis: «Domne, cât câștigă o româncă de-a noastră într-o noapte de *jaf*?». Și acesta, prinzându-se cam unde bat: «Un milion de lire». Nu-i adevărat, că nu câștigă atât, și i-am spus: «Uite aici! Trei milioane de lire pentru cele trei fete românce de la tine. Du-te cu ăstea două milioane și recuperează-le pe ălea două». În noaptea de Înviere, inclusiv pe ele le-am avut acolo. Când ele se prostituează, și eu mă prostituez. Când ele se droghează, și eu mă droghez. Când ele trăiesc în mizerie, și eu trăiesc în mizerie”²⁰⁶. Rândurile acestea nu sunt vorbe goale, nu sunt literatură. Sunt mărturia unui slujitor al altarului, părintele Necula de la Sibiu.

Oare câți preoți s-au gândit să cumpere o prostituată pentru a o aduce în noaptea de Paști la biserică? Cred că nu mulți. Nu zic că asta e soluția mântuirii prostituatelor, să le duci în noaptea de Paști la slujbă, pentru că sunt prostituate care vin oricum, dar apoi revin la vechea lor *meserie*. Totuși, acesta ar fi un pas – mic sau mare, nu știu – înspre ele. Prostituatele au nevoie să vadă că pe creștini îi apasă că-

²⁰⁶ Părintele Constantin Necula, *Tinerețea Ortodoxiei*, Editura Agnos, 2005, p. 76.

derea în care trăiesc ele²⁰⁷ – pentru că în această apăsare ele intuiesc suferința Celui din inima creștinilor, suferință pe care ele o întetesc prin păcatele lor...

„Când ele se prostituează, și eu mă prostituez...” Cuvinte de Pateric. Adică vorbe pe care lumea nu mai are resurse pentru a le rosti. „Când ele se droghează, și eu mă droghez...”, continuă părintele. Și eu aș continua: „Când ele păcătuiesc, și eu păcătuiesc. Când oricine altcineva păcătuiește, și eu păcătuiesc...” Celălalt păcătuiește și pentru că eu nu l-am ajutat să meargă spre Hristos.

Și aici nu e de ajuns doar să conștientizăm această greșeală și să o mărturisim la spovedanie. Trebuie să pornim de la recunoașterea acestei greșeli, dar să mergem mai departe. Să facem ceva pentru celălalt. Să suferim pentru el, să ne rugăm pentru el. Să îi dăm o mână de ajutor. Să îl udăm cu apa cea vie a iubirii noastre. A iubirii în numele lui Hristos...

²⁰⁷ În timp ce creștinii care le devin clienți le oferă fără să vrea o dovadă că nu are rost să se convertească... Sfântul Ioan Gură de Aur a spus: „Dacă noi am fi cu adevărat creștini, idolatrii ar fi venit la Hristos” (apud Sfântul Nectarie din Eghina, *Despre pocăință și spovedanie*, Editura Egumenița, Galați, 2004, p. 69). Dar, pentru că noi nu trăim creștinește, nu e de mirare că prostituatele nu renunță la păcatul lor...

CUPRINS

<i>Prefață</i>	5
ÎNTRE IUBIRE ȘI PĂCAT	
„Va veni ceasul, și acum este...”	9
Între iubire și păcat.....	17
Floarea Prințului Nu pe aici.....	27
Sâni mari pentru creiere mici	41
„Fă-o cu cine vrei, numai cu mine nu...”	51
Topless	56
Fetelor, să nu cedați în nicio seară... ..	64
Masturbarea.....	68
Prezervativul sau aspirina?.....	81
Plictiseala, dragostea și perversiunile	90
Moda trupului fără suflet.....	94
„Poarta” sărutului	98
Obsesia formelor „fără fond”	103
Comoara din discotecă.....	107
Părerii despre sexul premarital	111
Apusul unui tabu	131
Nu mă conving deloc predicile	139
„C-așa beu oamenii tineri...”	144
Nu mă simt vrednică să intru în biserică.....	147
Mi-e silă de mine... ..	148
Postul și divorțul de Hristos	151
Un război fatal: lupta cu gândurile... ..	156
Radarul ocular... ..	161
Scara păcatului	165
Despre duhovnic	168

Din „minunile” spovedaniei.....	171
Luptăm până cădem... ..	184
Cununa biruinței.....	186
A doua pocăință... ..	190
<i>Anexe la partea întâi</i>	
Tu și „nebunul” Simeon	199
Domnul profesor Televizor.....	208
Modele care ne smintesc.....	214
Noi vorbim prin minuni	225
O nouă lepădare de Hristos	233
Invazie – Pedofili on-line.....	242
Voi da mărturia cea bună.....	245
Ecuția de gradul V.....	250
Adrenalină 150%.....	253
Ecouri.....	265
Ne vorbește Sfântul Nicodim Aghioritul... ..	278
De ce am ales Ortodoxia	286
<i>Încheiere</i>	304

CANON DE POCĂINȚĂ

A CELUI CĂZUT ÎN DESFRÂNARE	305
Rugăciunea celui căzut în păcat.....	311
Rugăciunea celui aflat în ispită.....	312
Rugăciune pentru cel căzut în ispită.....	313
Rugăciune pentru cel aflat în ispită	314
Nota autorului	315